

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 30 ביוני 2021

Q2

תוכן העניינים

5	א. דוח הדירקטוריון וההנהלה
11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
16	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
48	3. סקירת הסיכונים
75	4. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקורות ונהלים
77	ב. הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי
81	ג. תמצית דוחות כספיים ליום 30 ביוני 2021
85	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
95	ביאורים לדוחות הכספיים
209	ד. ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
213	5. ממשל תאגידי
214	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד ואופן ניהולם
227	7. נספחים
241	מילון מונחים
243	אינדקס

בנק הפועלים

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

Q2

תוכן העניינים

11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	1.1. מידע צופה פני עתיד
12	1.1. מידע כספי תמציתי
14	1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
14	1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית
16	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
16	2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
20	2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
26	2.3. המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
36	2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
43	2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
47	2.6. חברות עיקריות
48	3. סקירת הסיכונים
48	3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
48	3.2. סיכון אשראי
69	3.3. סיכון שוק
71	3.4. סיכון נזילות ומימון
72	3.5. סיכון תפעולי
72	3.6. סיכון צינת
73	3.7. סיכון סביבתי
73	3.8. סיכון מודל
73	3.9. סיכונים אחרים
73	3.10. חומרת גורמי הסיכון
75	3.11. השפעת הפסקת פרסום ריבית הליבור
75	4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
75	4.1. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים
76	4.2. בקרות ונהלים

רשימת הטבלאות

12	טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן
17	טבלה 2-1: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין
20	טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד
21	טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו
22	טבלה 2-4: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית
23	טבלה 2-5: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
24	טבלה 2-6: פירוט עמלות והכנסות אחרות
24	טבלה 2-7: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות
25	טבלה 2-8: רווח כולל
26	טבלה 2-9: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
26	טבלה 2-10: התפתחות האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות גישת ההנהלה
27	טבלה 2-11: סיכון אשראי בעייתי
27	טבלה 2-12: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים
28	טבלה 2-13: יתרות ניירות-ערך
29	טבלה 2-14: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק
29	טבלה 2-15: התפתחות ביתרות הפיקדונות
30	טבלה 2-16: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ
30	טבלה 2-17: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
30	טבלה 2-18: מכשירים נגזרים
31	טבלה 2-19: פרטים בדבר דיבידנד ששולם
34	טבלה 2-20: חישוב יחס הלימות ההון
35	טבלה 2-21: יחס מינוף
36	טבלה 2-22: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים
43	טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
50	טבלה 3-1: פרטים בדבר יתרת החובות, לגביהם בוצעו שינויים בתנאים, במסגרת ההתמודדות עם משבר התפשטות נגיף הקורונה, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי
51	טבלה 3-2: פרטים בדבר יתרת החוב הרשומה של אשראי בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה
52	טבלה 3-3: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור
53	טבלה 3-4: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית
55	טבלה 3-5: מדדי סיכון אשראי
56	טבלה 3-6: סיכון אשראי לפי ענפי משק
59	טבלה 3-7: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים
60	טבלה 3-8: חשיפות עיקריות למדינות זרות
61	טבלה 3-9: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים
62	טבלה 3-10: סיכונים בתיק הלוואות לדיור
62	טבלה 3-11: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי
63	טבלה 3-12: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק
63	טבלה 3-13: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 הרבעונים האחרונים
64	טבלה 3-14: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק
65	טבלה 3-15: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל
65	טבלה 3-16: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם להכנסה הממוצעת ולגודל הלווה
66	טבלה 3-17: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלווים
66	טבלה 3-18: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון
66	טבלה 3-19: מידע על חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל
67	טבלה 3-20: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה
68	טבלה 3-21: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק
69	טבלה 3-22: שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

70	טבלה 3-23: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק וחברות מאוחדות שלו
70	טבלה 3-24: השפעת תרחישים של שינויים בריבית על הכנסות ריבית
71	טבלה 3-25: רגישות לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ולשינויים במדד המחירים לצרכן
71	טבלה 3-26: יחס כיסוי הנזילות
74	טבלה 3-27: חומרת גורמי הסיכון

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 15 באוגוסט 2021, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, ליום 30 ביוני 2021.

1.1 מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תוכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצוני", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות", "צריך", "יכול", "יהיה" וביטויים דומים להם. ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחו"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו במקצת בלבד, ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד הבינוי והשיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

1.2 מידע כספי תמציתי

כפי שיפורט להלן, התוצאות הכספיות של הבנק, החל מחודש מרץ 2020 מושפעות מהתפשטות נגיף הקורונה, שגרמה בין היתר, להתכווצות חדה בפעילות הכלכלית העולמית, שינויים בהערכת מצב המשק והלוויים והגברת התנודתיות בשווקים. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2021 חל שיפור בסביבה הכלכלית בישראל זאת על רקע התחסנות חלקים נרחבים מהאוכלוסייה והסרת חלק ניכר מן המגבלות שהוטלו על-ידי הממשלה.

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	2020	30.06.2020	30.06.2021	30.06.2020	
מדדי ביצוע עיקריים					
5.3%	1.7%	14.1%	1.4%	14.5%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
5.7%	2.5%	14.1%	1.7%	14.5%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון מנוטרל חריגים ⁽¹⁾⁽²⁾
5.6%	2.3%	14.1%	1.4%	14.5%	תשואת הרווח הנקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
5.7%	2.5%	14.1%	1.7%	14.5%	תשואת הרווח הנקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק להון מנוטרל חריגים ⁽¹⁾⁽³⁾
0.4%	0.1%	1.0%	0.1%	1.0%	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
2.65%	2.73%	2.56%	2.54%	2.49%	יחס הכנסות ⁽⁴⁾ לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
0.63%	0.67%	0.58%	0.60%	0.56%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
56.9%	57.2%	54.8%	57.9%	56.0%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות מפעילות נמשכת
56.7%	56.8%	54.8%	57.4%	56.0%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות מנוטרל חריגים מפעילות נמשכת ⁽³⁾
1.98%	2.11%	1.83%	1.96%	1.87%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾⁽⁵⁾
140%	131%	140%	131%	140%	יחס כיסוי נזילות ⁽⁶⁾
ליום 31 בדצמבר					
	ליום				
2020	30.06.2020	30.06.2021			
11.52%	11.23%	11.61%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽⁷⁾		
14.60%	14.23%	14.19%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון ⁽⁷⁾		
6.78%	6.97%	6.50%	יחס מינוף ⁽⁷⁾		

- (1) מחושב על בסיס שנתי.
- (2) אינו כולל הוצאות בגין עדכון ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים ו-FIFA, השפעת סגירת הפעילות הפרטית בחו"ל, הפסד מהיפרדות מישראל כרטז והפסד מירידת-ערך בגין השקעת הבנק בבנק פוזיטיף.
- (3) אינו כולל הוצאות בגין עדכון ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים ו-FIFA, השפעת סגירת הפעילות הפרטית בחו"ל, והפסד מירידת-ערך בגין השקעת הבנק בבנק פוזיטיף.
- (4) סך-כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.
- (5) רוח מימוני מפעילות שוטפת (ראה [דוח דירקטוריון פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל](#)) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.
- (6) למידע נוסף, ראה [פרק "סיכון נזילות ומימון"](#) להלן.
- (7) למידע נוסף, ראה [פרק "הון, הלימות הון ומינוף"](#) להלן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	2020	30.06.2020	30.06.2021	30.06.2020	
מדדי איכות אשראי עיקריים					
2.00%	2.00%	1.57%	2.00%	1.57%	שיעור הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
1.52%	1.70%	1.33%	1.70%	1.33%	שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.09%	0.29%	(0.05%)	0.32%	(0.12%)	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור ⁽¹⁾
0.64%	1.30%	(0.73%)	1.49%	(0.81%)	שיעור הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מתוך אשראי ממוצע לציבור ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח					
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד					
2,056	325	2,773	133	1,419	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,205	474	2,773	161	1,419	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מנוטרל חריגים ⁽²⁾
2,165	434	2,773	133	1,419	רווח נקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,205	474	2,773	161	1,419	רווח נקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק מנוטרל חריגים ⁽³⁾
8,797	4,358	4,741	2,166	2,508	הכנסות ריבית, נטו
1,943	1,937	(1,155)	1,128	(647)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
9,885	4,857	5,391	2,359	2,709	רווח מימוני, נטו*
4,379	2,179	2,373	988	1,025	הכנסות שאינן מריבית
3,155	1,609	1,619	746	802	מזה - עמלות
7,501	3,742	3,899	1,826	1,980	הוצאות תפעוליות ואחרות
3,836	1,925	2,261	963	1,165	מזה - משכורות והוצאות גיליות
13,176	6,537	7,114	3,154	3,533	סך הכנסות
נתונים נוספים					
1.62	0.24	2.08	0.10	1.06	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של הבנק (בש"ח)
⁽⁵⁾ 53.94	⁽⁵⁾ 53.94	-	-	-	סך-הכל דיבידנד למניה (באגורות) ⁽⁴⁾

* רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

- (1) מחושב על בסיס שנתי.
- (2) אינו כולל הוצאות בגין עדכון ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים ו-FIFA, השפעת סגירת הפעילות הפרטית בחו"ל, הפסד מהפרדות מישראל ופסד מירידת-ערך בגין השקעת הבנק בבנק פוזיטיף.
- (3) אינו כולל הוצאות בגין עדכון ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים ו-FIFA, השפעת סגירת הפעילות הפרטית בחו"ל, והפסד מירידת-ערך בגין השקעת הבנק בבנק פוזיטיף.
- (4) על-פי מועד ההכרזה (לפרטים בדבר דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן, ראה [פרק הון, הלימות הון ומינוף](#)).
- (5) שולם כדיבידנד בעין במניות, חושב בהתבסס על שער מניית ישראל ביום 8 במרץ 2020 (10.91 ש"ח).

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן (המשך)

	ליום 30 ביוני	
	2020	2021
	ליום 31 בדצמבר	
	במיליוני ש"ח	
נתונים עיקריים מהמאזן		
סך-כל הנכסים	539,602	586,344
מזה - מזומנים ופיקדונות בבנקים	138,711	170,439
ניירות-ערך	71,885	69,910
אשראי לציבור, נטו	301,828	323,757
סיכון אשראי בעייתי, נטו	9,754	8,448
חובות פגומים מאזניים, נטו	2,517	2,333
אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL)	3,208	2,792
סך-כל ההתחייבויות	499,703	544,009
מזה - פיקדונות הציבור	435,217	483,090
פיקדונות מבנקים	6,591	10,110
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	23,490	20,944
הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	39,873	42,314
נתונים נוספים		
מחיר מניה לטוף תקופה (בש"ח)	22.0	26.2

1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

הבנק מבצע בחינה מקיפה להערכת הסיכונים אליהם הוא חשוף ואמידת המהותיות שלהם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי, סיכון ציות וסיכון מודל. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי וסיכון סביבתי. התפשטות נגיף הקורונה הינו אירוע בעל השלכות מאקרו כלכליות מהותיות המשפיע הן על אופן עבודת הבנק והן על הפוטנציאל להתממשות סיכונים שונים ובכללם סיכון אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2021 חל שיפור בסביבה הכלכלית בישראל זאת על רקע התחסנות חלקים נרחבים מהאוכלוסייה והסרת חלק ניכר מן המגבלות שהוטלו על-ידי הממשלה. עם זאת, עדיין קיימת אי ודאות בנוגע למשך האירוע והשלכותיו העתידיות על פעילות המשק העולמי, המשק המקומי, לקוחות הבנק והבנק עצמו, בפרט על רקע התפשטות זן ה"דלתא" בארץ ובעולם החל מסוף הרבעון השני, המביא לגידול בתחלואה (כולל תחלואת מחוסנים) והחזרת הגבלות מסוימות. למידע נוסף ראה [סעיף השפעת משבר התפשטות נגיף הקורונה ופרק סקירת הסיכונים](#) להלן [ודוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2021](#).

1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית

בסוף שנת 2020 אישרו הנהלת הבנק והדירקטוריון את התוכנית האסטרטגית ובמסגרת זו נקבעו היעדים והאסטרטגיה העסקית לשנים 2021-2023. הליך קביעת היעדים והאסטרטגיה העסקית, בוצעו תוך בחינת השלכות התפשטות נגיף הקורונה, השינויים בכלכלה הגלובלית, השינויים בסביבה העסקית בישראל, מהלכי הרגולציה וההתעצמות בסביבה התחרותית בה פועל הבנק, בכלל תחומי פעילותו. התוכנית האסטרטגית גובשה תוך התייחסות למגמות המרכזיות המשפיעות על תעשיית הבנקאות ובהן, התגברות עוצמת התחרות מצד בנקים בינוניים ושחקנים פיננסיים חוץ בנקאיים, האצת מגמת המעבר לצריכת שירותים פיננסיים בערוצים הישירים (ערוצי הדיגיטל, המוקדים הטלפוניים והמכונות לשירות עצמי), המשך הצעדים הרגולטוריים להגברת התחרות במערכת הבנקאית, המשך השקעות משמעותיות בחברות פינטק וכניסתם של שחקנים טכנולוגיים משמעותיים לפעילות מול לקוחות קמעונאיים בזירה הפיננסית. בנוסף לשינויים אלו, התוכנית האסטרטגית נבנתה תוך התייחסות גם לתרחישים עתידיים אפשריים לענף הבנקאות כפי שאלו פורסמו על-ידי ועדת באזל לענייני בנקאות בפברואר 2018. להערכת הבנק, במגזר הבנקאות הקמעונאית (לקוחות פרטיים ועסקים קטנים) קיימת סבירות גבוהה להתממשות, מדורגת על פני שנים, של תרחיש "הבנק המבוזר" בו יבזרו השירותים הפיננסיים בין בנקים ושחקנים טכנולוגיים. ייתכן כי בתרחיש זה יירקמו שיתופי פעולה בין השחקנים באמצעות מודלים שונים לפעילות.

בהקשר זה יצוין כי ביום 5 למאי 2021 השיקה אפל את הארנק הדיגיטלי שלה "Apple Pay". כניסתו של ארנק אפל לשוק הישראלי (כפי שהתרחשה במקומות אחרים בעולם) צפויה להעלות משמעותית את השימוש בעולם הארנקים הדיגיטליים וכפועל יוצא את היערכות העסקים לרכוש יכולת לקבל תשלומים בשיטה זו. ההשקה כאמור צפויה להביא להשפעה חיובית גם על השימושים בארנק ביט של הבנק, מתוך זה שכוחה של אפל בכניסה לשוק יתמוך במעבר השוק לתשלום באמצעי החדש.

להערכת הבנק, בבנקאות העסקית והמסחרית, הערך המוסף שחברות הטכנולוגיה הגדולות יכולות לספק ללקוח העסקי הינו מוגבל יחסית ומכאן שהאיום הנשקף מצד ענקיות הטכנולוגיה בפלחי לקוחות אלו עדיין רחוק. על כן, להערכת הבנק במגזר הבנקאות העסקית קיימת סבירות גבוהה להתממשות תרחיש "הבנק המשופר". בתרחיש זה, יעברו הבנקים הקיימים תהליך מקיף של מודרניזציה ודיגיטציה ויעשו שימוש בטכנולוגיות חדישות כדי לשפר את מערכותיהם, לחדש את הממשק עם הלקוחות, ליצור ערך מוסף, ולהציע שירותים מתקדמים. חלק מהמודלים העסקיים ישתנו, אך הקשר עם הלקוחות ופעילות הליבה יישמרו.

הבנק מיישם את הוראות בנק ישראל לעמידה ביעדי ההון, והן נלקחו בחשבון במסגרת התכנון האסטרטגי של הבנק.

חזון הבנק - "מחויבים לצמיחה באמצעות בנקאות מתחדשת והוגנת ללקוחותינו"

כחלק מתהליך התכנון האסטרטגי, החליטה הנהלת הבנק והדירקטוריון לגבש חזון חדש אשר ינחה את פעילות הבנק.

אסטרטגיה עסקית

תוכנית הצמיחה מתבססת על שלושה צירים מרכזיים:

- 1. צמיחה בפעילות הבנקאית** - הבנק יפעל לצמיחה בהיקף פעילותו עם לקוחות הבנקאות הקמעונאית, המסחרית והעסקית, תוך שיפור מתמיד בהצעת הערך ללקוח.
- 2. פיתוח הבנקאות החדשה** - הבנק יקדם פיתוח של ערוצי הפצה חדשים עבור השירותים והמוצרים הבנקאיים, בדגש על ערוצי הפצה דיגיטליים חדשים הנשענים על יכולות ניתוח דאטה מתקדמות והצטיינות בחוויית המשתמש.
- 3. בניית תשתית ארגונית תומכת צמיחה** - הבנק יפעל להנעת תהליכים שיעודדו תרבות ארגונית ממוקדת לקוח, תומכת צמיחה ומאפשרת שיפור ה-delivery וה-Time to market. השימוש בדאטה ואנליטיקה ימשיך בתהליך ההרחבה וההעמקה שהחל לפני מספר שנים, לרבות מסעות לקוח הנתמכים בניתוח דאטה מתקדם. בנוסף, הבנק החל ביישום פרויקט לביצוע מודרניזציה של מערכות הליבה, ליצירת תשתית בנקאית גמישה ופשוטה יותר, שתשפר את קצב היישום של תהליכים עסקיים חדשים ופיתוח מוצרים חדשים (Time to Market), תשתית לבנקאות פתוחה (Open API) וצמצום עתיד של עלויות IT.

להרחבה בדבר אסטרטגיית הבנק וביטוייה בתחומי פעילותו השונים ראה [פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2020](#).

תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט בפרק זה בכל הקשור בתוכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית והמערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכניות לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלו יש לציין את הסביבה העסקית בישראל ובעולם ותנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס להשלכות התפשטות נגיף הקורונה בעולם ובישראל, למצב הכלכלה העולמית, למצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור ולשינויים הרגולטוריים.

2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

2.1.1. סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

הירידה בתחלואה בעולם וההקלות במדיניות הסגרים במרבית המדינות, הביאו לשיפור בפעילות הכלכלית העולמית במהלך הרבעון השני של שנת 2021. המכירות הקמעונאיות והפעילות התעשייתית במדינות רבות שבו לרמות שטרם המשבר, וגם במגזר השירותים נרשמה התאוששות לאחר ביטול מגבלות ההתקהלות ברחבי העולם. כלכלת ארצות-הברית צמחה ברבעון השני של שנת 2021 בשיעור של 6.5% במונחים שנתיים, ובגוש האירו נרשמה צמיחה של כ-8.3%. עם הסרת רוב המגבלות על פעילויות, נרשמה עלייה במספר המועסקים בארצות-הברית ובאירופה, אך אלו עדיין לא חזרו לרמות טרום המשבר. ההתאוששות הכלכלית והמדיניות המוניטרית המרחיבה העלו את הציפיות לאינפלציה בעולם. בד בבד נרשמה עלייה גם באינפלציה בפועל שהושפעה, בין היתר, מעלייה חדה במחיר הנפט ובמחירי הסחורות החקלאיות והתעשייתיות. אינפלצית הליבה ב-12 החודשים שהסתיימו ביוני 2021 הגיעה בארצות-הברית ל-4.5% ובגוש האירו ל-0.9%. הבנקים המרכזיים בארצות-הברית ובאירופה מעריכים שהאינפלציה היא זמנית, ולכן לא נדרשת בשלב זה התאמה של המדיניות המוניטרית.

בשוקים המתעוררים התמונה היא פחות אחידה: הודו וברזיל התמודדו עם שיעורי תחלואה ותמותה גבוהים שהשפיעו על הפעילות הכלכלית. סין צמחה ברבעון השני של שנת 2021 בשיעור גבוה של כ-8%, אם כי ניכרת האטה מסוימת בקצב הצמיחה שם בחודשים האחרונים, אם זה בגלל העלייה בתחלואה, או בשל עיכובים בייצור שנובעים מחוסרים ברכיבים אלקטרוניים ומחירי הובלה גבוהים. הממשל הסיני הגביר את הרגולציה על חברות סיניות מענפי כלכלה שונים, דבר שהוביל לירידה חדה במחירי המניות בסין.

במהלך חודש יולי 2021 החלה להירשם במדינות רבות בעולם עלייה חדה בתחלואה, כתוצאה מהתפשטות זן דלתא של וירוס הקורונה. לעת עתה ההגבלות על הפעילות הן מתונות, והפעילות הכלכלית נמשכת במרבית המדינות כסדרה.

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

ירידה חדה במספר הנדבקים במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 אפשרה פתיחה כמעט מוחלטת של המשק, וזו הביאה לזינוק בפעילות הכלכלית ברבעון השני של שנת 2021. הסלמה שחלה במצב הביטחוני במהלך חודש מאי 2021 שכללה ירי טילים מרצועת עזה לדרום ומרכז הארץ, לא שינתה באופן מהותי את המגמות הכלכליות. הרכישות בכרטיסי האשראי עלו ברבעון השני של שנת 2021 בשיעור חד של 9.1% לעומת הרבעון הקודם, ורכישות השירותים בכרטיסי אשראי עלו ב-13.3%. יצוא שירותי ההי-טק המשיך לגדול בקצב מהיר, וחברות היי-טק ישראליות נמכרו או מוזגו לחברות אחרות בשווי של מיליארדי דולרים. תרומתם של אלו לצמיחה בשנה האחרונה היא משמעותית.

גם שוק הנדל"ן אופיין ברבעון השני בפעילות ערה: מכירת דירות חדשות הגיעה בחודשים אפריל-מאי 2021 ל-4,500 יחידות במוצע לחודש, רמה שגבוהה בכ-60% לעומת הממוצע בשנת 2019. נטילת ההלוואות לדירוג הגיעה לרמה חודשית ממוצעת של 9.8 מיליארד שקל, לעומת 7.4 מיליארד ברבעון הקודם. מחירי הדירות עלו על-פי סקר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בשיעור של 7.2% ב-12 חודשי הסקר האחרונים.

שוק העבודה הגיב לפתיחת המשק ושיעור האבטלה הרחב ירד במהלך הרבעון השני של שנת 2021 מרמה של 12.1% בחודש מרץ 2021 ל-9.1% בחודש יוני 2021. ניכרת ירידה חדה במספר העובדים הנעדרים באופן זמני מעבודתם בעקבות הקורונה (חל"ת), אך מנגד עלייה במובטלים, כלומר אלו שלא מוצאים עבודה מתאימה. בד בבד אנו רואים עלייה חדה במספר המשרות הפנויות במשק וקושי גובר של המעסיקים לאייש משרות. התקופה הממושכת בה שהו חלק מהעובדים מחוץ למעגל העבודה, מעלה חשש שהחזרה לתעסוקה מלאה תארך זמן רב.

במהלך החודשים יולי-אוגוסט 2021 החל גל נוסף של הדבקות בנגיף, ושיעור הנדבקים והחולים קשה עלו לרמות הגבוהות ביותר מאז חודש מרץ השנה. במקביל, החל חיסון האוכלוסייה מעל גיל 60 במנת חיסון שלישית. חלק מהמגבלות חזרו ובהן, חובת עטיית מסכות במקומות סגורים (ובחוץ בהתקהלות מעל 100 איש), הגבלת התקהלות (במקומות פתוחים וסגורים) וחובת הצגת "תו ירוק" במקומות רבים. המשך התפשטות המגפה עשוי להוביל לסגר נוסף. בשלב זה קשה להעריך עד כמה המגבלות יפגעו בפעילות הכלכלית.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

הממשלה פעלה ברבעון השני של שנת 2021 ללא תקציב מדינה מאושר ובמסגרת של "תקציב המשכי". ביום 23 במרץ 2021 נערכו בחירות כלליות לכנסת, וב-13 ביוני 2021 הוקמה ממשלה חדשה. בתחילת חודש אוגוסט אישרה הממשלה תקציב לשנים 2021-2022, שיוגש לאישור הכנסת בחודשים הקרובים. מתחילת השנה נצטבר גירעון תקציבי של 43.5 מיליארד ש"ח זאת לעומת גירעון של 59.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות ממסים גדלו במחצית הראשונה של שנת 2021 בשיעור חד של 23%, זאת על רקע הזינוק בפעילות הכלכלית, עליות השערים בשוקי ההון והפעילות הערה בשוק הנדל"ן. הגירעון המצטבר ב-12 החודשים האחרונים החל לרדת והוא הגיע לשיעור של 10.1% מהתוצר.

בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי ברמה של 0.1%, והמשיך בתוכנית ההקלה הכמותית שנועדה להגביר את הנזילות בשווקים ולהקל על נוטלי האשראי. בנק ישראל רכש ברבעון השני של שנת 2021 אגרות-חוב ממשלתיות בהיקף של 9.7 מיליארד ש"ח. מתחילת התוכנית הגיעו הרכישות של בנק ישראל ל-68.6 מיליארד ש"ח מסך של כ-85 מיליארד ש"ח שהוקצו לתוכנית. בנוסף העניק בנק ישראל הלוואות למערכת הבנקאית לטובת העמדת הלוואות לעסקים קטנים בהיקף של 9.1 מיליארד ש"ח. תוכנית זו להענקת הלוואות למערכת הבנקאית הסתיימה בחלקה בחודש יוני 2021 (הלוואות שנושאות ריבית שלילית של 0.1%), ובחלקה השני (הלוואות בריבית חיובית של 0.1%) תסתיים לכל המאוחר בחודש אוקטובר 2021.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן "הידוע" עלה ברבעון השני של שנת 2021 בשיעור של 1.3%. מדד המחירים בגין חודש יוני 2021 עלה בשיעור של 0.1%, והוא גבוה ב-1.7% לעומת המדד ביוני אשתקד. העלייה באינפלציה היא תופעה עולמית שנובעת מהתייקרות הסחורות בעולם, ובכלל זה עלייה במחירי הנפט. כמו-כן יש לזכור שעלויות המחירים הן ביחס לבסיס השוואה נמוך שהושפע מהסגרים בעת הקורונה. יחד עם זאת, ניתן לראות שעלויות המחירים זלגו גם לענפי שירותים שונים, ובשלב זה קשה לקבוע עד כמה העלייה באינפלציה היא זמנית או קבועה. הציפיות לאינפלציה בשוק אגרות-החוב עלו, והן קרובות עתה ל-2.0%, מרכז יעד האינפלציה.

השקל יוסף במהלך הרבעון השני של שנת 2021 בשיעור של 2.2% מול הדולר האמריקאי, ומול סל המטבעות הוא יוסף ב-1.3%. עלויות השערים המתמשכות בשוקי המניות בעולם, גורמים לגופים המוסדיים שמנהלים כספים בישראל למכור מטבע-חוץ, בכדי לא להגדיל את חשיפות המטבע שלהם. כמו-כן, גדלו מאוד ההשקעות מחו"ל בחברות טכנולוגיה ישראליות, וגם אלו פעלו לייסוף השקל. בנק ישראל רכש ברבעון השני של שנת 2021 מטבע-חוץ בהיקף רחב של 11.4 מיליארד דולר, ויתרות מטבע-החוץ הגיעו לשיא של 200.2 מיליארד דולר.

שוקי הכספים וההון

השיפור בפעילות הכלכלית והמשך התמיכה של הבנקים המרכזיים, סייעו להמשך העלויות בשוקי המניות בעולם. בסיכום הרבעון השני של שנת 2021 עלה מדד ה-S&P500 בארצות-הברית בשיעור של 8.2% והשלים עלייה של 14.4% במחצית הראשונה של השנה. מדד המניות האירופי ה-STOXX_EUROPE_50 עלה ב-3.7% והשלים גם כן עלייה של 14.4% במחצית הראשונה של השנה, ומדד ת"א 125 עלה בשיעור של 6% והשלים עלייה של 12.6% במחצית הראשונה של 2021. מחזורי המסחר היומיים במניות ובמכשירים המיזמים נותרו גבוהים ברמה של 1.9 מיליארד ש"ח ברבעון השני של שנת 2021, בדומה לרמה הממוצעת ברבעון הראשון של 2021.

ברבעון השני של שנת 2021 נרשמה התמתנות בתשואות אגרות-החוב לטווחים הארוכים, זאת לאחר העלייה החדה שנרשמה בהם ברבעון הראשון של השנה. בארצות-הברית תשואת אגרת-החוב הממשלתית לטווח של עשר שנים ירדה מרמה של 1.74% בסוף הרבעון הראשון של שנת 2021 לרמה של 1.45% בסוף הרבעון השני של שנת 2021. בישראל נרשמה בתקופה זו עלייה קלה בתשואות, ותשואת אגרת-החוב הממשלתית לטווח של עשר שנים עלתה בתקופה זו מרמה של 1.19% ל-1.24%. ירידת התשואות בארצות-הברית נמשכה גם בחודש יולי 2021 וגם בישראל נרשמה מגמה דומה. בארצות-הברית נרשמה ירידה של כ-20 נקודות בסיס ובישראל של כ-10 נקודות בסיס. בסיכום הרבעון השני של שנת 2021 מדד אגרות-החוב הממשלתיות השקליות נותר ללא שינוי ומדד אגרות-החוב הממשלתיות הצמודות עלה ב-1.3%. כמו-כן, מדד אגרות-החוב הקונצרניות הכללי עלה ב-2.2% ומרווחי התשואה לעומת אגרות-החוב הממשלתיות הוסיפו לרדת לרמה של כ-1.6%. גיוסי הון של החברות הישראליות הלא פיננסיות באמצעות אגרות-חוב הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 בכ-18.4 מיליארד ש"ח, לעומת 22 מיליארד ש"ח שגויסו במחצית המקבילה אשתקד. עיקר הירידה בגיוסים מקורה בחברות בסקטור הנדל"ן ובסקטור האנרגיה.

טבלה 1-2: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין

לשנת 2020	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2021	2020	2021	
(0.6%)	(0.7%)	1.4%	(0.2%)	1.3%	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים "הידוע"
(7.0%)	0.3%	1.4%	(2.8%)	(2.2%)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
2.1%	1.9%	(3.2%)	(1.2%)	(0.2%)	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השוויצרי
1.7%	0.1%	(1.8%)	(0.4%)	(1.0%)	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
(25.4%)	(12.8%)	(13.4%)	(6.6%)	(6.4%)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה התורכית

נתונים על ריבית בנק ישראל:

30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020	31.03.2021	30.06.2021	
0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	שיעור הריבית בסוף התקופה

2.1.2. סיכונים מובילים ומתפתחים

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד לציבות פיננסית), סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הבנק, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הבנק במהלך השנה הקרובה. זאת לעומת סיכון מתפתח אשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הבנק.

ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק מתואר בהרחבה ב"דוח על הסיכונים"- גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2021". הנהלת הבנק והדירקטוריון דנו בהשפעתם על הבנק של הסיכונים המובילים והמתפתחים המפורטים להלן ובוחנים מעת לעת את הצורך בהתאמת האסטרטגיה העסקית בהתאם להתפתחויות אלה:

- סביבת המאקרו:** פעילות הבנק תלויה בסביבה העסקית בישראל ובעולם. מצב הכלכלה העולמית, שינויים משמעותיים במדיניות המוניטרית ובעקומי הריבית, תנודתיות בשווקים ושינויים במחירי הנכסים הפיננסיים בארץ ובעולם ובמחירי הנדל"ן והמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור הינם בעלי פוטנציאל להשפעה על פעילות הבנק. התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק כוללת הנחות מסוימות לגבי סביבת המאקרו תוך התייחסות לסיכונים הקיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון. הבנק מעריך ובוחן את התוכנית האסטרטגית לאור שינויים בסביבת המאקרו.

- משבר התפשטות נגיף הקורונה** הינו משבר בעל השלכות מאקרו כלכליות מהותיות המשפיע הן על אופן עבודת הבנק והן על הפוטנציאל להתממשות סיכונים שונים ובכללם סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי. במחצית הראשונה של שנת 2021 חל שיפור בסביבה הכלכלית בישראל זאת על רקע התחסנות חלקים נרחבים מהאוכלוסייה והסרת חלק ניכר מן המגבלות שהוטלו על-ידי הממשלה. עם זאת, עדיין קיימת אי ודאות בנוגע למשך המשבר והשלכותיו העתידיות על פעילות המשק העולמי, המשק המקומי, לקוחות הבנק והבנק עצמו ובהתאם גם על הסיכונים השונים, בפרט על רקע התפשטות זן ה"דלתא" בארץ ובעולם החל מסוף הרבעון השני, המביא לגידול בתחלואה (כולל תחלואת מחוסנים) והחזרת הגבלות מסוימות. לפרטים ראה [פרק סקירה כלכלית ופיננסית לעיל ופרק השפעת משבר התפשטות נגיף הקורונה להלן](#).

- סיכון אבטחת מידע ותקורות קיברנטיות:** איומי הסייבר המתגברים כלפי גופים פיננסיים מביאים להפנית משאבי התעשייה הבנקאית להתמודדות עם הסיכון. הבנק מבצע בקורות באופן תדיר בכלל הערוצים על מנת למנוע חדירת פוגענים, הפעלת תוכנות זדוניות ומניעת דלף מידע. מעגלי הבקרה מורכבים ממספר רב של מערכות אבטחת מידע מתקדמות אשר פרוסות פנימית ברשת הבנק וחיצונית בתור הגנה היקפית. עקב התפשטות נגיף הקורונה חל תהליך משמעותי של מעבר עובדים לעבודה מרחוק ושינויים נוספים באופן פעילות הבנק, זאת במקביל לגידול באיומים ובניסיונות תקיפה. הבנק פועל במטרה לצמצם את הסיכון.

- הסביבה הרגולטורית בארץ ובחו"ל:** לרפורמות רגולטוריות בינלאומיות קיימת השלכה על פעילותו העסקית של הבנק בארץ ובחו"ל. בישראל גובשו בשנים האחרונות מספר יוזמות רגולטוריות שעניינן בעיקר הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום. היוזמות והמגמות הרגולטוריות, לרבות נידוד חשבונות בנק באופן מקוון, והבנקאות הפתוחה עשויות להשפיע על המערכת הבנקאית ובכלל זה על הבנק. בשלב זה מוקדם להעריך את ההשפעות של שינויים אלה על הבנק.

- סיכון תחרותי-אסטרטגי:** תחרות חדשה מצד חברות ביג-טק (אפל, גוגל, פייסבוק, אמזון ועוד), חברות פינטק ובנקים דיגיטליים, לצד חדירה של טכנולוגיות חדשות, שינויים בהתנהגות הלקוחות ומודלים עסקיים חדשים בעולם הפיננסי, עלולים להשפיע משמעותית על המערכת הבנקאית בארץ ובעולם בטווח הבינוני-ארוך. לצד זאת, שינויים רגולטוריים ותחרותיים בזירה המקומית, בדגש על מהלכים להגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי, נידוד חשבונות בנק ובנקאות פתוחה, כמו גם תחרות במגזר העסקי, העלולים להשפיע על התוצאות העסקיות של הבנק, ובכלל זה על מרווחי האשראי שלו. הבנק גיבש תוכנית אסטרטגית לשנים 2021-2023 הכוללת ביצוע צעדים בתחומי החדשנות, הטכנולוגיה, מבנה הפעילות ועוד, כדי לתת מענה למכלול האיומים.

- סיכון הציות:** תחת סיכון הציות כלולים, בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור, מתן ייעוץ ללקוח, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), היבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או שירותים ללקוחות, או הוראות בעלות אופי דומה. התממשות הסיכון בעולם באה לידי ביטוי בהמשך החקירות נגד בנקים בעולם והקנסות המוטלים עליהם בקשר להפרות חוק או רגולציה, כגון בדבר סיוע להעלמות מס ומניעת מימון טרור, הלבנת הון וחקירת מעשי שחיתות.

- סיכון סביבתי:** בשנים האחרונות גברה ההבנה בעולם, כי אפשרות של התממשות סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים תפגע בכלכלה ובמקרים קיצוניים עלולה להביא לפגיעה משמעותית בבנקים ובמערכת הפיננסית כתוצאה מהתממשות סיכונים פיננסיים ולא-פיננסיים בטווח הארוך. השפעות אלו יכולות לבוא לידי ביטוי גם במסגרת הסיכונים האחרים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי בפעילותו, כמו סיכון אשראי (דרך ההשפעה על החוסן הפיננסי של לווים ושווי ביטחונות), סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד. לסיכונים אלו, בדגש על סיכונים אקלים והשפעת תהליכי מעבר לכלכלה מעוטת פליטת גזי חממה, יש מאפיינים ייחודיים של חוסר ודאות. בשלב זה מוקדם להעריך את פוטנציאל ההשפעות ארוכות הטווח של שינויים אלו על הבנק.

לפרטים בדבר הליכים משפטיים ראה [ביאור 10](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

2.1.3. השפעת משבר התפשטות נגיף הקורונה

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 החל נגיף הקורונה להתפשט בקצב מהיר ברחבי העולם, ובתגובה לכך ננקטו על-ידי ממשלות בעולם, לרבות בישראל, צעדי התגוננות כגון הגבלת מעבר בין מדינות, אמצעי בידוד וצמצום התקהלויות ותנועה, סגרים, הגבלות על הפעלת עסקים פרטיים ושירותים ממשלתיים ועירוניים ועוד.

הפתיחה של המשק החל מחודש פברואר 2021 הביאה לזינוק בצריכה הפרטית ברבעון השני. הרבעון גם אופיין בעלייה חדה ברכישת דירות חדשות ובביקושי שיא להלוואות לדיוור. המדיניות הכלכלית, הן התקציבית והן המוניטרית, נותרה מרחיבה מאוד. עם זאת, לקראת סוף הרבעון השני הממשלה הודיעה על סיום תוכניות המענקים לעסקים ועל סיום תוכנית החל"ת לצעירים מתחת לגיל 45. בנק ישראל שהוסיף לרכוש אגרות-חוב ממשלתיות במהלך הרבעון השני, צפוי לצמצם את הרכישות עד לסיומן בסוף השנה. המדיניות הכלכלית המרחיבה תורמת לשיפור מצב המשק בטווח הקצר, אך השפעתה ארוכת הטווח פחות ברורה. בפרט, המדיניות המרחיבה בעת בה הפעילות במשק מתאוששת הביאה לעלייה בציפיות לאינפלציה, כאשר בשלב זה קשה להעריך אם עליות מחירים אלו הן זמניות או שסביבת האינפלציה עלתה.

במהלך החודשים יולי-אוגוסט החלה להירשם בישראל עלייה בתחלואה בשל התפשטות זן ה"דלתא", שיעור הנדבקים ושיעור החולים קשה עלו לרמות הגבוהות ביותר מאז חודש מרץ השנה. במקביל, החל חיסון האוכלוסייה מעל גיל 60 במנת חיסון שלישית. חלק מהמגבלות חזרו והמשך התפשטות המגפה עשוי להוביל לסגר נוסף.

על אף השיפור במחצית הראשונה של שנת 2021, העלייה במצב התחלואה בעולם וחשש מזנים עמידים לחיסון יוצרים אי וודאות מסוימת לגבי המשך המשבר הבריאותי והשלכותיו. משבר התפשטות הנגיף משפיע לרעה על פעילות המשק בישראל אליו חשופה פעילות הבנק ועשויות להיות לו השלכות על עסקי הבנק, לרבות בגין אפשרות לעליה בסיכון האשראי ולקשיי נזילות של לווים, הן במגזר העסקי והן במגזר הפרטי. כמו כן להורדת ריביות לזמן קצר על-ידי הבנקים המרכזיים, השפעה על קיטון בהכנסות המימון והריבית של הבנק.

בהתאם, כחלק מהיערכות הבנק לתוצאות משבר הקורונה, ובמטרה להעריך את השפעותיו האפשריות, נבחנו תרחישים שונים להתפתחות שורה של פרמטרים כלכליים, ואלו משמשים את הבנק לאמידת ההשפעות על הבנק. בתרחיש הייחוס הבנק מניח כי התפשטות הנגיף לא תביא להגבלות מהותיות על הפעילות הכלכלית. בהתאם להנחה זו, צמיחת המשק נמשכת וצפויה לעמוד על כ-5.0% בשנת 2021. שיעור האבטלה הרחב צפוי לרדת בהדרגה ל-7.5% בסוף שנת 2021. המדיניות המוניטרית המרחיבה צפויה להיוותר על כנה. הערכות ותרחישים אלו מתעדכנים באופן שוטף בהתאם לתחזיות השונות, לתוכניות הכלכליות של הממשלה ולאירועים בארץ ובעולם. ראה [סעיף 1.1 לעיל](#) בנוגע לאזהרת מידע צופה פני עתיד.

בהיבט התפעולי ובהיבטי המשכיות עסקית נקט הבנק במהלך המשבר בשורה של תהליכים ואמצעים ובכללם עבודה מרוחק, דילול ו/או פיצול יחידות, שינויים באופן פעילות הסניפים והפעילות מול הלקוחות, דחיית תשלומי משכנתאות והלוואות ועוד. זאת בהתאם להנחיות הממשלה ומשרד הבריאות ושינויי רגולציה של בנק ישראל, ובפרט הוראת שעה ניהול בנקאי תקין 250 של הפיקוח על הבנקים המתעדכנת מעת לעת. ככלל, הסיכונים התפעוליים ובכללם סיכוני הסייבר שקשורים למשבר והשלכותיו נותחו ובהתאם נשקלים ומיושמים בקורות ואמצעים מתאימים למזעור הסיכון. עם זאת, אופן הפעילות המשתנה לאור משבר התפשטות נגיף הקורונה טומן בחובו גידול מסוים בסיכון התפעולי במובנו הרחב. אופן הפעילות משתנה תדיר בהתאם לחומרת התפשטות הנגיף והנחיות הממשלה בנושא, כאשר נכון לעת הזו, הפעילות התפעולית חזרה לשגרה תוך שמירה על ההנחיות. על רקע משבר התפשטות נגיף הקורונה ועל מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי, הפחית הפיקוח על הבנקים את דרישות ההון מהבנקים במסגרת הוראת שעה (שתוקפה הוארך עד 30 בספטמבר 2021), לפרטים נוספים, ראה [פרק הון ומינוף בדוח על הסיכונים ופרק הון הלימות הון ומינוף להלן](#).

ביום 31 במרץ 2020 החליט דירקטוריון הבנק כי יעד יחס הון עצמי רובד 1 המזערי של הבנק יעמוד על 9.5%. לפרטים בדבר חוזר הפיקוח על הבנקים לעדכון הוראת השעה בדבר אפשרות חזרה לחלוקת דיבידנד ראה [פרק הלימות הון להלן](#). יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2021 הינו 11.61% ויחס המינוף הינו 6.50% לעומת יחס הון עצמי רובד 1 של 11.52% ויחס מינוף של 6.78% ב-31 בדצמבר 2020.

יחס הנזילות הממוצע של הבנק במאוחד עמד על 140% ברבעון שהסתיים ב-30 ביוני 2021 זאת על רקע ההרחבה המוניטרית שמביאה לגידול בפיקדונות. מתחילת המשבר ועד ליום 31 דצמבר 2020 רשם הבנק גידול בהוצאה הקבוצתית להפסדי אשראי בסך של כ-1.6 מיליארד ש"ח. זאת בנוסף להוצאות פרטניות בגין לווים המזוהים ספציפית. לפרטים נוספים ראה [דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#). במחצית הראשונה של שנת 2021 רשם הבנק הכנסות מהפסדי אשראי שהסתכמו לסך של כ-1,155 מיליון ש"ח (מזה נרשמה בהפרשה הקבוצתית הכנסה בסך של כ-877 מיליון ש"ח). הקיטון בהפרשה הקבוצתית נרשם לנוכח השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים הירידה בהיקפי החובות הבעייתיים והמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים. בעקבות משבר הקורונה, נכון ליום 30 ביוני 2021, נדחו תשלומי הלוואות (קרן ו/או ריבית) בהיקף של כ-507 מיליון ש"ח, מתוך סך החובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים, כמפורט בפרק סיכון האשראי להלן.

התנודתיות בשווקים הפיננסיים בתחילת המשבר שהביאה לעלייה באומדני הסיכון של פעילות חדר העסקות של הבנק ולקוחותיו נרגעה בהמשכו, והירידה בשווי הנכסים הסחירים התחלפה בהתאוששות ואף ברמות שיא בחלק מהמדדים, זאת על רקע ההרחבות המוניטריות בארץ ובעולם. לפרטים בדבר השפעה על סיכוני השוק ראה [פרק סיכון שוק להלן](#).

לא ניתן להעריך את היקף התפשטות הנגיף בעתיד, וכן לא לאמוד ולכמת את משך המשבר ועומקו ואת השפעתו העתידית על הכלכלה העולמית, המשק הישראלי, לקוחות הבנק והבנק עצמו.

2.1.4. רואי החשבון המבקרים

רואי החשבון זיו האפט (BDO) וסומך חייקין (KPMG) משמשים כרואי החשבון המשותפים של הבנק. משרד האפט את האפט אשר התמזג למשרד זיו האפט בשנת 2000 החל לכהן כרואה החשבון המבקר של הבנק בשנת 1921. משרד סומך חייקין החל לכהן כרואה החשבון של הבנק בשנת 1998. לעיתים, מוצא לנכון רואה החשבון המבקר לכלול שינוי מהנוסח האחיד על-ידי הוספת פסקת הפניית תשומת לב שנועדה להדגיש עניין מסוים המשפיע באופן משמעותי על הדוחות הכספיים וכלול בביאור לדוחות הכספיים. רואי החשבון המבקרים הפנו את תשומת הלב לאמור בביאור 10.ב (ב) בתמצית הדוחות הכספיים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק.

2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

כפי שיפורט להלן, התוצאות הכספיות, החל מחודש מרץ 2020, הושפעו מהתפשטות נגיף הקורונה. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2021 חל שיפור בסביבה הכלכלית בישראל, זאת על רקע התחסנות חלקים נרחבים מהאוכלוסייה והסרת חלק ניכר מן המגבלות שהוטלו על-ידי הממשלה. הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-2,773 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 325 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול ברווח נובע בעיקר מרישום הכנסות מהפסדי אשראי וכן מגידול ברווח המימוני. ההכנסות מהפסדי אשראי נרשמו בעיקר בשל שיפור בפרמטרים המאקרו כלכליים ובהמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים שהביא לקיטון בשיעורי הפרשה הקבוצתית וכן מרישום הכנסה פרטנית להפסדי אשראי לנוכח ירידה בהוצאה הפרטנית ברוטו וגידול בהיקפי הריקברי.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמה בכ-14.1% בהשוואה לשיעור של כ-1.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.20	30.06.21		30.06.20	30.06.21		
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
הכנסות ריבית	5,074	5,800	26.7%	2,532	3,209		
הוצאות ריבית	(716)	(1,059)	91.5%	(366)	(701)		
הכנסות ריבית, נטו	4,358	4,741	15.8%	2,166	2,508		
הכנסות מימון שאינן מריבית	499	650	4.1%	193	201		
רווח מימוני, נטו*	4,857	5,391	14.8%	2,359	2,709		
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	1,937	(1,155)	(157.4%)	1,128	(647)		
רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	2,920	6,546	172.6%	1,231	3,356		
עמלות והכנסות אחרות	1,680	1,723	3.6%	795	824		
הוצאות תפעוליות ואחרות	3,742	3,899	8.4%	1,826	1,980		
רווח מפעילות נמשכת לפני מסים	858	4,370	1,000.0%	200	2,200		
הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת	436	1,629	1,000.0%	73	803		
רווח מפעילות נמשכת לאחר מסים	422	2,741	1,000.0%	127	1,397		
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים	2	27	1,900.0%	1	20		
רווח נקי מפעילות נמשכת	424	2,768	1,007.0%	128	1,417		
הפסד מפעילות מופסקת	(109)	-		-	-		
רווח נקי:							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	315	2,768	1,007.0%	128	1,417		
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	10	5	(60.0%)	5	2		
המיוחס לבעלי מניות הבנק	325	2,773	966.9%	133	1,419		
תשואת הרווח הנקי	1.7%	14.1%	927.8%	1.4%	14.5%		

* סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

2.2.1. התפתחות הכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים, בין היתר הפרשי שער ורווח ממימוש ניירות-ערך, המהווים חלק אינטגרלי בניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות מנגזרים כוללות, בין השאר, את השפעות ערך הזמן בשווי ההוגן של נגזרים המקזזות את חשיפות הריבית המאזניות וכן את השפעות שיעור השינוי במדד הידוע בגין יתרות נגזרים המקזזות את חשיפות המדד בגין היתרות המאזניות.

טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו

השני	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.20	30.06.21		30.06.20	30.06.21	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
14.3%	5,074	5,800	26.7%	2,532	3,209	הכנסות ריבית
47.9%	(716)	(1,059)	91.5%	(366)	(701)	הוצאות ריבית
8.8%	4,358	4,741	15.8%	2,166	2,508	הכנסות ריבית, נטו
30.3%	499	650	4.1%	193	201	הכנסות מימון שאינן מריבית
11.0%	4,857	5,391	14.8%	2,359	2,709	סך הרווח המימוני המדווח
בנטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:						
	122	108	(48.4%)	95	49	הכנסות (הוצאות) ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
	(86)	385	155.6%	36	92	רווח (הפסד) מהשקעות במניות
	(7)	12		(18)	6	התאמה לשווי הוגן של השקעה בחברה מוחזקת
	(18)	22	(74.1%)	(27)	(7)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
	39	(14)	(160.4%)	(48)	29	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"ל וגידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים ⁽²⁾
	50	513	344.7%	38	169	סך-הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
1.5%	4,807	4,878	9.4%	2,321	2,540	סך-הכל רווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽³⁾

- השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
 - בסעיף זה נכללו השפעות גידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים והשפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
 - רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבוני.
- מזה בגין השפעות שינויים במדד: הכנסה בסך 190 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2021, בהשוואה להוצאה בסך 36 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2020. הכנסה בסך 202 מיליון ש"ח בחציון הראשון של שנת 2021, בהשוואה להוצאה בסך 106 מיליון ש"ח בחציון הראשון של שנת 2020.

הרווח המימוני מפעילות שוטפת במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם בסך של 4,878 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 4,807 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מגידול בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות, בעיקר עקב עלייה של 1.3% בשיעור המדד הידוע ברבעון השני של שנת 2021. בנוסף, חלה עלייה בהיקפי האשראי לדיוור והאשראי העסקי. מנגד, חל קיטון ברווחים הפיננסיים בפיקדונות בשל ירידת שיעורי הריבית הדולרית והשקלית וחלה ירידה בהיקף האשראי הקמעונאי במחצית השנייה של שנת 2020, אשר התמתנה במחצית הראשונה של שנת 2021. בנוסף, חל קיטון בהכנסות מפעילות חדר עסקות, כאשר בתקופה המקבילה אשתקד חלה עלייה בהיקף העסקות עקב התנודתיות בשוק בעקבות משבר התפשטות נגיף קורונה.

סך הרווח המימוני המדווח הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2021 בסך של 5,391 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 4,857 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקר מגידול ברווחים מהשקעה במניות. בנוסף, חל גידול ברווח מפעילות שוטפת כאמור לעיל וחלה עלייה כתוצאה משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה.

טבלה 4-2: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
30.06.20		30.06.21		30.06.20		30.06.21		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	
במיליוני ש"ח/באחוזים								
2.35%	5,074	2.30%	5,800	2.27%	2,532	2.49%	3,209	הכנסות ריבית
0.58%	(716)	0.75%	(1,059)	0.59%	(366)	0.97%	(701)	הוצאות ריבית
1.77%	4,358	1.55%	4,741	1.68%	2,166	1.52%	2,508	הכנסות ריבית, נטו
2.01%		1.88%		1.94%		1.94%		יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית

במחצית הראשונה של שנת 2021 חלה עלייה בהכנסות ובהוצאות ריבית לעומת התקופה המקבילה אשתקד אשר נבעה מעלייה בהיקף הנכסים וההתחייבויות ומגידול בהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות. העלייה קוזה בשל קיטון בשיעורי הריביות עקב ירידת שיעורי הריבית הדולרית והשקלית. בנוסף, הושפעו הכנסות הריבית משינוי בתמהיל האשראי שבא לידי ביטוי בקיטון בחלקו של האשראי הקמעונאי וגידול בחלקם של האשראי לדיור והאשראי העסקי.

במחצית הראשונה של שנת 2021 חלה ירידה ביחס בין הכנסות ריבית, נטו לבין יתרת נכסים נושאי ריבית לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של 0.13%, כאשר ירידה של 0.28% נובעת מגידול ביתרה הממוצעת של הנכסים נושאי ריבית, שנבע ברובו מעלייה חדה בנכסים הנזילים עקב גידול במקורות מפיקדונות הציבור אשר הופקדו בבנק ישראל. מנגד, חלה עלייה של 0.15% הנובעת מגידול בהכנסות ריבית, נטו, בעיקר עקב עלייה בהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות.

לפרטים נוספים ראה [פרק "שיעורי הכנסות והוצאות ריבית"](#) בדוח ממשל תאגידי להלן.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 בהכנסה בסך של כ-1,155 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך של 1,937 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה הפרטנית, נטו הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2021 להכנסה בסך של 304 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך של 405 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע הן מירידה בהוצאה הפרטנית ברוטו והן מגידול בהיקפי הריקברי בתקופה.

ההוצאה הקבוצתית, נטו, הסתכמה להכנסה בסך של 851 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2021, בהשוואה להוצאה בסך של 1,532 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהוצאה הקבוצתית נבע בעיקרו מהמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים וכן מהשיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים שהביאו לקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית.

בנוסף נרשמה ירידה בהיקף החובות הבעייתיים. מנגד, הגידול בהיקפי האשראי קיזז חלקית ירידה זו.

למידע נוסף בדבר התפתחות יתרות האשראי לציבור ראה [פרק המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון](#) להלן.

למידע נוסף בדבר התנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, ראה [ביאור 6](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 5-2: ההוצאה המצטברת להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים**

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.06.20	30.06.21	30.06.20	30.06.21	
במיליוני ש"ח				
678	218	354	129	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(273)	(522)	(151)	(378)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
405	(304)	203	(249)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
1,532	(851)	925	(398)	הוצאה (הכנסה), נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
1,937	(1,155)	1,128	(647)	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:				
1,278	(506)	622	(303)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
276	(240)	244	(172)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
383	(409)	263	(172)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	-	(1)	-	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
1,937	(1,155)	1,128	(647)	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
ב-%				
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור***:				
0.45%	0.14%	0.47%	0.16%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
1.48%	(0.40%)	1.69%	(0.34%)	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור****
1.30%	(0.73%)	1.49%	(0.81%)	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.29%	(0.05%)	0.32%	(0.12%)	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
14.29%	(2.99%)	16.09%	(7.76%)	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** רבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

*** על בסיס שנתי.

**** ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

עמלות והכנסות אחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 ב-1,723 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,680 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. **הכנסות מעמלות תפעוליות** הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 ב-1,619 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,609 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול הושפע בעיקר מעלייה בעמלות מעסקי מימון. העמלות מפעילות בניירות-ערך נותרו ברמה גבוהה, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד, בשל מחזורי פעילות גבוהים בשוק ההון. מנגד, חלה ירידה בהכנסות מדמי ניהול חשבון. **הכנסות האחרות** הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 ב-104 מיליון ש"ח בהשוואה ל-71 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקרה מרווחי הון ממכירת נכסי נדל"ן.

טבלה 6-2: פירוט עמלות והכנסות אחרות

	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.20	30.06.21		30.06.20	30.06.21	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
עמלות						
דמי ניהול חשבון	394	379	4.3%	184	192	
פעילות בניירות-ערך	420	415	(1.5%)	197	194	
כרטיסי אשראי, נטו	130	125	29.6%	54	70	
טיפול באשראי	112	108	(6.1%)	49	46	
עמלות מעסקי מימון	248	286	16.7%	126	147	
עמלות אחרות	305	306	12.5%	136	153	
סך-הכל עמלות תפעוליות	1,609	1,619	7.5%	746	802	
סך-הכל אחרות	71	104	(55.1%)	49	22	
סך-הכל הכנסות תפעוליות והכנסות אחרות	1,680	1,723	3.6%	795	824	

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 ב-3,899 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,742 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 7-2: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות

	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.20	30.06.21		30.06.20	30.06.21	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
שכר						
שכר	1,925	2,261	21.0%	963	1,165	
אחזקה ופחת בניינים וציוד	642	653	(1.6%)	321	316	
הוצאות אחרות	1,175	985	(7.9%)	542	499	
סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות	3,742	3,899	8.4%	1,826	1,980	

הוצאות השכר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 ב-2,261 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,925 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 17.5%. הגידול בהוצאות השכר נבע מגידול בהוצאה למענק עקב העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. נמשך הריסון בהוצאות השכר השוטפות עקב המשך תהליכי התייעלות.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 ב-653 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-642 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.7% נובע בעיקר מגידול בהוצאות הפחת.

ההוצאות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 ב-985 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,175 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נבעה בעיקר מירידה בהוצאות משפטיות ובהפרשה בגין חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים. מנגד חל גידול בהוצאות בגין עמלות סליקה עקב גידול בהיקפי הפעילות.

ההפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2021 בסך של 1,629 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 436 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע בעיקרו מעלייה ברווח לפני מס.

חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מס הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 ברווח של 27 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהשקעות שבוצעו באמצעות חברה בת של הבנק פועלים אקוויטי. לפרטים נוספים ראה [פרק חברות מוחזקות עיקריות](#) להלן.

הרווח (ההפסד) הנקי מפעילות מופסקת הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2020 בהפסד בסך של 109 מיליון ש"ח אשר נבע מהכרה בהפסד מירידת-ערך ההשקעה בישראל בסך של כ-109 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס) עקב ירידת מחיר המניה מתחת ליתרת ההשקעה בספרי הבנק ליום 31 בדצמבר 2019, בהשוואה למחיר ערב חלוקתה כדיבידנד בעין לבעלי המניות בחודש מרץ 2020.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 בחלקם בהפסד בסך של 5 מיליון ש"ח, בהשוואה לחלקם בהפסד בסך של 10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2021 בסך של 2,773 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 325 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2021 ב-2.08 ש"ח, בהשוואה ל-0.24 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.2.2. התפתחות ברווח הכולל

טבלה 8-2: רווח כולל

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.06.20	30.06.21	30.06.20	30.06.21	
במיליוני ש"ח				
315	2,768	128	1,417	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
10	5	5	2	הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
325	2,773	133	1,419	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:				
144	(499)	811	83	התאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
211	(20)	(424)	(3)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים*
355	(519)	387	80	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(124)	178	(131)	(26)	השפעת המס המתייחס
231	(341)	256	54	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
-	-	-	-	בניכוי הפסד (רווח) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
231	(341)	256	54	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
546	2,427	384	1,471	הרווח (ההפסד) הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
10	5	5	2	ההפסד (הרווח) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
556	2,432	389	1,473	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הרווח הכולל הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2021 בסך של 2,432 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 556 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל הושפע בעיקרו מעלייה ברווח הנקי, אשר קוזזה בחלקה מירידה בהתאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה ושל התחייבויות בגין הטבות לעובדים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בשל שינויים בשיעורי ההיוון בהשוואה לתקופה המקבילה.

2.3. המבנה והתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד ליום 30 ביוני 2021 הסתכם ב-586.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-539.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020. העלייה נבעה בעיקר מגידול בפיקדונות הציבור בשל המשך ההרחבה המוניטרית שמבצע בנק ישראל והגדלת בסיס הכסף וכן מהמשך עלייה בחיסכון הציבור.

טבלה 2-9: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.20	30.06.21	
במיליוני ש"ח			
8.7%	539,602	586,344	סך-כל הנכסים
7.3%	301,828	323,757	אשראי לציבור, נטו
22.9%	138,711	170,439	מזומנים ופיקדונות בבנקים
(2.7%)	71,885	69,910	נירות-ערך
11.0%	435,217	483,090	פיקדונות הציבור
(10.8%)	23,490	20,944	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.1%	39,873	42,314	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק

2.3.1. מבנה והתפתחות הנכסים וההתחייבויות

אשראי לציבור

טבלה 2-10: התפתחות האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות גישת ההנהלה

השינוי	ליום		
	31.12.20	30.06.21	
במיליוני ש"ח			
0.6%	37,233	37,471	לקוחות פרטיים
1.3%	31,371	31,787	עסקים קטנים
6.3%	98,737	104,949	הלואאות לדיוור
12.4%	42,290	47,513	מסחרי
10.4%	78,103	86,192	עסקי
7.9%	12,521	13,504	פעילות בינלאומית
48.8%	1,573	2,341	ניהול פיננסי
7.3%	301,828	323,757	סך-הכל

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה [סעיף סיכון אשראי בפרק סקירת הסיכונים](#), להלן.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

חבויית בעייתיות טבלה 2-11: סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾

31.12.20			30.06.21			
סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	סך-הכל	חוץ-מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
4,640	669	3,971	4,274	684	3,590	סיכון אשראי פגום
2,412	158	2,254	2,104	170	1,934	סיכון אשראי נחות ⁽²⁾
5,186	781	4,405	4,072	679	3,393	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
12,238	1,608	10,630	10,450	1,533	8,917	סך סיכון אשראי בעייתי*
9,754	1,460	8,294	8,448	1,400	7,048	סיכון אשראי בעייתי, נטו
728	-	728	773	-	773	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
(2) לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר. לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה, ראה [ביאור 1.ג.1](#) (1) בתמצית הדוחות הכספיים.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

למידע נוסף על ניתוח תיק האשראי וסיכון אשראי בעייתי, לרבות תרחישים וניתוחי רגישות שנבחנו, ראה [סעיף סיכון אשראי, בפרק סקירת הסיכונים](#) להלן.

אשראי חוץ-מאזני

טבלה 2-12: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים

השינוי	יתרה ליום		במיליוני ש"ח	
	31.12.20	30.06.21		
				מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים
65.3%	828	1,369		אשראי תעודות
12.6%	52,213	58,767		ערבויית והתחייבויות אחרות**
(15.1%)	15,744	13,368		מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק
5.7%	47,997	50,736		מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו*
5.0%	71,776	75,398		התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות

* כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-9,889 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מכר (ליום 31.12.20: 11,819 מיליוני ש"ח).
** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 80 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.20: 91 מיליוני ש"ח).

ערבויות והתחייבויות אחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2021 ב-58.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-52.2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בערבויות חוק מכר כתוצאה מגידול בפעילות הנדל"ן.
מסגרות כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק הסתכמו לסך של כ-13.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-15.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020. הקיטון נובע בעיקר מצמצום מסגרות כרטיסי האשראי כחלק מהיערכות ליישום החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל. לפרטים נוספים ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

ניירות-ערך

לבנק השקעות באגרות-חוב ממשלתיות וקונצרניות וכן השקעה במניות סחירות (בעיקר זרות) ושאין סחירות בפיזור נרחב. היקף ההשקעות בניירות הערך הסתכם ביום 30 ביוני 2021 בכ-69.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-71.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020, ירידה בשיעור של כ-2.7% שנבעה בעיקר ממכירה, נטו, של אגרות-חוב של ממשלת ישראל ואגרות-חוב קונצרניות שקוזה על-ידי רכישת אגרות-חוב של ממשלת ארצות-הברית.

תיק המניות הכולל של קבוצת הבנק הסתכם לסך של כ-3.1 מיליארד ש"ח, המשקף המשך מגמת הגידול בהשקעות הלא הסחירות שהחלה בשנת 2020 ועלייה בשווי המניות.

במחצית הראשונה של שנת 2021 נרשמו הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב בסך של כ-108 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-122 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לעומת זאת, נרשמה ירידה בסך של כ-495 מיליון ש"ח בשווי של אגרות-החוב, בהשוואה לעלייה בסך של כ-145 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, אשר נזקפה לקרן הון וממיינת לרווח והפסד בעת מכירה.

במחצית הראשונה של שנת 2021 נרשם בגין תיק המניות של הבנק רווח בסך של כ-385 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של כ-86 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט אודות הפעילות בניירות הערך של קבוצת הבנק:

טבלה 2-13: יתרות ניירות-ערך

סך-הכל		מוחזק לפדיון		זמין למכירה		תיק למסחר		
מסך %	הערך במאזן	מסך %	הערך במאזן	מסך %	הערך במאזן	מסך %	הערך במאזן	
ניירות-ערך		ניירות-ערך		ניירות-ערך		ניירות-ערך		
במיליוני ש"ח/באחוזים								
ליום 30 ביוני 2021								
66.5%	46,504	0.3%	194	63.9%	44,674	2.3%	1,636	אגרות-חוב ממשלת ישראל
18.2%	12,749	-	-	17.7%	12,390	0.5%	359	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1.7%	1,216	-	-	1.8%	1,214	0.0%	2	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
86.5%	60,469	0.3%	194	83.4%	58,278	2.9%	1,997	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
0.4%	312	0.4%	312	-	-	-	-	אגרות-חוב קונצרניות - בישראל
8.7%	6,052	-	-	8.2%	5,732	0.5%	320	אגרות-חוב קונצרניות - מדינות זרות
9.1%	6,364	0.4%	312	8.2%	5,732	0.5%	320	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות
4.4%	3,077	-	-	4.4%	3,077	-	-	מניות
100.0%	69,910	0.7%	506	96.0%	67,087	3.3%	2,317	סך-הכל ניירות-ערך
ליום 31 בדצמבר 2020								
68.9%	49,549	0.0%	1	60.3%	43,335	8.6%	6,213	אגרות-חוב ממשלת ישראל
12.8%	9,168	-	-	12.8%	9,168	-	-	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1.9%	1,396	-	-	1.9%	1,394	0.0%	2	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
84.0%	60,113	0.0%	1	75.0%	53,897	8.6%	6,215	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
0.6%	425	0.6%	425	-	-	-	-	אגרות-חוב קונצרניות - בישראל
12.5%	8,962	-	-	12.5%	8,962	-	-	אגרות-חוב קונצרניות - מדינות זרות
13.1%	9,387	0.6%	425	12.5%	8,962	-	-	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות
3.3%	2,385	-	-	3.3%	2,385	-	-	מניות
100.0%	71,885	0.6%	426	90.8%	65,244	8.6%	6,215	סך-הכל ניירות-ערך

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 14-2: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק

31.12.20		30.06.21		
אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות	הערך במאזן	אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות	הערך במאזן	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
7.2%	676	7.2%	459	כרייה וחציבה
12.8%	1,205	16.5%	1,051	תעשייה
4.3%	404	6.0%	383	חשמל ומים
5.3%	497	3.7%	238	מידע ותקשורת
58.5%	5,483	53.8%	3,421	בנקים ומוסדות פיננסיים
4.3%	406	3.5%	224	מסחר
3.6%	340	5.3%	335	תחבורה ואחסנה
4.0%	376	4.0%	253	אחרים
100.0%	9,387	100.0%	6,364	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות

לפרטים נוספים לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 15](#). בתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, ראה [ביאור 5](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

פיקדונות

טבלה 15-2: התפתחות ביתרות הפיקדונות

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.20	30.06.21	
	במיליוני ש"ח		
11.0%	435,217	483,090	פיקדונות הציבור
53.4%	6,591	10,110	פיקדונות מבנקים
(30.0%)	761	533	פיקדונות הממשלה
11.6%	442,569	493,733	סך-הכל

יתרת הפיקדונות ליום 30 ביוני 2021 הסתכמה בסך של כ-493.7 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-442.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020. במחצית הראשונה של שנת 2021 נמשכה מגמת הגידול המואץ ביתרת הפיקדונות לנוכח ההרחבה המוניטרית שביצע בנק ישראל כחלק מהתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, אשר מגדילה את בסיס הכסף ובמקביל את פיקדונות הציבור.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

פעילות חוץ-מאזנית בניירות-ערך המוחזקים על-ידי הציבור

טבלה 16-2: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.20	30.06.21	
	במיליוני ש"ח		
13.0%	646,484	730,465	ניירות-ערך ⁽¹⁾
20.9%	76,500	92,511	נכסי קרנות נאמנות ⁽²⁾

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהן מעניקה קבוצת הבנק שירותי משמורת.
 (2) שווי הנכסים של קרנות הנאמנות המקבלות שירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים.

הגידול בהיקף ניירות-ערך של לקוחות קבוצת הבנק הושפע בעיקרו מעליות בשווקים במהלך התקופה ומהעמקת הפעילות של לקוחות קיימים וחדשים.

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-20.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-23.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020, קיטון בשיעור של כ-10.8% הקיטון נבע בעיקר מפירעונות, במהלך המחצית הראשונה של שנת 2021, של אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים שהונפקו על-ידי פועלים הנפקות בסך של כ-2.6 מיליארד ש"ח.

טבלה 17-2: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר 2020		ליום 30 ביוני 2021		
הערך במאזן	מזה: סחיר	הערך במאזן	מזה: סחיר	במיליוני ש"ח
10,029	11,651	8,338	9,972	כתבי התחייבות נדחים
11,826	11,839	10,972	10,972	אגרות-חוב
21,855	23,490	19,310	20,944	סך-הכל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

טבלה 18-2: מכשירים נגזרים

31.12.20			30.06.21			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	במיליוני ש"ח
351,385	7,180	6,025	358,298	5,161	4,602	חוזי ריבית
322,152	7,703	6,894	359,210	3,663	3,691	חוזי מטבע
91,017	1,914	1,925	171,348	1,769	1,776	חוזים בגין מניית
407	45	46	196	23	23	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
764,961	*16,842	14,890	889,052	*10,616	10,092	סך-הכל

* מזה: שווי הוגן נטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 46 מיליוני ש"ח (31.12.2020: 38 מיליוני ש"ח) אשר נכללת במאזן בסעיף פיקדונות הציבור.

2.3.2. הון, הלימות הון ומינוף

1. הון

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 30 ביוני 2021 הינו 1,336,452,973 ש"ח ע.ג. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו בניכוי 924,138 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק ("מניות באוצר").

עד חודש נובמבר 2018 החזיקה גב' שרי אריסון בהיתר שליטה בבנק, באמצעות אריסון החזקות (1998) בע"מ ("אריסון החזקות"). ביום 22 בנובמבר 2018 הוחלף היתר השליטה של גב' אריסון בהיתר להחזקת אמצעי שליטה שקיבלה מבנק ישראל ("היתר החזקה"), אשר מאפשר את ביזור השליטה בבנק והבנק הפך תאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה. לפי תנאי היתר ההחזקה נדרשת גב' אריסון, המחזיקה למועד פרסום הדוח כ-11.35% ממניות הבנק, למכור בתוך מספר שנים את החזקותיה בבנק העולות על 5% (לפי ההיתר המקורי - עד חודש נובמבר 2022, עם אפשרות הארכה של שנתיים נוספות באישור המפקח על הבנקים; ביום 10 ביוני 2021 הודיעה אריסון החזקות, שהמפקח על הבנקים האריך בשנה (עד ליום 20 בנובמבר 2023) את התקופה שבמסגרתה עליה למכור את אמצעי השליטה בבנק העולים על 5% כאמור). לפרטים נוספים אודות היתר ההחזקה, השינוי במבנה השליטה בבנק והשלכותיו, ראה [דוח ממשל תאגידי בפרק "עניינים אחרים" בדוחות הכספיים לשנת 2018](#).

דיבידנדים

כפוף לאמור להלן בסעיף זה, מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק החל מהרבעון הראשון של שנת 2017 היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות. כל חלוקה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בשיקולים עסקיים, בהוראת כל דין ובמגבלות על חלוקה.

בנוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק (בניכוי הפרשים בחובה, שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר) על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום ליתרה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד או על הפסד כולל; (ד) אם התחזית הינה שבשנה הסמוכה לאחר החלוקה, יחס הון הבנק לנכסי סיכון ירד מתחת ליחס הנדרש לגביו; (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא-כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א' לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסוימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של הפיקוח על הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור.

לפרטים בדבר יעד הלימות ההון של הבנק ראה [פרק הלימות הון להלן](#).

לאור אי הוודאות שהיתה קיימת ביחס לחקירת הרשויות האמריקאיות עובר לאישור ההסדרים עימן, מטעמי שמרנות ובתיאום עם בנק ישראל החל מהרבעון השני של 2018 לא הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד מרווחים שוטפים, זאת מבלי לשנות ממדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק. כתוצאה ממכירת כ-65.2% ממניות ישראלכרט ברבעון השני של שנת 2019, נוצרו לבנק עודפי הון נוספים. בקשר עם עודפי הון אלה, הכריז דירקטוריון הבנק בחודש ספטמבר 2019 על חלוקת דיבידנד בסך של 1 מיליארד ש"ח אשר שולם בחודש אוקטובר 2019. ביום 9 במרץ 2020 חולקה יתרת ההחזקה של הבנק במניות ישראלכרט (כ-33% מהון המניות המונפק והנפרע של ישראלכרט), כדיבידנד בעין לבעלי מניות הבנק.

על רקע הודעת הפיקוח על הבנקים מיום 29 במרץ 2020 והוראת שעה שקבע (ראה [סעיף 2 לעניין הלימות הון להלן](#)) בקשר עם התפשטות נגיף הקורונה החליט דירקטוריון הבנק ביום 31 במרץ 2020, כי לאור אי הוודאות בתנאים המאקרו כלכליים יחד עם הגשמת תכלית הוראות ומדיניות הפיקוח על הבנקים, עד לתום תוקף הוראת השעה והתבהרות התנאים ימשיך הבנק שלא לבצע חלוקות מרווחים שוטפים.

ביום 26 ביולי 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת השעה לפיו לאור המגמה הגוברת של יציאה ממשבר הקורונה ולאור איתנותם של הבנקים בישראל שמאפשרת להם לתמוך בפעילות הכלכלית של המשק, אין מניעה שבנקים יבחנו חלוקת דיבידנד (גם בתקופת הוראת השעה) על בסיס גישה זהירה ושמרנית הלוקחת בחשבון את רמת אי הוודאות הגבוהה של המשך משבר הקורונה והשלכותיו העתידיות. עוד ציין הפיקוח כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 אינה נחשבת כתכנון הון זהיר ושמרני. בהמשך לכך, ביום 1 באוגוסט 2021 הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד בסך של 616.8 מיליון ש"ח, המהווה 30% מהרווח הנקי של הבנק בשנת 2020.

להערכת הבנק, עודפי הון שנצברו וקיימים, יאפשרו חזרה למתווה של חלוקות מרווחים שוטפים, וזאת בכפוף למבחנים על-פי דין, התפתחויות בנוגע למשבר הקורונה, הנחיות ועמדות רגולטוריות כפי שתהיינה ותוצאות הבנק.

טבלה 19-2: פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
01.08.2021	18.08.2021	באגורות	במיליוני ש"ח
02.02.2020	09.03.2020	46.152	*616.8
24.09.2019	23.10.2019	**53.937	**720
		74.897	1,000

* טרם שולם למועד פרסום הדוחות הכספיים.

** חלוקת יתרת ההחזקה של הבנק בישראלכרט (כ-33%) כדיבידנד בעין, בגין כל מניה של הבנק חולקה כדיבידנד בעין כ-0.0494 מניה של ישראלכרט. הדיבידנד חושב בהתבסס על שער מניית ישראלכרט ביום 8 במרץ 2020 (10.91 ש"ח).

2. הלימות הון

גישה הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות אלה מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכונים האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכונים נזילות, סיכונים סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שמבוצע על-ידי הפיקוח על הבנקים.
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

הוראות באזל 3

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, בשנים 2020 ו-2021 תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 20% ו-10%, בהתאמה.

יעד הלימות ההון ואופן ניהול ותכנון ההון

ביום 31 במרץ 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)" ("הוראת השעה") וזאת, לפי הודעת הפיקוח על הבנקים, על רקע התפשטות נגיף הקורונה ועל מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי. בהתאם לחוזר נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9% (לעומת 10% לפני השינוי), וביחס הון כולל מזערי של 12.5% (לעומת 13.5% לפני השינוי). תוקפה הראשוני של הוראת השעה היה למשך שישה חודשים והיא הוארכה בחודש ספטמבר 2020 בשישה חודשים נוספים (עד 31 במרץ 2021). ההקלה בדרישות ההון תחול עד תום 24 חודשים מתום תוקף הוראת השעה ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף הוראת השעה או יחסי ההון שחלו על הבנק טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. ביום 22 במרץ 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר המאריך את תוקפה של הוראת השעה עד 30 בספטמבר 2021 וכן קובע כי בתקופה של ששת החודשים מתום תוקף הוראת השעה, הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 מיחס ההון המזערי לא תחשב כחריגה מהוראת השעה.

ליחסי ההון המזעריים התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור שניתנו בתקופת הוראת השעה. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים דרישת ההון הנוספת בגין הלוואות לדיור תתווסף ליחס הון עצמי רובד 1 בלבד. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ייחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק (שהינו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד) על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 30 ביוני 2021 ולמשך תקופת הוראת השעה, הינם 9.21% ו-12.5%, בהתאמה (במקום 10.29% ו-13.5% ללא הוראת השעה). בהודעה שפרסם הפיקוח על הבנקים בקשר עם הוראת השעה, הוא ביקש מהדירקטוריונים של הבנקים, בין היתר, לבחון מחדש את מדיניות הדיבידנדים מתוך כוונה שהמקורות ההוניים שישתחררו כתוצאה מהקטנת דרישות ההון ישמשו להגדלת אשראי ולא לצורך חלוקה. על רקע הודעת הפיקוח וכדי לאפשר יישום תכלית ההוראה החליט דירקטוריון הבנק ביום 31 במרץ 2020 להתאים את יעד יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ל-9.5%. עוד החליט הדירקטוריון כי בשים לב למדיניות החלוקה הקיימת בבנק (של חלוקת עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות), לאור אי הוודאות בתנאים המקרו כלכליים יחד עם הגשמת תכלית הוראת השעה ומדיניות הפיקוח על הבנקים, עד לתום תוקף הוראת השעה והתבהרות התנאים ימשיך הבנק שלא לבצע חלוקות מרווחים שוטפים.

לפרטים בדבר עדכון הוראת השעה של הפיקוח על הבנקים בדבר חלוקת דיבידנד (גם בתקופת הוראת השעה) והכרזת דירקטוריון הבנק על דיבידנד בהיקף של 30% מהרווח הנקי בשנת 2020 ראה [סעיף דיבידנדים לעיל](#). עם פקיעת הוראת השעה (30 בספטמבר 2021) וככל שלא תוארך או תעודכן, בכונת הדירקטוריון לעדכן את היעד הפנימי ליחס הון עצמי רובד 1 לשיעור של 10.5%.

יעד הון עצמי רובד 1 שנקבע על-ידי הבנק מביא בחשבון, בין היתר, את תוצאות תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק, לרבות תוצאות מבחני הקיצון הפנימיים שערך הבנק, ואת תוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים לגבי מאפייני הסיכון הפרטניים של הבנק במסגרת תהליך הסקירה הפיקוחי האחרון שבוצע ומבחני הקיצון האחרונים שבוצעו.

לצורך עמידה ביעד הלימות ההון וניהול אפקטיבי של ההון מבוצע תכנון הון בבנק בהתבסס על תוכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. במסגרת תכנון ההון ייחסי ההון, מתבצעים מבחני רגישות שונים. כמו-כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התכנון והפערים ביניהם, ובהתאם לצורך בוחן נקיטת פעולות נדרשות לצורך שמירה על יעדי הון שנקבעו. מדיניות הבנק הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהיחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ואשר אינה נמוכה מרמת הלימות ההון הנדרשת לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ה-ICAAP). במסגרת ה-ICAAP, הבנק בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון על יחסי הלימות ההון ובהתאם קיימת תוכנית לחזרה להלימות ההון הרגולטורית בקרות אירוע קיצון כאמור.

התייעלות תפעולית

במסגרת חוזרי הפיקוח על הבנקים ניתנו הקלות לבנקים שיבצעו התייעלות בכח אדם והתייעלות בתחום הנדל"ן. ממועד מתן ההקלות הכריז הבנק על תוכניות התייעלות בכח אדם בהיקף כולל של 1,114 מיליוני ש"ח, נטו מהשפעת מס. השפעת התוכניות האמורות נזקפה להון, ולצרכי חישוב יחס הון יחס מינוף מופחתת מההון הפיקוחי על פני 5 שנים, ממועד תחילת היישום של כל תוכנית. יתרת השפעת ההקלות בגין תוכניות התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1 מוערכת בכ-0.1% ליום 30 ביוני 2021.

שלוחת הבנק בתורכיה

על רקע המצב הכלכלי והפוליטי בתורכיה ובמסגרת התוכנית האסטרטגית של הבנק, הוחלט לפעול למכירת ההשקעה בבנק פוזיטיף. בהתאם לכך, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף. בחודש פברואר 2021 התקשר הבנק, יחד עם בעל מניות המיעוט, בהסכם למכירת מלוא החזקות הצדדים (100%) בבנק פוזיטיף לרוכש. העסקה הייתה כפופה לקבלת אישורים רגולטוריים עד ליום 30 ביוני 2021. ביום 29 ביולי 2021 התקבל אישור המפקח על הבנקים התורכי לעסקה ולאחריו לא נדרשים אישורים רגולטוריים נוספים. הצדדים מנהלים משא ומתן בנוגע להשלמת העסקה. אין ודאות כי העסקה תושלם או לגבי אופן השלמתה ותוצאותיה. זאת גם בהתחשב במצב הכלכלי בתורכיה ובנסיבותיו של בנק פוזיטיף. בעל מניות המיעוט בבנק פוזיטיף, לו קיימות טענות כנגד הבנק בנוגע להשפעה לכאורה של הבנק על ניהול בנק פוזיטיף, ואשר עליהן התחייב לוותר בכפוף להשלמת עסקת המכירה, פתח בהליכים משפטיים (בעצמו ועל-ידי דירקטורים מטעמו) כנגד בנק פוזיטיף במטרה לבטל החלטות שקיבלה האסיפה הכללית של בנק פוזיטיף.

בחודש ינואר 2019 התקבל מכתב מבנק ישראל בנושא שלוחת הבנק בתורכיה, בנק פוזיטיף, בו ציין בנק ישראל כי פעילות הבנק בתורכיה חושפת אותו לסיכונים משמעותיים ולפיכך, עד למימוש מלוא החזקות הבנק בשלוחה, נדרש הבנק להגדיל את שיעורי השקלול של נכסי הסיכון בגין פעילות השלוחה בחישוב יחס ההון המאוחד בלבד, באופן הבא:

- החל מיום 1 בינואר 2020 ישוקללו נכסי הסיכון בגין פעילות השלוחה בשיעור של 300% לכל הפחות.
- החל מיום 1 בינואר 2021 ישוקללו נכסי הסיכון בגין פעילות השלוחה בשיעור של 600% לכל הפחות.

בהתאם לכך, החל מיום 1 בינואר 2020 הבנק שיקלל את נכסי הסיכון בגין בנק פוזיטיף ב-300% וההשפעה על הדוחות לרבעון הראשון של שנת 2020 הייתה קיטון ביחס הון עצמי רובד 1 של כ-0.04%. החל מיום 1 בינואר 2021 הבנק שיקלל את נכסי הסיכון בגין בנק פוזיטיף ב-600% וההשפעה למועד המעבר הינה קיטון נוסף ביחס הון עצמי רובד 1 של כ-0.04%.

בחודש יוני 2021 הבנק חידש קו אשראי לבנק פוזיטיף בסך של כ-50 מיליון דולר בשיעור ריבית נמוך מתנאי השוק (לפרטים ראה [פרק הון, הלימות הון ומינוף בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2020](#)). מועד פרעון קו האשראי נקבע לדצמבר 2021 או עד למועד השלמת מכירת בנק פוזיטיף – המוקדם מביניהם. לדרישת הפיקוח על הבנקים בישראל, בשל התמחור האמור נוכחה יתרת קו האשראי מההון הפיקוחי. בנק פוזיטיף קיבל הודעה מרשויות המס בתורכיה בקשר עם ביקורת מס לשנת 2018, לפיה לגישתן תמחור קו האשראי הינו גבוה מתנאי השוק ולפיכך סכומי הריבית המשולמים בגינו ייחשבו וימוסו כתשלום דיבידנד.

השפעת היישום הצפוי של כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים על ההון הפיקוחי

תאגידים בנקאיים נדרשים לזקוף לעודפים ביום 1 בינואר 2022 את השפעת היישום לראשונה של כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים. בחודש דצמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם חוזר לפיו, במידה והיישום לראשונה יגרום לקיטון בהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי, נטו מהשפעת המס, רשאי התאגיד הבנקאי לכלול קיטון זה בהדרגה על פני 3 שנים. הבנק נערך ליישום ההוראה ובשלב זה לא ניתן לאמוד את השפעתה. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

יישום דירוגי אשראי חיצוניים

החל מהרבעון הראשון לשנת 2021, עבר הבנק לשימוש במדרג אחד בלבד לצרכי מדידת הלימות ההון (כמתאפשר בהוראות בנק ישראל) במקום שימוש בדירוג הנמוך מבין שני מדרגים כפי שנהג הבנק עד כה. החברה המדרגת שתישאר בשימוש היא חברת Standard & Poor's (S&P). השפעת המעבר למדרג אחד למועד המעבר הינה עלייה של כ-0.12% ביחס הון עצמי רובד 1 ועלייה של כ-0.16% ביחס ההון הכולל.

פדיון מוקדם של שטרי הון בהון רובד 2

בחודש יולי 2021, ביצעה הפועלים הנפקות פדיון מוקדם מלא של שטרי הון הנדחים סדרה 1 בהיקף של כ-1.2 מיליארד ש"ח. הסכום שנפדה לא מוכר בהון הפיקוחי החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2021.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 20-2: חישוב יחס הלימות ההון

31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021	
			במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
40,070	38,300	42,445	הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾
488	488	244	הון רובד 1 נוסף
40,558	38,788	42,689	סך-הכל הון רובד 1 ⁽¹⁾
10,221	9,730	9,196	הון רובד 2
50,779	48,518	51,885	סך-הכל הון כולל ⁽¹⁾
2. יתרונות משוקללות של נכסי סיכון			
321,149	312,747	339,700	סיכון אשראי ⁽²⁾
3,447	4,769	3,209	סיכונים שוק
23,166	23,428	22,750	סיכון תפעולי
347,762	340,944	365,659	סך-הכל יתרונות משוקללות של נכסי סיכון ⁽²⁾
באחוזים			
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.52%	11.23%	11.61%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.66%	11.38%	11.67%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.60%	14.23%	14.19%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.24%	9.26%	9.21%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾
12.50%	12.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾
10.29%	10.28%	10.29%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ללא הוראת השעה ⁽³⁾
13.50%	13.50%	13.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ללא הוראת השעה ⁽³⁾

- (1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכניות ההתייעלות אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן. לפרטים נוספים על השפעת ההתאמות בגין תוכניות ההתייעלות ראה בסעיף זה לעיל.
- (2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 428 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2021, 578 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020 ו-733 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2020 בשל התאמות בגין תוכניות ההתייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נזקפות בהדרגה על פני 5 שנים ממועד תחילתן.
- (3) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שנדרשו עובר ליום 31 במרץ 2020 הינם 10% ו-13.5% בהתאמה, והחל ממועד זה ולמשך תקופת הוראת השעה (ראה בסעיף זה לעיל) הינם 9% ו-12.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלואות לדיור שניתנו בתקופת הוראת השעה. הנתונים ליום 30 ביוני 2020 וליום 31 בדצמבר 2020 עודכנו לאור הבהרות הפיקוח על הבנקים כי דרישת ההון הנוספת בגין הלואות לדיור תתווסף ליחס הון עצמי רובד 1 בלבד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

3. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

ביום 15 בנובמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר יחס המינוף. תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (הבנק הינו תאגיד בנקאי כזה), יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (במקום 6%). תחילת יישום ההוראה מיום פרסומה. עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המינימלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. ביום 22 במרץ 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר המאריך את תוקפה של הוראת השעה עד 30 בספטמבר 2021.

טבלה 2-1: יחס מינוף

31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021	
			במיליוני ש"ח
			בנתוני המאוחד
40,558	38,788	42,689	הון רובד 1*
597,837	556,182	656,533	סך החשיפות*
			באחוזים
6.78%	6.97%	6.50%	יחס מינוף
5.50%	6.00%	5.50%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים**

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [סעיף "התייעלות תפעולית" לעיל](#)). השפעת ההקלות בגין תוכניות ההתייעלות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2021, המוערכת בכ-0.05% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.

** לפי חוזר הפיקוח על הבנקים יחס המינוף המזערי הינו 5.5% בתקופת הוראת השעה. לפרטים נוספים ראה [סעיף "יחס מינוף" לעיל](#).

הקישורן ביחס המינוף ליום 30 ביוני 2021 נובע בחלקו מגידול בחשיפות אשראי. כמו-כן, נובע מעלייה בנפח המאזן בעקבות גידול בפיקדונות הציבור ומנגד עלייה במזומנים ופיקדונות בבנקים כתוצאה מההרחבה המוניטרית שבוצעה על-ידי בנק ישראל והעלייה בנזילות שחלה בעקבותיה, כך שחלק מהקישורן מקורו גם בעלייה בנזילות.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בסעיף 2.5 ובביאור 12 בתמצית הדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוחות, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרת המגזרים הפיקוחיים ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

טבלה 2-22: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021											
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל								
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח											
סך-הכל רווח מימוני, נטו	2,709	117	2,592	-	818	28	316	206	501	12	711
עמלות והכנסות אחרות	824	11	813	40	19	24	121	69	213	36	291
סך הכנסות	3,533	128	3,405	40	837	52	437	275	714	48	1,002
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(647)	(2)	(645)	-	-	(2)	(270)	(52)	23	-	(344)
הוצאות תפעוליות ואחרות	1,980	126	1,854	13	102	33	151	110	480	48	917
רווח (הפסד) לפני מסים	2,200	4	2,196	27	735	21	556	217	211	-	429
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	803	24	779	10	249	8	204	82	78	-	148
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,419	(21)	1,440	17	509	13	352	135	133	-	281
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	328,909	14,954	313,955	-	-	2,635	83,231	33,686	55,482	617	138,304
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	483,090	18,848	464,242	-	-	85,056	67,800	32,365	87,878	33,278	157,865

(1) כולל הלוואות לדיור בסך של 19.3 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 2-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח											
2,359	91	2,268	1	500	29	297	188	496	17	740	סך-הכל רווח מימוני, נטו
795	9	786	62	33	21	98	65	189	33	285	עמלות והכנסות אחרות
3,154	100	3,054	63	533	50	395	253	685	50	1,025	סך הכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי											
1,128	69	1,059	-	(1)	(4)	212	95	250	2	505	
1,826	115	1,711	25	90	38	130	88	424	42	874	הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים											
200	(84)	284	38	444	16	53	70	11	6	(354)	
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת											
73	(10)	83	4	147	14	27	43	15	5	(172)	
רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת											
128	(74)	202	34	298	2	26	27	(4)	1	(182)	
הפסד מפעילות מופסקת											
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק											
133	(71)	204	34	300	2	26	27	(4)	1	(182)	
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח											
299,690	14,347	285,343	-	-	1,641	67,319	31,344	54,884	628	129,527	
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח											
400,816	17,992	382,824	-	-	54,477	45,004	26,443	71,921	34,374	150,605	

* סווג מחדש - למידע נוסף ראה [ביאור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2020](#).
 (1) כולל הלוואות לדיוור בסך של 13.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 2-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח											
5,391	237	5,154	-	1,653	51	613	401	994	22	1,420	רווח מימוני, נטו
1,723	21	1,702	136	54	49	234	138	431	75	585	עמלות והכנסות אחרות
7,114	258	6,856	136	1,707	100	847	539	1,425	97	2,005	סך הכנסות
(1,155)	4	(1,159)	-	-	-	(411)	(96)	(3)	-	(649)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,899	256	3,643	49	201	71	294	209	937	92	1,790	הוצאות תפעוליות ואחרות
4,370	(2)	4,372	87	1,506	29	964	426	491	5	864	רווח (הפסד) לפני מסים
1,629	36	1,593	32	494	11	377	168	185	1	325	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
2,773	(38)	2,811	55	1,044	18	587	258	306	4	539	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
328,909	14,954	313,955	-	-	2,635	83,231	33,686	55,482	617	138,304	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
483,090	18,848	464,242	-	-	85,056	67,800	32,365	87,878	33,278	157,865	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) כולל הלוואות לדיור בסך של 19.3 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 2-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח											
4,857	226	4,631	1	922	72	604	384	1,047	50	1,551	רווח מימוני, נטו
1,680	19	1,661	93	65	49	203	137	410	77	627	עמלות והכנסות אחרות
6,537	245	6,292	94	987	121	807	521	1,457	127	2,178	סך הכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי											
1,937	107	1,830	-	-	4	537	174	456	2	657	הוצאות תפעוליות ואחרות
3,742	316	3,426	141	180	80	245	175	823	84	1,698	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
858	(178)	1,036	(47)	807	37	25	172	178	41	(177)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת (96)
436	(14)	450	4	313	22	13	90	86	18		רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
424	(164)	588	(51)	496	15	12	82	92	23	(81)	הפסד מפעילות מופסקת
(109)	-	(109)	(109)	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
325	(158)	483	(160)	500	15	12	82	92	23	(81)	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
299,690	14,347	285,343	-	-	1,641	67,319	31,344	54,884	628	129,527	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
400,816	17,992	382,824	-	-	54,477	45,004	26,443	71,921	34,374	150,605	

* סווג מחדש - למידע נוסף ראה [ביאור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2020](#).
 (1) כולל הלוואות לדיוור בסך של 13.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

מגזר משקי בית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר משקי בית במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-539 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 81 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי האשראי בתקופה המקבילה אשתקד, וקוזז על-ידי ירידה ברווח המימוני, נטו וכן מעלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-1,420 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,551 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה ביתרות האשראי הצרכני, לצד ירידה במרווחי הפיקדונות בשל ירידת שיעורי הריבית הדולרית והשקלית. מנגד, חלה עלייה כתוצאה מגידול בהיקפי האשראי לדיור ומהמשך העלייה במרווח הממוצע באשראי זה.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-585 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-627 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות משוק ההון ובעמלות דמי ניהול חשבון.

בגין הפסדי אשראי נרשמו במחצית הראשונה של שנת 2021 הכנסות בסך של כ-649 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-657 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית לרבות בגין הלוואות לדיור, לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים והמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים שהביא לקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית. זאת, בנוסף להמשך מגמת הירידה במחיקות האוטומטיות וכן לירידה בהוצאות שנרשמו על בסיס פרטני.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-1,790 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,698 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב גידול בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-138 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-133 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול ביתרות האשראי נובע מעלייה בסך של כ-6 מיליארד ש"ח ביתרות האשראי לדיור. גידול זה קוזז על-ידי קיטון ביתרות האשראי הצרכני שמקורו ברבעון הראשון של השנה. ברבעון השני של השנה חל גידול קל ביתרות האשראי הצרכני.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-157.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-156.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

מגזר בנקאות פרטית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הבנקאות הפרטית במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-4 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 23 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-22 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-50 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה במרווחי הפיקדונות בשל ירידת שיעורי הריבית הדולרית והשקלית.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-0.6 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2020.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-33.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-33.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

מגזר עסקים קטנים וזעירים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים קטנים וזעירים במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-306 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-92 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי האשראי בתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה קוזז על-ידי עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות וכן מירידה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-994 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,047 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה במרווחי הפיקדונות בשל ירידת שיעורי הריבית הדולרית והשקלית.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-431 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-410 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות משוק ההון, עמלות מעסקי מימון ועמלות הפרשי המרה, שקוזזו בחלקה על-ידי ירידה בעמלות דמי ניהול חשבון.

בגין הפסדי אשראי נרשמו במחצית הראשונה של שנת 2021 הכנסות בסך של כ-3 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-456 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית, לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים, שהביא לקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-937 מיליון ש"ח בהשוואה ל-823 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב גידול בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-55.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-54.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-87.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-79.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נבע בעיקר בשל ההרחבה המוניטרית שביצע בנק ישראל כחלק מהתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, אשר מגדילה את בסיס הכסף ובמקביל את פיקדונות הציבור.

מגזר עסקים בינוניים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים בינוניים במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-258 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-82 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי האשראי בתקופה המקבילה אשתקד וכן מעלייה ברווח המימוני, נטו. גידול זה קוזז על-ידי עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-401 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-384 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי והפיקדונות.

בגין הפסדי אשראי נרשמו במחצית הראשונה של שנת 2021 הכנסות בסך של כ-96 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-174 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים, שהביא לקיטון בשיעורי הפרשה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-209 מיליון ש"ח בהשוואה ל-175 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב גידול בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-33.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-30.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-32.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-27.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

מגזר עסקים גדולים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים גדולים במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-587 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי האשראי בתקופה המקבילה אשתקד וכן מעלייה בהכנסות מעמלות. גידול זה קוזז על-ידי עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-234 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-203 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מעסקי מימון, שקוזזה בחלקה על-ידי ירידה בעמלות שוק ההון.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-411 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 537 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע מקיטון בהפרשה הקבוצתית, מירידה בהוצאות שנרשמו על בסיס פרטני וכן מעלייה בגביית חובות שנמחקו חשבונאית בעבר.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-294 מיליון ש"ח בהשוואה ל-245 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב גידול בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-83.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-71.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נבע מעלייה בהיקפי הפעילות של כלל ענפי המשק ובפרט בענפי הנדל"ן.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-67.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-56.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נבע בעיקר בשל ההרחבה המוניטרית שביצע בנק ישראל כחלק מהתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, אשר מגדילה את בסיס הכסף ובמקביל את פיקדונות הציבור. בד בבד, העלייה באשראי העסקי במשק ובכלל זה בהנפקות ראשוניות, תרמו להגדלת יתרות הפיקדונות של החברות.

מגזר מוסדיים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר גופים מוסדיים במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-18 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מירידה בהוצאות תפעוליות ואחרות וקוזז על-ידי ירידה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-51 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-72 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהכנסות מפעילות חדר עסקות כתוצאה מקיטון בהיקף העסקות ביחס לתקופה המקבילה אשר הושפעה מתנודתיות שחלה בשווקים.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-2.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-3.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-85.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-64.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נבע בעיקר בשל ההרחבה המוניטרית שביצע בנק ישראל כחלק מהתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, אשר מגדילה את בסיס הכסף ובמקביל את פיקדונות הציבור.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר ניהול פיננסי במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-1,044 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-500 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-1,653 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-922 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווחים מהשקעה במניות ומעלייה בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות. כמו-כן, חל גידול ברווחים כתוצאה משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה. מנגד, חל קיטון בהכנסות מפעילות חדר עסקות, כאשר בתקופה המקבילה אשתקד חלה עלייה בהיקף העסקות עקב התנודתיות בשוק בעקבות משבר התפשטות נגיף קורונה.

בסיס צבירה. מנגד, חל קיטון בהכנסות מפעילות חדר עסקות, כאשר בתקופה המקבילה אשתקד חלה עלייה בהיקף העסקות עקב התנודתיות בשוק בפרטים בדבר השפעת התפשטות נגיף הקורונה על מוסדות פיננסיים זרים, ראה [פרק סיכון אשראי](#) בסקירת הסיכונים להלן.

מגזר אחר (פעילות ישראל)

הרווח המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר אחר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-55 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 160 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם בסך של 55 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד מפעילות נמשכת בסך של 51 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מירידה בהוצאות המשפטיות והוצאות בגין שיערוך ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, וכן מגידול ברווחי הון ממכירת נכסי נדל"ן.

כמו-כן, מגזר אחר כולל בתקופה המקבילה אשתקד, הפסד המיוחס לפעילות מופסקת בסך של כ-109 מיליון ש"ח אשר נובע מהכרה בהפסד מירידת-ערך ההשקעה בישראל בסך של כ-109 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס) עקב ירידת מחיר המניה מתחת ליתרת ההשקעה בספרי הבנק ליום 31 בדצמבר 2019, בהשוואה למחיר ערב חלוקתה כדיבידנד בעין לבעלי המניות בחודש מרץ 2020.

מגזר הפעילות הבינלאומית

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הפעילות הבינלאומית במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-38 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 158 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נבע בעיקר מהוצאות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים במחצית הראשונה של שנת 2020 ומירידה בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה. בנוסף, חל קיטון בהוצאות הפסדי האשראי. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-54 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2021 בהשוואה להפסד של כ-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויץ הסתכם בכ-74 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2021 בהשוואה להפסד בסך של כ-121 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נבע מהוצאות המיוחסות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים שנרשמו בתקופה המקבילה ומירידה בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה.

- סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-15.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-14.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021 בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-14.5 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-13.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. בפעילות ה-Middle-Market הסתכם האשראי בכ-12.5 מיליארד ש"ח, מתוכו סך של כ-5.7 מיליארד ש"ח בגין עסקות סינדיקציה. זאת, בהשוואה לכ-11.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020, מתוכו סך של כ-5.0 מיליארד ש"ח בגין עסקות סינדיקציה.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021 בבנק פוזיטיב בתורכיה הסתכם בכ-0.3 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2020.

סך פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-18.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020, מרביתם מקורם בסניף ניו-יורק. בפעילות ה-Middle-Market הסתכמו הפיקדונות בכ-9.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-7.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. יתרת פיקדונות הציבור מסוג Brokered CD's הסתכמה בכ-9.3 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-10.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות ושיוכם ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים שונים שנקבעו על-ידי הנהלת הבנק. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לקבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפרטים בדבר הקריטריונים השונים לסיווג ולכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021										
התאמות ⁽³⁾ סך-הכל	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית			פעילות קמעונאית			לקוחות פרטיים	
			מסחרי	עסקי ⁽¹⁾	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	הלוואות			
במיליוני ש"ח										
2,709	-	825	110	390	296	278	320	490	נטו סך-הכל רווח מימוני, נטו	
824	38	30	9	136	108	12	138	353	עמלות והכנסות אחרות	
3,533	38	855	119	526	404	290	458	843	סך ההכנסות	
(647)	-	(1)	(2)	(254)	(29)	(172)	(23)	(166)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
1,980	6	128	113	185	152	102	335	959	הוצאות תפעוליות ואחרות	
2,200	32	728	8	595	281	360	146	50	רווח (הפסד) לפני מסים	
803	14	249	28	218	102	128	49	15	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	
1,419	18	499	(18)	377	179	232	97	35	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	
323,757	-	2,341	13,504	86,192	47,513	104,949	31,787	37,471	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח	
483,090	-	61,170	18,663	73,164	46,036	-	60,851	223,206	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-4,613 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			לקוחות פרטיים
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלואות לדיר	עסקים קטנים ⁽²⁾	עסקים קטנים ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח									
2,359	4	497	81	381	269	240	335	552	סך-הכל רווח מימוני, נטו
795	60	31	13	130	86	12	125	338	עמלות והכנסות אחרות
3,154	64	528	94	511	355	252	460	890	סך ההכנסות
1,128	-	(1)	69	241	123	244	159	293	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,826	6	132	117	154	122	79	314	902	הוצאות תפעוליות ואחרות
200	58	397	(92)	116	110	(71)	(13)	(305)	רווח (הפסד) לפני מסים
73	21	131	(15)	44	44	(30)	(9)	(113)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
133	37	269	(74)	72	66	(41)	(4)	(192)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
293,700	-	1,211	12,772	75,371	40,920	93,898	31,095	38,433	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
400,816	-	36,730	17,927	54,696	28,060	-	52,853	210,550	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-3,755 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח, וכן הוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			לקוחות פרטיים
				מסחרי	עסקי ⁽¹⁾	הלואות לדיוור	עסקים קטנים	עסקים קטנים	
במיליוני ש"ח									
5,391	-	1,655	216	767	581	546	638	988	רווח מימוני, נטו
1,723	129	63	18	283	211	24	277	718	עמלות והכנסות אחרות
7,114	129	1,718	234	1,050	792	570	915	1,706	סך ההכנסות
(1,155)	-	1	4	(389)	(68)	(240)	(68)	(395)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,899	42	244	241	355	288	193	657	1,879	הוצאות תפעוליות ואחרות
4,370	87	1,473	(11)	1,084	572	617	326	222	רווח (הפסד) לפני מסים
1,629	35	485	36	417	221	230	122	83	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
2,773	52	1,017	(44)	667	351	387	204	139	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
323,757	-	2,341	13,504	86,192	47,513	104,949	31,787	37,471	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
483,090	-	61,170	18,663	73,164	46,036	-	60,851	223,206	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-4,613 מיליוני ש"ח.
 (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
 (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			לקוחות פרטיים
				מסחרי	עסקי ⁽¹⁾	הלואות לדיוור	עסקים קטנים	לוקוחות	
במיליוני ש"ח									
4,857	9	916	205	772	556	475	714	1,210	רווח מימוני, נטו
1,680	92	59	27	267	188	27	276	744	עמלות והכנסות אחרות
6,537	101	975	232	1,039	744	502	990	1,954	סך ההכנסות
1,937	-	4	107	529	298	276	299	424	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,742	131	230	320	301	239	153	608	1,760	הוצאות תפעוליות ואחרות
858	(30)	741	(195)	209	207	73	83	(230)	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
436	11	288	(20)	86	87	30	33	(79)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
424	(41)	455	(175)	123	120	43	50	(151)	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
(109)	(109)	-	-	-	-	-	-	-	הפסד מפעילות מופסקת
325	(150)	459	(169)	123	120	43	50	(151)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
293,700	-	1,211	12,772	75,371	40,920	93,898	31,095	38,433	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
400,816	-	36,730	17,927	54,696	28,060	-	52,853	210,550	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאילות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-3,755 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח, וכן הוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים.

למידע נוסף אודות מגזרי הפעילות וניתוח תוצאות המגזרים, ראה [פרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה"](#) בדוח ממשל תאגידי.

2.6. חברות עיקריות

2.6.1. חברות בישראל

קבוצת פועלים אקוויטי

קבוצת פועלים אקוויטי (לשעבר: "פועלים שוקי הון"), המהווה את זרוע ההשקעות הראליות של הבנק ומוחזקת בבעלות מלאה, פועלת בשני תחומים עיקריים:

- השקעות ישירות בחברות בהון ומעין הון (מזנין) וכן השקעה וייזום קרנות השקעה פרטיות. מדיניות ההשקעות בפועלים אקוויטי מותאמת למגבלות חוק הבנקאות (רישוי) ולפיכך כוללת, בין היתר, החזקות מיעוט בלבד (עד 20% מכל אחד מאמצעי השליטה). פועלים אקוויטי מבצעת את ההשקעות במגוון סקטורים הכוללים, בין היתר: תשתיות, אנרגיה מתחדשת, תעשייה, נדל"ן, טכנולוגיה ופינטק.
- פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובחו"ל, אשר במסגרת פעילות זו, פועלים אקוויטי מעמידה מגוון שירותים הכוללים: ייעוץ פיננסי ואסטרטגי למיזמים ורכישות וליווי חברות בהשקעות שונות בארץ ובחו"ל וייעוץ לגיוס הון ציבוריים ופרטיים בחו"ל. בנוסף, פועלים אקוויטי מחזיקה בפועלים אי.בי.אי. - ניהול וחיתום בע"מ (חברה ציבורית, שיעור ההחזקה כ-27.6%), העוסקת במתן שירותי ייעוץ, חיתום וניהול הנפקות ציבוריות בישראל ובגיוס הון בדרך של הנפקות פרטיות.

במהלך שנת 2020 וכן במחצית הראשונה של שנת 2021 הגדיל הבנק את היקף ההשקעות המבוצעות בפועלים אקוויטי, במסגרת מתווה השקעות רב שנתי עד לשנת 2023 אשר אושר בדירקטוריון הבנק.

יתרת ההשקעות של פועלים אקוויטי ליום 30 ביוני 2021 הסתכמה בסך של כ-2.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-1.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020. בנוסף, קיימות התחייבויות להשקעה בסך של כ-0.9 מיליארד ש"ח נכון ליום 30 ביוני 2021.

תרומת פועלים אקוויטי לתוצאות הפעילות של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמה ברווח בסך של כ-158 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך של כ-9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקרו מרווח משערך מניית לאור אינדיקציות לעליית שווי הנובעות מגיוסים ועסקות שבוצעו במניות החברות בין בעלי מניות קיימים לחדשים, במחירים גבוהים מעלות ההשקעה. בנוסף, חל גידול ברווח ממימוש השקעות ובחלק החברה ברווחי חברות כלולות.

השקעת הבנק בפועלים אקוויטי הסתכמה ביום 30 ביוני 2021 ב-1.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-1.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020. תשואת הרווח הנקי להשקעה של קבוצת פועלים אקוויטי הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2021 ב-19.6% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-1.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

2.6.2. חברות מחוץ לישראל

Hapoalim (Switzerland) Ltd (להלן: "הפועלים שוויץ")

חברה בת (בבעלות מלאה של הבנק) המאוגדת בשוויץ, שעסקה בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות סניפים בציריך ובלוקסמבורג. בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותה של הפועלים שוויץ. למועד הנוכחי לא נותרו חשבונות לקוחות בשלוחה. הבנק פועל להחזרת הרישיון הבנקאי.

ההפסד במחצית הראשונה של שנת 2021 של הפועלים שוויץ הסתכם בסך של 19 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה להפסד בסך של 28 מיליון פרנק שוויצרי בתקופה המקבילה אשתקד.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

קבוצת הבנק פועלת בתורכיה באמצעות בנק פוזיטיף, המוחזק בשיעור של 69.83% על-ידי הבנק והפועל ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית. קבלת פיקדונות כפופה לרגולציה המקומית והיא מותרת עד לגובה האשראי של כל לווה.

במסגרת התוכנית האסטרטגית, הבנק פועל למכירת ההשקעה בבנק פוזיטיף. במקביל, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף. בחודש פברואר 2021 התקשר הבנק, יחד עם בעל מניות המיעוט, בהסכם למכירת מלוא החזקות הצדדים (100%) בבנק פוזיטיף לרוכש.

העסקה הייתה כפופה לקבלת אישורים רגולטוריים עד ליום 30 ביוני 2021. ביום 29 ביולי 2021 התקבל אישור המפקח על הבנקים התורכי לעסקה ולאחריו לא נדרשים אישורים רגולטוריים נוספים. הצדדים מנהלים משא ומתן בנוגע להשלמת העסקה. אין ודאות כי העסקה תושלם או לגבי אופן השלמתה ותוצאותיה. זאת גם בהתחשב במצב הכלכלי בתורכיה ובנסיבותיו של בנק פוזיטיף.

בעל מניות המיעוט בבנק פוזיטיף, לו קיימות טענות כנגד הבנק בנוגע להשפעה לכאורה של הבנק על ניהול בנק פוזיטיף, ואשר עליהן התחייב לוותר בכפוף להשלמת עסקת המכירה, פתח בהליכים משפטיים (בעצמו ועל-ידי דירקטורים מטעמו) כנגד בנק פוזיטיף במטרה לבטל החלטות שקיבלה האסיפה הכללית של בנק פוזיטיף.

לפרטים בדבר הנחיות בנק ישראל להגדלת שיעורי השקלול של נכסי הסיכון וניכוי מסגרת קווי האשראי מההון הפיקוחי, ראה [פרק הון והלימות הון לעיל](#). יתרת האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמה ב-757 מיליון לירות תורכיות (כ-284 מיליון ש"ח), בהשוואה ליתרה בסך של 700 מיליון לירות תורכיות (כ-302 מיליון ש"ח) בסוף שנת 2020.

התוצאות העסקיות של קבוצת בנק פוזיטיף במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו בהפסד של כ-2 מיליון לירות תורכיות לעומת הפסד בסך של כ-40 מיליון לירות תורכיות בתקופה המקבילה אשתקד.

סך השקעת הבנק בבנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2021, לאחר הכרה בהפסד מירידת-ערך של ההשקעה כאמור לעיל, הסתכמה ב-101 מיליון ש"ח (3 מיליון ש"ח בהון, ו-98 מיליון ש"ח יתרה מנוצלת של קו אשראי שהועמד לבנק פוזיטיף. לפרטים ראה [פרק הון, הלימות הון ומינוף](#)), בהשוואה לכ-99 מיליון ש"ח (3 מיליון ש"ח בהון ו-96 מיליון ש"ח יתרה מנוצלת של קו אשראי) בסוף שנת 2020.

לפרטים אודות חברות נוספות ומידע נוסף הנוגע לפעילות הבינלאומית של הבנק, ראה [מגזר פעילות בינלאומית](#) בפרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה" בדוח ממשל תאגידי להלן.

3. סקירת הסיכונים

חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, וכמפורט בסעיף 1.1 לעיל. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא באתר האינטרנט של הבנק ב"דוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2021" להלן "דוח על הסיכונים".

3.1 תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

הבנק מבצע בדיקה מקיפה להערכת הסיכונים להם הוא חשוף ובחינת המהותיות שלהם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי, סיכון ציות וסיכון מודל. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי וסיכון סביבתי. ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה. החברות הבנות מונחות לנהל את הסיכונים על בסיס האסטרטגיה והמדיניות הקבוצתית, תוך ביצוע התאמות בהתאם לנסיבות, ודיווח עליהן לחברה האם. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המוטווית על-ידי הדירקטוריון של כל חברה. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם. הפיקוח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות לנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את דרישות הפיקוח בניהול הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי וקובעות עקרונות יסוד לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים לזיהוי הסיכונים ולמידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים. מנהל הסיכונים הראשי (CRO) וחבר הנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים הינו ד"ר א. בכר. הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם. חברי הנהלה העיקריים האחראים לניהול סיכונים האשראי הינם מנהל החטיבה העסקית מר צ. כהן, והממונה על החטיבה הקמעונאית הגב' ד. רביב. חבר הנהלה האחראי על ניהול סיכונים השוק, ההשקעה והנזילות הינו מנהל חטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית מר י. ענתבי. הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי עורכת-דין י. אלמוג, היועצת המשפטית הראשית. הסיכון הטכנולוגי, ובכללו סיכון הסייבר, מנוהל על-ידי הגב' א. בן זאב מנהלת חטיבת הטכנולוגיה והמחשוב. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי והסיכון הטכנולוגי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו. לפרטים והרחבה בדבר ממשל ניהול הסיכונים לרבות תפיסת הבקרה, הגורמים האחראים, ועדות דירקטוריון וצוותי הנהלה בזיקה לניהול הסיכונים ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

3.2 סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה. פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות:

- **אשראי מאזני** - התחייבויות נוכחיות כלפי הבנק כגון אשראי ומשכנתאות לציבור, אשראי לבנקים ופיקדונות בבנקים, אשראי לממשלות, השקעה באגרות-חוב (קונצרניות ואחרות) וכן החלק המאזני (שווי הוגן חיובי) של נגזרים ומכשירים פיננסיים.
- **אשראי חוץ-מאזני** - התחייבויות פוטנציאליות (שטרם מומשו) כלפי הבנק כגון ערבויות, התחייבויות לא מנוצלות למתן אשראי, מסגרות לא מנוצלות וכן התחייבויות פוטנציאליות כתוצאה משינוי בשווי עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.

סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים מוגדר כסיכון צד נגדי, שהינו הסיכון שהצד הנגדי לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה בנגזרים. למידע על סיכון אשראי צד נגדי ואופן ניהולו ראה ["דוח על הסיכונים"](#). סיכון נוסף הנובע מתיק חשיפות אשראי הינו סיכון ריכוזיות. סיכון ריכוזיות נובע מפוזר לא אופטימאלי של סיכונים ספציפיים בתיק האשראי, דהיינו כאשר תיק האשראי אינו מפוזר דיו בין גורמי הסיכון השונים. לדוגמא: כאשר תיק האשראי מורכב מכמות קטנה של לוויים (ריכוזיות לווה) או חשוף במידה גבוהה לענף מסוים (ריכוזיות ענפית).

השפעת משבר התפשטות נגיף הקורונה

הבנק פועל לתמוך בלקוחותיו בתקופת המשבר תוך התחשבות בהשפעות המשבר על סיכון האשראי ולצורך כך ביצע מספר צעדים המפורטים בפרק 2.1.3 לעיל. צעדים אלו, לצד צעדי התמיכה הממשלתיים תמכו והביאו לשיפור מצבם של לקוחות הבנק.

במסגרת הערכות הבנק לתוצאות משבר הקורונה, ובמטרה להעריך את השפעותיו האפשריות, נבחנו תרחישים פנימיים שונים להתפתחות שורה של פרמטרים כלכליים, ואלו משמשים את הבנק לאמידת ההשפעות על הבנק ובפרט, הבנק בוחן את השלכות המשבר הפוטנציאליות על תיק האשראי וזאת גם ככלי תומך לבחינת נאותות הפסדי האשראי. יודגש כי תרחישים כאמור מבוצעים בגישות שונות הנהוגות בכל בנק והתלויות באופן ניהול הסיכונים של כל תאגיד בנקאי ולפיכך יתכנו הערכות שונות, לעיתים אף באופן מהותי בין התאגידים הבנקאיים. בתרחיש אשר שימש את הבנק לאתגור יתרת ההפרשה הקבוצתית הבנק מניח כי התפשטות הנגיף לא תביא להגבלות מהותיות על הפעילות הכלכלית. בהתאם להנחה זו, צמיחת המשק נמשכת וצפויה לעמוד על כ-5.0% בשנת 2021. שיעור האבטלה הרחב צפוי לרדת בהדרגה ל-7.5% בסוף שנת 2021. המדיניות המוניטרית המרחיבה צפויה להיוותר על כנה, ריבית בנק ישראל צפויה להיוותר ברמה של 0.1%.

יתרת ההפרשה הקבוצתית, הופחתה ברבעון הנוכחי בסך של כ-0.4 מיליארד ש"ח והיא מסתכמת לתאריך הדוחות הכספיים בכ-4.5 מיליארד ש"ח מהווה "כרית ביטחון" אל מול התממשות אפשרית בעתיד של הפסדי האשראי הפרטניים ובמחיקות האוטומטיות, קרי: הכרה בהפסדי אשראי גבוהים יותר על-ידי הגדלת יתרת ההפרשה הקבוצתית אל מול התממשות עתידית אפשרית של הפסדים פרטניים ומחיקות אוטומטיות. בהתאם לתרחיש שערך הבנק ככל שיתממשו נתוני התרחיש וככל שהשפעת נתוני התרחיש על איכות התיק תהיה על-פי המודלים וההנחות שנקטו, רמת הפסדי האשראי האפשריים של הבנק בשנה הקרובה עשויה בהסתברות שאינה זניחה, לקטון ב-0.2 מיליארד ש"ח או לגדול ב-0.3 מיליארד ש"ח ביחס להוצאה להפסדי אשראי החזויה בשנה הקרובה בתרחיש הייחוס.

יודגש כי חיזוי הפסדי אשראי הינו תוצאה של הנחות והערכות אשר בשלב זה קשה עד מאד לקבוע את סבירותן.

השינוי בהפרשה להפסדי אשראי נובע בעיקרו כתוצאה מהקטנת ההפרשה הקבוצתית כדי לבטא שיפור בתחזיות לגבי מצב המשק והיקף הפסדי האשראי העתידיים.

כפי שתואר לעיל, בשל אי הודאות הרבה השוררת יודגש כי הנחות שונות היו יכולות להביא לתוצאות שונות אף באופן מהותי מאילו המתוארות לעיל וכמו-כן עשויות להביא לתוצאות שונות בין התאגידים הבנקאיים השונים. הערכות הבנק בדבר השלכות אפשריות של התפשטות נגיף הקורונה והשפעתו על השווקים הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בפרק 1.1 לעיל, הערכות אלה אינן ודאיות והן עשויות להתממש באופן שונה מהותית מהאמור לעיל.

3.2.1. ניתוח איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם משבר התפשטות נגיף הקורונה

לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלווים, ומתוך מטרה לעודד תאגידים בנקאיים לפעול לייצוב לוויים שלא עומדים או עשויים לא לעמוד במחויבויות התשלום החוזיות שלהם נקב משבר התפשטות נגיף הקורונה, פרסם בנק ישראל במהלך שנת 2020 דגשים לטיפול בחובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים. בהתאם למתווים נקבע כי שינויים בתנאי הלוואות לא גורמים באופן אוטומטי לסיווג של הלוואות כחובות בעייתיים בארגון מחדש, כאשר בשל המשבר מבוצעים שינויים לזמן קצר בתשלומים ללווים אשר לא היו בפיגור קודם לכן. עוד נקבע כי, לווה נחשב לווה שאינו בפיגור אם הוא נמצא בפיגור של פחות מ-30 ימים במועד יישום השינויים.

ייצוב לוויים שאינם בפיגור בהלוואות הקיימות שלהם, אשר הם לוויים תקינים הנתקלים בבעיות פיננסיות או תפעוליות בטווח הקצר כתוצאה ממשבר התפשטות נגיף הקורונה ככלל לא יחשב כארגון מחדש של חוב בעייתי, בפרט כאשר מתקיימים התנאים הבאים:

- השינוי בוצע בשל משבר התפשטות נגיף הקורונה
- הלווה לא היה בפיגור במועד שבו יושמו השינויים
- השינוי הוא לזמן קצר

בסוף שנת 2020 פרסם בנק ישראל מתווים עדכניים המתייחסים לשינויים בתנאי הלוואות שיאושרו לאחר ה-1 בינואר 2021. על-פי המתווים העדכניים תאגיד בנקאי רשאי לא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות לדיוור, אשראי צרכני, ואשראי לעסקים קטנים וזעירים, שלא היו בפיגור של 30 ימים או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו מיום 1 בינואר 2021 ועד ליום 31 במרץ דחיות תשלומים במסגרת המתווה המעודכן, גם אם הדחייה המצטברת עולה על 6 חודשים. היקף החובות שנדחו בהתאם למתווים העדכניים, והשפעות יישום ההקלות בגינם אינם מהותיים.

לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ראה [ביאור 1](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

הבנק העמיד לרשות לקוחותיו כלים, מוצרי אשראי ומוצרים נוספים להתמודדות עם המשבר. לפרטים נוספים ראה [פרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה"](#) בדוח ממשל תאגידי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

אשראי בערבות מדינה

על רקע התפרצות נגיף הקורונה, החליטה המדינה על הקמת קרן הלוואות ייעודית שעיקרה סיוע לעסקים קטנים, בינוניים וגדולים שנקלעו לקשיי תזרים כתוצאה מהתפרצות הנגיף. תנאי הלוואות נקבעו על-ידי משרד האוצר והינם אחידים לכל סוגי הלוואות:

- ריבית: שנה ראשונה ריבית אפס (משולמת על-ידי המדינה לבנק), שנה שנייה ואילך, פריים+1.5%
- תקופה: עד 10 שנים, כולל תקופת גרייס עד 12 חודשים
- בנוסף, אושר דחיית תשלומי הלוואות לתקופה של עד שנה, בהלוואות שבהן הסתיימה תקופת הגרייס הראשונה ולא שולמו יותר מ-3 תשלומי קרן.
- ביטחונות לקוח: עד 5% מגובה הלוואה המאושרת.
- סכום הלוואה:
- במסלול הכללי: 40% מהמחזור השנתי של הלקוח או 20 מיליון ש"ח, הנמוך מביניהם.
- במסלול המוגבר: 40% מהמחזור השנתי של הלקוח או 20 מיליון ש"ח, הנמוך מביניהם.

עד כה כ-79% מהאשראי בערבות מדינה ניתן לעסקים קטנים וזעירים וכ-21% נוספים לעסקים בינוניים וגדולים. הסיכון באשראי זה מגודר על-ידי המדינה על-פי השיעורים הבאים: עד 85% באשראי ספציפי, ולא יותר מ-15% לכלל התיק במסלול הכללי, ועד 95% באשראי ספציפי ולא יותר מ-60% לכלל התיק במסלול המוגבר שהושק ביום 21 ביוני 2020. המסלול המוגבר כולל עסקים שנפגעו באופן משמעותי מהתפשטות הקורונה ואשר הציגו ירידה משמעותית במחזור ההכנסות שלהם בשנת 2020 בהשוואה לשנה קודמת, ושהינם ללא יכולת תזרימית עצמאית להתמודד עם הנזקים התזרימיים.

לפרטים בדבר הבהרת הפיקוח על הבנקים בקשר עם הטיפול החשבונאי בדחיות תשלומים הניתנות להלוואות בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם משבר נגיף הקורונה, ראה [ביאור ג1](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 2-3: פרטים בדבר יתרת החוב הרשומה של אשראי בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 ביוני	
2020	2021	
במיליוני ש"ח		
4,366	4,512	עסקים קטנים וזעירים
995	959	עסקים בינוניים
306	232	עסקים גדולים
5,667	5,703	סך-הכל

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 3-3: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור⁽¹⁾

יתרה ליום 31.12.20				יתרה ליום 30.06.21				
סך-הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך-הכל	פרטי	דיור	מסחרי	
במיליוני ש"ח								
								סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽¹⁾
295,391	29,709	96,376	169,306	316,560	30,581	102,843	183,136	סיכון אשראי מאזני
156,262	21,068	7,685	127,509	166,245	18,732	9,949	137,564	סיכון אשראי חוץ-מאזני
451,653	50,777	104,061	296,815	482,805	49,313	112,792	320,700	סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
								סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
13,416	3,374	2,415	7,627	11,562	2,235	1,932	7,395	א. לא בעייתי - מאזני
10,630	807	653	9,170	8,917	746	637	7,534	ב. סך-הכל בעייתי ⁽²⁾
4,405	22	-	4,383	3,393	27	-	3,366	(1) השגחה מיוחדת
2,254	47	652	1,555	1,934	38	636	1,260	(2) נחות
3,971	738	1	3,232	3,590	681	1	2,908	(3) פגום
24,046	4,181	3,068	16,797	20,479	2,981	2,569	14,929	סך-הכל סיכון אשראי מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי
3,573	166	38	3,369	3,028	112	24	2,892	סיכון אשראי חוץ-מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי
27,619	4,347	3,106	20,166	23,507	3,093	2,593	17,821	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
728	45	652	31	773	37	635	101	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾
479,272	55,124	107,167	316,981	506,312	52,406	115,385	338,521	סך-הכל סיכון אשראי כולל של הציבור
								מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים
3,208	313	1	2,894	2,792	235	1	2,556	א. חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
33	-	-	33	34	-	-	34	ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
3,241	313	1	2,927	2,826	235	1	2,590	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור

(1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

כדי לשקף את השפעת המשבר ביצע הבנק תהליכי החמרת דירוגים פנימיים על בסיס הערכות למידת השפעת המשבר על סגמנטים שונים בשילוב עם פרמטרים נוספים. כתוצאה מכך חל גידול משמעותי ביתרות האשראי שאינו בדירוג ביצוע בתחילת המשבר במהלך המחצית הראשונה של 2021 חל שיפור בכל המגזרים בעקבות שיפור בנתוני הלווים והערכה מעודכנת של השפעות המשבר עליהם, החמרת הדירוגים הפנימיים הותאמה להערכה מעודכנת. עדכון הדירוגים הפנימיים צפוי להמשיך, בהתאם להערכות הבנק לגבי השלכות המשבר.

טבלה 4-3: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		
מסחרי	פרטי	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
תנועה ביתרת החובות הפגומים בגין אשראי לציבור		
3,221	739	3,960
592	104	696
(175)	(3)	(178)
(157)	(58)	(215)
(573)	(100)	(673)
2,908	682	3,590
תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש		
2,012	698	2,710
94	96	190
(59)	(50)	(109)
(334)	(94)	(428)
1,713	650	2,363
תנועה ביתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי בגין החובות הפגומים		
1,342	111	1,453
157	63	220
(180)	(24)	(204)
(242)	(76)	(318)
(265)	(37)	(302)
(157)	(58)	(215)
242	76	318
1,162	92	1,254
(19)	-	(19)

טבלה 4-3: מידע נוסף על תנועה בחובות בעייתיים בגין אשראי לציבור ובהפרשה הפרטנית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			
מסחרי	פרטי	סך-הכל	
במיליוני ש"ח			
תנועה ביתרת החובות הפגומים בגין אשראי לציבור			
4,442	764	3,678	יתרת חובות פגומים לתחילת השנה
616	203	413	חובות שסווגו כפגומים במהלך התקופה
(4)	(2)	(2)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(365)	(111)	(254)	חובות פגומים שנמחקו
(460)	(84)	(376)	חובות פגומים שנפרעו
4,229	770	3,459	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה
תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש			
1,374	707	667	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה
1,874	186	1,688	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(213)	(100)	(113)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(198)	(73)	(125)	חובות בארגון מחדש שחזרו לסיווג שאינו פגום או שנפרעו
2,837	720	2,117	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה
תנועה ביתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי בגין החובות הפגומים			
1,408	136	1,272	יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לתחילת השנה
613	129	484	הוצאות בגין הפסדי אשראי - הגדלת הפרשה
(94)	(26)	(68)	הוצאות בגין הפסדי אשראי - הקטנת הפרשה
(179)	(59)	(120)	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
340	44	296	נזקף לדוח רווח והפסד - הפרשה להפסדי אשראי
(365)	(111)	(254)	מחיקה חשבונאית שבוצעה בתקופה
179	59	120	גביית חובות שנמחקו חשבונאית
1,562	128	1,434	יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות פגומים לסוף התקופה

טבלה 5-3: מדדי סיכון אשראי

ליום		
31.12.20	30.06.21	
1.29%	1.09%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת אשראי לציבור*
0.24%	0.24%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור*
2.00%	1.57%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור*
1.75%	1.37%	שיעור יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור**,*
155.18%	143.51%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום*
131.08%	118.08%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר*
2.55%	2.06%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור*
0.64%	(0.73%)	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.09%	(0.05%)	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
4.28%	(2.99%)	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.
** כולל הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים.

ניתוח איכות התיק

במחצית הראשונה 2021 נרשמה ירידה (שיפור) במדדים הבאים לעומת סוף שנת 2020:

- שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת אשראי לציבור.
- שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור.
- שיעור יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור.
- שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור.
- שיעור ההוצאה (הכנסה) הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור.
- שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור (ריקברי).
- ונרשמה יציבות בשיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור.

השיפור במדדי איכות התיק במחצית הראשונה של 2021 הושפע במידה רבה מההתאוששות במשק ומצעדי התמיכה הממשלתיים כמו גם משיפור בהערכות השפעת המשבר בהתאם.

לגבי מדדים נוספים המתייחסים לסיכון תיק האשראי של אנשים פרטיים בלבד ראה [טבלה 18-3](#) להלן.

3.2.2. מיון וניתוח סיכון האשראי לפי ענפי משק

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק

ליום 30 ביוני 2021						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: סיכון אשראי פגום (למעט נגזרים)	הפסדי אשראי ⁽⁴⁾		
				הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
במיליוני ש"ח						
תעשייה	33,083	32,055	641	222	(13)	312
בינוי ונדל"ן - בינוי	86,046	84,502	738	460	(37)	603
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	31,551	29,564	376	140	(108)	463
מסחר	40,054	38,082	819	254	(118)	844
שירותים פיננסיים	43,033	42,754	159	6	(3)	250
שירותים עסקיים אחרים	15,952	14,713	189	95	(20)	189
שירותים ציבוריים וקהילתיים	8,538	8,149	79	40	(16)	69
ענפים אחרים	45,227	40,503	3,563	1,495	(186)	1,485
סך-הכל מסחרי	303,484	290,322	6,564	2,712	(492)	4,215
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	114,847	112,287	608	1	(240)	511
אנשים פרטיים - אחר	52,218	49,129	748	683	(409)	629
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	470,549	451,738	7,920	3,396	(1,141)	5,355
סך-הכל בנקים בישראל	2,226	2,226	-	-	-	-
ממשלת ישראל	48,570	48,570	-	-	-	-
סך-הכל פעילות בישראל	521,345	502,534	7,920	3,396	(1,141)	5,355
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	35,763	31,067	2,530	874	(14)	493
בנקים וממשלות בחו"ל	41,030	40,867	-	-	-	5
סך-הכל פעילות בחו"ל	76,793	71,934	2,530	874	(14)	498
סך-הכל פעילות בישראל ובחו"ל	598,138	574,468	10,450	4,270	(1,155)	5,853

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 175,345-10,092; 892; 66,833; 344,976 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 30 ביוני 2020						
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום (למעט נגזרים)	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
383	54	104	392	979	30,510	32,328
597	26	101	539	771	66,889	70,017
529	(8)	120	284	1,077	23,431	26,117
975	101	273	461	1,227	33,331	36,778
262	-	62	49	209	39,884	40,339
184	38	75	109	144	12,559	13,960
79	6	27	29	70	7,168	7,700
1,577	22	328	1,836	3,398	36,372	42,036
4,586	239	1,090	3,699	7,875	250,144	269,275
713	5	275	2	712	97,874	101,599
1,000	168	382	772	888	51,500	57,003
6,299	412	1,747	4,473	9,475	399,518	427,877
-	-	-	-	-	2,890	2,890
-	-	-	-	-	47,447	47,447
6,299	412	1,747	4,473	9,475	449,855	478,214
453	16	190	553	1,517	31,549	34,551
8	-	-	-	-	39,092	39,787
461	16	190	553	1,517	70,641	74,338
6,760	428	1,937	5,026	10,992	520,496	552,552

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 64,946; 316,736; 13,062; 240 ו-157,568 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020						
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום (למעט נגזרים)	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
358	14	43	331	826	30,904	32,186
568	(92)	(46)	480	744	73,583	75,580
569	(102)	65	178	1,009	27,119	29,529
966	126	282	456	1,305	35,866	38,483
239	8	49	6	186	41,398	41,714
223	59	134	105	199	13,941	15,257
84	11	38	40	79	8,049	8,500
1,663	17	410	1,726	3,986	37,249	42,545
4,670	41	975	3,322	8,334	268,109	283,794
752	5	314	1	627	103,585	106,659
1,023	209	447	740	808	50,568	54,909
6,445	255	1,736	4,063	9,769	422,262	445,362
-	-	-	-	-	2,833	2,833
-	-	-	-	-	51,398	51,398
6,445	255	1,736	4,063	9,769	476,493	499,593
481	8	210	562	2,469	29,391	33,910
5	-	(3)	-	-	37,504	38,156
486	8	207	562	2,469	66,895	72,066
6,931	263	1,943	4,625	12,238	543,388	571,659

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 321,591; 69,500; 368; 14,890 ו-165,310 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

3.2.3. בינוי ונדל"ן

ליום 30 ביוני 2021 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן הסתכם בכ-126 מיליארד ש"ח.

טבלה 7-3: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020			יתרה ליום 30 ביוני 2021			
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח						
6,435	2,637	3,798	7,224	2,777	4,447	בנייה למסחר ושירותים
449	95	354	562	136	426	בנייה לתעשייה
50,213	*31,595	18,618	56,813	*33,809	23,004	בנייה לדיור
32,159	6,486	25,673	34,188	6,419	27,769	נכסים מניבים
23,438	12,590	10,848	26,852	14,517	12,335	אחר
112,694	53,403	59,291	125,639	57,658	67,981	סך-הכל ענפי הבינוי והנדל"ן

* כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-2,460 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מכר (ליום 31.12.20: 3,098 מיליוני ש"ח).

ביום 7 בינואר 2021 פרסם בנק ישראל התאמות נוספות לנוהל בנקאי תקין 250 (הוראת שעה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה) - במסגרתו ניתנה התייחסות גם לנוהל בנקאי תקין 315 - מגבלת חבות ענפית. במסגרת העדכון, הוגדר כי מגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן בניכוי חבויות לתשתיות לאומיות תעלה משיעור של 20% ל-22% מסך-כל חבויות הציבור ומגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן תעלה משיעור של 24% ל-26% מסך-כל חבויות הציבור. תוקף ההקלה הוארך עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2020, ובלבד שהשיעור לא יעלה על השיעור ביום 31 בדצמבר 2025 או שיעור המגבלה הענפית כקבוע בנוהל בנקאי תקין 315, הגבוה מבניהם.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

3.2.4. חשיפת אשראי למדינות זרות

להלן מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

טבלה 8-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2020		ליום 30 ביוני 2021			
חשיפה					
מאזנית	חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	מאזנית	סך-הכל	חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	סך-הכל
במיליוני ש"ח					
המדינה					
ארצות-הברית	27,085	7,708	34,793	20,098	6,496
שוויץ	846	872	1,718	1,219	1,022
אנגליה	7,557	5,507	13,064	9,178	4,051
גרמניה	663	1,089	1,752	847	1,249
צרפת	1,297	1,126	2,423	1,963	1,099
אחרות	10,111	2,950	13,061	9,905	2,411
סך-כל החשיפות למדינות זרות	47,559	19,252	66,811	43,210	16,328
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS:	298	59	357	133	67
פורטוגל, איטליה, יוון וספרד					
מזה: סך החשיפות למדינות LDC	775	156	931	1,271	208
מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות*	8	-	8	9	-
200					
1,479					
9					

שורת "מזה: סך החשיפות למדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

* רשימת המדינות עם בעיות נזילות מבוססת על מספר קריטריונים שנקבעו על-ידי הבנק. התפשטות נגיף הקורונה העלתה את פרמיות הסיכון בשווקים הפיננסיים, וזו בלטה בשווקים המתעוררים. בהתאם ובשל התפתחות בשוקי ההון ואחרים, נכללו בתקופת הדוח מדינות נוספות ברשימת המדינות עם בעיות נזילות ובכללן תורכיה, שהינה מדינת הפעילות של בנק פוזיטיף, המוחזק על-ידי הבנק. יודגש כי הוספה של מדינות לרשימה לא בהכרח מייצגת הרעה שייחודית למדינה זו, וכמו-כן שיפור באותם אינדיקטורים יוביל בהתאם לעדכון הרשימה.

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

3.2.5. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
טבלה 9-3: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 30 ביוני 2021			
סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח						
דירוג אשראי חיצוני⁽⁵⁾						
4,209	2,026	2,183	3,403	1,606	1,797	AAA עד AA-
17,065	1,924	15,141	12,872	1,822	11,050	A+ עד A-
849	84	765	534	97	437	BBB+ עד BBB-
23	19	4	23	18	5	BB+ עד B-
-	-	-	-	-	-	פחות מ-B
202	43	159	214	51	163	ללא דירוג
22,348	4,096	18,252	17,046	3,594	13,452	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים*
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתני ⁽⁴⁾
-	-	-	-	-	-	מזה: יתרת חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
22,348	4,096	18,252	17,046	3,594	13,452	סך-הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים לאחר ניכוי יתרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
5	-	5	8	1	7	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי

* היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים במדינות הבאות:
ספרד - סך חשיפה של כ-222 מיליון ש"ח, מזה סך של 196 מיליון ש"ח בדירוג A-, סך של 12 מיליון ש"ח בדירוג BBB+ וסך של 14 מיליון ש"ח בדירוג BBB- (סך חשיפה בסוף שנת 2020 הייתה כ-73 מיליון ש"ח, מזה סך של 42 מיליון ש"ח בדירוג A-, סך של 12 מיליון ש"ח בדירוג BBB+ וסך של 19 מיליון ש"ח בדירוג BBB-).
איטליה - סך חשיפה של כ-17 מיליון ש"ח, מזה סך של 3 מיליון ש"ח בדירוג BBB+, סך של 13 מיליון ש"ח בדירוג BBB- והיתרה בסך של 1 מיליון ש"ח בדירוג BB (סך החשיפה בסוף שנת 2020 הייתה כ-16 מיליון ש"ח, מזה סך של 15 מיליון ש"ח בדירוג BBB- והיתרה בסך של 1 מיליון ש"ח בדירוג BB).
אירלנד - סך חשיפה של 1 מיליון ש"ח ללא דירוג (סך החשיפה בסוף שנת 2020 הייתה כ-1 מיליון ש"ח ללא דירוג).
ביוון ובפורטוגל אין חשיפה למוסדות פיננסיים.

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו. אך איננה כוללת חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים שיש להם ערבות ממשלתית.
- (2) פיקודנות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי. אינו כולל סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות Moody's, S&P-Fitch.

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 30 ביוני 2021 בכ-17.0 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-5.3 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-22.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2020. ירידה זו נבעה מקיטון בחשיפה המאזנית בסך כ-4.8 מיליארד ש"ח ומירידה בחשיפה החוץ-מאזנית בסך כ-0.5 מיליארד ש"ח. כ-95.5% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג A ומעלה.
החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-80.1% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 18.6% בחברות ביטוח ו-1.3% מוסד פיננסי אחר. עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים במדינות מערב אירופה (71.7%), ובארצות-הברית (19.3%).
הבנק מוסיף לקיים ניטור תכופ ושוטף אחר ההשלכות השליליות של מגפת הקורונה על הכלכלה העולמית ועל התוצאות הכספיות של המוסדות הפיננסיים בעולם, ובמידת הצורך פועל לצמצום מכלול הסיכונים הרלוונטיים ובכללם סיכון האשראי וסיכון הסליקה.
נתוני "בנקים וממשלות בחו"ל" בגילוי על סיכון אשראי לפי ענפי משק, בפרק סקירת הסיכונים וב"דוח על הסיכונים" - (להלן: הגילוי לפי ענפי משק), כולל את החשיפות בגין בנקים בחו"ל ולא כולל מוסדות פיננסיים אחרים אשר מוצגים בעיקר בענף שירותים פיננסיים. בנוסף, בענף זה נכללים בנקים מרכזיים בעוד שהטבלה לעיל אינה כוללת חשיפה בגין בנקים מרכזיים.
בגילוי לפי ענפי משק "סיכון האשראי הכולל" מכיל יתרות מאזניות וחוץ-מאזניות בגין נגזרים בעוד שהטבלה לעיל כוללת רק יתרות מאזניות בגין נגזרים. כמו-כן, סך "חובות וסיכון אשראי חוץ-מאזני" בגילוי לפי ענפי משק כולל אשראי לציבור ופיקודנות בבנקים אך אינו כולל אגרות-חוב וניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר הכלולים בטבלה לעיל. אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגין נגזרים אינו נכלל בסך "חובות וסיכון אשראי חוץ-מאזני". לעומת זאת, הטבלה לעיל כוללת יתרות מאזניות בגין נגזרים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

3.2.6. סיכונים בתיק הלוואות לדיור טבלה 10-3: סיכונים בתיק הלוואות לדיור

יתרה ליום		
31.12.20	30.06.20	30.06.21
במיליוני ש"ח		
יתרות אשראי		
99,495	94,615	105,466
הלוואות מכספי הבנק		
1,055	1,125	1,006
הלוואות מכספי האוצר*		
175	151	199
מענקים מכספי האוצר*		
100,725	95,891	106,671
סך-הכל		
לשנה שהסתיימה ביום		
31.12.20	30.06.20	30.06.21
במיליוני ש"ח		
ביצוע		
20,558	9,978	12,168
סך-הכל הלוואות מכספי הבנק		
הלוואות מכספי האוצר		
106	66	35
הלוואות		
61	31	25
מענקים		
167	97	60
סך-הכל מכספי האוצר		
20,725	10,075	12,228
סך-הכל הלוואות חדשות		
2,031	1,061	1,180
הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק		
22,756	11,136	13,408
סך-הכל הלוואות שניתנו		

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

טבלה 11-3: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי

שיעור חוב בעייתי	חוב בעייתי	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור	הפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור (כולל הפרשה לפי עומק הפיגור)	שיעור הפיגור	הסכום בפיגור מעל 90 יום מתוך סך החובות הבעייתיים	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח/באחוזים						
0.60%	636	0.49%	517	0.10%	109	105,466
0.68%	676	0.76%	758	0.12%	122	99,495
0.78%	702	0.50%	446	0.12%	109	89,777

במחצית הראשונה של שנת 2021 שיעור הפיגור, שיעור החוב הבעייתי ושיעור ההפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור ירדו לעומת סוף 2020 ונמוכים או דומים גם בהשוואה לסוף 2019.

התפתחות יתרות אשראי לדיור

טבלה 3-12: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

סך-הכל	מגזר מטבע-חוץ		מגזר צמוד מדד				מגזר לא-צמוד				30.06.21	
	ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה			
	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח		
6.0%	105,466	0.2%	179	25.2%	26,626	13.0%	13,747	39.1%	41,200	22.5%	23,714	31.12.20
10.8%	99,495	0.2%	200	25.7%	25,573	13.7%	13,619	38.8%	38,623	21.6%	21,480	31.12.19
10.2%	89,777	0.3%	266	26.5%	23,834	15.4%	13,811	38.5%	34,565	19.3%	17,301	

לפרטים בדבר הוראות הפיקוח על הבנקים על עדכון מגבלת הלוואות לדיור בריבית הפריים, ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים. יודגש, כי בהתאם להודעה שפרסם בנק ישראל ביום 9 באוגוסט 2021, הובהר כי כוונתו לא להאריך את ההקלות העוסקות במימון לדיור והלוואות לכל מטרה, שניתנו במסגרת הוראת השעה בעת משבר הקורונה.

כימות ומדידת הסיכון - תיק אשראי לדיור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לדיור נבחנים באופן פרטי על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיור, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיור בבנק.

הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים. במסגרת המגבלות ישנה התייחסות לשיעורי LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי, תקופת הלוואה, פריסה גיאוגרפית, שיעור הפיגורים וכדומה. ניטור המדדים מתבצע גם בהשוואה לנתונים בכלל המערכת הבנקאית.

הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף פרט. הוגדרו אירועים בינים נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית המשתנה, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיור.

דיווח הנתונים נעשה ברמה חודשית במסגרת פורום סיכון חטיבתי בראשות מנהלת החטיבה הקמעונאית וברמה רבעונית במסגרת הדיווח על התפתחות תיק האשראי וסיכון האשראי בהנהלה ובדירקטוריון.

הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק המשכנתאות. בנוסף, במסגרת בחינת תרחישי קיצון נבחנת השפעה גם על תיק המשכנתאות. כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח - ביטוח חיים וביטוח מבנה.

טבלה 3-13: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 הרבעונים האחרונים

	2020			2021	
	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
יתרות לסוף תקופה	94,615	97,103	99,495	101,340	105,466
שינוי ביתרות	2.2%	2.6%	2.5%	1.9%	4.1%
ביצוע הלוואות חדשות	4,363	5,285	5,365	5,069	7,159

נתוני הלוואות לדיור - שיעור מסך הביצועים החדשים טבלה 3-14: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.06.20	30.09.20	31.12.20	31.03.21	30.06.21	
מאפיינים					
40.7%	43.3%	41.3%	41.5%	41.8%	שיעור מימון מעל 60%
0.0%	0.0%	0.3%	0.1%	0.1%	שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (לרכישה ובהחזר חודשי)
58.7%	58.4%	59.3%	58.6%	59.8%	שיעור בריבית משתנה
5.2%	5.1%	5.3%	5.2%	3.8%	שיעור הלוואות לכל מטרה
7.9%	6.9%	9.6%	10.6%	9.3%	שיעור הלוואות למטרת השקעה מסך רכישת דירות
8.0%	8.1%	8.1%	8.0%	8.1%	קרן המתוכננת להיפרע מעל גיל 67 (ללא השקעה)
24.7	24.6	24.6	24.5	24.5	תקופת פירעון מקורית ממוצעת לרכישה בשנים (ללא גישור)

- נמשכת מגמת העלייה ביתרות הלוואות לדיור. עלייה (החמרה) נרשמה במדדים הבאים:
- שיעור ביצועי האשראי בשיעור מימון מעל 60%
 - שיעור בריבית משתנה
 - יציבות נרשמה במדדים הבאים:
 - שיעור החזר מהכנסה מעל 40%
 - תקופת הפירעון הממוצעת לרכישה
 - שיעור הקרן המתוכננת להיפרע מעל גיל 67 (עלייה קלה)
 - ירידות נרשמו במדדים הבאים:
 - שיעור הלוואות למטרת השקעה מסך רכישת דירות
 - שיעור ביצועי הלוואות לכל מטרה

ברבעון השני של שנת 2021 חל גידול מתון בשיעור ביצועי האשראי בשיעור מימון מעל 60%. הגידול מושפע, בין היתר, מעלייה במחירי הדיור. הגידול בשיעור ביצועים בריבית משתנה הושפע מהקלות של בנק ישראל. השינויים במדדים אינם מעידים על שינוי מהותי ברמת החיתום.

3.2.7. אשראי ללקוחות פרטיים (ללא דיור)

מתן אשראי ללקוחות פרטיים נעשה בהלימה למדיניות ולנוהלי האשראי והביטחונות, לרבות: מטרת האשראי והתאמתה לצרכי הלקוח, סכום האשראי המבוקש והתאמתו ליכולת ההחזר של הלקוח. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית המאושרות בסניפים מבוצעות באמצעות מערכות ממוכנות, מודלים וכלים התומכים בקבלת החלטות של בעל הסמכות. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים מוגשות ונבחנות ברמת קבוצת סיכון, כנדרש על-פי הוראות בנק ישראל. בקשות האשראי נבחנות תוך מתן דגש לנושאים המצוינים לעיל.

ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית מוצע בין היתר, אשראי מקוון מסוג "אשראי ברגע". סכום הלוואה המרבי אותה יכול הלקוח לקבל ותנאי הלוואה נקבעים על-פי קריטריונים שונים בהתאם לנתוני הלקוח וחשבוניתו.

תוכניות הבנק לצמיחה במוצרים הבנקאיים, ובין היתר בתחום האשראי, מתבססת על היבטי פוטנציאל צמיחה כמו גם היבטי סיכון, ביניהם, הצמיחה הצפויה במשק, יכולת החזר של הלקוחות, היקף הפירעונות הצפוי ועוד. הבנק מבצע מעקב שוטף אחר ביצועי האשראי והסיכון.

החטיבה הקמעונאית נוקטת פעולות לניהול סיכון האשראי בקרב אנשים פרטיים, המבוססות על עקרונות ניהול סיכונים האשראי בבנק, באמצעות כלי מדידה ובקרה לניטור תיק האשראי, איכותו, סיכנו ועמידה במגבלות המדיניות, ביניהם: מודל סטטיסטי לדרוג סיכון אשראי ללווים פרטיים, מדדי תאבון סיכון, מדיניות ונוהלי אשראי ומדרג סמכויות, ותהליכי בקרה בתחום סיכונים האשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 3-15: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל

השינוי	יתרה ליום		במיליוני ש"ח	
	31.12.20	30.06.21		
				מאזני
2.29%	55	2,402	2,457	עו"ש חובה
(2.20%)	(525)	23,873	23,348	הלוואות ⁽¹⁾
(29.03%)	(18)	62	44	מזה: הלוואות בולט ובלון
0.96%	30	3,139	3,169	אשראי לרכישת כלי רכב ⁽²⁾
2.60%	116	4,470	4,586	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(0.96%)	(324)	33,884	33,560	סך-הכל סיכון אשראי מאזני
				חוץ-מאזני
(11.26%)	(2,390)	21,229	18,839	סיכון אשראי חוץ-מאזני
(4.92%)	(2,714)	55,113	52,399	סך-הכל סיכון אשראי כולל

(1) אינו כולל הלוואות לרכישת כלי רכב.
 (2) כולל הלוואות שניתנו למטרת רכישת כלי רכב ובשעבוד כלי רכב.

טבלה 3-16: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם להכנסה הממוצעת⁽¹⁾ ולגודל הלווה

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 30 ביוני 2021			סך-הכל	הכנסה לחשבון	עד 10 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	מעל 20 אלפי ש"ח	
	הכנסה לחשבון			הכנסה לחשבון								
	עד 10 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	מעל 20 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	מעל 20 אלפי ש"ח						
	במיליוני ש"ח											
												אשראי ללווה באלפי ש"ח
3,477	1,037	965	1,475	3,530	1,090	1,002	1,438					עד 20
3,230	920	834	1,476	3,193	984	849	1,360					מ-20 עד 40
7,415	1,855	2,364	3,196	7,164	1,902	2,330	2,932					מ-40 עד 80
10,832	3,540	4,252	3,040	10,436	3,564	4,074	2,798					מ-80 עד 150
7,642	4,580	2,341	721	7,764	4,737	2,302	725					מ-150 עד 300
1,288	1,056	130	102	1,473	1,232	127	114					מעל 300
33,884	12,988	10,886	10,010	33,560	13,509	10,684	9,367					סך-הכל

(1) ההכנסה לחשבון חושבה בהתבסס על הכנסה ממוצעת לתקופה של 12 חודשים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 3-17: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הליוויים

ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 ביוני	
2020	2021	
סיכון אשראי מאזני		
במיליוני ש"ח		
גודל תיק נכסים פיננסיים באלפי ש"ח		
18,127	17,570	עד 10
6,280	6,200	מ-10 עד 50
4,996	5,067	מ-50 עד 200
2,172	2,255	מ-200 עד 500
2,309	2,468	מעל 500
33,884	33,560	סך-הכל

טבלה 3-18: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 30 ביוני 2021			
סך-הכל	הלוואות הלוואות הלוואות	סך-הכל	הלוואות הלוואות הלוואות	סך-הכל	הלוואות הלוואות הלוואות	
	בריבית קבועה	בריבית משתנה	בריבית קבועה	בריבית משתנה	בריבית קבועה	בריבית משתנה
במיליוני ש"ח						
תקופה לפירעון						
7,543	4,886	2,657	7,697	4,986	2,711	עד שנה
7,382	104	7,278	7,033	111	6,922	משנה עד 3 שנים
12,182	105	12,077	11,839	90	11,749	מ-3 עד 5 שנים
6,777	107	6,670	6,991	97	6,894	מעל 5 שנים
33,884	5,202	28,682	33,560	5,284	28,276	סך-הכל

טבלה 3-19: מידע על חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל

שיעור מסך-הכל סיכון אשראי מאזני ליום		השינוי	יתרה ליום		
31.12.20	30.06.21		31.12.20	30.06.21	
במיליוני ש"ח					
2.4%	2.2%	(7.4%)	808	748	סיכון אשראי בעייתי
2.2%	2.0%	(7.7%)	740	683	מזה: סיכון אשראי פגום
0.1%	0.1%	(17.8%)	45	37	חובות בפיגור מעל 90 יום
0.6%	(0.1%)⁽¹⁾	⁽¹⁾ (114.4%)	209	(15)	מחיקות חשבונאיות (גביות) נטו לתקופה
3.0%	1.9%	(38.5%)	1,023	629	יתרת הפרשה להפסדי אשראי

(1) מחושב על בסיס שנתי.

במחצית הראשונה של שנת 2021 ובעיקר ברבעון הראשון ירדה יתרת הלוואות לאנשים פרטיים בישראל כולל אשראי לרכישת כלי רכב בשיעור של כ-1.83%. ברבעון השני גדל האשראי ב-0.6%. סך סיכון האשראי המאזני ירד במחצית הראשונה בכ-1.0%. הירידה בסיכון אשראי חוץ-מאזני נובעת בעיקר מירידה במסגרות כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק, עקב הערכות הבנק ליישום החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל. לפרטים נוספים ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

במחצית הראשונה של 2021 ממשיכה מגמת הירידה ביתרת החובות בפיגור מעל 90 יום בשיעור של 17.8%. ביתרת סיכון האשראי הבעייתי נרשמה ירידה של 7.4%, וכן נרשמה ירידה בשיעור מסך סיכון האשראי המאזני. במחיקות החשבונאיות נטו לתקופה נרשמה ירידה של 114.4% בנוסף נרשמה ירידה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי של 38.5% השיפור במדדים במחצית הראשונה של 2021 הושפע במידה רבה מהתאוששות במשק ומצנעדי התמיכה הממשלתיים וכן משיפור בפרמטרים של לווים רבים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

3.2.8 מימון ממונף

טבלה 20-3: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה

ליום 30 ביוני 2021			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
ענף המשק של הלווה			
1	713	324	1,037
			בינוי ונדל"ן - בינוי
1	354	61	415
			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	253	99	352
			מסחר
1	633	-	633
			שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח
1	425	-	425
			תעשייה
5	2,378	484	2,862
			סך-הכל

ליום 31 בדצמבר 2020			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
ענף המשק של הלווה			
3	586	954	1,540
			בינוי ונדל"ן - בינוי
2	608	-	608
			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	240	-	240
			כרייה וחציבה*
1	425	-	425
			תעשייה
1	87	171	258
			שירותים עסקיים אחרים
9	1,946	1,125	3,071
			סך-הכל

* בניכוי מחיקה והפרשה פרטנית להפסדי אשראי בסך של כ-747 מיליון ש"ח.

3.2.9. סיכון אשראי בגין חשיפות ללווים גדולים

טבלה 21-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק

30 ביוני 2021			
מספר לווים	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
2	966	3,444	4,410
1	1,041	1,238	2,279
7	8,200	8,077	16,277
4	3,034	3,240	6,274
1	906	786	1,692
1	636	1,301	1,937
16	14,783	18,086	32,869

ענף משק

תעשייה	2	966	3,444	4,410
אספקת חשמל ומים	1	1,041	1,238	2,279
שירותים פיננסיים	7	8,200	8,077	16,277
בינוי ונדל"ן - בינוי	4	3,034	3,240	6,274
מידע ותקשורת	1	906	786	1,692
בינוי ונדל"ן - הנדסה אזרחית	1	636	1,301	1,937
סך-הכל	16	14,783	18,086	32,869

31 בדצמבר 2020

מספר לווים	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
2	1,078	3,496	4,574
1	748	1,029	1,777
8	9,389	8,113	17,502
2	902	2,058	2,960
1	729	489	1,218
1	919	470	1,389
1	337	1,588	1,925
16	14,102	17,243	31,345

ענף משק

תעשייה	2	1,078	3,496	4,574
אספקת חשמל ומים	1	748	1,029	1,777
שירותים פיננסיים	8	9,389	8,113	17,502
בינוי ונדל"ן - בינוי	2	902	2,058	2,960
מסחר בכלי רכב	1	729	489	1,218
מידע ותקשורת	1	919	470	1,389
בינוי ונדל"ן - הנדסה אזרחית	1	337	1,588	1,925
סך-הכל	16	14,102	17,243	31,345

3.2.10. סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

נכון ליום 30 ביוני 2021 לא קיימת קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" (להלן: הוראה 313), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313). הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. נכון למועד הדוח הבנק אינו חורג מהמגבלות.

3.3 סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או של תיק נכסים/מכשירים עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 כתוצאה מהשפעות משבר התפרצות נגיף הקורונה חלה עלייה ברמת התנודתיות של גורמי הסיכון בשווקים הפיננסיים שהביאה לעלייה באמדני הסיכון של חדר עסקות ולקוחותיו, וירידות במדדי מניית ואגרות-חוב. בנוסף, נצפתה ירידה בריביות הבנקים המרכזיים. בהמשך, חלה רגיעה בתנודתיות ובהתאם ירידה באמדני סיכון השוק, והתאוששות במדדי המניית ואגרות-החוב הקונצרניות, אשר חלקם נמצאים ברמות שיא. לשינויים בריביות הבנקים המרכזיים ולשינויים בעקומי התשואות בשוק, השפעה על הכנסות המימון והריבית העתידיות של הבנק והשפעה על השווי ההוגן והשווי הכלכלי כמפורט בטבלאות להלן. לפרטים נוספים ראה [פרק סקירה כלכלית ופיננסית](#) ו**פרק השפעת התפשטות נגיף הקורונה** לעיל.

3.3.1 סיכון ריבית

סיכון הריבית הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות השונים. הסיכון כהגדרתו לעיל, כולל גם את גורמי הסיכון הבאים:

- **סיכון תמחור מחדש (Repricing risk)** - סיכון הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית הקבועה) ובמועדי התמחור מחדש (בריבית המשתנה);
- **סיכון עקום התשואה (Yield curve risk)** - סיכון הנובע משינויים שונים בשיעורי הריבית לתקופות פירעון שונות שיבואו לידי ביטוי בשינוי בשיפוע העקום (התללה או השטחה) או בצורתו (פיתול);
- **סיכון מרווח (Spread risk)** - סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים;
- **סיכון אופציונליות** - נובע מזכויות מימוש שונות הגלומות בנכסים והתחייבויות (לדוגמא הזכות למשיכת כספים בכל עת, לעיתים ללא קנסות);
- **חשיפת הערך** - אומדן השינוי הצפוי בערך הכלכלי (ההון הפיננסי) כתוצאה משינויי הריבית;
- **חשיפת ההכנסה החשבונאית** - השינוי הצפוי בהכנסה החשבונאית בשנה הקרובה כתוצאה משינויי הריבית.

טבלה 22-3: שווי הוגן נטו מותאם* של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 בדצמבר 2020			30 ביוני 2021			
סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל	סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל	
במיליוני ש"ח						
33,143	275	32,868	37,554	75	37,479	שווי הוגן נטו מותאם*
32,465	2	32,463	36,412	(101)	36,513	מזה: תיק בנקאי

* שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא-כספיים ולאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

לפירוט נוסף בדבר הנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 23-3: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם* של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 בדצמבר 2020			30 ביוני 2021			
סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל	סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל	
במיליוני ש"ח						
שינויים מקבילים						
(703)	(117)	(586)	(370)	23	(393)	עלייה במקביל של 1%
(719)	(86)	(633)	(410)	43	(453)	מזה: תיק בנקאי
737	108	629	500	(16)	516	ירידה במקביל של 1%
756	80	676	503	(35)	538	מזה: תיק בנקאי
שינויים לא מקבילים						
(586)	(132)	(454)	(483)	(99)	(384)	התללה ⁽¹⁾
543	150	393	412	65	347	השטחה ⁽²⁾
138	29	109	126	12	114	עליית ריבית בטווח הקצר
(176)	(18)	(158)	(147)	(23)	(124)	ירידת ריבית בטווח הקצר

* שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא-כספיים ולאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.
 (1) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.
 (2) השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שמצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

טבלה 24-3: השפעת תרחישים של שינויים בריבית על הכנסות ריבית

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 30 ביוני 2021			
סך-הכל	הכנסות ריבית שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך-הכל	הכנסות ריבית שאינן מריבית	הכנסות ריבית	
במיליוני ש"ח						
1,211	176	1,035	1,239	179	1,060	עלייה במקביל של 1%
1,193	158	1,035	1,198	138	1,060	מזה: תיק בנקאי
(780)	(368)	(412)	(941)	(351)	(590)	ירידה במקביל של 1%
(761)	(349)	(412)	(940)	(350)	(590)	מזה: תיק בנקאי

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל חושבה על-ידי שינוי עקומי הריבית תוך שימוש בהנחות לגבי שינויים במרווחי פיקדונות, מעבר כספים מעו"ש לפיקדונות במקרה של עליית ריבית לעומת יציבות ביתרות במקרה של ירידת ריבית ובהנחה של רצפות ריבית כך שעקומי הריבית השונים יורדים לאפס. במגזר מטבע-החוץ עקום הריבית יורד לאפס או לריבית השלילית הקיימת הנמוך מביניהם. בחלק מהתרחישים. ההפסד התיאורטי במקרה של ריבית שלילית (מתחת לרצפה) עלול להיות גבוה יותר. רגישות התיק למסחר חושבה בגישת MTM. ירידת רגישות הריבית לירידת ריבית נובעת מירידת הריבית של הבנקים המרכזיים כך שהריביות קרובות יותר לרצפת הריבית, בשילוב שינויים מסוימים בפוזיציה ובהנחות לגבי עקומים.

לפירוט והרחבה בנושא סיכונים השוק ובכלל זה סיכון הריבית, סיכון שערי חליפין וסיכון השקעה (סיכון מניות ומרווחי אשראי) ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020 והדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2021](#).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

3.3.2. סיכון שער חליפין

סיכוי המטבע (או בשמם האחר - חשיפת בסיס הצמדה) כוללים את החשיפה לשערי חליפין של המטבעות השונים מול השקל וכן את החשיפה למדד המחירים לצרכן בכלל הבנק.

טבלה 25-3: רגישות לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ושינויים במדד המחירים לצרכן

31 בדצמבר 2020		30 ביוני 2021		
ירידה 10%	עלייה 10%	ירידה 10%	עלייה 10%	
במיליוני ש"ח				
45	(38)	74	(142)	דולר ארצות-הברית
(8)	37	(8)	6	אירו
מדד המחירים לצרכן				
ירידה 3%	עלייה 3%	ירידה 3%	עלייה 3%	
(388)	273	(395)	364	

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בשערי חליפין, המבוסס על שערן כל המכשירים המאזניים והחוץ-מאזניים במערכת לניהול סיכונים, תוך שימוש במודלים מקובלים לשערון כל מכשיר, ובשערים יציגים כשער הבסיס. לצורך החישוב משוערך התיק מחדש בשער חליפין המשקף עלייה/ירידה בשיעור המוצג, ללא הנחות נוספות. הרגישות למדד המחירים לצרכן מחושבת על-פי חשיפת הבנק למדד כמפורט בביאור 14 בתמצית הדוחות הכספיים ובתוספת השפעת רצפת מדד על הרווח החשבונאי הצפוי.

3.4. סיכון נזילות ומימון

סיכון נזילות - סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים, או עתידי, ליציבות הבנק ולרווחיו הנובע מאי יכולתו לעמוד בתזרים המזומנים הנדרש לצרכיו. סיכון הנזילות בבנק נבחן בראיה רחבה יותר של יכולת עמידה בפירעון ההתחייבויות במועד פירעון גם בעתות לחץ, בלי לפגוע בהתנהלות השוטפת במסגרת תוכניות העבודה של הבנק ובלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון מימון - הינו הסיכון לאי יכולת לגייס מקורות חדשים במקום אלו שהגיעו לפירעון, או שהגיוס מחדש יבוצע בתקופות ובתנאים אשר יפגעו בהכנסות הבנק נטו מריבית. הסיכון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות.

טבלה 26-3: יחס כיסוי הנזילות*

שלושה חודשים לשלושה חודשים		שלושה חודשים שהסתיימו ביום		שלושה חודשים שהסתיימו ביום
31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2021
באחוזים				
א. בנתוני המאוחד				
140%	131%	140%		יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%		יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. בנתוני הבנק				
139%	130%	139%		יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%		יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* היחס במאוחד ובתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב על בסיס יומי, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות.

מתחילת השנה לא חלו שינויים מהותיים במדיניות ניהול סיכון הנזילות ובמדיניות גיוס המקורות. היחס הממוצע במהלך הרבעון השני של שנת 2021 (ממוצע תצפיות יומיות) עומד על 140% במאוחד ו-139% בתאגיד הבנקאי "סולו", כאשר הדרישה המזערית היא 100%. במהלך הרבעון לא חל שינוי מהותי ביחס הממוצע לעומת הרבעון הקודם. היחס ליום 30 ביוני 2021 ירד ל-132% במאוחד ובתאגיד הבנקאי על רקע גידול באשראי. היחס גבוה מרמתו ערב משבר התפשטות נגיף הקורונה, וזאת על רקע המדיניות המוניטארית המרחיבה והגידול בפיקדונות. קיימת תנודתיות מסוימת בין הימים במהלך החודש ותחלופה בין שקלים למטבע-חוץ, בעיקר בעקבות פעילות בנגזרים. להרחבה בנושא סיכון הנזילות ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#) וכן [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2021](#).

3.5. סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה ו/או נהלים ומערכות בנושאים הקשורים לפעילות בנקאית, לרבות יחידות אבטחת מערכות מידע והגנת הסייבר, ניהול המשכיות עסקית, ביטחון, קצין ציות ראשי, ניהול משאבי אנוש, בקורות תהליכים, ועוד.

לאור התפשטות נגיף קורונה הבנק נקט בשורה של תהליכים ואמצעים לניטור ומזעור הסיכונים הרלוונטיים, תוך התאמת התנהלות הבנק באופן שוטף למצב התחלואה והנחיות הרשויות. כמו-כן בוצעו התאמות בפעילות במהלך מבצע "שומר חומות". נכון למועד הדוח, הפעילות התפעולית חזרה לשגרה, תוך שמירה על ההנחיות ויישום תקנות שעת חירום. ברבעון שני של שנת 2021 לא ארע שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

למידע נוסף בנושא סיכון תפעולי ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

3.6. סיכון ציות

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שהוא אינו מקיים את הוראות הציות כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין 308. תחת סיכון הציות כלולים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור (לרבות אלה העוסקות בדיני המס), מתן ייעוץ ללקוח, אכיפה בניירות-ערך, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), הוראות החקיקה בישראל ליישום ה-FATCA וה-CRS והיבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או לשירותים ללקוחות או הוראות בעלות אופי דומה. סיכון הציות כולל גם את סיכון המוניטין הנלווה לאי-הציות להוראות האמורות. במסגרת סיכון הציות נכלל גם הסיכון בקשר עם פעילות הבנק מול בנקים שמקום מושבם ברשות הפלסטינית אשר טעונה עמידה בדרישות רגולטוריות שונות, בפרט בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור, וכרוכה במעקב אחר העברות כספיים אל ומאת תושבי הרשות הפלסטינית. בתחילת שנת 2009 הפסיק הבנק את פעילותו עם בנקים וסניפים שמקום מושבם ברצועת עזה, לאחר שהממשלה הכריזה על עזה כעל ישות עוינת. במרוצת השנים, חזר הבנק ופנה לבנק ישראל ולמשרד האוצר והודיע כי נוכח הבעייתיות הכרוכה במתן שירותים בנקאיים לבנקים הפלסטינים ברצונו להפסיק מתן שירותים אלה.

בחודש ינואר 2018 קיבל הבנק כתבי חסינות ושיפוי חתומים מהיועץ המשפטי לממשלה ומשרד האוצר. כתב החסינות מגן על הבנק, נושאי משרה בו ועובדיו מפני הגשת כתב אישום בישראל בגין עבירות מסוימות בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור ביחס לשירותים שהבנק העניק או יעניק לבנקים פלסטיניים מיום 28 במרץ 2016 ועד ליום 31 במאי 2019 ("תקופת החסינות והשיפוי"). בהמשך לכתב החסינות, קיבל הבנק בינואר 2018 מכתב מהמפקחת על הבנקים ובו הודעתה כי לא יינקטו צעדי אכיפה בכל הנוגע לפעולות של הבנק בקשר למתן שירותי קורספונדנציה שעליהם חל כתב החסינות.

בכתב השיפוי התחייבה מדינת ישראל לשפות את הבנק בסכום של עד 1.5 מיליארד ש"ח בגין הוצאות (חבות לפי פסק דין הוצאות משפט) בהן יישא הבנק במסגרת הליכים אזרחיים או הליכים פליליים שלא הסתיימו בהרשעה אשר ננקטו כנגד הבנק, נושא משרה בו או עובד בקשר עם מתן השירותים הקורספונדנטים בתקופת החסינות והשיפוי. התחייבויות החסינות והשיפוי הניתנות לבנק כאמור כפופות לסייגים שנקבעו בהן ולתנאים בהם על הבנק לעמוד.

לאור בקשת המדינה לדחות את מועד סיום מתן השירותים הקורספונדנטים עד ליישומם של פתרון ארוך טווח למתן השירותים הקורספונדנטים, באמצעות הקמת חברה ממשלתית אשר תספק לבנקים פלסטיניים שירותים אלה - ניתן ביום 30 ביוני 2019 כתב שיפוי מעודכן. בהתאם לכתב השיפוי המעודכן, עודכן סכום השיפוי בו התחייבה המדינה כלפי הבנק כמפורט לעיל, לסכום של עד 1.5 מיליארד ש"ח בגין כל הליך (ולא באופן מצטבר). בחודש יולי 2021 נמסר לבנק כתב שיפוי מעודכן בתוקף עד ליום 15 ביולי 2022 עם אפשרות למדינה להאריך עד ליום 31 בדצמבר 2022. כתב החסינות הוארך אף הוא עד ליום 15 ביולי 2022.

למידע נוסף בנושא סיכון הציות ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

3.7 סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו-כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק, קשר לגורם למפגע סביבתי. בשנים האחרונות התרחבה ההגדרה של סיכון סביבתי וכיום נוהג לראותו גם כסיכון גלובלי, הנובע מפוטנציאל ההשפעות המזיקות של שינויים סביבתיים על אנשים, מערכות אקולוגיות ופעילויות כלכליות ופיננסיות. סיכונים סביבתיים כוללים שינויי אקלים, פגיעה במגוון הביולוגי וזיהומי אוויר, מים וזרקות. בהקשר זה מקובל לחלק את הסיכונים הסביבתיים לשני גורמי סיכון עיקריים: סיכונים פיזיים, המתממשים כהשפעה ישירה משינויי אקלים, כגון: שריפות, שיטפונות, רעידות אדמה וכד' וסיכונים מעבר, הנובעים מקידום מהלכים ומביצוע התאמות בתחום איכות הסביבה, כגון: אנרגיה מתחדשת, הפחתת פחמן, טכנולוגיות וחומרים "ירוקים" וכד'. לסיכונים סביבתיים, לרבות סיכונים שינויי אקלים, עלולה להיות השפעה פיננסית ושינוי-פיננסית על תאגידים בנקאיים, בכללם הבנק. סיכונים אלו יכולים להיכלל גם במסגרת חשיפת הבנק לסיכונים אחרים כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון ציות, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון זילות. בדצמבר 2020 שלח המפקח על הבנקים מכתב לתאגידים הבנקאיים בנושא ניהול סיכונים סביבתיים, בדגש על סיכון אקלים. זאת, כחלק מתהליך שנערך בפקוח על הבנקים לגיבוש ואפיון מסגרת לניהול סיכונים סביבה ואקלים, כהגדרתם לעיל, במערכת הבנקאות הישראלית, תוך שאיפה להתאמת הרגולציה והציפיות הבינלאומיות לסביבה המקומית. הבנק מתייחס לסיכונים סביבתיים כחלק מתהליכי ניהול הסיכונים השוטף שלו ובתוך כך נערך גם להרחבת ההתייחסות כמפורט במכתב, בהתאמה לרלוונטיות ולמהותיות בהקשר פעילותו העסקית של הבנק. בהמשך למכתב זה שלח הפיקוח על הבנקים בפברואר 2021 מכתב נוסף לתאגידים הבנקאיים, בו התבקשו למלא שאלון הערכה עצמית ביחס להיבטים שונים של מסגרת ניהול סיכונים סביבה ואקלים. תוצאות השאלון צפויות להוות בסיס לשיחות של הפיקוח על הבנקים עם הבנקים בהקשר זה.

למידע נוסף בנושא סיכון סביבתי ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

3.8 סיכון מודל

סיכון המודל הינו סיכון להשלכות שליליות העשויות לבוא לידי ביטוי בהפסד כספי או השפעות לא פיננסיות (קבלת החלטות עסקיות ו/או אסטרטגיות שגויות, פגיעה במוניטין של הבנק ועוד), כתוצאה מהחלטות המתקבלות מתוצרי מודלים שגויים או שימוש לא הולם בתוצרי המודל. מקורות הסיכון הם ליקויים אפשריים באיכות נתוני קלט, מתודולוגיית פיתוח, יישום טכנולוגי ושימוש עסקי. סיכון המודל בקבוצה מנוהל על-ידי יחידה ייעודית ובלתי תלויה, יחידת ניהול סיכון מודל. היחידה מהווה מעגל בקרה שני לסיכון זה, בשיתוף פעילות תיקוף בלתי תלויה ביחידות נוספות בבנק. ניהול סיכון המודל כולל תיקוף בלתי תלוי, מעקב אחר פעולות להפחתת הסיכון המבוצעות ביחידות השונות, הגדרת תיאבון סיכון ואמידת הסיכון המצרפי. בהתאם להנחיית בנק ישראל משנת 2011, כל מודל בשימוש בבנק נדרש בתיקוף בלתי תלוי. החל מרבעון ראשון 2021 סיכון המודל מדווח במסגרת טבלת חומרת גורמי סיכון של הבנק. לאור חוסר הוודאות הנגרם ממשבר התפשטות נגיף הקורונה והסיכון הפוטנציאלי משימוש במודלים בעת הזאת, הוגבר ניטור סיכון המודל במודלים הרלוונטיים.

3.9 סיכונים אחרים

לפירוט והרחבה בנושא סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי וסיכון אסטרטגי ראה [דוח על הסיכונים גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2021 והדוח על הסיכונים גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

3.10 חומרת גורמי הסיכון

בהתאם להוראת בנק ישראל, ביצע הבנק מיפוי של גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשופה הקבוצה. בטבלה להלן מפורטים גורמי הסיכון והערכות ההנהלה לגבי חומרת הסיכון של כל אחד מהם. סולם דרגות החומרה של גורמי הסיכון נקבע תוך התייחסות להגדרות תיאבון הסיכון של הבנק והוא כולל חמש דרגות חומרה לכל גורם סיכון. עבור שלוש דרגות (נמוכה, בינונית וגבוהה) נקבעו מדדים כמותיים. לפרטים ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2020](#).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 27-3: חומרת גורמי הסיכון

השפעת הסיכון	גורם הסיכון	
סיכונים פיננסיים		
בינונית	סיכון אשראי (לרבות סיכון צד נגדי)*	1.
בינונית	מזה: סיכון בגין איכות הלווים ו/או ביטחונות*	1.1
בינונית	מזה: סיכון בגין ריכוזיות ענפית	1.2
בינונית	מזה: סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	1.3
נמוכה-בינונית	סיכון שוק	2.
נמוכה-בינונית	מזה: סיכון ריבית	2.1
נמוכה	מזה: סיכון אינפלציה/סיכון שער חליפין	2.2
נמוכה-בינונית	מזה: סיכון מחירי מניות ומרווחי אשראי	2.3
נמוכה-בינונית	סיכון נזילות	3.
סיכונים תפעוליים ומשפטיים		
בינונית	סיכון תפעולי	4.
בינונית	מזה: סיכון סייבר	4.1
בינונית	מזה: סיכון IT	4.2
נמוכה-בינונית	סיכון משפטי***	5.
סיכונים אחרים		
נמוכה-בינונית	סיכון מוניטין	6.
בינונית	סיכון אסטרטגיה ותחרות	7.
בינונית	סיכון רגולציה וחקיקה	8.
בינונית	סיכון כלכלי - מצב המשק בישראל***	9.
בינונית	סיכון כלכלי - מצב המשק בעולם***	10.
בינונית	סיכון ציית	11.
בינונית	סיכון מודל****	12.

* על רקע שיפור בסביבה הכלכלית הורדה ברבעון שני 2021 רמת סיכון האשראי לבינונית.

** ברבעון ראשון 2021 הועלתה רמת סיכון משפטי לנמוכה-בינונית.

*** על רקע שיפור בסביבה הכלכלית והתחסנות חלקים באוכלוסיה הורדו ברבעון הראשון של 2021 רמות סיכון מצב המשק בישראל ומצב המשק בעולם מגבוהה לבינונית-גבוהה וברבעון השני לבינונית.

**** החל מרבעון ראשון 2021 נוספה התייחסות לסיכון מודל. לפרטים ראה [פרק סיכון מודל לעיל](#).

3.11. השפעת הפסקת פרסום ריבית הליבור

החל מסוף שנת 2021, המערכת הפיננסית העולמית צפויה להפסיק לפרסם את ריביות הליבור ולחדול מהשימוש בהן. ריביות אלו מהוות בסיס לצורך חישוב שיעור הריבית החל על מוצרים פיננסיים במטבעות חוץ עיקריים או צמודים למטבעות אלו בריבית משתנה. במסגרת הכוונה לבסס עוגני ריבית חלופיים במטבעות הרלוונטיים, גובשו בעולם, על-ידי גופים כגון ISDA (International Swaps and Derivatives Association) וה-ARRC (Alternative Reference Rate Committee), חלופות לריביות אלו, שפה משפטית חדשה והצעות למנגנוני החלפה. השינוי הצפוי ישפיע בכל תעשיית הבנקאות בעולם ובארץ.

בחודש מרץ 2021 פורסם כי התקבלה החלטה על הפסקת פרסום ריבית הליבור החל מ-1 בינואר 2022 במטבעות הבאים: אירו, לירה שטרלינג, פרנק שווייץ ויין וכן על הפסקת פרסום עתידית של ריבית הליבור הדולרית החל מ-30 ביוני 2023. באותה עת נקבעו, על-פי החלטות ISDA, שיעורי ההמרה של ריבית הליבור לריביות החדשות במכשירים הנגזרים הנסמכים על הפרוטוקול שלה.

כחלק מהיערכות הבנק לשינויים אלה הוקמה בבנק ועדת היגוי אשר עוקבת אחר הפרסומים הבינלאומיים ובוחנת את השפעת ההחלפה על פעילות הבנק. הוועדה מעדכנת את ההנהלה והדירקטוריון מדי תקופה. במסגרת פעילות הוועדה נערך מיפוי של המוצרים השונים הקיימים בבנק ואשר מתבססים על הריביות שצפויות להעלם, מבוצעים שינויים במסמכים משפטיים וכן נעשות הדרכות לעובדי הבנק וללקוחותיו. כמו-כן, הבנק החל בהערכות להתאמת המערכות הטכנולוגיות לריביות ולמנגנונים החדשים. בסוף חודש ינואר 2020 נשלחו ללקוחות הבנק מכתבים אשר מתארים את השינוי העתידי על-פי המידע שהיה מצוי בבנק באותה עת. בחודש פברואר 2021 נשלח מכתב נוסף הכולל עדכונים על-פי המידע הנוסף שנודע לבנק. לאור חוסר הוודאות לגבי המשך ביצוע התהליך שמושפע כאמור מהחלטות בינלאומיות, אין ביכולתו של הבנק לבצע הערכות כמותיות של השפעת החלפת הריביות. הבנק ימשיך לעקוב אחרי הפרסומים הבינלאומיים ויפעל בשאיפה להקטין את הסיכונים שנובעים מתהליך החלפת הריביות. ביום 22 במרץ 2020 פרסם ה-FASB הקלות יישום בטיפול החשבונאי בהחלפת חוזים מבוססי ליבור לעוגני ריביות חלופיות. הקלות אילו מתייחסות בעיקר לטיפול בשינוי תנאי חוב וחשבונאות גידור, אשר נועדו לאפשר רציפות בטיפול החשבונאי במצב של החלפת ריבית הליבור בעוגני ריביות חלופיות. הבנק בוחן את יישום הקלות אילו בחוזים הרלוונטיים. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1](#) בתמצית הדוחות הכספיים ובאתר הבנק.

4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

4.1 מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם מפורט בביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2020. ביישום כללי החשבונאות, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

אומדני ההנהלה וההנחות העיקריות ששימשו, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2020.

4.2. בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק, הממונה על החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי. לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הנ"ל שולבו בהוראות הדיווח לציבור.

הוראת סעיף 302 בדבר קיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקוימת בבנק בתדירות רבעונית, והוראת סעיף 404 בדבר הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקוימת עבור סוף כל שנה, כנדרש בהוראות.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (רשות ניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת והעדכנית של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקורות העיקריות. הבנק מבצע עבור שנת 2021 כמדי שנה, על-פי המתודולוגיות המקובלות ובסיוע חברת ייעוץ, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור השנה השוטפת. עיקר פעילות זו, על-פי המתוכנן, תושלם במהלך המחצית השנייה של השנה.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק, הממונה על החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 ביוני 2021 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2021 לא ארע שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

דב קוטלר
המנהל הכללי

ראובן קרופיק
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 15 באוגוסט 2021

הצהרת המנכ"ל

אני, דב קוטלר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2021 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר ששפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

דב קוטלר
המנהל הכללי

תל-אביב, 15 באוגוסט 2021

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

ליום 30 ביוני 2021

הצהרת הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO)

אני, רם גב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2021 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

רם גב

משנה למנכ"ל,

ממונה על החטיבה הפיננסית

תל-אביב, 15 באוגוסט 2021

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

ליום 30 ביוני 2021

הצהרת החשבונאי הראשי

אני, גיא כליף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2021 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר ששפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

גיא כליף

חבר הנהלה, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 15 באוגוסט 2021

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2021

Q2

תוכן העניינים

85	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
87	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
88	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
89	תמצית מאזן מאוחד
90	תמצית דוח על השינויים בהון
93	תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
95	ביאורים לדוחות הכספיים
95	ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית
97	ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית
98	ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית
100	ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
104	ביאור 5 ניירות-ערך
110	ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
115	ביאור 7 פיקדונות הציבור
116	ביאור 8 זכויות עובדים
121	ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות
127	ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
132	ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון
140	ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים
160	ביאור 12 א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
165	ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
188	ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
191	ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
205	ביאור 16 יוזמות רגולטוריות
208	ביאור 17 השפעות משבר הקורונה

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2021 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה ישראל (2410) של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10ב. (ב) בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

תל-אביב, 15 באוגוסט 2021

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ביאור	
	2020	2021	2020	2021		
מבוקר	בלתי מבוקר					
10,260	5,074	5,800	2,532	3,209	2	הכנסות ריבית
(1,463)	(716)	(1,059)	(366)	(701)	2	הוצאות ריבית
8,797	4,358	4,741	2,166	2,508		הכנסות ריבית, נטו
1,943	1,937	(1,155)	1,128	(647)	6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,854	2,421	5,896	1,038	3,155		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
1,088	499	650	193	201	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
3,155	1,609	1,619	746	802		עמלות
136	71	104	49	22		הכנסות אחרות
4,379	2,179	2,373	988	1,025		סך-כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
3,836	1,925	2,261	963	1,165		משכורות והוצאות נלוות
1,377	642	653	321	316		אחזקה ופחת בניינים וציוד
2,288	1,175	985	542	499		הוצאות אחרות
7,501	3,742	3,899	1,826	1,980		סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,732	858	4,370	200	2,200		רווח מפעילות נמשכת לפני מסים
1,590	436	1,629	73	803		הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
2,142	422	2,741	127	1,397		רווח מפעילות נמשכת לאחר מסים
10	2	27	1	20		חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
2,152	424	2,768	128	1,417		רווח נקי מפעילות נמשכת
(109)	(109)	-	-	-	1(ה)	הפסד מפעילות מופסקת
רווח נקי						
2,043	315	2,768	128	1,417		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
13	10	5	5	2		הפסד המיחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,056	325	2,773	133	1,419		המיחוס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים						
רווח בסיסי						
1.54	0.24	2.08	0.10	1.06		רווח נקי המיחוס לבעלי מניות הבנק
1.62	0.32	2.08	0.10	1.06		רווח נקי המיחוס לבעלי מניות הבנק מפעילות נמשכת
רווח מדולל						
1.54	0.24	2.07	0.10	1.06		רווח נקי המיחוס לבעלי מניות הבנק
1.62	0.32	2.07	0.10	1.06		רווח נקי המיחוס לבעלי מניות הבנק מפעילות נמשכת

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

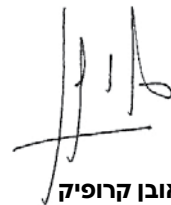
גיא כליף
חבר הנהלה,
חשבונאי ראשי

רם גב
משנה למנכ"ל,
ממונה על החטיבה הפיננסית

דב קוטלר
המנהל הכללי

ראובן קרופיק
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 15 באוגוסט 2021

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר		בלתי מבוקר		ביאור	
2,043	315	2,768	128	1,417	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
13	10	5	5	2	הפסד נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,056	325	2,773	133	1,419	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
				4	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
369	144	(499)	811	83	התאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
(16)	-	-	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים* נטו, לאחר השפעת גידורים**
85	211	(20)	(424)	(3)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים***
438	355	(519)	387	80	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(96)	(124)	178	(131)	(26)	השפעת המס המתייחס
342	231	(341)	256	54	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
1	-	-	-	-	בניכוי הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
343	231	(341)	256	54	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
2,385	546	2,427	384	1,471	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
14	10	5	5	2	ההפסד הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,399	556	2,432	389	1,473	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה, עד ליום 31 בדצמבר 2018, היה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

*** בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

תמצית מאזן מאוחד

ליום 30 ביוני 2021

31 בדצמבר	30 ביוני		ביאור	
2020	2020	2021		
מבוקר	בלתי מבוקר			
נכסים				
138,711	113,033	170,439		מזומנים ופיקדונות בבנקים
71,885	66,513	69,910	5	ניירות-ערך ⁽¹⁾ (2)
368	240	892		ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
307,973	299,690	328,909		אשראי לציבור
(6,145)	(5,990)	(5,152)		הפרשה להפסדי אשראי
301,828	293,700	323,757	13,6	אשראי לציבור, נטו
2,193	2,548	2,077		אשראי לממשלות
556	222	571		השקעות בחברות כלולות
3,319	3,206	3,254		בנינים וציוד
14,890	13,063	10,092	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,852	6,755	5,352		נכסים אחרים ⁽¹⁾
539,602	499,280	586,344		סך-כל הנכסים
התחייבויות והון				
435,217	400,816	483,090	7	פיקדונות הציבור
6,591	3,418	10,110		פיקדונות מבנקים
761	424	533		פיקדונות הממשלה
6	4	672		ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
23,490	25,196	20,944		אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
16,804	14,340	10,570	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
16,834	17,028	18,090		התחייבויות אחרות (מזה: 696; 762; 781 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים) ⁽¹⁾
499,703	461,226	544,009		סך-כל ההתחייבויות
39,873	38,024	42,314	9	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
26	30	21		זכויות שאינן מקנות שליטה
39,899	38,054	42,335		סך-כל ההון
539,602	499,280	586,344		סך-כל ההתחייבויות וההון

(1) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 15.ב](#).

(2) לפרטים בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
40,858	23	40,835	34,036	(1,404)	8,203	19	8,184
יתרה ליום 31 במרץ 2021							
1,417	(2)	1,419	1,419	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי לתקופה							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
6	-	6	-	-	6	6	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(15)	15
מימוש תגמול הוני למניות							
54	-	54	-	54	-	-	-
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
42,335	21	42,314	35,455	(1,350)	8,209	10	8,199
יתרה ליום 30 ביוני 2021							

* בניכוי 924,138 יתרת מניות באוצר.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
37,667	35	37,632	30,818	(1,377)	8,191	21	8,170
יתרה ליום 31 במרץ 2020							
128	(5)	133	133	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי לתקופה							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
3	-	3	-	-	3	3	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(13)	13
מימוש תגמול הוני למניות							
256	-	256	-	256	-	-	-
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
38,054	30	38,024	30,951	(1,121)	8,194	11	8,183
יתרה ליום 30 ביוני 2020							

* בניכוי 1,479,008 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021								
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
39,899	26	39,873	32,682	(1,009)	8,200	17	8,183	יתרה ליום 1 בינואר 2021
2,768	(5)	2,773	2,773	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי לתקופה
								התאמות ושינויים הנובעים מ:
9	-	9	-	-	9	9	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	(16)	16	מימוש תגמול הוני למניות
(341)	-	(341)	-	(341)	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
42,335	21	42,314	35,455	(1,350)	8,209	10	8,199	יתרה ליום 30 ביוני 2021

* בניכוי 924,138 יתרת מניות באוצר.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020								
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*	
38,221	40	38,181	31,346	(1,352)	8,187	20	8,167	יתרה ליום 1 בינואר 2020
315	(10)	325	325	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי לתקופה
(720)	-	(720)	(720)	-	-	-	-	דיבידנד
								התאמות ושינויים הנובעים מ:
7	-	7	-	-	7	7	-	הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	(16)	16	מימוש תגמול הוני למניות
231	-	231	-	231	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
38,054	30	38,024	30,951	(1,121)	8,194	11	8,183	יתרה ליום 30 ביוני 2020

* בניכוי 1,479,008 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
38,221	40	38,181	31,346	(1,352)	8,187	20	8,167
יתרה ליום 1 בינואר 2020							
2,043	(13)	2,056	2,056	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי לשנה							
(720)	-	(720)	(720)	-	-	-	-
דיבידנד							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
13	-	13	-	-	13	13	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(16)	16
מימוש תגמול הוני למניות							
342	(1)	343	-	343	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
39,899	26	39,873	32,682	(1,009)	8,200	17	8,183
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020							

* בניכוי 1,479,008 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר				
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת					
2,043	315	2,768	128	1,417	רווח נקי לתקופה
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת					
(10)	(2)	(27)	(1)	(20)	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
580	260	282	133	139	פחת על בניינים וציוד
19	17	7	12	3	הפחתות
1,943	1,937	(1,155)	1,128	(647)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(156)	(108)	(154)	(24)	(58)	רווח ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
(13)	(14)	46	(71)	9	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר
(59)	89	(374)	(34)	(85)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
126	(159)	(12)	(30)	(6)	הפסד (רווח) ממימוש וירידת-ערך בחברות מוחזקות (לרבות פעילות מופסקת)
(57)	(51)	(73)	(41)	(9)	רווח ממימוש בניינים וציוד
(271)	(273)	(10)	(2)	1	שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(214)	(184)	(36)	(192)	(23)	שינוי בהתחייבויות, נטו, בגין זכויות עובדים
(91)	(284)	501	(288)	252	מסים נדחים, נטו
(21)	-	-	-	-	רווח ממכירות תיקי אשראי
9	-	26	-	18	דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות
1,440	448	(125)	390	266	התאמות בגין הפרשי שער
249	(1,406)	(40)	237	449	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
שינוי נטו בנכסים שוטפים					
(3,747)	(1,920)	4,798	1,883	1,274	נכסים בגין מכשירים נגזרים
405	(229)	3,852	8,687	930	ניירות-ערך למסחר
209	(1,019)	347	(31)	(122)	נכסים אחרים
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות					
4,755	2,290	(6,234)	(1,617)	(793)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(4,339)	(3,242)	1,331	(3,768)	264	התחייבויות אחרות
2,800	(3,535)	5,718	6,499	3,259	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	1,425	1,147	53	850	267
	(1,964)	2,473	(16,949)	7,174	(15,017)
	(222)	(577)	116	153	29
	103	231	(524)	129	-
	(157)	(75)	(190)	-	(3)
	43	6	115	3	-
	(50,103)	(34,269)	(18,382)	(10,133)	(11,818)
	27,038	20,203	15,799	5,597	5,358
	10,205	8,497	920	4,417	351
	(8,657)	(4,945)	(4,037)	(2,288)	(2,139)
	55	-	-	-	-
	(363)	(28)	(14)	(28)	(3)
	(682)	(246)	(251)	(146)	(151)
	72	64	105	50	10
	(23,207)	(7,519)	(23,239)	5,778	(23,116)

תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון					
	3,071	(102)	3,542	(562)	3,191
	73,572	39,171	47,874	12,250	27,697
	76	(261)	(228)	23	(23)
	3	1	667	1	670
	2,372	1,041	-	1,041	-
	(5,233)	(2,290)	(2,678)	(232)	(649)
	73,861	37,560	49,177	12,521	30,886
	53,454	26,506	31,656	24,798	11,029
	53,454	26,506	31,656	24,798	11,029
	85,886	85,886	137,900	87,536	158,918
	(1,440)	(448)	125	(390)	(266)
	137,900	111,944	169,681	111,944	169,681

ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו

	10,749	5,568	5,246	2,671	2,856
	(2,720)	(1,580)	(916)	(651)	(361)
	11	3	11	2	7
	(2,163)	(1,290)	(723)	(1,189)	(387)
	447	446	1	446	1

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2021 נערכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. הוראות אילו מבוססות בעיקרן על כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2020, למעט המפורט בסעיף ג' להלן.

תמצית הדוחות הכספיים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים לעיל ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2020 והביאורים הנלווים להם.

תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 15 באוגוסט 2021.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על יישום המדיניות, על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

שיקול הדעת והאומדנים של הנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2020. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף.

שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה עודכנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

(1) הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

בהתאם למכתבי הפיקוח מיום 3 בדצמבר 2020 ומיום 17 בדצמבר 2020, בנושא אירוע נגיף הקורונה - דגשים בנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים, בנק רשאי לא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות לדיור, הלוואות אחרות לאנשים פרטיים והלוואות לעסקים קטנים, שלא היו בפיגור של 30 ימים או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו מיום 1.1.2021 ועד ליום 31.3.2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווה המעודכן, גם אם הדחייה המצטברת עולה על 6 חודשים. בנק, שבחר לא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות כאמור לעיל, והיתה לכך השפעה מהותית על הדוחות הכספיים, יכלול בדוחות הרבעוניים והשנתיים לציבור בשנת 2021 גילוי פרופורמה, שישקף את ההשפעות העיקריות של יישום בחירה זו על הדוחות הכספיים. ההשפעה של האמור לעיל, על הדוחות הכספיים של הבנק אינה מהותית.

(2) הבהרת הפיקוח על הבנקים בקשר לטיפול החשבונאי בדחיות המוענקות להלוואות בערבות מדינה

בחודש מאי 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים הבהרה בקשר לטיפול החשבונאי בדחיות המוענקות להלוואות בערבות מדינה שניתנו במסגרת ההתמודדות עם משבר נגיף הקורונה. במסגרת הבהרה צוין כי לנוכח המאפיינים המיוחדים של הלוואות לעסקים בערבות מדינה, שניתנו במסגרת ההתמודדות עם משבר נגיף הקורונה, ניתן לקבוע שלא ניתן ויתור בגין הלוואה כאמור שניתנה לה דחיית תשלומים אם מתקיימים שלושת התנאים המצטברים הבאים:

- התאגיד הבנקאי מעריך שלא צפוי לו הפסד מההלוואה, לאחר מימוש ערבות המדינה.
- התאגיד הבנקאי מוכן, בהתאם למדיניות או נוהלי האשראי שלו, להעמיד הלוואה חדשה בערבות מדינה ללווה בסיכון דומה ולתקופה דומה.
- במועד ההחלטה על דחיית התשלומים יש לתאגיד הבנקאי אינדיקציות המצביעות על כך ששיעור הריבית בהלוואה תואם את רמת הסיכון לבנק, לאחר הבאה בחשבון של ערבות המדינה.

עוד נקבע, כי ניתן להביא בחשבון בחישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגינן את הסכום שלהערכת התאגיד הבנקאי הוא צפוי לקבל מהמדינה בעקבות מימוש הערבות.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב במסגרתו נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא הפרשות להפסדי אשראי (ASU 2016-13).

מטרתו העיקרית של התיקון הינה לספק מידע שימושי יותר בנוגע להפסדי אשראי צפויים בגין מכשירים פיננסים ומחויבויות למתן אשראי, תוך חיזוק האנטי מחזוריות בהתנהגות ההפרשה להפסדי האשראי וחיזוק הקשר בין אופן ניהול סיכונים האשראי לבין אופן השתקפותם בדוחות הכספיים. לצורך כך התיקונים בעדכון זה מחליפים את שיטת ההפרשה להפסדי אשראי המבוססת על הפסדים שהתהוו, בשיטה המשקפת הפסדי אשראי צפויים לאורך חיי האשראי ודורשת התחשבות בטווח רחב יותר של מידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים. הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיור), אגרות-חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ-מאזניות מסוימות. כמו-כן, ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות-חוב בתיק הזמין למכירה, וכן יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי. בנוסף, ההגדרות הקיימות בהוראות לגבי חובות פגומים וסיכון אשראי פגום, יוחלפו בהגדרות של חובות לא צוברים וסיכון אשראי לא צובר.

כמו-כן, עדכן הפיקוח על הבנקים את אופן יישום הכללים החדשים ודרישות הסיווג והמחיקה בקשר להלוואות לדיור.

ביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

התקן החדש יישם החל מיום 1 בינואר 2022, תוך התאמת יתרת העודפים ליום 1 בינואר 2022 בגין ההשפעה המצטברת של שינוי השיטה. לעניין ההון הפיקוחי, נכללה הקלה לפיה, במועד היישום הראשונה תאגיד בנקאי רשאי להוסיף בחזרה להון עצמי חובד 1, את הקיטון שנרשם במועד היישום הראשונה על פני שלוש שנים (ב-1 לינואר לשנת היישום הראשונה - 75%, השנייה - 50% והשלישית - 25%).

הבנק נערך ליישום התקן וצפוי להתחיל ריצה במקביל ביחס לנתונים לרבעון השלישי של שנת 2021. היערכות הבנק כוללת, בין היתר, קביעת מתודולוגיות לחישוב אומדן ההפרשה להפסדי אשראי וביצוע שינויים והתאמות במערכות המידע. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה הצפויה של יישום התקן.

(2) הפסקת פרסום ריבית הליבור

החל מסוף שנת 2021, המערכת הפיננסית העולמית צפויה להפסיק לפרסם את ריביות הליבור ולחדול מהשימוש בהן. ריביות אלו מהוות בסיס לצורך חישוב שיעור הריבית החל על מוצרים פיננסיים במטבעות חוץ עיקריים או צמודים למטבעות אלו בריבית משתנה. במסגרת הכוונה לבסס עוגני ריבית חלופיים במטבעות הרלוונטיים, גובשו בעולם, על-ידי גופים כגון ISDA (International Swaps and Derivatives Association) וה-ARRC (Alternative Reference Rate Committee), חלופות לריביות אלו, שפה משפטית חדשה והצעות למנגנוני החלפה. השינוי הצפוי ישפיע בכל תעשיית הבנקאות בעולם ובארץ.

בחודש מרץ פורסם כי התקבלה החלטה על הפסקת פרסום ריבית הליבור החל מיום 1 בינואר 2022 במטבעות הבאים: אירו, ליש"ט, פרנק שוויצרי ויין וכן על הפסקת פרסום עתידית של ריבית הליבור הדולרית החל מיום 30 ביוני 2023. באותה עת נקבעו, על-פי החלטות ISDA, שיעורי ההמרה של ריבית הליבור לריביות החדשות במכשירים הנגזרים הנסמכים על הפרוטוקול שלה.

כחלק מהיערכות הבנק לשינויים אלה, הוקמה בבנק ועדת היגוי אשר עוקבת אחר הפרסומים הבינלאומיים ובוחנת את השפעת ההחלפה על פעילות הבנק. הוועדה מעדכנת את ההנהלה והדירקטוריון מדי תקופה. במסגרת פעילות הוועדה נערך מיפוי של המוצרים השונים הקיימים בבנק ואשר מתבססים על הריביות שצפויות להעלם, מבוצעים שינויים במסמכים משפטיים וכן נעשות הדרכות לעובדי הבנק וללקוחותיו. כמו-כן, הבנק החל בהערכות להתאמת המערכות הטכנולוגיות לריביות ולמנגנונים החדשים. בסוף חודש ינואר 2020 נשלחו ללקוחות הבנק מכתבים אשר מתארים את השינוי העתידי על-פי המידע שהיה מצוי בבנק באותה עת. בחודש פברואר 2021 נשלח מכתב נוסף הכולל עדכונים על-פי המידע הנוסף שנודע לבנק. לאור חוסר הוודאות לגבי המשך ביצוע התהליך שמושפע כאמור מהחלטות בינלאומיות, אין ביכולתו של הבנק לבצע הערכות כמותיות של החלפת הריביות. הבנק ימשיך לעקוב אחרי הפרסומים הבינלאומיים ויפעל בשאיפה להקטין את הסיכונים שנובעים מתהליך החלפת הריביות.

ביום 22 במרץ 2020 פרסם ה-FASB הקלות יישום בטיפול החשבונאי בהחלפת חוזים מבוססי ליבור לעוגני ריביות חלופיות. הקלות אילו מתייחסות בעיקר לטיפול בשינוי תנאי חוב וחשבונאות גידור, אשר נועדו לאפשר רציפות בטיפול החשבונאי במצב של החלפת ריבית הליבור בעוגני ריביות חלופיות. הבנק בוחן את יישום הקלות אילו בחוזים הרלוונטיים.

להלן פירוט יתרות החוזים המושפעים מריבית הליבור:

מזה: עסקות שיימשכו מעבר למועדי הפסקת פרסום הליבור		סך העסקות ליום 30 ביוני 2021	
מספר עסקות	סכום במיליוני ש"ח	מספר עסקות	סכום במיליוני ש"ח
4,043	11,711	5,469	21,426
15	216	243	1,701
881	57,364	1,555	123,339

הלוואות
פיקדונות
נגזרים (ברוטו) - ערך נקוב

בנוסף קיימות מסגרות לא מנוצלות אשר מרביתן לתקופה שאינה עולה על שנה.

ה. פעילות מופסקת

בהתאם לנדרש בחוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017 ("החוק להגברת התחרותיות"), בחודש אפריל 2019 מכר הבנק בהצעת מכר לציבור 65.2% מהונה של ישראלכרט. לאחר המכירה נותר הבנק עם החזקה של כ-33% ממניות ישראלכרט, שטופלה לפי שיטת השווי המאזני.

ביום 2 בפברואר 2020, אישר דירקטוריון הבנק, חלוקה של יתרת ההחזקה במניות בישראלכרט, כדיבידנד בעין לבעלי מניות הבנק וביום 9 במרץ 2020 בוצעה החלוקה בפועל. חלוקת המניות בוצעה בהתאם לשווי המניות בבורסה במועד חלוקתן. עקב ירידת מחיר המניה מתחת ליתרת ההשקעה בספרי הבנק, ליום 31 בדצמבר 2019, הבנק הכיר בהפסד מירידת-ערך ההשקעה בסך של כ-109 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס) במסגרת הרווח מפעילות מופסקת בדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2020. כמו-כן, החל ממועד חלוקת המניות הבנק אינו מחזיק במניות ישראלכרט ובכך השלים הבנק את ההיפרדות מקבוצת ישראלכרט, כנדרש בחוק להגברת התחרותיות.

לפרטים נוספים בדבר טענת פקיד השומה, לפיה במכירת חברה בת המסווגת כעוסק לצורכי מס ערך מוסף ("מע"מ") יש לחייב במס רווח רווחים ראויים לחלוקה הפטורים ממס חברות, בכל הקשור למכירת קבוצת ישראלכרט, ראה [ביאור 3.8 בדוחות הכספיים לשנת 2020](#). לפרטים נוספים בדבר שומות מע"מ אשר התייחסו, בין היתר, לתשלום מע"מ על עמלות מטבע-חוץ שנגבו מלקוחות הבנק ולמחויבות הבנק לשאת בתשלום המע"מ על עמלות שנגבו בעבורו. ראה [ביאור 2.8 בדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2021	2020	2021	
א. הכנסות ריבית*				
4,627	5,468	2,319	3,052	מאשראי לציבור
28	21	15	12	מאשראי לממשלות
83	29	22	15	מפיקדונות בבנקים
52	63	19	33	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
284	218	157	96	מאגרות-חוב
-	1	-	1	מנכסים אחרים
5,074	5,800	2,532	3,209	סך-כל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית				
(591)	(523)	(270)	(313)	על פיקדונות הציבור
(2)	(2)	(1)	(1)	על פיקדונות הממשלה
(7)	(7)	(4)	(4)	על פיקדונות מבנקים
(116)	(525)	(91)	(381)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
-	(2)	-	(2)	על התחייבויות אחרות
(716)	(1,059)	(366)	(701)	סך-כל הוצאות ריבית
4,358	4,741	2,166	2,508	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית**				
(54)	(70)	(11)	(43)	הכנסות ריבית
6	7	5	3	הוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב				
6	7	3	3	מוחזקות לפדיון
262	199	145	86	זמינות למכירה
16	12	9	7	למסחר
284	218	157	96	סך-הכל כלול בהכנסות ריבית

* כולל השפעת יחסי גידור.

** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן פעילויות שאינן למטרות מסחר

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2021	2020	2021	
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
316	559	(855)	(960)	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾
2. מהשקעה באגרות-חוב				
135	235	24	80	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
(27)	(81)	-	(22)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
108	154	24	58	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
3. הפרשי שער, נטו				
(194)	(640)	800	915	
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות				
(89)	374	34	85	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר, נטו ⁽²⁾⁽³⁾
3	11	2	7	דיבידנד ממניות שאינן למסחר
(7)	12	(18)	6	התאמה לשווי הוגן של השקעה בחברה מוחזקת
(93)	397	18	98	סך-הכל מהשקעה במניות
5. רווחים (הפסדים) נטו בגין עסקות איגוח				
-	-	-	-	
6. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו				
-	-	-	-	
137	470	(13)	111	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) מכשירים נגזרים מהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (2) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-4 וכ-11 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021, בהתאמה (לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020: כ-10 וכ-11 מיליוני ש"ח, בהתאמה).
 (3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2021	2020	2021	
348	226	135	99	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר
14	(46)	71	(9)	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
362	180	206	90	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר**
499	650	193	201	סך-הכל הכנסות מימון שאינן מריבית
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון:				
108	26	132	20	חשיפת ריבית
244	141	68	65	חשיפת מטבע-חוץ
10	13	6	5	חשיפה למניות
362	180	206	90	סך-הכל

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה [ביאור 2](#).

(1) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-18 וכ-6 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021, בהתאמה (לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020: כ-79 וכ-131 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2021 ובשנת 2020

רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2021 ובשנת 2020	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
			סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים***	התאמות מתרגום*, נטו לאחר השפעת גידורים**
			בלתי מבוקר		
יתרה ליום 31 במרץ 2021	105	-	(1,507)	(1,402)	2
שינוי נטו במהלך התקופה	54	-	-	54	-
יתרה ליום 30 ביוני 2021	159	-	(1,507)	(1,348)	2
יתרה ליום 31 במרץ 2020	(192)	(38)	(1,144)	(1,374)	3
שינוי נטו במהלך התקופה	535	-	(279)	256	-
יתרה ליום 30 ביוני 2020	343	(38)	(1,423)	(1,118)	3

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2021 ובשנת 2020

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
			סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים***	התאמות מתרגום*, נטו לאחר השפעת גידורים**
			בלתי מבוקר		
יתרה ליום 1 בינואר 2021	489	-	(1,496)	(1,007)	2
שינוי נטו במהלך התקופה	(330)	-	(11)	(341)	-
יתרה ליום 30 ביוני 2021	159	-	(1,507)	(1,348)	2
יתרה ליום 1 בינואר 2020	250	(38)	(1,561)	(1,349)	3
שינוי נטו במהלך התקופה	93	-	138	231	-
יתרה ליום 30 ביוני 2020	343	(38)	(1,423)	(1,118)	3

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2020

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
			סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים***	התאמות מתרגום*, נטו לאחר השפעת גידורים**
			מבוקר		
יתרה ליום 1 בינואר 2020	250	(38)	(1,561)	(1,349)	3
שינוי נטו במהלך השנה	239	38	65	342	(1)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	489	-	(1,496)	(1,007)	2

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה, עד ליום 31 בדצמבר 2018, היה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעות נטו במטבע-חוץ.

*** בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס
1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2021 ובשנת 2020

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2020			30 ביוני 2021		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
139	(47)	92	835	(286)	549
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(56)	18	(38)	(24)	10	(14)
רווחים (רווחים) הפסדים בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
83	(29)	54	811	(276)	535
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים*					
(48)	18	(30)	(453)	155	(298)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה					
45	(15)	30	29	(10)	19
רווחים (רווחים) הפסדים נטו שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
(3)	3	-	(424)	145	(279)
שינוי נטו במהלך התקופה					
80	(26)	54	387	(131)	256
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	-	-	-
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
80	(26)	54	387	(131)	256
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית](#).
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)
 2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2021 ובשנת 2020

לשישה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2020			30 ביוני 2021		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
166	(86)	252	(226)	121	(347)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(73)	35	(108)	(104)	48	(152)
רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
93	(51)	144	(330)	169	(499)
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים*					
91	(48)	139	(68)	38	(106)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה					
47	(25)	72	57	(29)	86
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
138	(73)	211	(11)	9	(20)
שינוי נטו במהלך התקופה					
231	(124)	355	(341)	178	(519)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	-	-	-
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
231	(124)	355	(341)	178	(519)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
 (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית](#).
 (2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2020

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן		
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	525	(180)
רווחים (הפסדים) בגין ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	(156)	50
שינוי נטו במהלך השנה	369	(130)
התאמות מתרגום*		
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד, לרבות בגין מימוש פעילות	(16)	54
שינוי נטו במהלך השנה	(16)	54
הטבות לעובדים**		
רווח (הפסד) אקטוארי נטו השנה	(46)	25
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾	131	(45)
שינוי נטו במהלך השנה	85	(20)
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	438	(96)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	(1)	-
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק		
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	439	(96)

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה, עד ליום 31 בדצמבר 2018, היה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית](#).

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך

ליום 30 ביוני 2021

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	194	1	-	195
של מוסדות פיננסיים בישראל	312	8	-	320
סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון	506	9	-	515

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן*
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	44,674	248	(37)	44,674
של ממשלות זרות	13,738	43	(177)	13,604
של מוסדות פיננסיים זרים	2,845	79	(14)	2,910
של אחרים זרים	2,730	93	(1)	2,822
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	63,776	(1)463	(1)229	64,010

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) השקעות במניות שאינן למסחר				
מניות שאינן למסחר				
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽³⁾	1,845	-	(1)	1,845
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר	67,170	662	(230)	67,593

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

לפירוט נוסף ראה [ביאור 15](#).

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו**ביאור 3**.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2021					
שווי הוגן*	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן	
					(4) ניירות-ערך למסחר
					אגרות-חוב ומלוות
1,636	(1)	13	1,624	1,636	של ממשלת ישראל
361	-	-	361	361	של ממשלות זרות
199	(1)	-	200	199	של מוסדות פיננסיים זרים
121	-	-	121	121	של אחרים זרים
**2,317	(2)	13	2,306	2,317	סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר
					מניות
2,317	(2) ⁽¹⁾	13 ⁽¹⁾	2,306	2,317	סך-כל ניירות הערך למסחר
69,919	(232)	675	69,476	69,910	סך-כל ניירות הערך ⁽²⁾

סך-הכל	12 חודשים ומעלה		שווי הוגן	סך-הכל	פחות מ-12 חודשים		שווי הוגן
	הפסדים שטרם מומשו	0-20%			הפסדים שטרם מומשו	20-40%	
	20-40%	0-20%			20-40%	0-20%	

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות-חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

אגרות-חוב ומלוות								
(3)	-	(3)	1,409	(34)	-	(34)	1,565	של ממשלת ישראל
(8)	-	(8)	655	(169)	-	(169)	7,341	של ממשלות זרות
-	-	-	-	(14)	-	(14)	55	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	(1)	-	(1)	160	של אחרים זרים
(11)	-	(11)	2,064	(218)	-	(218)	9,121	סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 ** מזה ניירות-ערך בסך של 300 מיליוני ש"ח שסווגו כניירות-ערך למסחר משום שהבנק בחר למדוד אותם בהתאם לחלופת השווי הוגן, למרות שהם לא נרכשו למטרת מסחר.
 (1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-7.7 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
 ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2020				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
של מוסדות פיננסיים בישראל	374	5	-	379
סך-כל אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	374	5	-	379

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן*
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	38,815	319	(39)	38,815
של ממשלות זרות	8,271	205	(22)	8,271
של מוסדות פיננסיים זרים	6,499	84	(36)	6,499
של אחרים זרים	4,139	36	(42)	4,139
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	57,724	⁽¹⁾ 644	⁽¹⁾ (139)	57,724

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) השקעות במניות שאינן למסחר				
מניות שאינן למסחר	1,565	⁽²⁾ 94	⁽²⁾ (24)	1,565
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽³⁾	1,155	-	-	1,155
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר	59,663	743	(163)	59,668

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

לפירוט נוסף ראה [ביאור 15](#).

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 30 ביוני 2020					
שווי הוגן*	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	הערך במאזן	
					(4) ניירות-ערך למסחר
					אגרות-חוב ומלוות
6,846	(2)	118	6,730	6,846	של ממשלת ישראל
2	-	-	2	2	של ממשלות זרות
**6,848	(2)	118	6,732	6,848	סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר
					מניות
2	-	-	2	2	של אחרים
6,850	(1)(2)	(1)118	6,734	6,850	סך-כל ניירות הערך למסחר
66,518	(165)	861	65,822	66,513	סך-כל ניירות הערך ⁽²⁾

12 חודשים ומעלה			פחות מ-12 חודשים					
סך-הכל	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	סך-הכל	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן			
	20-40%	0-20%		20-40%	0-20%			
(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש								
אגרות-חוב ומלוות:								
(1)	-	(1)	560	(38)	-	(38)	10,156	של ממשלת ישראל
(17)	-	(17)	788	(5)	-	(5)	315	של ממשלות זרות
-	-	-	-	(36)	-	(36)	2,010	של מוסדות פיננסיים זרים
(12)	-	(12)	347	(30)	-	(30)	1,796	של אחרים זרים
(30)	-	(30)	1,695	(109)	-	(109)	14,277	סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
** מזה ניירות-ערך בסך 2,536 מיליוני ש"ח שסווגו כניירות-ערך למסחר משום שהבנק בחר למדוד אותם בהתאם לחלופת השווי הוגן, למרות שהם לא נרכשו למטרות מסחר.

(1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
(2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-2.7 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2020				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	1	-	-	1
של מוסדות פיננסיים בישראל	425	8	-	433
סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון	426	8	-	434
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	43,335	368	(2)	43,335
של ממשלות זרות	10,562	157	(51)	10,562
של מוסדות פיננסיים זרים	5,058	142	(2)	5,058
של אחרים זרים	3,904	120	(3)	3,904
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	62,859	787 ⁽¹⁾	(58) ⁽¹⁾	62,859
(3) השקעות במניות שאינן למסחר				
מניות שאינן למסחר	2,385	198 ⁽²⁾	(16) ⁽²⁾	2,385
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽³⁾	1,368	-	-	1,368
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר	65,670	993	(74)	65,678

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

לפירוט נוסף ראה [ביאור 15 ג](#).

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו**ביאור 3**.

ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2020				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(4) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	6,213	71	(3)	6,213
של ממשלות זרות	2	-	-	2
סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר	6,215	71	(3)	6,215
מניות				
סך-כל ניירות הערך למסחר	6,215	⁽¹⁾ 71	⁽¹⁾ (3)	6,215
סך-כל ניירות הערך ⁽²⁾	71,885	1,064	(77)	71,893

פחות מ-12 חודשים		12 חודשים ומעלה	
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל
0-20%	20-40%	0-20%	20-40%

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

אגרות-חוב ומלוות							
של ממשלת ישראל	1,006	(2)	-	(2)	-	-	-
של ממשלות זרות	4,349	(41)	-	(41)	(10)	658	(10)
של מוסדות פיננסיים זרים	115	(2)	-	(2)	-	-	-
של אחרים זרים	98	(2)	-	(2)	(1)	90	(1)
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	5,568	(47)	-	(47)	(11)	748	(11)

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
 ** מזה ניירות-ערך בסך 3,826 מיליוני ש"ח שסווגו כניירות-ערך למסחר משום שהבנק בחר למדוד אותם בהתאם לחלופת השווי הוגן, למרות שהם לא נרכשו למטרות מסחר.
 (1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
 (2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-4.6 מיליארד ש"ח שועבדו למלווים.

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2 וביאור 3](#).
 ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 30 ביוני 2021						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
יתרת חוב רשומה						
179,114	16,070	163,044	933	2	162,109	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
165,865	-	165,865	32,628	105,410	27,827	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
105,349	-	105,349	-	105,295	54	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
344,979	16,070	328,909	33,561	105,412	189,936	סך-הכל ⁽²⁾
(2) מזה:						
2,363	-	2,363	650	-	1,713	חובות בארגון מחדש
1,227	-	1,227	31	1	1,195	חובות פגומים אחרים
3,590	-	3,590	681	1	2,908	סך-הכל חובות פגומים
773	-	773	37	635	101	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
4,484	-	4,484	28	1	4,455	חובות בעייתיים אחרים
8,847	-	8,847	746	637	7,464	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
3,678	5	3,673	96	-	3,577	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,479	-	1,479	500	517	462	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
517	-	517	-	517	-	(3) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור***
5,157	5	5,152	596	517	4,039	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽⁴⁾
1,254	-	1,254	92	-	1,162	(4) מזה: הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-54 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-369 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 30 ביוני 2020						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
162,878	17,046	145,832	846	1	144,985	חובות שנבדקו על בסיס פרטי
153,858	-	153,858	34,703	94,529	24,626	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
94,447	-	94,447	-	94,362	85	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
316,736	17,046	299,690	35,549	94,530	169,611	סך-הכל ⁽²⁾
(2) מזה:						
2,837	-	2,837	720	-	2,117	חובות בארגון מחדש
1,392	-	1,392	49	1	1,342	חובות פגומים אחרים
4,229	-	4,229	769	1	3,459	סך-הכל חובות פגומים
873	-	873	89	710	74	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
4,120	-	4,120	27	15	4,078	חובות בעייתיים אחרים
9,222	-	9,222	885	726	7,611	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
3,952	8	3,944	131	-	3,813	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטי
2,046	-	2,046	800	717	529	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
717	-	717	-	717	-	(3) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור***
5,998	8	5,990	931	717	4,342	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽⁴⁾
1,562	-	1,562	128	-	1,434	(4) מזה: הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-85 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-576 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
						יתרת חוב רשומה
162,471	13,618	148,853	952	1	147,900	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
159,120	-	159,120	32,935	99,442	26,743	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
99,363	-	99,363	-	99,311	52	(1) מזה: לפי עומק פיגור
321,591	13,618	307,973	33,887	99,443	174,643	סך-הכל ⁽²⁾
						(2) מזה:
2,710	-	2,710	698	-	2,012	חובות בארגון מחדש
1,250	-	1,250	40	1	1,209	חובות פגומים אחרים
3,960	-	3,960	738	1	3,221	סך-הכל חובות פגומים
728	-	728	45	652	31	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
5,818	-	5,818	24	-	5,794	חובות בעייתיים אחרים
10,506	-	10,506	807	653	9,046	סך-הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*
4,065	5	4,060	118	-	3,942	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
2,085	-	2,085	827	758	500	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
758	-	758	-	758	-	(3) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור***
6,150	5	6,145	945	758	4,442	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽⁴⁾
1,453	-	1,453	111	-	1,342	(4) מזה: הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-52 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-609 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
6,400	5	6,395	786	690	4,919	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2021
(647)	-	(647)	(172)	(172)	(303)	הכנסות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(178)	-	(178)	(78)	(2)	(98)	מחיקות חשבונאיות
278	-	278	96	1	181	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
100	-	100	18	(1)	83	מחיקות חשבונאיות נטו
5,853	5	5,848	632	517	4,699	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021 ⁽²⁾
(36)	-	(36)	(14)	-	(22)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
696	-	696	36	-	660	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
5,873	9	5,864	834	478	4,552	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2020
1,128	(1)	1,129	263	244	622	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(395)	-	(395)	(162)	(8)	(225)	מחיקות חשבונאיות
154	-	154	67	3	84	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(241)	-	(241)	(95)	(5)	(141)	מחיקות חשבונאיות נטו
6,760	8	6,752	1,002	717	5,033	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2020 ⁽²⁾
166	(1)	167	24	-	143	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
762	-	762	71	-	691	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
6,931	5	6,926	1,026	758	5,142	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
(1,155)	-	(1,155)	(409)	(240)	(506)	הכנסות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(385)	-	(385)	(165)	(3)	(217)	מחיקות חשבונאיות
462	-	462	180	2	280	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
77	-	77	15	(1)	63	מחיקות חשבונאיות נטו
5,853	5	5,848	632	517	4,699	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(85)	-	(85)	(45)	-	(40)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
696	-	696	36	-	660	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
5,251	8	5,243	790	446	4,007	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
1,937	-	1,937	383	276	1,278	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(735)	-	(735)	(320)	(9)	(406)	מחיקות חשבונאיות
307	-	307	149	4	154	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(428)	-	(428)	(171)	(5)	(252)	מחיקות חשבונאיות נטו
6,760	8	6,752	1,002	717	5,033	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2020 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
225	(1)	226	32	-	194	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
762	-	762	71	-	691	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 7 פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	30 ביוני		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
בישראל			
לפי דרישה			
194,435	174,380	216,775	אינם נושאים ריבית
107,302	100,723	127,845	נושאים ריבית
301,737	275,103	344,620	סך-הכל לפי דרישה
115,283	107,721	119,622	לזמן קצוב
417,020	382,824	464,242	סך-כל פיקדונות הציבור בישראל*
מחוץ לישראל			
לפי דרישה			
1,335	1,341	1,253	אינם נושאים ריבית
6,168	4,922	8,270	נושאים ריבית
7,503	6,263	9,523	סך-הכל לפי דרישה
10,694	11,729	9,325	לזמן קצוב
18,197	17,992	18,848	סך-כל פיקדונות הציבור מחוץ לישראל
435,217	400,816	483,090	סך-כל פיקדונות הציבור
* מזה:			
189,965	184,979	191,143	פיקדונות של אנשים פרטיים
64,109	54,477	85,056	פיקדונות של גופים מוסדיים
162,946	143,368	188,043	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 ביוני		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תקרת הפיקדון			
145,035	136,365	149,586	עד 1
110,768	105,891	113,185	מעל 1 עד 10
61,471	58,927	66,613	מעל 10 עד 100
42,604	36,236	51,936	מעל 100 עד 500
75,339	63,397	101,770	מעל 500
435,217	400,816	483,090	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים

א. הטבות לעובדים

31 בדצמבר	30 ביוני		
2020	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
פרישה מוקדמת ופיצויים			
7,533	7,393	7,898	סכום ההתחייבות
(3,671)	(3,582)	(4,040)	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
3,862	3,811	3,858	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק אי ניצול ימי מחלה			
364	353	375	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
364	353	375	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק יובל			
35	34	35	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
35	34	35	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה			
692	634	679	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
692	634	679	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
סך-הכל			
4,953	4,832	4,947	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"*
42	80	17	* מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבויות בגין הטבה חזויה, נטו**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר		בלתי מבוקר			
5,183	5,183	4,918	4,555	4,929	מחויבויות בגין הטבה חזויה, נטו בתחילת התקופה
159	86	77	37	38	עלות שירות
124	66	37	39	17	עלות ריבית
(12)	-	(14)	-	(14)	הפקדות משתתפי התוכנית
48	(140)	104	454	49	הפסד (רווח) אקטוארי
(2)	-	2	(2)	(1)	שינוים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
(582)	(407)	(212)	(295)	(106)	הטבות ששולמו
-	10	-	10	-	אחר
4,918	4,798	4,912	4,798	4,912	מחויבויות בגין הטבה חזויה, נטו בסוף התקופה
4,660	4,566	4,703	4,566	4,703	מחויבויות בגין הטבה מצטברת, נטו בסוף התקופה

* כולל הטבות לאחר פרישה, לרבות מענק מחלה אשר משולם במועד הפרישה.
** הסכומים המוצגים הינם בנטו מנכסי תוכנית. לפירוט נוסף, ראה סעיף (ד) להלן.

ב. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

31 בדצמבר	30 ביוני		
	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
4,918	4,798	4,912	פרישה מוקדמת ופיצויים
			סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

ג. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

31 בדצמבר	30 ביוני		
	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
2,265	2,139	2,285	הפסד אקטוארי נטו
2,265	2,139	2,285	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ד. תוכניות שבהן המחויבויות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התוכנית

31 בדצמבר	30 ביוני		
	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
8,589	8,380	8,952	מחויבויות בגין הטבה חזויה
8,331	8,148	8,743	מחויבויות בגין הטבה מצטברת
(3,671)	(3,582)	(4,040)	שווי הוגן של נכסי התוכנית

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר			בלתי מבוקר		
159	86	77	37	38	עלות שירות
124	66	37	39	17	עלות ריבית
					הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
131	72	86	29	45	הפסד אקטוארי נטו
-	10	-	10	-	אחר
414	234	200	115	100	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תוכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר			בלתי מבוקר		
48	(140)	104	454	49	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(131)	(72)	(86)	(29)	(45)	הפחתה של הפסד אקטוארי
(2)	1	2	(1)	(1)	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
(85)	(211)	20	424	3	סך-הכל הוכר ברווח (הפסד) כולל אחר
414	234	200	115	100	סך עלות ההטבה נטו
329	23	220	539	103	סך-הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(3) הנחות*

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

31 בדצמבר		30 ביוני	
2020	2021	2020	2021
מבוקר		בלתי מבוקר	
0.37%	0.20%	0.66%	0.20%
1.5%	1.5%	2.0%	1.5%
0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%

שיעור היוון

שיעור עליית המדד

שיעור גידול בתגמול⁽¹⁾

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2020	2021	2020	2021	2020	2021
מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
0.78%	0.37%	0.44%	0.37%	1.99%	0.29%
0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%	0.0%-7.5%

שיעור היוון

שיעור גידול בתגמול

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		30 ביוני	31 בדצמבר		30 ביוני
2020	2021	2020	2020	2020	2021
מבוקר		בלתי מבוקר	מבוקר		בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח					
502	500	475	(421)	(399)	(419)

שיעור היוון

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

(1) שיעור הגידול בתגמול מושפע ממספר תהליכים המביאים לגידול בעלות השכר ומשקפים שיעור גידול ממוצע של כ-1% לשנה במונחים ריאליים. תהליכים אלה כוללים קידומים ושינויים בהגדרות תפקיד, ותק ודירוג.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תוכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

(4) נכסי תוכנית

התחייבות הבנק בגין זכויות עובדים מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי. חישוב זה מביא בחשבון, בין היתר, את ההסתברות לפרישה מוקדמת בתנאים מיטיבים בכל אחד מהמסלולים הרלוונטיים (פיצויים בשיעורים מוגדלים או פנסיה מוקדמת), את סכומי ההתחייבות בעת הפרישה ואת שווי היעודות באותו מועד. בנוסף, לאור הסכמי העבודה הקיימים בבנק ומהות הסכמי הפרישה בבנק, חשיפת הבנק לשינויים (חיוביים או שליליים) בשווי היעודות, הינה מצומצמת לאור קיומו של סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, לפיו במקרה של עזיבת העובד, בהגיעו לגיל הפרישה הקבוע בחוק, או יציאת העובד לפנסיה מוקדמת, הבנק אינו נדרש או נוהג לבצע השלמה ליעודות במקרים ששווין ירד או אינו מכסה את הגידול שחל בשכר. התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פיטורין לעובדיו, מכוסה בעיקרה על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים.

להלן יתרות ההתחייבות לפיצויי פיטורין והיעודות לפיצויי פיטורין:

31 בדצמבר	30 ביוני	
2020	2020	2021
מבוקר	בלתי מבוקר	
3,540	3,472	3,821
(3,425)	(3,359)	(3,770)
115	113	51

התחייבות לפיצויים

יעודות לפיצויים

התחייבות נטו

ג. תזרימי מזומנים

(1) הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	הפקדות בפועל		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		תחזית *2021
	2020	2021	2020	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר				
162	76	74	36	37	176

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2021.

(2) הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד

שנה	טבות
2021	218
2022	490
2023	362
2024	344
2025	326
2026-2030	1,278
2031 ואילך	2,172
סך-הכל	5,190

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ד. ביום 21 בינואר 2020 חתמו הבנק ונציגות ארגון העובדים על הסכם שכר לשנים 2018-2022, אשר אושר על-ידי דירקטוריון והנהלת הבנק.

ה. ביום 25 באפריל 2021 אישר הדירקטוריון הענקת מניות חסומות (ל-3 שנים מיום 1 בינואר 2021) למנכ"ל הבנק, חברי הנהלה, מנהלים בכירים ועובדים מרכזיים בבנק וכן מנהלים ועובדים שפרשו מהבנק, בהיקף כולל של עד כ-0.05% מההון המונפק של הבנק (573,525 מניות) וזאת במסגרת יישום תוכניות התגמול והסכמי ההעסקה הקיימים, כחלק מרכיב התגמול הקבוע לשנת 2020 אשר הוכר בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2020 ולפי מתאר שפרסם הבנק ביום 26 באפריל 2021. כמו-כן, אושרה הקצאת 44,253 יחידות מניות חסומות (RSU) (כ-0.003% מההון המונפק) למספר עובדים שאינם נושאי משרה. המניות יחידות המניה החסומות הוקצו במהלך הרבעון השני.

ו. **תנאי כהונה ליו"ר הדירקטוריון** - בהמשך לאמור בביאור 3.ג.22 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2020 בדבר תנאי הכהונה של יו"ר הדירקטוריון שאושרו באסיפה כללית של הבנק בחודש אוקטובר 2020, ביום 21 במרץ 2021 ולאחר שהבנק קיבל מענה של רשות ניירות-ערך, אשר תואם עם משרד המשפטים ובנק ישראל, לפנייה מקדמית של הבנק בנושא, החליט דירקטוריון הבנק כי הוראות הדין והנחיות גופי הפיקוח אינן מונעות את מתן התגמול ואת תנאי הכהונה שאושרו ליו"ר הדירקטוריון על-ידי האסיפה הכללית כאמור. בהתאם, השלים הבנק ליו"ר הדירקטוריון את יתרת תשלום התגמול לה הוא זכאי החל מתחילת כהונתו כיו"ר (28 ביוני 2020) - הפער בין תנאי הכהונה שאושרו לבין גמול הדירקטורים שקיבל בתקופה זו.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

א. דיבידנד

כפוף לאמור להלן בסעיף זה, מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק החל מהרבעון הראשון של שנת 2017 היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות. כל חלוקה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בשיקולים עסקיים, בהוראת כל דין ובמגבלות על חלוקה.

לאור אי הודאות שהיתה קיימת ביחס לחקירת הרשויות האמריקאיות עבור לאישור ההסדרים (ראה [ביאור 1.10.ג.](#)), מטעמי שמרנות ובתיאום עם בנק ישראל החל מהרבעון השני של 2018 לא הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד מרווחים שוטפים, זאת מבלי לשנות ממדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק. על רקע הודעת הפיקוח על הבנקים מיום 29 במרץ 2020 והוראת שעה שקבע (ראה [סעיף ח' להלן](#)) בקשר עם התפשטות נגיף הקורונה החליט דירקטוריון הבנק ביום 31 במרץ 2020, כי לאור אי הודאות בתנאים המאקרו כלכליים יחד עם הגשמת תכלית הוראות ומדיניות הפיקוח על הבנקים, עד לתום תוקף הוראת השעה והתבהרות התנאים ימשיך הבנק שלא לבצע חלוקות מרווחים שוטפים.

ביום 26 ביולי 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת השעה לפיו לאור המגמה הגוברת של יציאה ממשבר הקורונה ולאור איתנותם של הבנקים בישראל שמאפשרת להם לתמוך בפעילות הכלכלית של המשק, אין מניעה שבנקים יבחנו חלוקת דיבידנד (גם בתקופת הוראת שעה) על בסיס גישה זהירה ושמרנית הלוקחת בחשבון את רמת אי הודאות הגבוהה של המשך משבר הקורונה והשלכותיו העתידיות. עוד ציין הפיקוח כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי שנת 2020 אינה נחשבת כתכנון הון זהיר ושמרני. בהמשך לכך, ביום 1 באוגוסט 2021 הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד בסך של 616.8 מיליון ש"ח, המהווה 30% מהרווח הנקי של הבנק בשנת 2020.

להערכת הבנק, עודפי ההון שנצברו וקיימים, יאפשרו חזרה למתווה של חלוקות מרווחים שוטפים, וזאת בכפוף למבחנים על-פי דין, התפתחויות בנוגע למשבר הקורונה, הנחיות ועמדות רגולטוריות כפי שתהיינה ותוצאות הבנק.

ב. תשלום דיבידנד

כתוצאה ממכירת כ-65.2% ממניות ישראלכרט ברבעון השני של שנת 2019, נוצרו לבנק עודפי הון נוספים. בקשר עם עודפי הון אלה הכריז דירקטוריון הבנק בחודש ספטמבר 2019 על חלוקת דיבידנד בסך של 1 מיליארד ש"ח אשר שולם בחודש אוקטובר 2019. ביום 9 במרץ 2020 חולקה יתרת ההחזקה של הבנק במניות ישראלכרט (כ-33% מהון המניות המונפק והנפרע של ישראלכרט), כדיבידנד בעין לבעלי מניות הבנק.

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
01.08.2021	18.08.2021	באגורות	במיליוני ש"ח
02.02.2020	09.03.2020	46.152	*616.8
24.09.2019	23.10.2019	**53.937	**720
		74.897	1,000

* טרם שולם למועד פרסום הדוחות הכספיים.

** חלוקת יתרת ההחזקה של הבנק בישראלכרט (כ-33%) כדיבידנד בעין. בגין כל מניה של הבנק חולקה כדיבידנד בעין כ-0.0494 מניה של ישראלכרט. הדיבידנד חושב בהתבסס על שער מניית ישראלכרט ביום 8 במרץ 2020 (10.91 ש"ח).

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות.

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, בשנים 2020 ו-2021 תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 20%-ו-10%, בהתאמה.

ד. הלימות הון בנתוני המאוחד

	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021
מבוקר		
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		

1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים

הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾	38,300	42,445
הון רובד 1 נוסף	488	244
סך-הכל הון רובד 1 ⁽¹⁾	38,788	42,689
הון רובד 2	9,730	9,196
סך-הכל הון כולל ⁽¹⁾	48,518	51,885

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי ⁽²⁾	312,747	339,700
סיכונים שוק	4,769	3,209
סיכון תפעולי	23,428	22,750
סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽²⁾	340,944	365,659

באחוזים

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	11.23%	11.61%
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	11.38%	11.67%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	14.23%	14.19%
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾	9.26%	9.21%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾	12.50%	12.50%
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ללא הוראת השעה ⁽³⁾	10.28%	10.29%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ללא הוראת השעה ⁽³⁾	13.50%	13.50%

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכניות ההתייעלות אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן. לפרטים נוספים על השפעת ההתאמות בגין תוכניות ההתייעלות ראה [סעיף ט. להלן](#).

(2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 428 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2021, 578 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020 ו-733 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2020 בשל התאמות בגין תוכניות ההתייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נזקפות בהדרגה על פני 5 שנים ממועד תחילתן.

(3) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שנדרשו עובר ליום 31 במרץ 2020 הינם 10%-ו-13.5% בהתאמה, והחל ממועד זה ולמשך תקופת הוראת השעה (ראה [סעיף ח. להלן](#)) הינם 9%-ו-12.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור שניתנו בתקופת הוראת השעה. הנתונים ליום 30 ביוני 2020 ויום 31 בדצמבר 2020 עודכנו לאור הבהרות הפיקוח על הבנקים כי דרישת הון הנוספת בגין הלוואות לדיור תתווסף ליחס הון עצמי רובד 1 בלבד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונדילות (המשך)

ה. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
הון עצמי רובד 1			
39,899	38,054	42,335	סך ההון
(16)	(18)	(11)	הבדלים בין סך ההון לבין הון עצמי רובד 1
39,883	38,036	42,324	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים התאמות פיקוחיות וניכויים:
(62)	(61)	(27)	מסים נדחים לקבל
(185)	(221)	(174)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1*
(247)	(282)	(201)	סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תוכניות ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
434	546	322	סך התאמות בגין תוכניות ההתייעלות - הון עצמי רובד 1**
40,070	38,300	42,445	סך-הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 1 נוסף			
488	488	244	סך-הכל הון רובד 1 נוסף
40,558	38,788	42,689	סך-הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2			
6,207	5,821	4,950	הון רובד 2 - מכשירים, לפני ניכויים
4,014	3,909	4,246	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
10,221	9,730	9,196	סך-הכל הון רובד 2
50,779	48,518	51,885	סך-הכל הון כולל

* היתרה ליום 30 ביוני 2021 כוללת סך של 163 מיליוני ש"ח, היתרה ליום 31 בדצמבר 2020 כוללת סך של 161 מיליוני ש"ח והיתרה ליום 30 ביוני 2020 כוללת סך של 173 מיליוני ש"ח הנובע מניכוי קו אשראי לבנק פוזיטיף בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים. לפרטים נוספים ראה סעיף "שלוחת הבנק בתורכיה" להלן.
** התאמות בגין תוכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף "התייעלות תפעולית" להלן) נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.

ו. השפעת התאמות בגין תוכניות ההתייעלות על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		באחוזים
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.38%	11.05%	11.51%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות בגין תוכניות ההתייעלות
0.14%	0.18%	0.10%	השפעת ההתאמות בגין תוכניות ההתייעלות*
11.52%	11.23%	11.61%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

* התאמות בגין תוכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף "התייעלות תפעולית" להלן) נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ז. רכיבי הון הנתונים לתנועתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה ופרישה.
- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מאגרות-חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.

להלן קנה מידה להשפעות קיטון בהון וגידול בנכסי סיכון על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2021:

השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח
בהון עצמי רובד 1	בסך נכסי הסיכון
באחוזים	
(0.03%)	(0.03%)

הבנק בנתוני המאוחד

ח. יעד הלימות ההון

ביום 31 במרץ 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)" ("הוראת השעה") וזאת, לפי הודעת הפיקוח על הבנקים, על רקע התפשטות נגיף הקורונה ועל מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי. בהתאם לחוזר נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9% (לעומת 10% לפני השינוי), וביחס הון כולל מזערי של 12.5% (לעומת 13.5% לפני השינוי). תוקפה הראשוני של הוראת השעה היה למשך שישה חודשים והיא הוארכה בחודש ספטמבר 2020 בשישה חודשים נוספים (עד 31 במרץ 2021). ההקלה בדרישות ההון תחול עד תום 24 חודשים מתום תוקף הוראת השעה ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף הוראת השעה או יחסי ההון שחלו על הבנק טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. ביום 22 במרץ 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר המאריך את תוקפה של הוראת השעה עד 30 בספטמבר 2021 וכן קובע כי בתקופה של ששת החודשים מתום תוקף הוראת השעה, הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 מיחס ההון המזערי לא תחשב כחריגה מהוראת השעה.

ליחסי ההון המזעריים התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור שניתנו בתקופת הוראת השעה. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים דרישת ההון הנוספת בגין הלוואות לדיור תתווסף ליחס הון עצמי רובד 1 בלבד. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק (שהינו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד) על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 30 ביוני 2021 ולמשך תקופת הוראת השעה, הינם 9.21%-ו-12.5%, בהתאמה (במקום 10.29%-ו-13.5% ללא הוראת השעה). בהודעה שפרסם הפיקוח על הבנקים בקשר עם הוראת השעה, הוא ביקש מהדירקטוריונים של הבנקים, בין היתר, לבחון מחדש את מדיניות הדיבידנדים מתוך כוונה שהמקורות ההוניים שישתחררו כתוצאה מהקטנת דרישות ההון ישמשו להגדלת אשראי ולא לצורך חלוקה. על רקע הודעת הפיקוח וכדי לאפשר יישום תכלית ההוראה החליט דירקטוריון הבנק ביום 31 במרץ 2020 להתאים את יעד יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ל-9.5%. עוד החליט הדירקטוריון כי בשים לב למדיניות החלוקה הקיימת בבנק (של חלוקת עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות), לאור אי הוודאות בתנאים המאקרו כלכליים יחד עם הגשמת תכלית הוראת השעה ומדיניות הפיקוח על הבנקים, עד לתום תוקף הוראת השעה והתבהרות התנאים ימשיך הבנק שלא לבצע חלוקות מרווחים שוטפים.

לפרטים בדבר עדכון הוראת השעה של הפיקוח על הבנקים בדבר חלוקת דיבידנד (גם בתקופת הוראת השעה) והכרזת דירקטוריון הבנק על דיבידנד בהיקף של 30% מהרווח הנקי בשנת 2020 ראה [סעיף דיבידנד לעיל](#). עם פקיעת הוראת השעה (30 בספטמבר 2021) וככל שלא תוארך או תעודכן, ככוונת הדירקטוריון לעדכן את היעד הפנימי ליחס הון עצמי רובד 1 לשיעור של 10.5%.

ט. התייעלות תפעולית

במסגרת חוזרי הפיקוח על הבנקים ניתנו הקלות לבנקים שיבצעו התייעלות בכח אדם והתייעלות בתחום הנדל"ן. ממועד מתן ההקלות הכריז הבנק על תוכניות התייעלות בכח אדם בהיקף כולל של 1,114 מיליוני ש"ח, נטו מהשפעת מס. השפעת התוכניות האמורות נזקפה להון, ולצרכי חישוב יחס הון ויחס מינוף מופחתת מההון הפיקוחי על פני 5 שנים, ממועד תחילת היישום של כל תוכנית.

יתרת השפעת ההקלות בגין תוכניות התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1 מוערכת בכ-0.1% ליום 30 ביוני 2021.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

י. שלוחת הבנק בתורכיה

על רקע המצב הכלכלי והפוליטי בתורכיה ובמסגרת התוכנית האסטרטגית של הבנק, הוחלט לפעול למכירת ההשקעה בבנק פוזיטיף. בהתאם לכך, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף.

בחודש פברואר 2021 התקשר הבנק, יחד עם בעל מניות המיעוט, בהסכם למכירת מלוא החזקות הצדדים (100%) בבנק פוזיטיף לרוכש. העסקה הייתה כפופה לקבלת אישורים רגולטוריים עד ליום 30 ביוני 2021. ביום 29 ביולי 2021 התקבל אישור המפקח על הבנקים התורכי לעסקה ולאחריו לא נדרשים אישורים רגולטוריים נוספים. הצדדים מנהלים משא ומתן בנוגע להשלמת העסקה. אין ודאות כי העסקה תושלם או לגבי אופן השלמתה ותוצאותיה. זאת גם בהתחשב במצב הכלכלי בתורכיה ובנסיבותיו של בנק פוזיטיף.

בעל מניות המיעוט בבנק פוזיטיף, לו קיימות טענות כנגד הבנק בנוגע להשפעה לכאורה של הבנק על ניהול בנק פוזיטיף, ואשר עליהן התחייב לוותר בכפוף להשלמת עסקת המכירה, פתח בהליכים משפטיים (בעצמו ועל-ידי דירקטורים מטעמו) כנגד בנק פוזיטיף במטרה לבטל החלטות שקיבלה האסיפה הכללית של בנק פוזיטיף.

בחודש ינואר 2019 התקבל מכתב מבנק ישראל בנושא שלוחת הבנק בתורכיה, בנק פוזיטיף, בו ציין בנק ישראל כי פעילות הבנק בתורכיה חושפת אותו לסיכונים משמעותיים ולפיכך, עד למימוש מלוא החזקות הבנק בשלוחה, נדרש הבנק להגדיל את שיעורי השקלול של נכסי הסיכון בגין פעילות השלוחה בחישוב יחס ההון המאוחד בלבד, באופן הבא:

- החל מיום 1 בינואר 2020 ישוקללו נכסי הסיכון בגין פעילות השלוחה בשיעור של 300% לכל הפחות.
- החל מיום 1 בינואר 2021 ישוקללו נכסי הסיכון בגין פעילות השלוחה בשיעור של 600% לכל הפחות.

בהתאם לכך, החל מיום 1 בינואר 2020 הבנק שיקלל את נכסי הסיכון בגין בנק פוזיטיף ב-300% וההשפעה על הדוחות לרבעון הראשון של שנת 2020 הייתה קיטון ביחס הון עצמי רובד 1 של כ-0.04%. החל מיום 1 בינואר 2021 הבנק שיקלל את נכסי הסיכון בגין בנק פוזיטיף ב-600% וההשפעה למועד המעבר הינה קיטון נוסף ביחס הון עצמי רובד 1 של כ-0.04%.

בחודש יוני 2021 הבנק חידש קו אשראי לבנק פוזיטיף בסך של כ-50 מיליון דולר בשיעור ריבית נמוך מתנאי השוק (לפרטים ראה [פרק הון, הלימות הון ומינוף בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2020](#)). מועד פרעון קו האשראי נקבע לדצמבר 2021 או עד למועד השלמת מכירת בנק פוזיטיף – המוקדם מביניהם. לדרישת הפיקוח על הבנקים בישראל, בשל התמחור האמור נוכתה יתרת קו האשראי מההון הפיקוחי. בנק פוזיטיף קיבל הודעה מרשויות המס בתורכיה בקשר עם ביקורת מס לשנת 2018, לפיה לגישתן תמחור קו האשראי הינו גבוה מתנאי השוק ולפיכך סכומי הריבית המשולמים בגינו ייחשבו וימוסו כתשלום דיבידנד.

יא. השפעת היישום הצפוי של כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים על ההון הפיקוחי

תאגידים בנקאיים נדרשים לזקוף לעודפים ביום 1 בינואר 2022 את השפעת היישום לראשונה של כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים. בחודש דצמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם חוזר לפיו, במידה והיישום לראשונה יגרם לקיטון בהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי, נטו מהשפעת המס, רשאי התאגיד הבנקאי לכלול קיטון זה בהדרגה על פני 3 שנים.

הבנק נערך ליישום ההוראה ובשלב זה לא ניתן לאמוד את השפעתה. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#). לעיל.

יב. יישום דירוגי אשראי חיצוניים

החל מהרבעון הראשון לשנת 2021, עבר הבנק לשימוש במדרג אחד בלבד לצרכי מדידת הלימות ההון (כמתאפשר בהוראות בנק ישראל) במקום שימוש בדירוג הנמוך מביני שני מדרגים כפי שנהג הבנק עד כה. החברה המדרגת שתישאר בשימוש היא חברת S&P (Standard & Poor's). השפעת המעבר למדרג אחד למועד המעבר הינה עלייה של כ-0.12% ביחס הון עצמי רובד 1 ועלייה של כ-0.16% ביחס ההון הכולל.

יג. פדיון מוקדם של שטרי הון בהון רובד 2

בחודש יולי 2021, ביצעה הפועלים הנפקות פדיון מוקדם מלא של שטרי הון הנדחים סדרה 1 בהיקף של כ-1.2 מיליארד ש"ח. הסכום שנפדה לא מוכר בהון הפיקוחי החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2021.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים. בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 6%.

ביום 15 בנובמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר יחס המינוף. תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (הבנק הינו תאגיד בנקאי כזה), יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (במקום 6%). תחילת יישום ההוראה מיום פרסומה. עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המינימלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. ביום 22 במרץ 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר המאריך את תוקפה של הוראת השעה עד 30 בספטמבר 2021.

	31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
א. נתוני המאוחד			
	40,558	38,788	42,689
	597,837	556,182	656,533
	באחוזים		
	6.78%	6.97%	6.50%
	5.50%	6.00%	5.50%

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [סעיף "התייעלות תפעולית" לעיל](#)). השפעת ההקלות בגין תוכניות ההתייעלות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2021, המוערכת בכ-0.05% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.

** לפי חוזר הפיקוח על הבנקים יחס המינוף המזערי הינו 5.5% בתקופת הוראת השעה. לפריטים נוספים ראה [סעיף "יחס מינוף" לעיל](#).

	השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך החשיפות
	באחוזים	
	(0.02%)	(0.01%)

ב. להלן השפעות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2021

הבנק בנתוני המאוחד	(0.01%)	(0.02%)
--------------------	---------	---------

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

טו. יחס כיסוי הנזילות

הבנק מחשב את יחס הנזילות "סולו" ובמאחד מדי יום, בחלוקה לשקלים ומטבע-חוף, ועוקב אחר היחס בחברות הבנות (אשר נדרשות לעמוד במגבלות נזילות פנימיות המותאמות לאופי פעילותן). היחסים מדווחים כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון המדווח הינו 61.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	באחוזים		
א. בנתוני המאוחד			
140%	131%	140%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. בנתוני הבנק			
139%	130%	139%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר 2020	30 ביוני 2020	30 ביוני 2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	במיליוני ש"ח		
571	616	895	1. התחייבות לרכישת ניירות-ערך
7	26	1,002	2. הקמה של בניינים וציוד ורכישתם

3. פעילות מכירת אשראי הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	במיליוני ש"ח				
34	-	-	-	-	הערך בספרים של האשראי שנמכר
55	-	-	-	-	תמורה שהתקבלה במזומן
21	-	-	-	-	סך-הכל רווח נטו ממכירת אשראי

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

4. הבנק וחברות בנות נוהגים לתת, מעת לעת, בתנאים ובנסיבות מקובלים ובמהלך העסקים הרגיל, כתבי שיפוי מוגבלים בסכום ובתקופה ושאינם מוגבלים בסכום ובתקופה, לרבות במסגרת עסקות למכירת החזקות בחברות בקבוצה, התקשרויות עם ספקים וכד'.

5. ביום 21 ביוני 2021 התקשר הבנק (באמצעות חברה בת בבעלות מלאה) עם חברות וויתניה בע"מ ("היזם") ונכסי ד.מ.ר. (1995) בע"מ (יחד - "המוכרות") בהסכם מכר לפיו ירכוש הבנק נכס שיוקם בתל-אביב, הכולל מגדל עם שטחי משרדים (ברמת מעטפת, לפני עבודות גמר והתאמה לצרכי הבנק) בהיקף של כ-60 אלף מ"ר, שטחי שירות, שטחים טכניים ואחרים נוספים וכן מעל 1,100 חניות, וזאת בתמורה לכ-970 מיליון ש"ח, שתשולם בהתאם לאבני דרך לאורך תקופת הפרויקט ("בניין המטה המרכזי"). לבנק אופציה לרכישת שטחים נוספים במתחם. בניין המטה המרכזי הנרכש ישמש את הבנק ועובדיו ובכונת הבנק לרכז בו את יחידות ההנהלה הראשית של הבנק. מועד המעבר מתוכנן להיות לקראת סוף שנת 2025. בניין המטה המרכזי יהיה בעל תשתיות וסביבת עבודה חדשניות ומתקדמות והוא יאפשר התייעלות בניצול שטחים, הפחתת היקף ההוצאות התפעוליות הלוגיסטיות השוטפות והגברת ממשקי עבודה וסינרגיה בין יחידות. הבנק בוחן חלופות ומקדם תוכניות להשבת נכסים בתל-אביב, המשמשים כיום את יחידות ההנהלה הראשית וצפויים להתפנות במסגרת המעבר.

ב. הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות.

סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (Reasonably Possible), מסתכם ליום 30 ביוני 2021 בכ-402 מיליון ש"ח.

לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על דעת הנהלת חברות מאוחדות רלוונטיות ובהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

א. לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה [ביאור 25.ג.א](#) (א) [בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020](#) (להלן: "הדוחות לשנת 2020"). למועד פרסום הדוחות הכספיים, לא חלו שינויים מהותיים ביחס למפורט בביאור 25.ג.א (א) האמור, למעט כמפורט להלן:

1. באשר לתביעה שהוגשה ביום 29 במרץ 2012 נגד הבנק ונגד הפועלים שוויץ על-ידי עורך-דין אירווינג פיקרד בסכום של כ-27.5 מיליון דולר ל-Bankruptcy Court, המתוארת בביאור 1.א.ג.25 לדוחות לשנת 2020, בדיון מיום 18 במרץ 2021 בפני ה-Bankruptcy Court הוגשה הצהרה לתיק לפיה בכל הנוגע להעברות מקרן Kingate, התקבלה תמורה, ממקור אחר, בגין פדיונות שנמשכו ממנה. בהתאם, סכום החשיפה יופחת בכ-5.88 מיליון דולר, לסכום של כ-21.76 מיליון דולר. בנוסף, באשר לתביעה הנוספת המתוארת בביאור 1.א.ג.25 לדוחות לשנת 2020, מיום 16 באוגוסט 2010 על-ידי Fairfield Sentry Ltd באמצעות מפרקיה, כתוצאה מבהירות שהושגה בהליך ביחס לסכום החשיפה, הסכום עומד על סך של כ-22.8 מיליון דולר (חלק 27 מיליון דולר). חלקם הארי של הסכומים בקשר עם התביעות הנ"ל מצוי בחפיפה. באשר להחלטה בבקשת הסילוק המתוארת בדוח השנתי, הקרן והנתבעים הגישו הודעות ערעור ובקשות לערער, בהתאמה, בעקבות החלטה זו. ביום 14 במאי 2021 הקרן הגישה תביעה מתוקנת בהמשך להחלטה בבקשת הסילוק ("התביעה הנותרת המתוקנת"). ביום 28 ביולי 2021 התקיים דיון בפני ה-Bankruptcy Court במהלכו בית המשפט ציין כי הוא צפוי להורות על הסרת העיכוב על הליכי גילוי המסמכים שבתוקף.

2. באשר לתביעה ייצוגית בסך 3,860 מיליון ש"ח נגד פסגות קופות-גמל ופנסיה בע"מ, המתוארת בביאור 2.א.ג.25 לדוחות לשנת 2020 בתפקידה כמנהלת קופת הגמל גדיש (אותה רכשה בעבר מהבנק), שעניינה ניהול כספים בחשבונות עמיתים שהלכו לעולמם וטענות פסגות כלפי הבנק בהקשר, ביום 20 באפריל 2021 נחתם הסכם פשרה בין הבנק לבין פסגות, לפיו מבלי להודות בכל טענה, הבנק ישלם לפסגות סכום כולל של 2 מיליון ש"ח בגין הליך זה והתביעה הנוספת המתוארת בסעיף 3 להלן, ויתגבש וויתור מוחלט ובלתי חוזר על כל טענה של פסגות כלפי הבנק ו/או מי מטעמו בקשר עם המסכת העובדתית ו/או המשפטית נשוא תביעה זו והתביעה הנוספת המתוארת בסעיף 3 להלן.

3. באשר לתביעה ייצוגית בסך 1 מיליארד ש"ח נגד פסגות קופות-גמל ופנסיה בע"מ המתוארת בביאור 3.א.ג.25 לדוחות לשנת 2020, בקשר עם ביטוח חיים קבוצתי (מסוג ריסק) אשר נרכש על-ידי פסגות או קודמותיה כמנהלת קופות-גמל שונות, במימון העמיתים וטענות פסגות כלפי הבנק בהקשר, ביום 20 באפריל 2021 נחתם הסכם פשרה בין הבנק לבין פסגות, כמפורט בסעיף 2 לעיל.

4. באשר לתביעה ייצוגית המתוארת בביאור 4.א.ג.25 לדוחות לשנת 2020, שסכום הנזק הנקוב בה הועמד על סך של כ-500 מיליון ש"ח ועניינו בטענה לגביית עמלות שלא בהתאם לתעריפון החל על עסק קטן, בהמשך לדיון מיום 6 באפריל 2021, התיק נקבע לדיון הכוחות במהלך שנת 2023. במקביל, הצדדים נתנו את הסכמתם להצעת בית המשפט להפנות את התיק להליך פישור.

5. באשר לתביעה ייצוגית המתוארת בביאור 6.א.ג.25 לדוחות לשנת 2020, שסכום הנזק הנקוב בה הועמד על סך של 1.15 מיליארד ש"ח ועניינה הפרת הבנק את חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות ציבוריים, תשס"א-2000, ביום 7 באפריל 2021 התקיים דיון מקדמי בתיק, ובהמשך לו הגיש המבקש בקשה לצירוף תצהירים, וזו טרם הוכרעה.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הליכים משפטיים (המשך)

6. ביום 17 במאי 2020 הוגש כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית לבית המשפט המחוזי בתל-אביב נגד הבנק ושני בנקים נוספים ("בקשת האישור"). בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנק מעביר מידע אישי של לקוחותיו תוך הפרת הפרטיות והסודיות הבנקאית, באמצעות השימוש שהוא עושה בכלי פרסום מקוונים (כגון גוגל ופייסבוק) וכן באמצעות שירותים מקוונים, העורכים עיבוד מידע בענן, בהם מסתייע הבנק למתן השירותים ללקוחותיו. הטענות נגד הבנק מתייחסות לפלטפורמות הדיגיטליות: אתר הבנק, אפליקציה לניהול חשבון ואפליקציית ביט. כן נטען כי במדיניות הגנת הפרטיות ותנאי השימוש שפורסמו בפלטפורמות אלה, נכללו תניות המהוות תניות מקפחות בחוזה אחיד. הבקשה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי. סכום התביעה האישי הועמד על סך של 1,000 ש"ח. ביום 16 בפברואר 2021 הוגשה תשובת הבנק לבקשת האישור. בדיון ראשון שהתקיים בתיק הודיע בית המשפט על כוונתו להפנות את החומר הקיים בתיק לתגובת המפקח על הבנקים.

7. ביום 21 במאי 2020 התקבל כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו לבית המשפט המחוזי מרכז נגד הבנק בקשר עם פיקדונות ללא תנועה כהגדרתם בפקודת הבנקאות. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנק הפר את חובות האיתור והדיווח לבעלי החשבונות ביחס לחשבונות אלה, גבה עמלות והתעשר שלא כדין. בין היתר נטען כי על הבנק לשלם את סכומי הפיקדונות בערכם הריאלי ובתוספת העמלות שנגבו. התביעה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי. הוגשה בקשה לתיקון בקשת האישור על דרך של הוספת שני תצהירים (מבקשים) לבקשה, ובמסגרתה נטען כי אין בה שינוי בחזית טענות המבקש ובטיעונים המועלים במסגרת בקשת האישור. בית המשפט קיבל את בקשת התיקון והבנק הגיש את תשובתו לבקשת האישור ביום 7 בפברואר 2021. בהסכמת הצדדים התיק עבר להליך גישור שעודנו מתנהל.

ב. בנוסף, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תביעות, לרבות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות, כמפורט להלן שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה:

1. ביום 5 במאי 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק ונושאי משרה בו בעבר ובהווה ("בקשת האישור"). הבקשה כוללת טענות לפגמים, חוסרים והטעיות בדיווחי הבנק לפי חוק ניירות-ערך מאז שנת 2015, הנוגעים לחקירת המס של הרשויות האמריקאיות ולניהול החקירה הפנימית שערך הבנק, ופרט פגמים בדיווחי הבנק בנוגע לאי מינויו של בודק חיצוני בלתי תלוי (Independent Examiner) ופירמת רואי חשבון חיצוני בשלב מוקדם של החקירה, בנוגע לעמדת משרד המשפטים האמריקאי (ה-DOJ) ביחס לממצאי החקירה העצמית הפנימית ודרישתו למינויו של בודק חיצוני ולביצוע מחדש של החקירה או חלקה ובנוגע לנזק שנגרם לבנק כתוצאה מאי מינוי בודק חיצוני במועד. לטענת המבקש סכום התביעה האישי וסכום התביעה הקבוצתית אינם ניתנים להערכה בשלב זה. הקבוצה שמבקש המבקש לייצג כוללת את מי שרכש את מניות הבנק בין התאריכים 1 במרץ 2015 - 30 באפריל 2020. הבנק טרם הגיש תשובה לבקשת האישור. בהליך הוגשו שתי בקשות לפי סעיף 7 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 ("הבקשות לפי סעיף 7"), הן על-ידי המבקש בהליך זה והן על-ידי המבקש בהליך הנוסף (המתואר בסעיף 2 מטה; "ההליך הנוסף"), במסגרת זו מבקש כל אחד מהמבקשים למחוק את הבקשה הנגדית. ביום 10 באוגוסט 2020 הגיש היועץ המשפטי לממשלה הודעה לפיה בשלב זה לא מצא מקום להתייצב להליך. ביום 10 באוגוסט 2020 ניתנה החלטת בית המשפט המורה על מחיקת ההליך הנוסף והותרת הדיון בבקשת אישור זו. ביום 10 בספטמבר 2020 הגיש המבקש בהליך הנוסף ערעור על החלטת בית המשפט המכריעה בבקשות לפי סעיף 7 ("הערעור"). דיון בערעור קבוע ליום 6 בדצמבר 2021. בקשת הבנק להארכת המועד להגשת תשובתו לבקשת האישור עד לאחר קבלת ממצאי הוועדה הבלתי תלויה בקשר עם הפרשה האמריקאית (ראה [סעיף ג להלן](#)), או לאחר ההכרעה הסופית בבקשות לפי סעיף 7, נדחתה. הבנק טרם הגיש תשובה לבקשת האישור.

2. ביום 5 במאי 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק ונושאי משרה בו בעבר ובהווה ("בקשת האישור"). הבקשה כוללת טענות כי הבנק הפר חובות גילוי לפי חוק ניירות-ערך בקשר עם חקירת המס של הרשויות האמריקאיות. לטענת המבקש, הבנק פעל להכשיל את החקירה של משרד המשפטים האמריקאי, לרבות באמצעות: העלמת נתונים מפני הרשויות האמריקאיות והעברת נתונים לא אמיתיים, ניהול חקירה פנימית עצמאית שלא עמדה בסטנדרט הראוי ואי מינוי של רואי חשבון מפקח. המבקש טוען כי הבנק לא גילה בדיווחיו פעולות אלה וכי הוא פעל להכשלת החקירה אגב ביצוען. בקשה זו הוגשה גם נגד בעלת השליטה לשעבר בבנק (אריסון החזקות (1998) בע"מ). הקבוצה שהמבקש מבקש לייצג כוללת את מי שרכש את מניות הבנק החל מיום 23 בנובמבר 2017 ועד ליום 30 באפריל 2020 והחזיק במניות במועד זה (למעט המשיבים או מי מטעמם). לטענת המבקש, הנזק אשר נגרם לחברי הקבוצה המיוצגת בכללותה עומד על שיעור של כ-2.34% מהסכום בו רכשו חברי הקבוצה את המניות אשר נרכשו על ידם בתקופה האמורה ושהוחזקו על ידם ביום 30 באפריל 2020. הבנק טרם הגיש תשובה לבקשת האישור. בקשר עם בקשה זו הוגשו שתי בקשות לפי סעיף 7 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 הן על-ידי המבקש בהליך זה והן על-ידי המבקש בהליך המתואר בסעיף 1 לעיל ("הבקשות לפי סעיף 7"). ביום 10 באוגוסט 2020 ניתנה החלטת בית המשפט המורה על מחיקת בקשת האישור והותרת הדיון בבקשת האישור המתוארת בסעיף 1 לעיל. ביום 10 בספטמבר 2020 הגיש המבקש ערעור על החלטת בית המשפט המכריעה בבקשות לפי סעיף 7. דיון בערעור קבוע ליום 6 בדצמבר 2021. ביום 22 בפברואר 2021 הוגשו סיכומי המערער, ביום 1 ביוני 2021 הבנק הגיש את סיכומיו.

3. ביום 9 בדצמבר 2020 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תביעה כייצוגית שהוגשו נגד 7 בנקים, בכללם הבנק, לבית המשפט המחוזי בירושלים. בבקשה נטען, בין היתר, להפרה של הבנק את הוראות חוק נתוני אשראי תשע"ו-2016 ותקנות מכוחו, בשל הגשת דיווחים למאגר נתוני האשראי על קיומם של הליכים משפטיים כנגד לקוחות שלא בהתאם להוראות הדין ובאופן שפגע ביכולתם של הלקוחות לקבל אשראי ופגע בפרטיותם ובשמם הטוב. הבקשה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי. בית המשפט אישר את בקשת הצדדים לאישור הסדר דיוני לפיו התיק יועבר להליך גישור ומועד הגשת תשובות המשיבים לבקשת האישור יושהה עד למיצוין.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הליכים משפטיים (המשך)

4. ביום 15 בפברואר 2021 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק ושלושה בנקים נוספים לבית המשפט המחוזי בתל-אביב ("הבקשה"). בבקשה נטען, בין היתר, כי עקב כשל ו/או תקלה במכשירי בנק אוטומטיים המוצבים בסניפים, לקוחות הבנק נדרשים לבצע מספר פעולות הפקדה על מנת להפקיד את מלוא המזומנים שברשותם; וכי הבנק גובה עמלה בגין כל פעולת הפקדה, מבלי שניתן על כך גילוי ובניגוד לדיון. סכום הנזק הקבוצתי הוערך ב-385 מיליון ש"ח ומתוכו החלק המיוחס לבנק ב-245 מיליון ש"ח.

5. ביום 22 באפריל 2021 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק ובנק נוסף לבית המשפט המחוזי בתל-אביב. בבקשה נטען, בין היתר, כי גביית עמלת שורה (עמלת דמי רישום פעולה או עמלת דמי ניהול פעולה כהגדרתן בבקשת האישור) ביחס ללקוחות המוגדרים עסק גדול, מנוגדת לדיון ולהוראות התעריפון ומהווה גביה ביתר, וכן כי לא ניתן בגינה גילוי. לחילופין, נטען כי מחיר העמלה מופרז. הבקשה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי.

ג. הליכים אחרים ובקשות לאישור תביעות נגזרות

לפרטים בדבר הליכים אחרים ובקשות לאישור תביעות נגזרות, ראה [ביאור ג.ג.25 \(ג\) בדוחות לשנת 2020](#). למועד פרסום הדוחות הכספיים, לא חלו שינויים מהותיים ביחס לביאור ג.ג.25 (ג) למעט כמפורט להלן:

1. באשר לבקשה לאישור תביעה כנגזרת המתוארת בביאור ג.ג.25.7. לדוחות לשנת 2020, שעניינה, בין היתר, בטענות לכשלים של הבנק בהעמדת אשראי לחברות מקבוצת מר אליעזר פישמן, והחלטת בית המשפט הנעדרת באופן חלקי לבקשת הגילוי שהוגשה לתיק ("ההחלטה"), המועד להשלמת גילוי המסמכים ולהגשת בקשת רשות ערעור על ההחלטה הוארך.

2. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפי סעיף 198 לחוק החברות, המתוארת בביאור ג.ג.25.9. לדוחות לשנת 2020, ועניינה, בין היתר, בטענה להעמדת אשראי בהיקף של כמיליארד ש"ח לצורך מסחר במכשירים פיננסיים ספקולטיביים ברמת סיכון גבוהה לחברות הנמנות על קבוצת "ידיעות אחרונות" ולבעל השליטה בקבוצה, מר ארנון (נוני) מזוס, ובקשה לתיקון בקשת הגילוי שהוגשה לתיק ("בקשת התיקון"), ביום 21 במרץ 2021 הוגשה תשובת הבנק לבקשת התיקון, וביום 8 באפריל 2021 הוגשה תגובת המבקש לתשובת הבנק. ביום 12 באפריל 2021 התקיים דיון בבקשת התיקון. ביום 27 ביוני 2021 התקיים דיון בבית המשפט ולאחריו התייר בית המשפט למבקש להגיש בקשה מתוקנת לגילוי מסמכים, כך שתכלול דרישה לגילוי מסמכים הנוגעים למכירת מניות ידיעות אחרונות אשר שועבדו לטובת הבנק על-ידי מר פישמן, ובלבד שלא תכלול עילה הנוגעת לכך. המבקשת הגישה בקשה מתוקנת לגילוי מסמכים ("הבקשה המתוקנת"). הבנק טרם הגיש תשובה לבקשה המתוקנת. ביום 7 ביולי 2021 הגישה המבקשת בקשה לעיון בתיק בית משפט המתואר בסעיף 3 מטה, וזאת על מנת לבחון אפשרות להגיש הליך נגזר נפרד שעניינו עסקת הרכישה של מניות ידיעות אחרונות ו/או לנקוט בכל הליך אחר שתמצא לנכון.

3. באשר לבקשה לגילוי מסמכים לפי סעיף 198 לחוק החברות, המתוארת בביאור ג.ג.25.10. לדוחות לשנת 2020, שעניינה בשתי עסקות שכוניסי הנכסים שמונו לבקשת הבנק על מניות "ידיעות אחרונות" (ששועבדו לטובת הבנק והיוו בטוחה לחוב של חברות מקבוצת פישמן לבנק) התקשרו בהן, ביום 11 באפריל 2021 הוגשה תשובת הבנק. ביום 18 במאי 2021 הגישה המבקשת בקשה להסתלק מההליך ללא צו להוצאות. ביום 18 במאי 2021 ניתן פסק דין הנעתר לבקשת המחיקה בכפוף לכך שיומצא תצהיר לפיו המבקשת ובאי כוחה לא קיבלו כל טובת הנאה. ביום 26 במאי 2021 הומצא תצהיר כאמור וההליך נמחק. הדיון המקדמי שהיה קבוע ליום 23 במאי 2021 בוטל. ביום 7 ביולי 2021 המבקשת בהליך המתואר בסעיף 2 לעיל הגישה בקשה לעיון בתיק זה. כאמור בסעיף 2 לעיל.

4. באשר לבקשה לגילוי מסמכים לפי סעיף 198 לחוק החברות המתוארת בביאור ג.ג.25.4. לדוחות לשנת 2020, בטענות בדבר ליקויים באופן שיתוף הפעולה של הבנק עם רשויות החוק בארצות-הברית, בקשר עם הפרשה האמריקאית, ביום 13 ביוני 2021 התקיים דיון בבקשת המחיקה, וביום 15 ביוני 2021 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת לדחיית ההליך. בעקבות החלטת בית המשפט הצדדים הגישו תצהירים בדבר אי מתן תמורה או טובת הנאה כלשהי בשל דחיית ההליך. ביום 5 באוגוסט 2021 ניתנה החלטת בית המשפט המקבלת את בקשת המחיקה, ומורה על מחיקת ההליך.

5. באשר לבקשה לגילוי מסמכים לפי סעיף 198 לחוק החברות המתוארת בביאור ג.ג.25.5. ועניינה בטענות לנזקים שנגרמו לבנק בשל היבטים מיסויים הנוגעים לתשלומים שהבנק שילם לרשויות בפרשת חקירת המס האמריקאית, ביום 13 ביוני 2021 התקיים דיון בבקשת המחיקה וביום 5 באוגוסט 2021 ניתנה החלטת בית המשפט המקבלת את בקשת המחיקה ומורה על מחיקת ההליך.

ביום 10 באוגוסט 2021 התקבלה בבנק פנייה בהתאם לסעיפים 194 ו-198 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 שמוענה ליו"ר דירקטוריון הבנק וליו"ר הוועדה הבלתי תלויה שמינה הבנק (ראה [ביאור ד.10](#)). עניינה של הפנייה בשאלה האם הבנק ומוסדותיו ו/או הוועדה הבלתי תלויה בחנו נזקים שלכאורה נגרמו ו/או שייתכן שייגרמו לבנק בשל התנהלות הבנק בחקירת פרשת המס על-ידי הרשויות האמריקאיות, ובכלל זה תשלומים ששולמו לרשויות והוצאות שהוצאו במסגרת החקירה, וכן נושאים הנוגעים להתקשרות עם יועצים של הבנק בפרשת המס. בין היתר, הפונה מבקשת לדעת האם הוועדה הבלתי תלויה בחנה נושאים אלה והאם בכוננת הבנק להמליץ על הגשת תובענות נגד הגורמים הרלוונטיים בגין הנזקים שנגרמו ו/או ייגרמו.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. כמפורט בביאור 25.ג. לדוחות הכספיים לשנת 2020, ביום 30 באפריל 2020 הוכרזו ונכנסו לתוקפם הסדרים עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם חקירת המס, הכוללים:

הסדר מסוג Deferred Prosecution Agreement (כתב אישום נדחה) ("DPA") בין הבנק לבין ה-DOJ, המתייחס לפעילות הבנק ועסקי הבנק מול לקוחותיו האמריקאים במהלך התקופה נשוא החקירה (2014-2002); הסדר מסוג Plea Agreement (הסדר טיעון) בין ה-DOJ ובין הפועלים שוויץ בע"מ (לשעבר, בנק הפועלים (שוויץ) בע"מ) ("הפועלים שוויץ") המתייחס לפעילות הפועלים שוויץ ועסקי הפועלים שוויץ מול לקוחותיו האמריקאים במהלך התקופה נשוא החקירה (2014-2002); Consent Order שהוצא על-ידי הרשות לשירותים פיננסים של מדינת ניו-יורק (New York Department of Financial Services) ("ה-NYDFS"); Cease and Desist Order שהוצא על-ידי ה-Board of Governors of the Federal Reserve System ("ה-Fed"). בסך-הכל במסגרת ההסדרים האמורים שילמה קבוצת הבנק לשלוש הרשויות האמריקאיות האמורות סך כולל של כ-874 מיליון דולר.

במסגרת ה-DPA קיבל על עצמו הבנק אחריות לפי חוקי ארצות-הברית בכך שסייע ללקוחות אמריקאים לחמוק מהתחייבויותיהם לפי חוקי המס האמריקאים כמפורט במסמך העובדות (Statement of Facts) המצורף ל-DPA, אשר הבנק הודה בו. בהתאם ל-DPA וכפי שאושר על-ידי בית משפט פדרלי במדינת ניו-יורק, האישימום כנגד הבנק יעוכבו למשך תקופה של שלוש שנים, כך שאם הבנק יעמוד בתנאי ההסדר במשך התקופה האמורה האישימום (המפורטים במסמך ה-Information המצורף כנספח להסדר) יבוטלו ללא כל הרשעה פלילית. במקרה שהבנק יפר את ההסדר, יהיה רשאי ה-DOJ, בין השאר, להאריך את תקופת ההסדר הנדחה לתקופה של שנה אחת נוספת וכן לנקוט בצעדים אחרים כנגד הבנק, ובכלל זה לבטל את ההסדר ולהעמיד לדין את הבנק.

ההסדרים עם ה-DOJ כוללים התחייבויות שונות של הבנק והפועלים שוויץ להמשיך ולשתף פעולה באופן מלא עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם הנושאים מושא החקירות, ובכלל זה, להמשיך ולספק סיוע וסוגים שונים של מידע ל-DOJ ולהגיש ל-DOJ דוח תקופתי בקשר להלוואות שהועמדו על-ידי סינפי הבנק בארצות-הברית ומובטחות על-ידי חשבונות המנוהלים בסינפי הבנק מחוץ לארצות-הברית וכן על הבקורות הפנימיות הקשורות לכך. ההסדרים עם הרשויות האמריקאיות על נספחיהם זמינים לקריאה באתר הבנק בכתובת <https://www.bankhapoalim.co.il/he/node/757>. לפי דרישת הפיקוח על הבנקים, החליט דירקטוריון הבנק שוועדה בלתי תלויה, בראשות שופט בית המשפט העליון (בדימ') פרופ' יורם דנציגר ("הוועדה"), תבדוק את התהליכים הניהוליים ותהליכי הבקרה, שאפשרו את המעשים נשוא חקירת המס בכללותה, תוך התייחסות להיבטי ממשל תאגידי והתנהלות ההנהלה הבכירה והדירקטוריון. על-פי החלטת דירקטוריון הבנק, הוועדה תבחן את מיצוי זכויות הבנק בקשר עם חקירת המס, ובכלל זה האם טובת הבנק מצדיקה נקיטת הליכים או צעדים אחרים כלפי כל צד שלישי ו/או הגעה להסדרים אחרים. הוועדה תגבש המלצות בדבר אופן הפעולה שישירת באופן מיטבי את טובת הבנק, על רקע מכלול הנסיבות, ותגיש המלצותיה לדירקטוריון הבנק. סמוך לאישורם של ההסדרים עם הרשויות האמריקאיות החלה הוועדה בעבודתה. חברי הוועדה הם: כב' השופט (בדימ') פרופ' יורם דנציגר (יו"ר הוועדה), כב' השופט (בדימ') יוסף אלון, פרופ' גדעון פרחובובסקי וגב' רונית אברמזון-רוקח (דירקטורית חיצונית בבנק). הוועדה קיימה עד כה עשרות ישיבות וריאיונות והיא מסתייעת גם במומחים חיצוניים נוספים.

דירקטוריון הבנק הקים ועדת דירקטוריון למעקב אחר יישום ההסדרים של הבנק עם הרשויות האמריקאיות ופיקוח אחר יישום הדרישות וההתחייבויות של הבנק הכלולות בהסדרים. הוועדה עוקבת אחר הדיווחים המוגשים לרשויות האמריקאיות והפעולות הנדרשות על-פי ההסדרים עימן. הבנק עומד בדרישות ובלוחות הזמנים שתוכננו.

ד. ביום 30 באפריל 2020, נחתם ונכנס לתוקפו הסדר מסוג Non Prosecution Agreement (הסכם בדבר אי העמדה לדין) ("NPA") בין ה-DOJ לבין הבנק והפועלים שוויץ בקשר עם חקירת פיפ"א. ההסדר אינו כולל אישום פלילי, העמדה לדין או הרשעה פלילית. במסגרת ה-NPA, הודה הבנק, בין השאר, כי עובדים מסוימים של קבוצת הבנק השתתפו בתוכנית הלבנת הון של כספים המהווים כספי שוחד ששולמו לבעלי תפקידים בעולם הכדורגל כמפורט במסמך העובדות (ה-Statement of Facts) המצורף כנספח ל-NPA המפרט את המעשים והמחדלים אשר הבנק והפועלים שוויץ הודו בהם ואשר בגינם קיבלו אחריות בהתאם לחוקי ארצות-הברית בקשר עם החקירה האמורה. בהתאם ל-NPA שילמה קבוצת הבנק לממשלת ארצות-הברית סך של כ-30 מיליון דולר בגין חילוט כספים שהועברו או שנעשה ניסיון להעבירם באמצעות קבוצת הבנק כחלק מפרשיית פיפ"א וכן קנס. ה-NPA כולל התחייבויות שונות של הבנק והפועלים שוויץ ובכלל זה התחייבות להמשיך ולשתף פעולה באופן מלא עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם הנושאים מושא החקירה האמורה.

ההסדר על נספחיו זמין לקריאה באתר הבנק בכתובת <https://www.bankhapoalim.co.il/he/node/757>.

בחודש יוני 2020 החליט דירקטוריון הבנק, לפי דרישת הפיקוח על הבנקים, להרחיב את מנדט הוועדה בראשות השופט (בדימ') דנציגר (ראה [סעיף ג' לעיל](#)), כך שיכלול גם בדיקה בנוגע לפרשת פיפ"א. לפיכך, הוועדה תבחן גם את דרכי הפעולה האפשריות של הבנק למיצוי זכויותיו בפרשת פיפ"א, לרבות בראי ההליך לגילוי מסמכים לפני הגשת תביעה נגזרת (ראה [ביאור 25.ג.ג. בדוחות הכספיים לשנת 2020](#)). במסגרת זו תבחן הוועדה, בין היתר, אם טובת הבנק מצדיקה נקיטת הליכים או צעדים אחרים כלפי כל צד שלישי ו/או הגעה להסדרים אחרים. כמו-כן, תבדוק הוועדה את התהליכים הניהוליים ותהליכי הבקרה, שאפשרו את המעשים נשוא פרשת פיפ"א, תוך התייחסות להיבטי ממשל תאגידי והתנהלות ההנהלה הבכירה והדירקטוריון. הוועדה תגבש המלצות בדבר אופן הפעולה שישירת באופן מיטבי את טובת הבנק, על רקע מכלול הנסיבות, ותגיש המלצותיה לדירקטוריון הבנק.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2021			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
31,468	27,449	4,019	חוזי Forward-Futures
4,761	4,660	101	אופציות שנכתבו
5,859	5,660	199	אופציות שנקנו
316,210	299,883	16,327	Swaps ⁽¹⁾
358,298	337,652	20,646	סך-הכל ⁽²⁾
10,863	-	10,863	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
278,859	263,488	15,371	חוזי Forward-Futures
26,173	26,173	-	אופציות שנכתבו
20,711	20,359	352	אופציות שנקנו
33,467	33,221	246	Swaps
359,210	343,241	15,969	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
32,731	32,731	-	חוזי Forward-Futures
49,523	47,924	1,599	אופציות שנכתבו
48,376	47,924	452	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
40,718	39,833	885	Swaps
171,348	168,412	2,936	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
190	190	-	חוזי Forward-Futures
3	3	-	אופציות שנכתבו
3	3	-	אופציות שנקנו
196	196	-	סך-הכל
889,052	849,501	39,551	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבועה בסך 166,255 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 28,398 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 21,528 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך של 20,237 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

30 ביוני 2020			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
26,534	24,001	2,533	חוזי Forward-I Futures
9,579	9,579	-	אופציות שנכתבו
8,383	8,279	104	אופציות שנקנו
399,589	376,493	23,096	Swaps ⁽¹⁾
444,085	418,352	25,733	סך-הכל ⁽²⁾
15,957	-	15,957	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
253,031	237,562	15,469	חוזי Forward-I Futures
25,141	25,141	-	אופציות שנכתבו
24,553	24,346	207	אופציות שנקנו
33,038	32,758	280	Swaps
335,763	319,807	15,956	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
15,026	15,026	-	חוזי Forward-I Futures
19,065	17,140	1,925	אופציות שנכתבו
17,691	17,140	551	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
21,310	20,251	1,059	Swaps
73,092	69,557	3,535	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
249	249	-	חוזי Forward-I Futures
58	58	-	אופציות שנכתבו
55	55	-	אופציות שנקנו
362	362	-	סך-הכל
853,302	808,078	45,224	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבועה בסך 209,119 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 29,858 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 26,547 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך של 17,140 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2020			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
24,514	21,327	3,187	חוזי Forward-I Futures
1,667	1,667	-	אופציות שנכתבו
1,763	1,667	96	אופציות שנקנו
323,441	302,300	21,141	Swaps ⁽¹⁾
351,385	326,961	24,424	סך-הכל ⁽²⁾
15,432	-	15,432	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
252,864	245,286	7,578	חוזי Forward-I Futures
17,816	17,816	-	אופציות שנכתבו
16,519	16,266	253	אופציות שנקנו
34,953	34,691	262	Swaps
322,152	314,059	8,093	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
23,927	23,927	-	חוזי Forward-I Futures
21,287	19,546	1,741	אופציות שנכתבו
20,033	19,546	487	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
25,770	24,895	875	Swaps
91,017	87,914	3,103	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
177	177	-	חוזי Forward-I Futures
125	125	-	אופציות שנכתבו
105	105	-	אופציות שנקנו
407	407	-	סך-הכל
764,961	729,341	35,620	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבועה בסך 172,938 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 27,411 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 12,511 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך של 19,546 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2021						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
5,161	4,448	713	4,602	4,311	291	חוזי ריבית
463	-	463	125	-	125	מזה: נגזרים מגדרים
3,663	3,642	21	3,691	3,605	86	חוזי מטבע-חוץ
1,769	1,716	53	1,776	1,723	53	חוזים בגין מניות
23	23	-	23	23	-	חוזי סחורות ואחרים
10,616	9,829	787	10,092	9,662	430	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
10,616	9,829	787	10,092	9,662	430	יתרה מאזנית
1,475	1,264	211	1,269	1,195	74	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן נטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 46 מיליוני ש"ח.

30 ביוני 2020						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
9,093	7,690	1,403	7,865	7,460	405	חוזי ריבית
1,168	*-	*1,168	41	-	41	מזה: נגזרים מגדרים
3,664	3,593	71	3,585	3,525	60	חוזי מטבע-חוץ
1,582	1,542	40	1,576	1,536	40	חוזים בגין מניות
37	37	-	37	37	-	חוזי סחורות ואחרים
14,376	12,862	1,514	13,063	12,558	505	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
14,376	12,862	1,514	13,063	12,558	505	יתרה מאזנית
1,493	1,323	170	1,315	1,223	92	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

* סווג מחדש.

(1) מזה: שווי הוגן נטו שלהתחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 36 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2020						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
7,180	6,128	1,052	6,025	5,678	347	חוזי ריבית
862	*-	*862	73	*-	*73	מזה: נגזרים מגדרים
7,703	7,650	53	6,894	6,831	63	חוזי מטבע-חוץ
1,914	1,872	42	1,925	1,883	42	חוזים בגין מניית
45	45	-	46	46	-	חוזי סחורות ואחרים
16,842	15,695	1,147	14,890	14,438	452	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
16,842	15,695	1,147	14,890	14,438	452	יתרה מאזנית
						מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבנות
1,848	1,703	145	1,386	1,310	76	נטו או הסדרים דומים

* סווג מחדש.

(1) מזה: שווי הוגן נטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 38 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. גידור חשבונאי
1. ההשפעה של גידור חשבונאי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2020	2020	2021	2020	2021
הכנסות (הוצאות) ריבית				
מבוקר	בלתי מבוקר			
רווח (הפסד) מגידור שווי הוגן				
301	645	(460)	60	94
(300)	(651)	472	(50)	(98)

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

יתרה ליום 31 בדצמבר 2020		יתרה ליום 30 ביוני 2020		יתרה ליום 30 ביוני 2021	
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים
מבוקר		בלתי מבוקר			
756	15,678	1,100	15,004	296	12,460

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2020	2020	2021	2020	2021
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾				
מבוקר	בלתי מבוקר			
(74)	(99)	17	(44)	(16)
(990)	754	722	(681)	(862)
25	8	46	4	17
2	1	-	1	-
(1,037)	664	785	(720)	(861)

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 30 ביוני 2021						
סך-הכל	אחרים	דילרים/ברוקרים ממשלות ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות		
10,092	2,430	183	1,997	5,318	164	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים
(6,276)	(626)	(3)	(1,480)	(4,167)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(2,613)	(1,184)	(180)	(246)	(1,003)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
1,203	620	-	271	148	164	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
14,913	6,878	122	3,087	4,335	491	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(4,620)	(1,939)	(1)	(731)	(1,949)	-	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
25,005	9,308	305	5,084	9,653	655	הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני
10,616	3,814	3	2,189	4,441	169	סך-הכל סיכון אשראי ברוטו בגין מכשירים נגזרים
(6,276)	(626)	(3)	(1,480)	(4,167)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(2,083)	(1,632)	-	(396)	(55)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
2,257	1,556	-	313	219	169	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
ליום 30 ביוני 2020						
סך-הכל	אחרים	דילרים/ברוקרים ממשלות ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות		
13,063	3,234	197	2,356	6,900	376	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים
(9,788)	(1,175)	(13)	(2,057)	(6,543)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(910)	(317)	(211)	(124)	(258)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
2,365	1,742	(27)	175	99	376	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
10,694	4,403	105	1,956	3,937	293	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(3,783)	(1,114)	(5)	(700)	(1,964)	-	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
23,757	7,637	302	4,312	10,837	669	הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני
14,376	3,790	13	2,692	7,730	151	סך-הכל סיכון אשראי ברוטו בגין מכשירים נגזרים
(9,788)	(1,175)	(13)	(2,057)	(6,543)	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(2,342)	(910)	-	(500)	(932)	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
2,246	1,705	-	135	255	151	מכשירים פיננסיים
						ביטחון במזומן ששועבד
						סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
(2) מתוך זה, שווי הוגן שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 46 מיליוני ש"ח (30.06.20: 36 מיליוני ש"ח, 31.12.20: 38 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
מבוקר					
14,890	4,013	414	2,484	7,791	188
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(9,563)	(1,278)	-	(1,985)	(6,300)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(2,973)	(1,136)	(414)	(179)	(1,244)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל					
2,354	1,599	-	320	247	188
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
11,070	4,872	113	2,042	3,667	376
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
(3,961)	(1,524)	-	(664)	(1,773)	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני					
25,960	8,885	527	4,526	11,458	564
סך-הכל סיכון אשראי ברוטו בגין מכשירים נגזרים					
16,842	6,432	-	2,841	7,351	218
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(9,563)	(1,278)	-	(1,985)	(6,300)	-
מכשירים פיננסיים					
(4,153)	(3,033)	-	(504)	(616)	-
ביטחון במזומן ששועבד					
3,126	2,121	-	352	435	218
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

(1) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (2) מתוך זה, שווי הוגן שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך של 46 מיליוני ש"ח (30.06.20: 36 מיליוני ש"ח, 31.12.20: 38 מיליוני ש"ח).

ה. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

ליום 30 ביוני 2021				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
בלתי מבוקר				
חוזי ריבית				
29,983	5,286	17,084	5,900	1,713
שקל-מדד				
328,315	59,063	168,391	63,952	36,909
אחר				
359,210	13,635	38,896	115,360	191,319
חוזי מטבע-חוץ				
171,348	323	5,841	34,515	130,669
חוזים בגין מניות				
196	-	30	19	147
חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)				
889,052	78,307	230,242	219,746	360,757
סך-הכל				

ליום 30 ביוני 2020				
בלתי מבוקר				
853,302	96,188	247,578	202,976	306,560
סך-הכל				

ליום 31 בדצמבר 2020				
מבוקר				
764,961	79,215	221,538	192,451	271,757
סך-הכל				

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים

שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראת הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2020.

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: קרטיסי אשראי	
1,568	1,138	4	הכנסות ריבית מחיצוניים
(94)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
1,474	1,138	4	מחיצוניים
(763)	(860)	(1)	בינמגזרי
711	278	3	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
291	11	52	עמלות והכנסות אחרות
291	11	52	סך הכנסות שאינן מריבית
1,002	289	55	סך הכנסות
(344)	(172)	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
			הוצאות תפעוליות ואחרות:
917	102	39	לחיצוניים
-	-	-	בינמגזרי
917	102	39	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
429	359	16	רווח (הפסד) לפני מסים
148	127	5	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
281	232	11	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
281	232	11	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
281	232	11	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
3,209	156	3,053	-	179	6	503	260	532	5
(701)	(28)	(673)	-	(386)	(75)	(32)	(39)	(24)	(23)
2,508	128	2,380	-	(207)	(69)	471	221	508	(18)
-	(6)	6	-	847	85	(164)	(18)	(11)	30
2,508	122	2,386	-	640	16	307	203	497	12
201	(5)	206	-	178	12	9	3	4	-
824	11	813	40	19	24	121	69	213	36
1,025	6	1,019	40	197	36	130	72	217	36
3,533	128	3,405	40	837	52	437	275	714	48
(647)	(2)	(645)	-	-	(2)	(270)	(52)	23	-
1,980	127	1,853	24	90	33	151	110	480	48
-	(1)	1	(11)	12	-	-	-	-	-
1,980	126	1,854	13	102	33	151	110	480	48
2,200	4	2,196	27	735	21	556	217	211	-
803	24	779	10	249	8	204	82	78	-
1,397	(20)	1,417	17	486	13	352	135	133	-
20	-	20	-	20	-	-	-	-	-
1,417	(20)	1,437	17	506	13	352	135	133	-
2	(1)	3	-	3	-	-	-	-	-
1,419	(21)	1,440	17	509	13	352	135	133	-

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
פעילות ישראל			
משקי בית ⁽⁴⁾			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
132,880	104,749	3,705	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
134,164	102,604	3,597	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
138,304	105,088	4,482	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
682	1	-	יתרת חובות פגומים
629	606	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
158,008	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
158,007	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
157,865	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
95,570	59,490	4,446	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
96,081	60,300	4,431	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
67,353	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
			פיצול הכנסות ריבית, נטו:
658	278	3	מרווח מפעילות מתן אשראי
53	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	אחר
711	278	3	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
 (4) כולל הלוואות לדיור בסך של 19.3 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
568,359	28,771	539,588	326	248,328	2,468	69,021	32,053	53,956	556
2,497	-	2,497	-	2,497	-	-	-	-	-
311,443	13,458	297,985	-	-	2,160	73,415	32,818	54,865	563
328,909	14,954	313,955	-	-	2,635	83,231	33,686	55,482	617
3,590	833	2,757	-	-	-	978	320	777	-
773	43	730	-	-	1	1	18	81	-
527,339	19,717	507,622	17	58,664	80,409	61,174	30,918	84,328	34,104
467,386	18,835	448,551	-	-	80,366	61,046	30,826	84,202	34,104
483,090	18,848	464,242	-	-	85,056	67,800	32,365	87,878	33,278
360,296	19,070	341,226	5,185	19,464	7,068	98,727	46,467	67,593	1,152
365,659	19,111	346,548	5,452	19,127	7,486	101,835	47,056	68,378	1,133
711,298	-	711,298	4,258	67,931	366,323	88,808	23,597	41,872	51,156
3,052	135	2,917	-	1,286	2	297	196	476	2
(313)	(23)	(290)	-	(403)	12	10	7	21	10
(231)	10	(241)	-	(243)	2	-	-	-	-
2,508	122	2,386	-	640	16	307	203	497	12

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
979	494	5	הכנסות ריבית מחיצוניים
(55)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
924	494	5	מחיצוניים
(185)	(254)	-	בינמגזרי
739	240	5	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
1	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
285	12	42	עמלות והכנסות אחרות
286	12	42	סך הכנסות שאינן מריבית
1,025	252	47	סך הכנסות
			הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
505	243	-	הוצאות תפעוליות ואחרות:
874	79	46	לחיצוניים
-	-	-	בינמגזרי
874	79	46	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(354)	(70)	1	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
(172)	(30)	1	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
(182)	(40)	-	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
(182)	(40)	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
-	-	-	הפסד מפעילות מופסקת
(182)	(40)	-	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(182)	(40)	-	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש - למידע נוסף ראה [ביאור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
2,532	172	2,360	-	230	8	393	218	529	3
(366)	(67)	(299)	-	(96)	(43)	(27)	(18)	(24)	(36)
2,166	105	2,061	-	134	(35)	366	200	505	(33)
-	(13)	13	-	213	47	(85)	(14)	(13)	50
2,166	92	2,074	-	347	12	281	186	492	17
193	(1)	194	1	153	17	16	2	4	-
795	9	786	62	33	21	98	65	189	33
988	8	980	63	186	38	114	67	193	33
3,154	100	3,054	63	533	50	395	253	685	50
1,128	69	1,059	-	(1)	(4)	212	95	250	2
1,826	120	1,706	29	81	38	130	88	424	42
-	(5)	5	(4)	9	-	-	-	-	-
1,826	115	1,711	25	90	38	130	88	424	42
200	(84)	284	38	444	16	53	70	11	6
73	(10)	83	4	147	14	27	43	15	5
127	(74)	201	34	297	2	26	27	(4)	1
1	-	1	-	1	-	-	-	-	-
128	(74)	202	34	298	2	26	27	(4)	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
128	(74)	202	34	298	2	26	27	(4)	1
5	3	2	-	2	-	-	-	-	-
133	(71)	204	34	300	2	26	27	(4)	1

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*			
פעילות ישראל			
משקי בית ⁽⁴⁾			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
124,757	92,583	3,517	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
125,923	93,068	3,517	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
129,527	94,213	4,544	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
769	1	-	יתרת חובות פגומים
784	710	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
151,240	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
151,165	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
150,605	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
94,062	54,132	4,911	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
94,069	54,689	4,738	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
58,257	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:			
674	240	5	מרווח מפעילות מתן אשראי
65	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	אחר
739	240	5	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש - למידע נוסף ראה [ביאור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 13.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
496,627	32,489	464,138	138	189,662	438	67,142	28,842	52,623	536
207	-	207	-	207	-	-	-	-	-
297,442	15,736	281,706	-	-	70	71,077	30,244	53,851	541
299,690	14,347	285,343	-	-	1,641	67,319	31,344	54,884	628
4,229	521	3,708	-	-	-	1,519	350	1,070	-
873	15	858	-	-	-	16	1	57	-
458,870	22,582	436,288	11	60,594	43,226	47,054	25,885	74,003	34,275
395,589	20,464	375,125	-	-	43,164	46,922	25,746	73,854	34,274
400,816	17,992	382,824	-	-	54,477	45,004	26,443	71,921	34,374
340,066	18,621	321,445	4,783	22,309	5,948	85,897	42,062	65,237	1,147
340,944	18,120	322,824	4,779	22,929	6,057	85,695	42,276	65,888	1,131
606,819	-	606,819	3,658	37,006	353,056	71,191	14,973	27,595	41,083
2,319	131	2,188	-	585	4	272	180	470	3
(270)	(80)	(190)	-	(312)	6	9	6	22	14
117	41	76	-	74	2	-	-	-	-
2,166	92	2,074	-	347	12	281	186	492	17

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	
2,646	1,788	8	הכנסות ריבית מחיצוניים
(150)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
2,496	1,788	8	מחיצוניים
(1,077)	(1,242)	(1)	בינמגזרי
1,419	546	7	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
1	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
585	23	92	עמלות והכנסות אחרות
586	23	92	סך הכנסות שאינן מריבית
2,005	569	99	סך הכנסות
(649)	(240)	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
			הוצאות תפעוליות ואחרות:
1,790	193	84	לחיצוניים
-	-	-	בינמגזרי
1,790	193	84	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
864	616	15	רווח (הפסד) לפני מסים
325	232	5	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
539	384	10	רווח (הפסד) לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
539	384	10	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
539	384	10	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
5,800	303	5,497	-	410	11	900	487	1,037	6
(1,059)	(60)	(999)	-	(534)	(122)	(55)	(56)	(38)	(44)
4,741	243	4,498	-	(124)	(111)	845	431	999	(38)
-	(8)	8	-	1,186	140	(253)	(36)	(12)	60
4,741	235	4,506	-	1,062	29	592	395	987	22
650	2	648	-	591	22	21	6	7	-
1,723	21	1,702	136	54	49	234	138	431	75
2,373	23	2,350	136	645	71	255	144	438	75
7,114	258	6,856	136	1,707	100	847	539	1,425	97
(1,155)	4	(1,159)	-	-	-	(411)	(96)	(3)	-
3,899	257	3,642	63	186	71	294	209	937	92
-	(1)	1	(14)	15	-	-	-	-	-
3,899	256	3,643	49	201	71	294	209	937	92
4,370	(2)	4,372	87	1,506	29	964	426	491	5
1,629	36	1,593	32	494	11	377	168	185	1
2,741	(38)	2,779	55	1,012	18	587	258	306	4
27	-	27	-	27	-	-	-	-	-
2,768	(38)	2,806	55	1,039	18	587	258	306	4
5	-	5	-	5	-	-	-	-	-
2,773	(38)	2,811	55	1,044	18	587	258	306	4

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
פעילות ישראל			
משקי בית ⁽⁴⁾			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
131,366	100,495	3,543	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
132,748	101,234	3,543	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
138,304	105,088	4,482	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
682	1	-	יתרת חובות פגומים
629	606	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
157,525	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
157,523	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
157,865	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
95,040	58,680	4,460	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
96,081	60,300	4,431	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
66,512	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
1,312	546	7	מרווח מפעילות מתן אשראי
107	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	אחר
1,419	546	7	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
 (4) כולל הלוואות לדיור בסך של 19.3 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
556,576	27,326	529,250	216	242,062	3,040	67,039	31,441	53,556	530
1,529	-	1,529	-	1,529	-	-	-	-	-
307,277	14,375	292,902	-	-	2,686	70,237	32,190	54,504	537
328,909	14,954	313,955	-	-	2,635	83,231	33,686	55,482	617
3,590	833	2,757	-	-	-	978	320	777	-
773	43	730	-	-	1	1	18	81	-
516,257	19,560	496,697	13	59,447	74,605	58,630	29,904	82,663	33,910
455,477	18,613	436,864	-	-	74,560	58,506	29,817	82,548	33,910
483,090	18,848	464,242	-	-	85,056	67,800	32,365	87,878	33,278
354,932	19,031	335,901	4,917	19,802	6,655	95,624	45,878	66,811	1,174
365,659	19,111	346,548	5,452	19,127	7,486	101,835	47,056	68,378	1,133
682,823	-	682,823	4,203	55,936	358,501	86,372	21,583	39,822	49,894
5,468	275	5,193	-	1,973	4	573	382	946	3
(523)	(59)	(464)	-	(683)	20	19	13	41	19
(204)	19	(223)	-	(228)	5	-	-	-	-
4,741	235	4,506	-	1,062	29	592	395	987	22

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
1,888	877	11	הכנסות ריבית מחיצוניים
(106)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
1,782	877	11	מחיצוניים
(234)	(403)	(1)	בינמגזרי
1,548	474	10	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
3	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
627	27	99	עמלות והכנסות אחרות
630	27	99	סך הכנסות שאינן מריבית
2,178	501	109	סך הכנסות
			הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
657	275	-	הוצאות תפעוליות ואחרות:
1,698	153	92	לחיצוניים
-	-	-	בינמגזרי
1,698	153	92	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(177)	73	17	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
(96)	32	6	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
(81)	41	11	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
(81)	41	11	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
-	-	-	הפסד מפעילות מופסקת
(81)	41	11	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(81)	41	11	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

* סווג מחדש - למידע נוסף ראה [ביאור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
5,074	405	4,669	-	466	18	766	436	1,091	4
(716)	(149)	(567)	-	(116)	(99)	(67)	(39)	(57)	(83)
4,358	256	4,102	-	350	(81)	699	397	1,034	(79)
-	(49)	49	-	195	113	(139)	(18)	3	129
4,358	207	4,151	-	545	32	560	379	1,037	50
499	19	480	1	377	40	44	5	10	-
1,680	19	1,661	93	65	49	203	137	410	77
2,179	38	2,141	94	442	89	247	142	420	77
6,537	245	6,292	94	987	121	807	521	1,457	127
1,937	107	1,830	-	-	4	537	174	456	2
3,742	325	3,417	148	164	80	245	175	823	84
-	(9)	9	(7)	16	-	-	-	-	-
3,742	316	3,426	141	180	80	245	175	823	84
858	(178)	1,036	(47)	807	37	25	172	178	41
436	(14)	450	4	313	22	13	90	86	18
422	(164)	586	(51)	494	15	12	82	92	23
2	-	2	-	2	-	-	-	-	-
424	(164)	588	(51)	496	15	12	82	92	23
(109)	-	(109)	(109)	-	-	-	-	-	-
315	(164)	479	(160)	496	15	12	82	92	23
10	6	4	-	4	-	-	-	-	-
325	(158)	483	(160)	500	15	12	82	92	23

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*			
פעילות ישראל			
משקי בית ⁽⁴⁾			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
124,588	91,358	3,835	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
125,700	91,823	3,835	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
129,527	94,213	4,544	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
769	1	-	יתרת חובות פגומים
784	710	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
144,255	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
144,252	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
150,605	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
94,033	53,574	5,083	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
94,069	54,689	4,738	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
64,675	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:			
1,372	474	10	מרווח מפעילות מתן אשראי
176	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	אחר
1,548	474	10	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- * סווג מחדש - למידע נוסף ראה [ביאור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2020](#).
- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
- (4) כולל הלוואות לדיור בסך של 13.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
479,194	31,410	447,784	138	173,770	1,306	66,939	28,602	51,898	543
202	-	202	-	202	-	-	-	-	-
295,248	15,549	279,699	-	-	937	69,623	29,932	52,959	548
299,690	14,347	285,343	-	-	1,641	67,319	31,344	54,884	628
4,229	521	3,708	-	-	-	1,519	350	1,070	-
873	15	858	-	-	-	16	1	57	-
441,344	21,240	420,104	11	60,115	46,217	45,195	24,954	66,344	33,013
378,182	18,713	359,469	-	-	46,152	45,045	24,815	66,193	33,012
400,816	17,992	382,824	-	-	54,477	45,004	26,443	71,921	34,374
339,188	19,124	320,064	4,788	21,688	5,843	86,101	41,854	64,589	1,168
340,944	18,120	322,824	4,779	22,929	6,057	85,695	42,276	65,888	1,131
658,914	-	658,914	3,616	39,610	376,393	83,589	16,205	29,576	45,250
4,627	347	4,280	-	1,057	10	528	354	955	4
(591)	(196)	(395)	-	(774)	18	32	25	82	46
322	56	266	-	262	4	-	-	-	-
4,358	207	4,151	-	545	32	560	379	1,037	50

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	
4,053	2,108	20	הכנסות ריבית מחיצוניים
(226)	-	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
			הכנסות ריבית, נטו:
3,827	2,108	20	מחיצוניים
(815)	(1,117)	(2)	בינמגזרי
3,012	991	18	סך הכנסות ריבית, נטו
			הכנסות שאינן מריבית:
5	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,210	57	193	עמלות והכנסות אחרות
1,215	57	193	סך הכנסות שאינן מריבית
4,227	1,048	211	סך הכנסות
			הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
763	316	-	הוצאות תפעוליות ואחרות:
3,457	303	189	לחיצוניים
-	-	-	בינמגזרי
3,457	303	189	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
			רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים
7	429	22	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
3	165	8	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
4	264	14	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
-	-	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
4	264	14	הפסד מפעילות מופסקת
-	-	-	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
4	264	14	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
4	264	14	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
10,260	708	9,552	-	912	33	1,541	886	2,118	9
(1,463)	(241)	(1,222)	-	(394)	(186)	(112)	(73)	(94)	(137)
8,797	467	8,330	-	518	(153)	1,429	813	2,024	(128)
-	(54)	54	-	825	213	(309)	(54)	(10)	204
8,797	413	8,384	-	1,343	60	1,120	759	2,014	76
1,088	39	1,049	1	896	57	66	10	14	-
3,291	35	3,256	183	121	91	416	271	818	146
4,379	74	4,305	184	1,017	148	482	281	832	146
13,176	487	12,689	184	2,360	208	1,602	1,040	2,846	222
1,943	129	1,814	-	(3)	4	338	108	602	2
7,501	632	6,869	199	323	165	503	365	1,686	171
-	(17)	17	(12)	29	-	-	-	-	-
7,501	615	6,886	187	352	165	503	365	1,686	171
3,732	(257)	3,989	(3)	2,011	39	761	567	558	49
1,590	(25)	1,615	13	799	20	315	234	213	18
2,142	(232)	2,374	(16)	1,212	19	446	333	345	31
10	-	10	-	10	-	-	-	-	-
2,152	(232)	2,384	(16)	1,222	19	446	333	345	31
(109)	-	(109)	(109)	-	-	-	-	-	-
2,043	(232)	2,275	(125)	1,222	19	446	333	345	31
13	4	9	-	9	-	-	-	-	-
2,056	(228)	2,284	(125)	1,231	19	446	333	345	31

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			
פעילות ישראל			
משקי בית ⁽⁴⁾			
סך-הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	
127,219	93,619	3,784	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
128,554	94,218	3,784	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
132,753	99,173	4,597	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
739	1	-	יתרת חובות פגומים
671	626	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
149,745	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
149,742	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
156,024	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
94,284	54,827	4,966	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
94,927	57,451	4,585	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
63,468	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,720	991	18	מרווח מפעילות מתן אשראי
292	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	-	-	אחר
3,012	991	18	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
 (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
 (4) כולל הלוואות לדיוור בסך של 17.6 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל						
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית
497,023	29,250	467,773	140	191,933	1,902	65,679	28,950	51,393	557
385	-	385	-	385	-	-	-	-	-
295,519	15,307	280,212	-	-	1,505	67,559	29,576	52,455	563
307,973	14,061	293,912	-	-	3,935	71,118	30,866	54,614	626
3,960	505	3,455	-	-	-	1,295	369	1,052	-
728	26	702	-	-	-	-	2	29	-
458,962	20,146	438,816	9	59,048	53,136	47,420	25,672	69,878	33,908
397,499	18,193	379,306	-	-	53,075	47,290	25,551	69,741	33,907
435,217	18,197	417,020	-	-	64,109	56,036	27,540	79,370	33,941
341,057	19,036	322,021	4,611	21,334	5,925	87,479	42,730	64,487	1,171
347,762	18,718	329,044	4,139	20,964	6,295	91,707	44,249	65,500	1,263
637,243	114	637,129	3,778	42,813	357,657	77,601	16,147	30,648	45,017
9,455	613	8,842	-	2,417	17	1,071	720	1,891	6
(1,042)	(291)	(751)	-	(1,357)	33	49	39	123	70
384	91	293	-	283	10	-	-	-	-
8,797	413	8,384	-	1,343	60	1,120	759	2,014	76

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעולי הראשי בבנק (הנהלת הבנק והדירקטוריון) לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה.

לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2020](#).

א. מידע על מגזרי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021									
התאמות ⁽³⁾ סך-הכל	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			לקוחות פרטיים	
			עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיר	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים		
הכנסות ריבית, נטו:									
2,508	-	(260)	112	524	334	1,140	313	345	מחיצוניים
-	-	902	4	(152)	(42)	(862)	6	144	בינמגזרי
201	-	183	(6)	18	4	-	1	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,709	-	825	110	390	296	278	320	490	סך-הכל רווח מימוני, נטו
824	38	30	9	136	108	12	138	353	עמלות והכנסות אחרות
3,533	38	855	119	526	404	290	458	843	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
(647)	-	(1)	(2)	(254)	(29)	(172)	(23)	(166)	הוצאות תפעוליות ואחרות:
1,980	22	209	113	173	132	141	254	936	מחיצוניים
-	(16)	(81)	-	12	20	(39)	81	23	בינמגזרי
2,200	32	728	8	595	281	360	146	50	רווח (הפסד) לפני מסים
803	14	249	28	218	102	128	49	15	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,397	18	479	(20)	377	179	232	97	35	רווח (הפסד) לאחר מסים
20	-	20	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:									
1,417	18	499	(20)	377	179	232	97	35	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2	-	-	2	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,419	18	499	(18)	377	179	232	97	35	המיוחס לבעלי מניות הבנק
323,757	-	2,341	13,504	86,192	47,513	104,949	31,787	37,471	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
483,090	-	61,170	18,663	73,164	46,036	-	60,851	223,206	פיקודנות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- כולל יתרת אשראי בגין פעילות ושאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-4,613 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
2,166	1	84	91	455	299	495	332	409	מחיצוניים
-	-	256	(9)	(101)	(33)	(255)	2	140	בינמגזרי
193	3	157	(1)	27	3	-	1	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,359	4	497	81	381	269	240	335	552	סך-הכל רווח מימוני, נטו
795	60	31	13	130	86	12	125	338	עמלות והכנסות אחרות
3,154	64	528	94	511	355	252	460	890	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
1,128	-	(1)	69	241	123	244	159	293	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
מחיצוניים									
1,826	22	196	117	147	110	111	218	905	מחיצוניים
-	(16)	(64)	-	7	12	(32)	96	(3)	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים									
200	58	397	(92)	116	110	(71)	(13)	(305)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
73	21	131	(15)	44	44	(30)	(9)	(113)	רווח (הפסד) לאחר מסים
127	37	266	(77)	72	66	(41)	(4)	(192)	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
1	-	1	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
128	37	267	(77)	72	66	(41)	(4)	(192)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5	-	2	3	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
133	37	269	(74)	72	66	(41)	(4)	(192)	
293,700	-	1,211	12,772	75,371	40,920	93,898	31,095	38,433	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
400,816	-	36,730	17,927	54,696	28,060	-	52,853	210,550	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-3,755 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח, וכן הוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021									
התאמות ⁽³⁾ סך-הכל	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית				
			עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים		
הכנסות ריבית, נטו:									
4,741	-	(224)	213	966	644	1,791	618	733	מחיצוניים
-	-	1,280	3	(238)	(70)	(1,245)	18	252	בינמגזרי
650	-	599	-	39	7	-	2	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
5,391	-	1,655	216	767	581	546	638	988	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,723	129	63	18	283	211	24	277	718	עמלות והכנסות אחרות
7,114	129	1,718	234	1,050	792	570	915	1,706	סך ההכנסות
(1,155)	-	1	4	(389)	(68)	(240)	(68)	(395)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
3,899	60	393	241	337	261	266	497	1,844	מחיצוניים
-	(18)	(149)	-	18	27	(73)	160	35	בינמגזרי
4,370	87	1,473	(11)	1,084	572	617	326	222	רווח (הפסד) לפני מסים
1,629	35	485	36	417	221	230	122	83	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
2,741	52	988	(47)	667	351	387	204	139	רווח (הפסד) לאחר מסים
27	-	27	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:									
2,768	52	1,015	(47)	667	351	387	204	139	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5	-	2	3	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,773	52	1,017	(44)	667	351	387	204	139	המיוחס לבעלי מניות הבנק
323,757	-	2,341	13,504	86,192	47,513	104,949	31,787	37,471	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
483,090	-	61,170	18,663	73,164	46,036	-	60,851	223,206	פיקודנות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-4,613 מיליוני ש"ח.
 (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
 (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020*									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
4,358	4	229	225	883	604	879	692	842	מחיצוניים
-	-	301	(38)	(183)	(57)	(404)	19	362	בינמגזרי
499	5	386	18	72	9	-	3	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
4,857	9	916	205	772	556	475	714	1,210	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,680	92	59	27	267	188	27	276	744	עמלות והכנסות אחרות
6,537	101	975	232	1,039	744	502	990	1,954	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
1,937	-	4	107	529	298	276	299	424	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
מחיצוניים									
3,742	159	362	319	286	224	225	435	1,732	מחיצוניים
-	(28)	(132)	1	15	15	(72)	173	28	בינמגזרי
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים									
858	(30)	741	(195)	209	207	73	83	(230)	הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים									
436	11	288	(20)	86	87	30	33	(79)	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
422	(41)	453	(175)	123	120	43	50	(151)	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
2	-	2	-	-	-	-	-	-	הפסד מפעילות מופסקת
424	(41)	455	(175)	123	120	43	50	(151)	רווח (הפסד) נקי:
(109)	(109)	-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
315	(150)	455	(175)	123	120	43	50	(151)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
10	-	4	6	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי מניות הבנק
325	(150)	459	(169)	123	120	43	50	(151)	
293,700	-	1,211	12,772	75,371	40,920	93,898	31,095	38,433	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
400,816	-	36,730	17,927	54,696	28,060	-	52,853	210,550	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילנות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-3,755 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח, וכן הוצאות שנקטפו בישראל הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

א. מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				מסחרי	עסקי ⁽¹⁾	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
8,797	6	307	409	1,764	1,226	2,113	1,329	1,643	מחיצוניים
-	-	1,006	(38)	(356)	(130)	(1,120)	34	604	בינמגזרי
1,088	4	889	37	131	14	-	5	8	הכנסות מימון שאינן מריבית
9,885	10	2,202	408	1,539	1,110	993	1,368	2,255	סך-הכל רווח מימוני, נטו
3,291	169	120	52	519	392	57	550	1,432	עמלות והכנסות אחרות
13,176	179	2,322	460	2,058	1,502	1,050	1,918	3,687	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
1,943	-	3	129	295	297	317	397	505	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,501	246	705	619	595	463	453	889	3,531	מחיצוניים
-	(60)	(269)	3	25	32	(150)	343	76	בינמגזרי
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים									
3,732	(7)	1,883	(291)	1,143	710	430	289	(425)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
1,590	21	752	(37)	451	281	160	107	(145)	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
2,142	(28)	1,131	(254)	692	429	270	182	(280)	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
10	-	10	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי מפעילות נמשכת
2,152	(28)	1,141	(254)	692	429	270	182	(280)	הפסד מפעילות מופסקת
(109)	(109)	-	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
2,043	(137)	1,141	(254)	692	429	270	182	(280)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
13	-	9	4	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,056	(137)	1,150	(250)	692	429	270	182	(280)	המיוחס לבעלי מניות הבנק
301,828	-	1,573	12,521	78,103	42,290	98,737	31,371	37,233	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
435,217	-	47,243	17,701	59,981	35,499	-	56,303	218,490	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-5,818 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח, וכן הוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

ב. נתוני פרופורמה בדבר השפעת ההוצאות הנוגעות לעסקי קבוצת הבנק בישראל עם לקוחות אמריקאים על מגזרי הפעילות
ההוצאות שנזקפו בפועלים שוויץ ובסניף ניו-יורק, הנוגעות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, יוחסו במסגרת הגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה למגזר פעילות בינלאומית.

ההוצאות שנזקפו בישראל הנוגעות לעסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, כוללות הפרשה בגין לקוחות בעלי אינדיקציות אמריקאיות מסוימות בסניפי הבנק בישראל וכן הפרשה בגין חשיפה לסכומים כלפי רשויות אחרות בארצות-הברית (שאינן ה-DOJ) בגין הלקוחות בישראל ובח"ל. הוצאות אלה נזקפו במסגרת הגילוי על מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה למגזר התאמות.

אילו היו מיוחסות ההוצאות שנזקפו בישראל, במחצית הראשונה של שנת 2020 ובשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020, למגזר פעילות קמעונאית ולמגזר פעילות בינלאומית באופן שווה (ולא למגזר התאמות), היה מסתכם ההפסד של הפעילות הקמעונאית בכ-71 מיליון ש"ח וברווח נקי של כ-159 מיליון ש"ח, בהתאמה; במגזר הפעילות הבינלאומית היה מסתכם ההפסד לתקופה בכ-183 מיליון ש"ח וכ-264 מיליון ש"ח, בהתאמה, ובמגזר התאמות היה נרשם הפסד בסך של כ-123 מיליון ש"ח וכ-110 מיליון ש"ח, בהתאמה.

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
6,400	5	6,395	786	690	4,919	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2021
(647)	-	(647)	(172)	(172)	(303)	הכנסות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(178)	-	(178)	(78)	(2)	(98)	מחיקות חשבונאיות
278	-	278	96	1	181	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
100	-	100	18	(1)	83	מחיקות חשבונאיות נטו
5,853	5	5,848	632	517	4,699	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021 ⁽²⁾
(36)	-	(36)	(14)	-	(22)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
696	-	696	36	-	660	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
5,873	9	5,864	834	478	4,552	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2020
1,128	(1)	1,129	263	244	622	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(395)	-	(395)	(162)	(8)	(225)	מחיקות חשבונאיות
154	-	154	67	3	84	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(241)	-	(241)	(95)	(5)	(141)	מחיקות חשבונאיות נטו
6,760	8	6,752	1,002	717	5,033	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2020 ⁽²⁾
166	(1)	167	24	-	143	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
762	-	762	71	-	691	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
6,931	5	6,926	1,026	758	5,142	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
(1,155)	-	(1,155)	(409)	(240)	(506)	הכנסות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(385)	-	(385)	(165)	(3)	(217)	מחיקות חשבונאיות
462	-	462	180	2	280	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
77	-	77	15	(1)	63	מחיקות חשבונאיות נטו
5,853	5	5,848	632	517	4,699	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(85)	-	(85)	(45)	-	(40)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
696	-	696	36	-	660	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
5,251	8	5,243	790	446	4,007	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
1,937	-	1,937	383	276	1,278	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(735)	-	(735)	(320)	(9)	(406)	מחיקות חשבונאיות
307	-	307	149	4	154	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(428)	-	(428)	(171)	(5)	(252)	מחיקות חשבונאיות נטו
6,760	8	6,752	1,002	717	5,033	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2020 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
225	(1)	226	32	-	194	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
762	-	762	71	-	691	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה

30 ביוני 2021					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרים**
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	
יתרת חוב רשומה של חובות*:					
179,114	16,070	163,044	933	2	162,109
שנבדקו על בסיס פרטני					
165,865	-	165,865	32,628	105,410	27,827
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
344,979	16,070	328,909	33,561	105,412	189,936
סך-הכל חובות*					
105,349	-	105,349	-	105,295	54
(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:					
3,678	5	3,673	96	-	3,577
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,479	-	1,479	500	517	462
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾					
5,157	5	5,152	596	517	4,039
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
517	-	517	-	517	-
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***					

30 ביוני 2020					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרים**
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	
יתרת חוב רשומה של חובות*:					
162,878	17,046	145,832	846	1	144,985
שנבדקו על בסיס פרטני					
153,858	-	153,858	34,703	94,529	24,626
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
316,736	17,046	299,690	35,549	94,530	169,611
סך-הכל חובות*					
94,447	-	94,447	-	94,362	85
(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:					
3,952	8	3,944	131	-	3,813
שנבדקו על בסיס פרטני					
2,046	-	2,046	800	717	529
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾					
5,998	8	5,990	931	717	4,342
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
717	-	717	-	717	-
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-54 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.20: 85 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 52 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-369 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 576 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 609 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות* ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, ועל החובות* בגינם היא חושבה (המשך)

31 בדצמבר 2020						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
יתרת חוב רשומה של חובות*:						
162,471	13,618	148,853	952	1	147,900	שנבדקו על בסיס פרטני
159,120	-	159,120	32,935	99,442	26,743	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
321,591	13,618	307,973	33,887	99,443	174,643	סך-הכל חובות*
99,363	-	99,363	-	99,311	52	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:						
4,065	5	4,060	118	-	3,942	שנבדקו על בסיס פרטני
2,085	-	2,085	827	758	500	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
6,150	5	6,145	945	758	4,442	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
758	-	758	-	758	-	(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-54 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.20: 85 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 52 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-369 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 576 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 609 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות*

1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2021					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
17	6	36,348	206	152	35,990
בינוי ונדל"ן - בינוי					
6	4	25,083	129	226	24,728
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
2	3	21,441	6	143	21,292
שירותים פיננסיים					
58	74	87,758	1,735	2,531	83,492
מסחרי - אחר					
83	87	170,630	2,076	3,052	165,502
סך-הכל מסחרי					
529	606	104,899	1	607	104,291
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾					
78	37	33,504	680	65	32,759
אנשים פרטיים - אחר					
690	730	309,033	2,757	3,724	302,552
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	130	-	-	130
בנקים בישראל					
-	-	866	-	-	866
ממשלת ישראל					
690	730	310,029	2,757	3,724	303,548
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
1	-	6,387	511	119	5,757
בינוי ונדל"ן					
-	14	12,919	321	1,385	11,213
מסחרי אחר					
1	14	19,306	832	1,504	16,970
סך-הכל מסחרי					
9	29	570	1	29	540
אנשים פרטיים					
10	43	19,876	833	1,533	17,510
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	13,859	-	-	13,859
בנקים בחו"ל					
-	-	1,215	-	-	1,215
ממשלות חו"ל					
10	43	34,950	833	1,533	32,584
סך-הכל פעילות בחו"ל					
700	773	328,909	3,590	5,257	320,062
סך-הכל ציבור					
-	-	13,989	-	-	13,989
סך-הכל בנקים					
-	-	2,081	-	-	2,081
סך-הכל ממשלות					
700	773	344,979	3,590	5,257	336,132
סך-הכל					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13.ב.ג.1](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-59 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 143 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 123 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-59 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 60 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 59 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2020					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
10	10	28,658	243	161	28,254
בינוי ונדל"ן - בינוי					
12	2	21,363	259	761	20,343
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
1	-	19,029	40	150	18,839
שירותים פיננסיים					
55	60	82,435	2,397	2,256	77,782
מסחרי - אחר					
78	72	151,485	2,939	3,328	145,218
סך-הכל מסחרי					
825	710	94,044	1	710	93,333
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר ⁽⁵⁾					
114	74	35,492	768	116	34,608
אנשים פרטיים - אחר					
1,017	856	281,021	3,708	4,154	273,159
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	201	-	-	201
בנקים בישראל					
-	-	1,339	-	-	1,339
ממשלת ישראל					
1,017	856	282,561	3,708	4,154	274,699
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
17	1	5,989	227	495	5,267
בינוי ונדל"ן					
63	1	12,137	293	329	11,515
מסחרי אחר					
80	2	18,126	520	824	16,782
סך-הכל מסחרי					
13	15	543	1	15	527
אנשים פרטיים					
93	17	18,669	521	839	17,309
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	14,291	-	-	14,291
בנקים בחו"ל					
-	-	1,215	-	-	1,215
ממשלות חו"ל					
93	17	34,175	521	839	32,815
סך-הכל פעילות בחו"ל					
1,110	873	299,690	4,229	4,993	290,468
סך-הכל ציבור					
-	-	14,492	-	-	14,492
סך-הכל בנקים					
-	-	2,554	-	-	2,554
סך-הכל ממשלות					
1,110	873	316,736	4,229	4,993	307,514
סך-הכל					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13.ב.ג.1](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-59 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 143 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 123 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיר שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-59 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 60 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 59 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. חובות* (המשך)**
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2020					
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
15	5	29,937	245	161	29,531
בינוי ונדל"ן - בינוי					
13	3	23,052	164	806	22,082
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
32	1	20,359	6	162	20,191
שירותים פיננסיים					
46	22	83,428	2,302	2,923	78,203
מסחרי - אחר					
106	31	156,776	2,717	4,052	150,007
סך-הכל מסחרי					
775	626	98,956	1	626	98,329
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾					
71	45	33,838	737	68	33,033
אנשים פרטיים - אחר					
952	702	289,570	3,455	4,746	281,369
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	188	-	-	188
בנקים בישראל					
-	-	954	-	-	954
ממשלת ישראל					
952	702	290,712	3,455	4,746	282,511
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
16	-	6,136	215	644	5,277
בינוי ונדל"ן					
60	-	11,731	289	1,129	10,313
מסחרי אחר					
76	-	17,867	504	1,773	15,590
סך-הכל מסחרי					
15	26	536	1	27	508
אנשים פרטיים					
91	26	18,403	505	1,800	16,098
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
10	-	11,233	-	-	11,233
בנקים בחו"ל					
-	-	1,243	-	-	1,243
ממשלות חו"ל					
101	26	30,879	505	1,800	28,574
סך-הכל פעילות בחו"ל					
1,043	728	307,973	3,960	6,546	297,467
סך-הכל ציבור					
10	-	11,421	-	-	11,421
סך-הכל בנקים					
-	-	2,197	-	-	2,197
סך-הכל ממשלות					
1,053	728	321,591	3,960	6,546	311,085
סך-הכל					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13.ב.ג.1](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-59 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 143 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 123 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-59 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 60 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 59 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לציבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 30 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

יתורים וארגון מחדש של חוב בעייתי

במדיניות היתורים הבנק מביא בחשבון מגוון שיקולים על מנת למקסם את ההחזר לבנק: ניהול מערכת היחסים עם הלקוח ומקסום הזדמנויות, מניעת default, עיקולים, היבטים ציבוריים וכדומה.

יתורים ניתנים במקרים בהם הלקוח הציג רצון טוב לפרוע את הלוואות וצפוי כי יעמוד בהתחייבויותיו.

במקרים בהם, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק מעניק לחייב ויתור אשר בתנאים אחרים הוא לא היה מעניק, החוב יוגדר כארגון מחדש של חוב בעייתי.

ארגון מחדש של חוב בעייתי יכול שיהיה שינוי בתנאי החוב שגורם להפחתה או לדחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב בעתיד הקרוב, הפחתה בשיעור הריבית או בהפחתה של תשלומים על חשבון הקרן, איחוד חובות וכו'.

הבנק יכול להסכים לקבל במזומן נכסים או זכות בהון עצמי של החייב כפירעון של החוב למרות שהשווי המתקבל נמוך מסכום החוב מאחר והבנק מגיע למסקנה שהאמור ימקסם את החזר ההשקעה שלו.

לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ראה [ביאור 1.ג.1](#). לעיל.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 ביוני 2021					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
1,387	206	108	28	98	בינוי ונדל"ן - בינוי
993	129	66	11	63	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
272	6	1	1	5	שירותים פיננסיים
4,688	1,735	172	939	1,563	מסחרי - אחר
7,340	2,076	347	979	1,729	סך-הכל מסחרי
1	1	1	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1,549	680	1	92	679	אנשים פרטיים - אחר
8,890	2,757	349	1,071	2,408	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
552	511	246	134	265	בינוי ונדל"ן
563	321	246	49	75	מסחרי אחר
1,115	832	492	183	340	סך-הכל מסחרי
4	1	-	-	1	אנשים פרטיים
1,119	833	492	183	341	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
10,009	3,590	841	1,254	2,749	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
-	3,140	679	1,177	2,461	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	2,363	404	938	1,959	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. חובות** (המשך)**
2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

30 ביוני 2020					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
1,490	243	69	45	174	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,255	259	138	11	121	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
379	40	24	11	16	שירותים פיננסיים
5,544	2,397	170	1,168	2,227	מסחרי - אחר
8,668	2,939	401	1,235	2,538	סך-הכל מסחרי
2	1	1	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1,648	768	2	128	766	אנשים פרטיים - אחר
10,318	3,708	404	1,363	3,304	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
288	227	52	124	175	בינוי ונדל"ן
583	293	190	75	103	מסחרי אחר
871	520	242	199	278	סך-הכל מסחרי
3	1	-	-	1	אנשים פרטיים
874	521	242	199	279	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
11,192	4,229	646	1,562	3,583	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
-	3,626	391	1,455	3,235	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	2,837	424	1,033	2,413	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2020					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
1,495	245	86	34	159	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,033	164	61	11	103	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
274	6	1	1	5	שירותים פיננסיים
5,437	2,302	218	1,124	2,084	מסחרי - אחר
8,239	2,717	366	1,170	2,351	סך-הכל מסחרי
1	1	1	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
1,625	737	2	111	735	אנשים פרטיים - אחר
9,865	3,455	369	1,281	3,086	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
267	215	43	120	172	בינוי ונדל"ן
557	289	204	52	85	מסחרי אחר
824	504	247	172	257	סך-הכל מסחרי
3	1	-	-	1	אנשים פרטיים
827	505	247	172	258	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
10,692	3,960	616	1,453	3,344	סך-הכל ציבור*
* מזה:					
-	3,360	331	1,371	3,029	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	2,710	507	1,004	2,203	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
-	1	219	-	-	212	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	156	-	-	142	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	6	-	-	6	שירותים פיננסיים
5	11	2,064	2	6	1,900	מסחרי - אחר
5	12	2,445	2	6	2,260	סך-הכל מסחרי
-	-	1	-	-	1	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
5	23	709	3	12	695	אנשים פרטיים - אחר
10	35	3,155	5	18	2,956	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
-	3	366	-	2	437	בינוי ונדל"ן
-	5	306	-	2	300	מסחרי - אחר
-	8	672	-	4	737	סך-הכל מסחרי
10	43	3,827	5	22	3,693	סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

*** הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(1) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 67 מיליוני ש"ח ו-150 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 בהתאמה (30.06.20: 81 מיליוני ש"ח ו-168 מיליוני ש"ח בהתאמה).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו*** ⁽¹⁾	יתרה** ממוצעת של חובות פגומים
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
1	2	258	1	1	251
-	1	267	-	1	263
-	-	33	-	-	36
5	11	2,434	3	7	2,415
6	14	2,992	4	9	2,965
-	-	2	-	-	2
6	23	761	3	11	764
12	37	3,755	7	20	3,731
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	232	-	-	228
-	-	294	-	-	283
-	-	526	-	-	511
-	-	6	-	-	6
-	-	532	-	-	517
12	37	4,287	7	20	4,248

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
 ** יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
 *** הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
 (1) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 67 מיליוני ש"ח ו-150 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 בהתאמה (30.06.20: 81 מיליוני ש"ח ו-168 מיליוני ש"ח בהתאמה).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 ביוני 2021				
יתרת חוב רשומה				
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
50	24	-	-	26
בינוי ונדל"ן - בינוי				
8	5	-	-	3
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן				
6	4	-	-	2
שירותים פיננסיים				
1,312	183	-	-	1,129
מסחרי - אחר				
1,376	216	-	-	1,160
סך-הכל מסחרי				
650	446	-	-	204
אנשים פרטיים - אחר				
2,026	662	-	-	1,364
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל				
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור - מסחרי				
215	46	-	-	169
בינוי ונדל"ן				
122	90	-	-	32
מסחרי אחר				
337	136	-	-	201
סך-הכל מסחרי				
2,363	798	-	-	1,565
סך-הכל ציבור				

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 30 ביוני 2021 בסך של כ-53 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 62 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 74 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

30 ביוני 2020				
יתרת חוב רשומה				
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
86	20	-	-	66
				בינוי ונדל"ן - בינוי
41	26	-	-	15
				בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5	2	-	-	3
				שירותים פיננסיים
1,712	139	-	-	1,573
				מסחרי - אחר
1,844	187	-	-	1,657
				סך-הכל מסחרי
720	406	-	-	314
				אנשים פרטיים - אחר
2,564	593	-	-	1,971
				סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

ציבור - מסחרי				
199	33	-	-	166
				בינוי ונדל"ן
74	33	-	-	41
				מסחרי - אחר
273	66	-	-	207
				סך-הכל מסחרי
2,837	659	-	-	2,178
				סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 30 ביוני 2021 בסך של כ-53 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 62 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 74 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2020					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
75	42	-	-	33	בינוי ונדל"ן - בינוי
15	5	-	-	10	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5	2	-	-	3	שירותים פיננסיים
1,623	158	-	-	1,465	מסחרי - אחר
1,718	207	-	-	1,511	סך-הכל מסחרי
698	425	-	-	273	אנשים פרטיים - אחר
2,416	632	-	-	1,784	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
194	22	-	-	172	בינוי ונדל"ן
100	98	-	-	2	מסחרי אחר
294	120	-	-	174	סך-הכל מסחרי
2,710	752	-	-	1,958	סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי הסתכמו ליום 30 ביוני 2021 בסך של כ-53 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 62 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 74 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו

בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	
רשומה לפני ארגון מחדש לאחר מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לאחרי ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
13	14	76	10	10	41	בינוי ונדל"ן - בינוי
2	2	14	1	1	7	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	2	6	-	-	3	שירותים פיננסיים
52	80	378	25	32	196	מסחרי - אחר
69	98	474	36	43	247	סך-הכל מסחרי
96	97	2,085	47	47	1,015	אנשים פרטיים - אחר
165	195	2,559	83	90	1,262	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל

בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	
רשומה לפני ארגון מחדש לאחר מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לאחרי ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
25	25	1	25	25	1	בינוי ונדל"ן
-	-	7	-	-	3	אנשים פרטיים
25	25	8	25	25	4	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
190	220	2,567	108	115	1,266	סך-הכל ציבור

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות* (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		
מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	יתרת חוב	מספר חוזים
	רשומה לפני ארגון מחדש		רשומה לאחר ארגון מחדש	רשומה לפני ארגון מחדש	
	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש		יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
	38	38	130	31	31
בינוי ונדל"ן - בינוי					63
	3	4	22	2	3
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					13
	2	2	12	2	2
שירותים פיננסיים					7
מסחרי - אחר	1,382	1,437	805	1,217	1,264
סך-הכל מסחרי	1,425	1,481	969	1,252	1,300
אנשים פרטיים - אחר	186	200	3,550	96	102
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	1,611	1,681	4,519	1,348	1,402
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
	191	191	3	191	191
בינוי ונדל"ן					3
	72	72	2	72	72
מסחרי - אחר					2
סך-הכל מסחרי	263	263	5	263	263
אנשים פרטיים	-	-	6	-	-
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	263	263	11	263	263
סך-הכל ציבור	1,874	1,944	4,530	1,611	1,665

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*

בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
4	65	3	36
בינוי ונדל"ן - בינוי			
-	11	-	7
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
-	3	-	3
שירותים פיננסיים			
32	281	20	130
מסחרי - אחר			
36	360	23	176
סך-הכל מסחרי			
20	1,437	9	704
אנשים פרטיים - אחר			
56	1,797	32	880
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
-	6	-	3
אנשים פרטיים			
56	1,803	32	883
סך-הכל ציבור			

* חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסי בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*

בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
5	115	1	41
-	4	-	2
-	2	-	1
24	471	7	209
29	592	8	253
33	2,189	11	1,080
62	2,781	19	1,333
פעילות לווים בחו"ל			
-	3	-	2
62	2,784	19	1,335

* חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות** (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור - אנשים פרטיים

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג ההחזר וסוג הריבית

30 ביוני 2021					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	בלתי מבוקר				
5,246	41,885	1,384	65,776	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
4,279	25,498	417	38,706	מעל 60%	
449	594	25	930		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
9,974	67,977	1,826	105,412		סך-הכל

30 ביוני 2020					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	בלתי מבוקר				
3,646	38,476	1,685	60,214	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
3,514	22,526	439	33,489	מעל 60%	
411	475	39	827		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
7,571	61,477	2,163	94,530		סך-הכל

31 בדצמבר 2020					
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סך-הכל	
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון			
	מבוקר				
3,872	39,950	1,511	62,645	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
3,634	23,935	423	35,959	מעל 60%	
218	484	36	839		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
7,724	64,369	1,970	99,443		סך-הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

איכות אשראי - יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV - מהווה יחס בין סכום ההלוואה לבין השווי הממומן של הנכס הממומן כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מחושב בעת אישור האשראי למעט החריגים המפורטים להלן:

1. העמדת אשראי נוסף בביטחון אותו נכס.
 2. קבלת הלוואה על-ידי הלווה מתאגיד אחר, תוך ביצוע שיעבוד משותף פרי-פסו בגין הנכס.
 3. גרירת משכנתא.
 4. חלק ממסגרת האשראי שלא נוצל.
 5. פירעון מוקדם מהותי (10 אחוז ומעלה).
- הביאור מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מידע בדבר מכירות של חובות

למידע לגבי עסקות מכירת אשראי ראה [ביאור 10.א.3](#).

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

31 בדצמבר		30 ביוני		31 בדצמבר		30 ביוני			
2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021		
יתרת הפרשה להפסדי אשראי				יתרות החוזים*					
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר			
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:									
5	9	4	9	828	559	559	1,369	אשראי תעודות	
42	34	48	34	5,762	5,790	5,790	5,925	ערביות להבטחת אשראי	
58	67	51	67	22,680	19,491	19,491	28,882	ערביות לרוכשי דירות**	
181	166	212	166	23,771	25,032	25,032	23,960	ערביות והתחייבויות אחרות***	
67	39	62	39	15,744	15,837	15,837	13,368	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק	
154	128	156	128	47,997	48,205	48,205	50,736	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו	
195	178	156	178	43,008	36,209	36,209	45,176	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאשר ושעדיין לא ניתן****	
79	75	73	75	28,768	25,490	25,490	30,222	התחייבויות להוצאת ערבויות	

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 ** החל מיום 31 בדצמבר 2020, כולל גם ערבויות מסוימות שניתנו במסגרת ליווי פיננסי לפרויקטים מסוג פינני, תמ"א 38 (סוג 2) או עסקות קומבינציה, אשר בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים ניתן ליישם מקדמי המרה מופחתים בגינן.
 *** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 80 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.20: 88 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.20: 91 מיליוני ש"ח).
 **** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיוור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ה. ערבויות

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו על מנת לאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות. במידת הצורך הבנק נוהג לקבל ביטחונות או התחייבויות מסוגים שונים כגון פיקדונות, ניירות-ערך, נדל"ן, יחסים פיננסיים וכדומה. מרבית הערבויות בבנק מדורגות בדירוג ביצוע האשראי.

ליום 30 ביוני 2021						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
בלתי מבוקר						
5,925	17	607	149	731	4,421	ערבויות להבטחת אשראי
28,882	25,276	2	-	1	3,603	ערבויות לרוכשי דירות
23,960	-	4,105	1,493	6,896	11,466	ערבויות והתחייבויות אחרות
30,222	-	66	5,918	14,967	9,271	התחייבויות להוצאת ערבויות
88,989	25,293	4,780	7,560	22,595	28,761	סך-הכל

ליום 30 ביוני 2020						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
בלתי מבוקר						
5,790	34	802	99	744	4,111	ערבויות להבטחת אשראי
19,491	16,561	-	-	-	2,930	ערבויות לרוכשי דירות
25,032	-	4,922	1,402	7,604	11,104	ערבויות והתחייבויות אחרות
25,490	-	78	3,055	13,566	8,791	התחייבויות להוצאת ערבויות
75,803	16,595	5,802	4,556	21,914	26,936	סך-הכל

ליום 31 בדצמבר 2020						
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם						
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
מבוקר						
5,762	26	611	152	705	4,268	ערבויות להבטחת אשראי
22,680	19,969	2	-	-	2,709	ערבויות לרוכשי דירות
23,771	-	4,348	1,002	6,662	11,759	ערבויות והתחייבויות אחרות
28,768	-	874	3,196	16,140	8,558	התחייבויות להוצאת ערבויות
80,981	19,995	5,835	4,350	23,507	27,294	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 ביוני 2021							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
							נכסים
170,439	-	161	181	13,878	-	156,219	מזמנים ופיקדונות בבנקים
69,910	3,077	376	2,440	24,515	825	38,677	ניירות-ערך
892	-	-	-	-	-	892	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
323,757	1,021	2,225	5,212	23,447	50,953	240,899	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,077	-	-	1,229	619	197	32	אשראי לממשלות
571	506	-	-	-	-	65	השקעות בחברות כלולות
3,254	3,254	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
10,092	1,062	307	193	2,608	447	5,475	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,352	1,196	12	-	88	7	4,049	נכסים אחרים
586,344	10,116	3,081	9,255	65,155	52,429	446,308	סך-כל הנכסים
							התחייבויות
483,090	1,080	4,427	12,010	106,092	10,523	348,958	פיקדונות הציבור
10,110	-	28	247	2,125	-	7,710	פיקדונות מבנקים
533	-	-	1	246	2	284	פיקדונות הממשלה
672	-	7	-	665	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
20,944	-	-	-	-	20,791	153	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
10,570	1,014	340	216	2,526	1,089	5,385	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
18,090	457	187	93	485	4,646	12,222	התחייבויות אחרות
544,009	2,551	4,989	12,567	112,139	37,051	374,712	סך-כל ההתחייבויות
42,335	7,565	(1,908)	(3,312)	(46,984)	15,378	71,596	עודף נכסים (התחייבויות)
							השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	1,754	2,625	48,763	(3,232)	(49,910)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	114	460	(2,173)	-	1,599	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(152)	109	(754)	-	797	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
42,335	7,565	(192)	(118)	(1,148)	12,146	24,082	סך-הכל כללי
-	-	(1)	-	(55)	-	56	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	(6)	3	(165)	-	168	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	ליום 30 ביוני 2020					נכסים
		מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
113,033	-	962	830	12,773	-	98,468	מזומנים ופיקדונות בבנקים
66,513	1,567	108	406	23,870	1,668	38,894	ניירות-ערך
240	-	-	-	-	-	240	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
293,700	890	1,968	4,174	21,189	49,415	216,064	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,548	-	-	1,055	854	-	639	אשראי לממשלות
222	172	-	-	-	-	50	השקעות בחברות כלולות
3,206	3,206	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
13,063	834	395	399	3,629	397	7,409	נכסים בגין מכשירים נגזרים
6,755	1,610	52	124	161	7	4,801	נכסים אחרים
499,280	8,279	3,485	6,988	62,476	51,487	366,565	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
400,816	937	3,106	10,855	86,257	11,813	287,848	פיקדונות הציבור
3,418	-	15	270	538	-	2,595	פיקדונות מבנקים
424	-	-	-	201	1	222	פיקדונות הממשלה
4	-	4	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
25,196	-	11	-	156	24,451	578	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
14,340	803	399	466	4,590	586	7,496	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
17,028	359	471	223	797	4,444	10,734	התחייבויות אחרות
461,226	2,099	4,006	11,814	92,539	41,295	309,473	סך-כל ההתחייבויות
38,054	6,180	(521)	(4,826)	(30,063)	10,192	57,092	עודף נכסים (התחייבויות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	365	3,969	30,845	(1,538)	(33,641)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(19)	675	(1,219)	-	563	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(131)	319	(141)	-	(47)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
38,054	6,180	(306)	137	(578)	8,654	23,967	סך-הכל כללי
-	-	21	1,058	(1,574)	-	495	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהווה)
-	-	(112)	1,508	(1,788)	-	392	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהווה)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	ליום 31 בדצמבר 2020					לא-צמוד	צמוד למדד	מטבע ישראלי
		מטבע-חוץ ⁽¹⁾			דולר	אחר			
		אירו	אחר	אחר					
נכסים									
138,711	-	222	231	11,341	-	126,917	-	מזמנים ופיקדונות בבנקים	
71,885	2,385	412	2,535	24,036	482	42,035	-	ניירות-ערך	
368	-	-	-	-	-	368	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	
301,828	1,354	2,017	3,927	23,401	49,669	221,460	-	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾	
2,193	-	-	1,171	748	-	274	-	אשראי לממשלות	
556	503	-	-	-	-	53	-	השקעות בחברות כלולות	
3,319	3,319	-	-	-	-	-	-	בניינים וציוד	
14,890	1,081	577	999	2,180	423	9,630	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
5,852	1,183	11	36	93	6	4,523	-	נכסים אחרים	
539,602	9,825	3,239	8,899	61,799	50,580	405,260	-	סך-כל הנכסים	
התחייבויות									
435,217	1,406	3,453	10,948	93,939	10,290	315,181	-	פיקדונות הציבור	
6,591	-	13	282	1,928	-	4,368	-	פיקדונות מבנקים	
761	-	-	-	484	2	275	-	פיקדונות הממשלה	
6	-	6	-	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
23,490	-	-	-	13	22,881	596	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	
16,804	1,044	694	1,230	3,000	710	10,126	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
16,834	325	176	86	537	4,594	11,116	-	התחייבויות אחרות	
499,703	2,775	4,342	12,546	99,901	38,477	341,662	-	סך-כל ההתחייבויות	
39,899	7,050	(1,103)	(3,647)	(38,102)	12,103	63,598	-	עודף נכסים (התחייבויות)	
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:									
-	-	366	3,262	40,825	(3,125)	(41,328)	-	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
-	-	341	138	(2,867)	-	2,388	-	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
-	-	261	209	(581)	-	111	-	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
39,899	7,050	(135)	(38)	(725)	8,978	24,769	-	סך-הכל כללי	
-	-	197	329	(2,327)	-	1,801	-	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	
-	-	1,351	1,271	(3,784)	-	1,162	-	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה ריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק ח'י. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח;

ניירות-ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הווננו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח.

השווי הוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

בחישוב השווי הוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פירעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פירעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי הוגן הינה הגדלת השווי הוגן ב-240 מיליוני ש"ח.

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות - מוצגים כאשראי ופיקדונות וממדיים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלווקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מידת השווי הוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקות אלו.

אומדן השווי הוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי הוגן מוצג בהתאם ליתרה המאזנית של העמלות בעסקות הנ"ל המהוות קירוב לשווי הוגן.

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי הוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 - פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששוויים הוגן נקבע על סמך מחשבוני פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סך-הכל	ליום 30 ביוני 2021			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾		רמה 1		
	רמה 2	רמה 3			
נכסים פיננסיים					
170,466	167,480	-	2,986	170,439	מזמנים ופיקדונות בבנקים
69,919	2,334	14,101	53,484	69,910	ניירות-ערך*
892	892	-	-	892	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
325,911	322,576	-	3,335	323,757	אשראי לציבור, נטו***
2,157	2,157	-	-	2,077	אשראי לממשלות
10,092	1,592	7,496	1,004	10,092	נכסים בגין מכשירים נגזרים
602	596	-	6	602	נכסים פיננסיים אחרים
580,039	497,627	21,597	60,815	**577,769	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
484,806	480,394	-	4,412	483,090	פיקדונות הציבור***
10,021	10,021	-	-	10,110	פיקדונות מבנקים
543	543	-	-	533	פיקדונות הממשלה
671	671	-	-	672	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
21,873	798	1,554	19,521	20,944	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
10,570	3,286	6,280	1,004	10,570	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
10,425	10,419	-	6	10,425	התחייבויות פיננסיות אחרות
538,909	506,132	7,834	24,943	**536,344	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
199	199	-	-	-	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,845 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 84,012 מיליוני ש"ח ובסך של 25,453 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).

*** מזה נכלל ביתרת פיקדונות הציבור סך של 46 מיליוני ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 30 ביוני 2020			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
113,079	110,219	-	2,860	113,033	מזומנים ופיקדונות בבנקים
66,518	1,709	17,178	47,631	66,513	ניירות-ערך*
240	240	-	-	240	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
295,663	292,634	-	3,029	293,700	אשראי לציבור, נטו***
2,561	2,561	-	-	2,548	אשראי לממשלות
13,063	2,627	9,610	826	13,063	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,345	1,334	-	11	1,241	נכסים פיננסיים אחרים
492,469	411,324	26,788	54,357	**490,338	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
402,419	397,996	-	4,423	400,816	פיקדונות הציבור***
3,421	3,421	-	-	3,418	פיקדונות מבנקים
439	439	-	-	424	פיקדונות הממשלה
4	4	-	-	4	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
25,424	263	1,551	23,610	25,196	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
14,340	3,098	10,410	832	14,340	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
10,021	10,010	-	11	10,017	התחייבויות פיננסיות אחרות
456,068	415,231	11,961	28,876	**454,215	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
201	201	-	-	-	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

- * כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,155 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
- ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 84,046 מיליוני ש"ח ובסך של 18,810 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-ו](#).
- *** מזה נכללו ביתרת פיקדונות הציבור סך של 36 מיליוני ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.
 - (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 - רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 - רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2020			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾		רמה 1		
	רמה 2	רמה 3			
נכסים פיננסיים					
138,747	135,665	-	3,082	138,711	מזמנים ופיקדונות בבנקים
71,893	1,967	18,177	51,749	71,885	ניירות-ערך*
368	368	-	-	368	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
303,935	300,850	-	3,085	301,828	אשראי לציבור, נטו***
2,205	2,205	-	-	2,193	אשראי לממשלות
14,890	3,224	10,617	1,049	14,890	נכסים בגין מכשירים נגזרים
648	642	-	6	652	נכסים פיננסיים אחרים
532,686	444,921	28,794	58,971	**530,527	סך-כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
436,833	433,368	-	3,465	435,217	פיקדונות הציבור***
6,570	6,570	-	-	6,591	פיקדונות מבנקים
773	773	-	-	761	פיקדונות הממשלה
6	6	-	-	6	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
24,139	803	1,552	21,784	23,490	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
16,804	5,891	9,862	1,051	16,804	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
9,894	9,888	-	6	9,894	התחייבויות פיננסיות אחרות
495,019	457,299	11,414	26,306	**492,763	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
104	104	-	-	-	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,368 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 91,248 מיליוני ש"ח ובסך של 30,201 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).

*** מזה נכללו ביתרת פיקדונות הציבור סך של 38 מיליוני ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2021			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
אגרות-חוב זמינות למכירה			
44,674	-	7,302	37,372
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
13,604	-	854	12,750
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
2,910	169	2,741	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
2,822	-	2,808	14
אגרות-חוב של אחרים זרים			
64,010	169	13,705	50,136
סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה			
1,232	-	64	1,168
השקעות במניות סחירות שאינן למסחר			
ניירות-ערך למסחר			
1,636	-	12	1,624
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
361	-	-	361
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
199	-	199	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
121	-	121	-
אגרות-חוב של אחרים זרים			
2,317	-	332	1,985
סך-הכל ניירות-ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
371	90	281	-
חוזי שקל-מדד			
4,231	306	3,925	-
חוזי ריבית אחרים			
3,691	1,047	2,627	17
חוזי מטבע-חוץ			
1,776	128	661	987
חוזי מניות			
23	22	1	-
חוזי סחורות ואחרים			
10,092	1,593	7,495	1,004
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
3,369	-	-	3,369
אשראי בגין השאלות בין לקוחות			
6	-	-	6
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף			
81,026	1,762	21,596	57,668
סך-כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
355	108	247	-
חוזי שקל-מדד			
4,806	238	4,568	-
חוזי ריבית אחרים			
3,667	2,265	1,385	17
חוזי מטבע-חוץ			
1,719	672	60	987
חוזי מניות			
23	3	20	-
חוזי סחורות ואחרים			
46	23	23	-
התחייבויות בגין נגזרים משובצים			
10,616	3,309	6,303	1,004
סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
3,369	-	-	3,369
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
6	-	-	6
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף			
1,043	-	-	1,043
התחייבויות בגין השאלות ניירות-ערך			
15,034	3,309	6,303	5,422
סך-כל ההתחייבויות			

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 ביוני 2020			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
אגרות-חוב זמינות למכירה			
38,815	-	5,473	33,342
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
8,271	-	1,000	7,271
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
6,499	175	6,245	79
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
4,139	-	4,111	28
אגרות-חוב של אחרים זרים			
57,724	175	16,829	40,720
סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה			
410	-	349	61
השקעות במניות סחירות שאינן למסחר			
ניירות-ערך למסחר			
6,846	-	-	6,846
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
2	-	-	2
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
2	-	-	2
מניות סחירות			
6,850	-	-	6,850
סך-הכל ניירות-ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
575	261	314	-
חוזי שקל-מדד			
7,290	810	6,480	-
חוזי ריבית אחרים			
3,585	1,191	2,352	42
חוזי מטבע-חוץ			
1,576	337	455	784
חוזי מניות			
37	28	9	-
חוזי סחורות ואחרים			
13,063	2,627	9,610	826
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
3,128	-	-	3,128
אשראי בגין השאלות בין לקוחות			
11	-	-	11
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף			
81,186	2,802	26,788	51,596
סך-כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
474	42	432	-
חוזי שקל-מדד			
8,619	460	8,159	-
חוזי ריבית אחרים			
3,663	2,124	1,497	42
חוזי מטבע-חוץ			
1,547	460	297	790
חוזי מניות			
37	12	25	-
חוזי סחורות ואחרים			
36	17	19	-
התחייבויות בגין נגזרים משובצים			
14,376	3,115	10,429	832
סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
3,128	-	-	3,128
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
11	-	-	11
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף			
1,295	-	-	1,295
התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך			
18,810	3,115	10,429	5,266
סך-כל ההתחייבויות			

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020				
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
אגרות-חוב זמינות למכירה				
43,335	-	7,457	35,878	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
10,562	-	999	9,563	אגרות-חוב של ממשלות זרות
5,058	165	4,893	-	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
3,904	-	3,889	15	אגרות-חוב של אחרים זרים
62,859	165	17,238	45,456	סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה
1,017	-	939	78	השקעות במניות סחירות שאינן למסחר
ניירות-ערך למסחר				
6,213	-	-	6,213	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
2	-	-	2	אגרות-חוב של ממשלות זרות
6,215	-	-	6,215	סך-הכל ניירות-ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
474	199	275	-	חוזי שקל-מדד
5,551	396	5,155	-	חוזי ריבית אחרים
6,894	2,527	4,355	12	חוזי מטבע-חוץ
1,925	78	810	1,037	חוזי מניות
46	24	22	-	חוזי סחורות ואחרים
14,890	3,224	10,617	1,049	סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,179	-	-	3,179	אשראי בגין השאלות בין לקוחות
6	-	-	6	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
88,166	3,389	28,794	55,983	סך-כל הנכסים
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
392	30	362	-	חוזי שקל-מדד
6,788	278	6,510	-	חוזי ריבית אחרים
7,704	4,729	2,963	12	חוזי מטבע-חוץ
1,875	830	6	1,039	חוזי מניות
45	24	21	-	חוזי סחורות ואחרים
38	18	20	-	התחייבויות בגין נגזרים משובצים
16,842	5,909	9,882	1,051	סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,179	-	-	3,179	פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות
6	-	-	6	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
286	-	-	286	התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך
20,313	5,909	9,882	4,522	סך-כל ההתחייבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2021				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
בלתי מבוקר				
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה				
12 ⁽¹⁾	450	450	-	-
122 ⁽²⁾	262	262	-	-
134	712	712	-	-
ליום 30 ביוני 2020				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2020	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
בלתי מבוקר				
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה				
29 ⁽¹⁾	603	603	-	-
- ⁽²⁾	-	-	-	-
29	603	603	-	-
ליום 31 בדצמבר 2020				
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
מבוקר				
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה				
36 ⁽¹⁾	600	600	-	-
29 ⁽²⁾	28	28	-	-
65	628	628	-	-

(1) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021								
שווי הוגן ליום 31 במרץ 2021	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2021	הפסדים שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2021
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
172	(4)	1	-	-	-	-	169	(1)
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
44	(47)	-	-	(15)	-	-	(18)	(31)
167	(83)	-	(2)	(14)	-	-	68	(68)
(70)	(1,418)	-	(150)	420	-	-	(1,218)	(1,000)
(229)	(328)	-	(1)	14	-	-	(544)	(19)
-	19	-	-	-	-	-	19	-
(20)	(3)	-	-	-	-	-	(23)	(3)
64	(1,864)	1	(153)	405	-	-	(1,547)	(1,121)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020								
שווי הוגן ליום 31 במרץ 2020	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2020	הפסדים שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2020
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
185	(4)	(6)	-	-	-	-	175	11
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
183	44	-	-	(8)	-	-	219	36
221	193	-	2	(66)	-	-	350	199
(102)	(588)	-	(11)	(232)	-	-	(933)	189
1,217	(1,342)	-	-	2	-	-	(123)	(775)
46	(31)	-	4	(3)	-	-	16	(16)
(10)	(4)	-	1	(4)	-	-	(17)	6
1,740	(1,732)	(6)	(4)	(311)	-	-	(313)	(350)

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח על הרווח הכולל בסעיף התאמות נטו בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2021	העברות מתוך רמה 3	העברות אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	הפסדים שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2021
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
165	169	-	-	-	-	1	3	(2)-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
169	(18)	-	-	(23)	-	-	(164)	(3)(142)
118	68	-	-	(32)	-	-	(18)	(3)(1)(13)
(2,202)	(1,218)	-	-	1,067	(74)	-	(9)	(3)(5)
(752)	(544)	-	-	701	3	-	(496)	(3)(34)
-	19	-	-	-	-	-	19	(3)-
(18)	(23)	-	-	2	-	-	(7)	(3)(6)
(2,520)	(1,547)	-	-	1,715	(71)	1	(672)	(200)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2020	העברות מתוך רמה 3	העברות אל רמה 3	סילוקים	רכישות	הפסדים שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2020
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
177	175	-	-	-	-	(3)	1	(3)(3)
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
113	219	-	-	(9)	-	-	115	(3)106
645	350	-	-	(112)	9	-	(192)	(3)(1)(159)
464	(933)	-	-	(414)	110	-	(1,093)	(3)(118)
(206)	(123)	-	-	89	-	-	(6)	(3)(3)
9	16	-	-	(9)	-	-	16	(3)-
(17)	(17)	-	-	3	-	-	(3)	(3)(3)
1,185	(313)	-	-	(452)	119	(3)	(1,162)	(180)

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
- (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח על הרווח הכולל בסעיף התאמות נטו בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן.
- (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	העברות מתוך רמה 3	העברות אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים שנכללו בהון ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים ליום 31 בדצמבר 2020
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
177	165	-	-	-	-	4	(16)	177
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
113	169	-	-	(39)	-	-	95	113
645	118	-	-	(219)	8	-	(316)	645
464	(2,202)	-	-	(466)	333	-	(2,533)	464
(206)	(752)	-	-	224	-	-	(770)	(206)
9	-	-	-	(9)	1	-	(1)	9
(17)	(18)	-	-	7	-	-	(8)	(17)
1,185	(2,520)	-	-	(502)	342	4	(3,549)	1,185
סך-הכל								

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים שנכללו בדוח על הרווח הכולל בסעיף התאמות נטו בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ה. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 3 למדידה ברמה 2, למעט העברות הנובעות מסיכון צד נגדי לעסקה

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

ליום 30 ביוני 2021			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	169	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	(18)	סיכון צד נגדי לעסקה	0.04%-3.75% (0.75%)
חוזי ריבית אחרים	68	מודל תמחור נגזרי ריבית	0.04%-14.50% (1.58%)
חוזי מטבע-חוץ	(1,218)	מודל תמחור אופציות	0.04%-13.84% (0.43%)
חוזי מניות	(567)	מודל תמחור נגזרי מניות	0.04%-13.75% (0.45%)
חוזי מניות	23	מודל תמחור אופציות	-
חוזי ריבית אחרים	1	מודל תמחור אופציות	55.00%-100.00% (69.00%)
חוזי סחורות ואחרים	19	מודל תמחור נגזרי מטבע	0.04%-0.04% (0.04%)
נגזרים משבצים ⁽¹⁾	(23)	מודל תמחור אופציות	-
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	262	הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	450	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
(1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 30 ביוני 2020			
שווי הוגן	טכניקות הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	175	ציטוט מצד נגדי לעסקה	
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	219	סיכון צד נגדי לעסקה	0.47%-18.10% (5.25%)
חוזי ריבית אחרים	350	סיכון צד נגדי לעסקה	0.47%-17.62% (3.10%)
חוזי מטבע-חוץ	(933)	סיכון צד נגדי לעסקה	0.47%-17.59% (1.54%)
חוזי מניות	(140)	סיכון צד נגדי לעסקה	0.47%-17.36% (1.45%)
חוזי מניות	17	ציטוט מצד נגדי	-
חוזי מטבע-חוץ	3	ציטוט מצד נגדי	-
חוזי סחורות ואחרים	16	סיכון צד נגדי לעסקה	0.47%-17.24% (3.64%)
נגזרים משובצים ⁽¹⁾	17	ציטוט מצד נגדי	-
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	-	הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	603	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
(1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2021

מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2020			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	165	ציטוט מצד נגדי לעסקה	ציטוט מצד נגדי לעסקה
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	169	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה 0.23%-4.84% (1.68%)
חוזי ריבית אחרים	118	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה 0.23%-15.52% (2.04%)
חוזי מטבע-חוץ	(2,208)	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה 0.23%-15.78% (0.51%)
חוזי מניות	(770)	מודל תמחור נגזרי מניות	סיכון צד נגדי לעסקה 0.23%-2.76% (0.29%)
חוזי מניות	18	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי -
חוזי מטבע-חוץ	6	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי -
חוזי סחורות ואחרים	-	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה 0.23%-14.62% (0.88%)
נגזרים משובצים ⁽¹⁾	(18)	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי -
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	28	הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	600	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
 (1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות

משבר הקורונה והמערכת הבנקאית

לאור ההתאמות שנדרשו בפעילות המערכת הבנקאית עקב משבר הקורונה, פרסם בנק ישראל במהלך שנת 2020 במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם ירוס הקורונה, הכוללות שורה של הקלות רגולטוריות להתמודדות עם משבר הקורונה, אשר תוקף מרביתן הוא עד לסוף ספטמבר 2021.

ההקלות כוללות, בין היתר, הקלות בדרישות ההון הרגולטורי יחס המינוף החלות על הבנקים, הקלות בתחום האשראי והקלות המאפשרות זמינות השירות הבנקאי מרחוק, כגון: הרחבת מגבלות האשראי בתחום הבינוי והנדל"ן ובהלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים, הקלות לגבי אופן ההצטרפות לשירותי בנקאות בתקשורת וכו' (לפרטים נוספים ראה [ביאור 35 בדוחות הכספיים לשנת 2020](#)). לעניין זה, יודגש, כי בהתאם להודעה שפרסם בנק ישראל ביום 9 באוגוסט 2021, הובהר כי בכוונתו לא להאריך את ההקלות העוסקות בהלוואות לדיוו, שניתנו במסגרת הוראת השעה בעת משבר הקורונה. ביום 1 במרץ 2021 אושר תיקון חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 4) (עיקוב הליכים לשם גיבוש ואישור הסדר חוב) (הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש), התשפ"א-2021. מטרת התיקון לחוק הינה ליצור מתווה להתמודדות עם עלייה בהיקף החייבים שביקשו לפנות להליכים של הסדר חוב או להליכי חדלות פירעון בעקבות תקופת מגפת הקורונה ולהתאים אותם למאפיינים המיוחדים של חייבים אלה. זאת, על-ידי עיכוב האפשרות של נושים לפתוח בהליכי חדלות פירעון, ועל ידי עידוד החייבים לפנות להליכים של הסדר חוב.

עיכוב הליכים יתאפשר לפרק זמן של שנה, החייב ישמור את השליטה בנכסיו בתקופת עיכוב ההליכים; עיכוב ההליכים לצורך גיבוש ואישור הסדר חוב יתאפשר לתקופה של עד 3 חודשים, בהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט.

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרותיות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעיקר עניינן, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל, ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבים מקדמיים.

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פרסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרום).

כחלק מהגנות הינוקא לחברות כרטיסי האשראי הבנק נדרש לצמצם את מסגרות האשראי שלו ב-50% ביחס למסגרות האשראי שהקצה בשנת 2015, זאת עד חודש פברואר 2021. לאחר מכן לא יוכל הבנק להגדיל את היקף המסגרות במשך 3 שנים נוספות. ביום 11 בנובמבר 2020 אושר צו להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) (שינוי השיעור והסכומים לעניין צמצום מסגרות אשראי לפי סעיף 9(ג) לחוק) (הוראת שעה), התשפ"א-2020 אשר קבע כי לאור משבר הקורונה והמצוקה הכלכלית של לקוחות רבים החל מסוף ינואר 2021 ועד סוף ינואר 2022 יעמוד הקיצוץ על 45% ממסגרת האשראי שהייתה ללקוח ב-2015, ועד למינימום של 7,500 שקל בחודש, במקום מינימום של 5,000 ש"ח כפי שנקבע במקור. הבנק פעל לצמצום מסגרות האשראי כנדרש, ומקיים דרישה זו החל מהמועד האמור.

החוק לניוד חשבונות בין בנקים באופן מקוון

בחודש פברואר 2018 אושר בכנסת החוק להקמת מערכת ניווד חשבונות בנק אוטומטית על בסיס מערכת ה-CASS שהוקמה באנגליה (Current Account Switch Service) במסגרת התוכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) לשנת 2018. על-פי החוק - הבנקים יחויבו לאפשר מעבר לקוחות באופן מקוון, בטוח, בתוך שבעה ימי עסקים וללא עלות ללקוח.

בחודש יוני 2019 פרסמה נגידת בנק ישראל דאז כללים ראשונים מכוח החוק העוסקים בסוגי חשבונות אשר הבנקים יחויבו לאפשר את ניוודם במסגרת המערכת. על-פי נתוני בנק ישראל, כ-80% מחשבונות עו"ש למשקי בית יהיו ניתנים לניוד במערכת.

בחודש יוני 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת כללים לסוגי המוצרים אשר ינוודו במסגרת. ביום 16 בדצמבר 2019, פרסם בנק ישראל את כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים) וכן נהל בנקאי תקין 448 - העברת הפעילות הפיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון, אשר מסדיר את רצף הפעולות הנדרשות מהבנק הקולט והבנק המעביר בניוד, והמפרט את החובות החלות על כל אחד מהבנקים (המעביר והקולט). ביום 30 ביוני 2020 אושרה דחיית תחילת החוק ב-6 חודשים עד ליום 22 בספטמבר 2021.

כהליך חקיקה משיק ומשלים, ולקראת כניסתם לתוקף של סעיף 1ב5 לחוק הבנקאות ושל התיקונים לחוק סליקת שיקים, ביום 22 בספטמבר 2021 בוצעו ההתאמות הבאות גם בכללי הנגיד שנקבעו מכוח חוק סליקת שיקים:

- אושר ביום 8 בפברואר 2021 חוק סליקה אלקטרונית של שיקים ושיקים ללא כיסוי (תיקוני חקיקה), התשפ"א-2021.
- ביום 15 בפברואר 2021 פרסם תזכיר החוק בנושא "אחריות בנק קולט", אשר נועד להשלים את תהליך החקיקה, ולקבוע את הסדר האחריות שיחול על ניווד חשבון בנק. במסגרת תזכיר זה מוצע לקבוע 'כתובת אחת' עבור הלקוח, שתהיה הגורם האחראי להשלמת הליך הניוד, לתיקון תקלות ופגמים בתהליך ולפיצוי במקרה של נזק.
- ביום 4 ביולי 2021, פרסמו ברשומות כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים) (תיקון), התשפ"א-2021.
- ביום 12 ליולי 2021 פרסמו ברשומות כללי סליקה אלקטרונית של שיקים (סריקה, שמירה והפקת פלט של שיק ממוחשב) (תיקון), התשפ"א-2021.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות (המשך)

בנקאות פתוחה - OPEN API

במסגרת החוק להגברת התחרות במערכת הבנקאית, יזם בנק ישראל, נוהל בנושא בנקאות פתוחה. הנוהל קובע כללים לגבי צפייה של צד ג' במידע פיננסי של הלקוח. בנוהל נקבע כי תינתן גישה למידע פיננסי של לקוחות המערכת הבנקאית שיתנו הסכמתם לכך בשיטת OPEN API (בנקאות פתוחה), באמצעות ממשק מאובטח שיאפשר הבנקים לצדדים שלישיים. פתיחת הממשק יאפשר לצדדים שלישיים לספק שירותי איסוף מידע פיננסי והשוואת עלויות לצורך הצעת שירותים שונים ללקוח ממגוון גופים פיננסיים. בפועל, הבנק חויב לאפשר להעביר מידע על חשבונות לקוחות לצדדים שלישיים שיתנו ללקוחות שירותי יעוץ, השוואת עלויות וסכימת מידע פיננסי. ההעברה תהיה בכפוף לאישור לקוח ותבוצע בשיטת OPEN API.

ביום 5 באפריל 2021 פרסם בנק ישראל לוחות זמנים מעודכנים: ביום 18 באפריל 2021 עלה לאוויר של שלב א', הכולל את מודל ההסכמה, יתרות ותנועות עו"ש; יישום שלב ב' - יהיה ביום 31 בינואר 2022 - וכולל פירוט תנועות בכרטיסי חיוב, בנקאיים או חוץ בנקאיים וגישה למתן הוראת העברת תשלום מחשבון הבנק של הלקוח; שלב ג' - יתחיל ביום 31 במאי 2022 - וכולל גישה למידע נוסף של הלקוח: האשראי וההלוואות, הפיקדונות והחסכונות; עבור שלב ד' - אשר כולל מידע על תיק ניירות-ערך של הלקוח, טרם נקבע לוח זמנים.

הגנת הפרטיות

באפריל 2021 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות להערות הציבור מסמך מדיניות בנושא צמצום מידע אישי. במסגרת זו הרשות להגנת הפרטיות מתריעה בפני ארגונים במשק על הסיכונים לפרטיות הציבור הנובעים מאיסוף, שמירה ושימוש במידע אישי עודף, ומדגישה את החשיבות והתועלת בצמצום במטרה להקטין את הסיכונים לפרטיות הציבור. בטיטה מפרטת הרשות המלצות ודגשים לארגונים במשק ולגופים ציבוריים כיצד לפעול במטרה למזער את הסיכונים כתוצאה משימוש במידע עודף.

ביום 22 באפריל 2021 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות את עמדת הרשות בנושא "פרטיות באמצעי תשלום מתקדמים להעברת כספים ולתשלום בבתי עסק", במסגרת זו פרטו המלצות הרשות המלצות לניהול השימוש באמצעי תשלום מתקדמים בהיבטים של פרטיות, הסכמה ואבטחת מידע, המלצות אשר מתבססות על סמך בחינה שביצעה של מסמכי מדיניות הפרטיות ותנאי השימוש של אמצעי התשלום המתקדמים המרכזיים הפועלים כיום בישראל. בהתאם לזאת, עמדת הרשות להגנת הפרטיות הינה כי יש לשים דגש מיוחד על הליך קבלת ההסכמה לרישום ושימוש באמצעי תשלום מתקדמים, ולאפשר למשתמשים שליטה על פרטיותם ועל מידע הנוגע אליהם באופן מיטבי, ולהבטיח כי השימוש במידע ייעשה בכפוף לידיעתם ולהסכמתם.

הוראות ויוזמות מהותיות נוספות מתחילת שנת 2021

- **טיוטת נוהל בנקאי תקין חדש בנושא "ניהול הסדרי חוב ותהליכי גבייה של חובות מהותיים בקשיים"** - ביום 19 ביולי 2021 פורסמה טיוטת נוהל בנקאי תקין חדש בנושא "ניהול הסדרי חוב ותהליכי גבייה של חובות מהותיים בקשיים". טיוטת נוהל בנקאי תקין זה גובשה על רקע ריבוי הסדרי חוב משמעותיים שבוצעו בשנים האחרונות לגופים עסקיים גדולים, ובמסגרת הפקות לקחים שבוצעו מאותם אירועים, במסגרתם הוחלט על-ידי הפיקוח על הבנקים לעגן את נושא ניהול הסדרי חוב ותהליכי גבייה של חובות מהותיים בקשיים בהוראת ניהול בנקאי תקין ייעודית, המרחיבה את דרישות עיקרון 16 בנוהל בנקאי תקין 311 בנושא. טיוטת נוהל זו כוללת הנחיות הנוגעות לזיהוי מוקדם של הידרדרות החוב עוד בטרם הפך לבעייתי והנחיות לאופן הטיפול בהסדרי חוב ותהליכי גבייה. במקביל לפרסום טיוטה זו, פורסם עדכון להוראה 311 בנושא "ניהול סיכונים אשראי" לביצוע ההתאמות הדרושות לטיוטת הנוהל החדש כאמור.
- **נוהל בנקאי תקין 222 בנושא יחס מימון יציב נטו NSFR** - ביום 21 ביוני 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים נוסח סופי להוראה 222 בנושא יחס מימון יציב. הוראה זו מאמצת את המלצות באזל 3 לעניין יחס מימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. יחס מימון יציב נועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מהבנקים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ-מאזניים. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח.
- לנוכח ההתפתחויות בתחום התשלומים והפעילות של ארנקים דיגיטליים, פרסם בנק ישראל ביום 16 לינוי 2021 קול קורא לקבלת מידע בנושא תשלומים באמצעות הטלפון הנייד. לצורך כך, ובהמשך לוועדה שהוקמה לגיבוש מדיניות בנק ישראל בנושא, מבוקש מידע מגופים ישראלים ובין-לאומיים בעלי ניסיון וידע מתאימים על תחום התשלומים באמצעות הטלפון הנייד או מכשירים חכמים אחרים, בדגש על תחום השימוש במידע שנובע אגב תשלומים כאלה, וכן בנוגע לאפשרות של ביצוע העברות של תשלומים בין יישומונים (אפליקציות) שונים בטכנולוגיית Peer to Peer (להלן תשלומי P2P), בדגש על הסוגיות הבאות: השימוש במידע שנובע מפעילות התשלומים בנייד; יתרונות וחסרונות ביצירת ממשק לביצוע תשלומי P2P בין יישומונים שונים; התייחסות להיבטי תחרות, תנאי שוק הוגנים, יעילות וחדשנות, דינמיקת שוק והגנת הצרכן. בהודעת בנק ישראל, הודגש רצונו לפעול לעידוד התפתחות שוק התשלומים בכלל ותחום התשלומים בטלפון הנייד בפרט, באופן שיבטיח את היעילות ואת הבטיחות של מערכות התשלומים ושל אמצעי התשלום, שמירה על יציבות ועל תנאי שוק הוגנים.
- **נוהל בנקאי תקין 336 בנושא מגבלות על שעבוד נכסי תאגיד בנקאי** - ביום 16 ביוני 2021 פרסם בנק ישראל עדכון לנוהל בנקאי תקין 336 בנושא שעבוד נכסי תאגיד בנקאי. לאור הגידול בהיקף ובמגוון הפעילויות שבגינן תאגידים בנקאיים נדרשים לשעבד נכסים, עלה הצורך לתקן את ההוראה. ההגבלה הכמותית על נכסים משועבדים הוסרה וחלף זאת, הוגדרו דרישות לניהול נאות של שעבוד נכסים. בהתאם לזאת, תאגיד בנקאי נדרש לנהל את הפעילות תחת כללי ממשל תאגיד, ניהול סיכונים, בקרה וניטור בשים לב לחשיבות הנושא ולמהותיות הפעילות בתאגיד הבנקאי.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות (המשך)

- נוהל בנקאי תקין 420 בנושא משלוח הודעות בתקשורת -** ביום 6 ביוני 2021 פורסם עדכון לנוהל בנקאי תקין מס' 420 בו נקבע, בין היתר, עקרונות למשלוח הודעות ללקוחות באופן אפקטיבי. כחלק מההיערכות ליישום העדכון, נדרשים הבנקים וחברות כרטיסי האשראי למפות את מגוון ההודעות שהם שולחים ללקוחותיהם ולבחון אותן, על מנת לבחור את ערוצי התקשורת המתאימים למשלוח כל הודעה, בהתאם לרמת מהותיות המידע ולמהירות הנדרשת למסירתו. בהקשר זה, הודגש כי, מעבר לחשיבות שבבחירת הערוץ המתאים להעברת סוגים שונים של מסרים, ישנה חשיבות רבה לכך שהמידע המוצג בהודעה יימסר באופן אפקטיבי ובהיר גם מבחינת צורתו ותוכנו.
 - נוהל בנקאי תקין 311A בנושא ניהול אשראי צרכני -** ביום 4 בפברואר 2021 פורסם ניהול בנקאי תקין 311A בנושא ניהול אשראי צרכני שתיכנס לתוקף בהדרגה בין מאי 2021 לנובמבר 2021. מטרת הנוהל לקבוע סטנדרטים מינימליים ונורמות התנהגות המצופות בפעילות המערכת הבנקאית מול משקי הבית, בין היתר:

 - הגבלת היקף האשראי הקמעונאי ליכולתו הפיננסית של הלקוח והימנעות מהעמדת אשראי העלול להוות נטל מופרז על משק הבית.
 - הקפדה על תהליכי שיווק נאותים מול לקוחות.
 - הקפדה על מתן גילוי ענייני ושלם ללקוח.
 - להבטיח שמנגנוני התגמול בבנק אינם מעודדים התנהלות שאינה הוגנת.

לעניין זה, יצוין כי ביום 21 ביוני 2021 פורסם עדכון לנוהל בנקאי תקין 359A בנושא מיקור חוץ, ובו עודכן סעיף 38 לנוהל, אשר מתיר את פנייה יזומה ללקוחות פרטיים באמצעות מיקור חוץ לצורך הפנייתם לבנק לקבלת הצעת אשראי, בכפוף ליישום דרישות ניהול בנקאי תקין 311A המתייחסות לשיווק אשראי צרכני על-ידי הבנק.
 - פרסום ניהול בנקאי תקין בנושא - יישום כללי CECL בהלוואות לדיור מיום 17 בינואר 2021 -** בהמשך למכתב הפיקוח על הבנקים מיום 28 במרץ 2018 בנוגע לאימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL), פורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים, הוראות הנוגעות ליישום כללי הדיווח הכספי הצפויים לחול לגבי הלוואות לדיור. בהתאם לתיקונים תאגידיים בנקאיים נדרשים לנכות מהון עצמי רוברד 1 סכומים בגין הלוואות לדיור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות. התיקונים מבוצעים על רקע ביטול ההפרשה המזערית לפי עומק פיגור בגין הלוואות לדיור (כפי שהיתה עד כה בשיעור מינימלי של 0.35%), מאפייני הגבייה הייחודיים של הלוואות לדיור בישראל, ועל רקע הדרישות שנקבעו בתקנה 2019/630 של האיחוד האירופי בדבר שיעורי כיסוי מינימליים בגין הלוואות לא מבצעות. הבנק נערך ליישום התקן, אשר צפוי להיכנס לתוקפו החל מפרסום הדוח הכספי לרבעון ראשון לשנת 2022.
 - עדכון ניהול בנקאי תקין 329 - "מגבלות למתן הלוואות לדיור" מיום 27 בדצמבר 2020 -** לפיו הוסרה מגבלת הפריים שחלה עד כה. סעיף 7 להוראה קבע שתי מגבלות, הראשונה קבעה שחלקה של הלוואה בריבית פריים לא יעלה על שליש מסך הלוואה, והשנייה קבעה שחלקה הכולל של הלוואה בריבית משתנה לא יעלה על שני שלישים מסך הלוואה. במסגרת העדכון הוסרה המגבלה הראשונה (מגבלת ריבית הפריים), ונותרה המגבלה על הריבית המשתנה הקובעת כי לפחות שליש מסך המשכנתא יינתן בריבית קבועה, ועד שני השלישים הנותרים יינתנו בריבית משתנה. התיקון נכנס לתוקף ביום 17 בינואר 2021 לגבי נוטלי משכנתאות חדשות וביום 28 בפברואר 2021 לגבי מחזורי משכנתאות.
 - פרסום ניהול בנקאי תקין 443 - פיקדונות ללא תנועה וחשבונות שבעליהם נפטרו מיום 15 בנובמבר 2020 -** ניהול בנקאי תקין שפורסם ביום 15 בנובמבר 2020, מפרט את החובות החלות על הבנק בנושא פיקדון ללא תנועה, ליצירת קשר עם בעל פיקדון ללא תנועה סמוך למועד פירעונו של הפיקדון. חובות האיתור המפורטות בנוהל קובעות, בין היתר, מדרג של פעולות איתור נדרשות, בהתאם לנסיבות העניין, בהן נדרש הבנק לנקוט לצורך יצירת קשר עם בעל פיקדון ללא תנועה, הן באמצעות שימוש במידע המצוי ברישומי הבנק, והן באמצעות פניה למרשם האוכלוסין, לפי העניין. ניהול בנקאי תקין זה יכנס לתוקפו ביום 15 בנובמבר 2021.
- הצעות חוק שפורסמו ברשומות ויכנסו לתוקף בזמן הקרוב**
- חוק שיקים ללא כיסוי (תיקון מס' 14), התש"ף-2020,** עבר ביום 18 באוגוסט 2020 בקריאה שנייה ושלישית ופורסם ברשומות. חוק הצפוי להיכנס לתוקף באוגוסט 2021, וקובע כי טרם החזרת שיק מסויבת אי כיסוי מספיק, הבנק יודיע ללקוח כי השיק שמסר נידון לסירוב, ויאפשר ללקוח במהלך יום עסקים אחד להפקיד כסף בחשבוננו לשם פירעון השיק. ביום 25 פברואר 2021 פרסם בנק ישראל עדכון לנוהל בנקאי תקין 420 המסדיר את היערכות הבנקים לעמידה בתיקון החוק.

לעניין זה, יצוין כי ביום 28 ליוני 2021 פורסמה טיוטת תקנות שיקים ללא כיסוי (סייגים לתחולת החוק), התשפ"א-2021, התקנות נועדו לקבוע סייגים לחוק שיקים ללא כיסוי התשמ"א-1981 על מנת למנוע הגבלת חשבונות בנק עקב שיקים שחזרו במהלך מבצע "שומר החומות" במסגרתו הוכרז על "מצב מיוחד בעורף" באזורים מסוימים בארץ.
 - תקנות נתוני אשראי (תיקון מס' 1), התשפ"א-2020 -** ועדת הכלכלה אישרה ביום 6 בינואר 2021, תיקון מס' 1 לתקנות נתוני אשראי הכולל הקלות לציבור. מטרת התיקון הינה להבטיח כי ניתן שירותי אשראי יקבל הסכמה ברורה ומתועדת מהלקוח להעברת נתוני האשראי שלו. התיקון יכנס לתוקפו חצי שנה ממועד אישור התקנות.

יוזמות רגולטוריות אלו בעלות השפעה על עסקי קבוצת הבנק בעתיד. הבנק בוחן את המשמעויות העסקיות והתפעוליות הן בטווח המיידי לצרכי יישום, וכן את ההשפעות ארוכות הטווח הנובעות מהן. השפעות אלו אינן ניתנות בכל המקרים לכימות בראשית התהוותן ותלויות, בין היתר בדפוסי התנהגות צרכניים, שינויים רגולטוריים נוספים משיקים והתנהגות של שחקנים נוספים בשוק.

ביאור 17 השפעות משבר הקורונה

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 החל נגיף הקורונה להתפשט בקצב מהיר ברחבי העולם, ובתגובה לכך ננקטו על-ידי ממשלות בעולם, לרבות בישראל, צעדי התגוננות כגון הגבלת מעבר בין מדינות, אמצעי בידוד וצמצום התקהלויות ותנועה, סגרים, הגבלות על הפעלת עסקים פרטיים ושירותים ממשלתיים ועירוניים ועוד.

במהלך החודשים יולי-אוגוסט 2021 החלה להירשם בישראל עלייה בתחלואה בשל התפשטות זן ה"דלתא" ושיעור הנדבקים והחולים קשה עלו לרמות הגבוהות ביותר מאז חודש מרץ השנה. במקביל, החל חיסון האוכלוסייה מעל גיל 60 במנת חיסון שלישית. חלק מהמגבלות חזרו והמשך התפשטות המגפה עשוי להוביל לסגר נוסף.

על אף השיפור במחצית הראשונה של שנת 2021, העלייה במצב התחלואה בעולם וחשש מזנים עמידים לחיסון יוצרים אי וודאות מסוימת לגבי המשך המשבר הבריאותי והשלכותיו. משבר התפשטות הנגיף משפיע לרעה על פעילות המשק בישראל אליו חשופה פעילות הבנק ועשויות להיות לו השלכות על עסקי הבנק, לרבות בגין עליה בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לווים, הן במגזר העסקי והן במגזר הפרטי. כמו כן להורדת ריביות לזמן קצר על-ידי הבנקים המרכזיים, השפעה על קיטון בהכנסות המימון והריבית של הבנק.

על רקע משבר התפשטות נגיף הקורונה ועל מנת להבטיח את יכולתם של הבנקים להמשיך להציע אשראי, הפחית הפיקוח על הבנקים את דרישות ההון מהבנקים במסגרת הוראת שעה (שתוקפה הוארך עד 30 בספטמבר 2021), לפרטים נוספים, ראה [ביאור הון והלימות הון לעיל](#).

מתחילת המשבר ועד ליום 31 דצמבר 2020 רשם הבנק גידול בהוצאה הקבוצתית להפסדי אשראי בסך של כ-1.6 מיליארד ש"ח. זאת בנוסף להוצאות פרטניות בגין לווים המזוהים ספציפית. במחצית הראשונה של שנת 2021 רשם הבנק הכנסות מהפסדי אשראי שהסתכמו לסך של כ-1,155 מיליון ש"ח (מזה נרשמה בהפרשה הקבוצתית הכנסה בסך של כ-877 מיליון ש"ח). הקיטון בהפרשה הקבוצתית נרשם לנוכח השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים, הירידה בהיקפי החובות הבעייתיים ובהמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים. בעקבות משבר הקורונה, נכון ליום 30 ביוני 2021, נדחו תשלומי הלוואות (קרן ו/או ריבית) בהיקף של כ-507 מיליון ש"ח, מתוך סך החובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים.

לא ניתן להעריך את היקף התפשטות הנגיף בעתיד, וכן לא לאמוד ולכמת את משך המשבר ועומקו ואת השפעתו העתידית על הכלכלה העולמית, המשק הישראלי, לקוחות הבנק והבנק עצמו.

בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

Q2

תוכן העניינים

213	5. ממשל תאגידי
213	5.1. הביקורת הפנימית
213	5.2. עניינים אחרים
214	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד ואופן ניהולם
214	6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
226	6.2. דירוג הבנק
226	6.3. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית
227	7. נספחים
227	7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים
230	7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

רשימת הטבלאות

216	טבלה 6-1: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
217	טבלה 6-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
219	טבלה 6-3: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיר
220	טבלה 6-4: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
221	טבלה 6-5: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
223	טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
224	טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
226	טבלה 6-8: דירוג
227	טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו
228	טבלה 7-2: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים
229	טבלה 7-3: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים
229	טבלה 7-4: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות
230	טבלה 7-5: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

5. ממשל תאגידי 5.1 הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2020. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה. על רקע התקדמות תהליכי הסגירה וסטטוס הפעילות הנוכחי של הפועלים שוויץ (ראה סעיף 2.6.2 לדוח הדירקטוריון וההנהלה), הודיעה המבקרת הפנימית של הפועלים שוויץ שבכוונתה לסיים את תפקידה בסוף חודש ספטמבר 2021. הפועלים שוויץ, בהתייעצות עם המבקר הפנימי הראשי של הבנק, פועלים למציאת מחליף לפונקציית הביקורת הפנימית של הפועלים שוויץ בתקופה שעד להחזרת הרישיון הבנקאי.

5.2 עניינים אחרים

בהמשך לאמור בביאור 3.g.22 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2020 בדבר תנאי הכהונה של יו"ר הדירקטוריון, שאושרו באסיפה כללית של הבנק בחודש אוקטובר 2020, ביום 21 במרץ 2021 ולאחר שהבנק קיבל מענה של רשות ניירות-ערך, אשר תואם עם משרד המשפטים ובנק ישראל, לפנייה מקדמית של הבנק בנושא, החליט דירקטוריון הבנק כי הוראות הדין והנחיות גופי הפיקוח אינן מונעות את מתן התגמול ואת תנאי הכהונה שאושרו ליו"ר הדירקטוריון על-ידי האסיפה הכללית כאמור. בהתאם, השלים הבנק ליו"ר הדירקטוריון את יתרת תשלום התגמול לה הוא זכאי החל מתחילת כהונתו כיו"ר (28 ביוני 2020), הפער בין תנאי הכהונה שאושרו לבין גמול הדירקטורים שקיבל בתקופה זו). לאור עמדת רשות ניירות-ערך, מר קרופיק יוסיף לכהן כדירקטור חיצוני לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 ולא יסווג כדירקטור בלתי תלוי לפי הוראות חוק החברות. כמו-כן, יוסיפו לחול עליו תנאי הכשירות הכלולים בפקודת הבנקאות והחלים על כל הדירקטורים בבנק, לרבות השמירה על אי התלות והדרישה להעדר זיקה לבנק. ביום 14 ביוני 2021 הודיע סטנלי פישר על התפטרותו מדירקטוריון הבנק מסיבות אישיות, בתוקף מיום 30 ביוני 2021. בהמשך להתפטרות האמורה ולבקשת דירקטוריון הבנק, הודיע המפקח על הבנקים לבנק בחודש יולי 2021 כי הוא מאשר, שדירקטוריון הבנק יוותר עם תשעה דירקטורים (במקום עשרה) לאחר האסיפה השנתית 2021 וזאת עד המועד בו תתקיים האסיפה הכללית שלאחר מכן ולכל המאוחר עד חודש אוקטובר 2022. ביום 1 באוגוסט 2021 פרסם הבנק הודעה מקדימה בדבר כוונתו לזמן אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק ("האסיפה השנתית 2021"). על סדר יומה של האסיפה הכללית צפויים להיכלל, בין היתר, הנושאים הבאים: (1) דיון בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון של הבנק לשנת 2020; (2) מינוי רואי חשבון מבקרים; (3) מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 301 של המפקח על הבנקים; ו-(4) מינוי דירקטור אחד במעמד "אחר", היינו שאינו דירקטור חיצוני לפי חוק החברות או לפי הוראה 301. במענה לפניית הבנק, פרסמה הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים בחודש אפריל 2021 הודעה לציבור על הגשת בקשות מועמדות לכהונה כדירקטור בבנק וביום 12 באוגוסט 2021 פרסמה את רשימת המועמדים שהיא מציעה לאסיפה הכללית לקראת האסיפה השנתית 2021, כדלקמן: למשרות כהונה של שני דירקטורים חיצוניים לפי הוראה 301 (בגין משרת כהונה של ראובן קרופיק, שיסיים תקופת כהונה שנייה בחודש פברואר 2022 ומשרת כהונה אחת נוספת); רון הדסי, יואל מינץ וראובן קרופיק ולמשרת כהונה אחת של דירקטור "אחר" (שאינו דירקטור חיצוני, בגין משרת כהונה של ריצ'ארד קפלן שיסיים תקופת כהונה ראשונה בחודש אוקטובר 2021 ומסיבות אישיות הסיר את מועמדותו לתקופת כהונה נוספת): אודליה לבנון ורונית שורץ. בחודש יוני 2021 אישרו ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקות עם בעלי ע"ו), תש"ס-2000 ("תקנות הקלות")) והדירקטוריון חידוש רכישת פוליסת כיסוי ביטוחי לאחריות הדירקטורים ונושאי משרה בקבוצת הבנק וחביונות כספיות שתוטלנה עליהם בשל תפקודם כנושאי משרה. הכיסוי הביטוחי שנרכש כולל גם כיסוי לחברה בגין סכומים בהם שיפתה את נושאי המשרה ובגין תביעות ניירות-ערך בגבולות אחריות של 178 מיליון דולר וכן כיסוי נוסף לדירקטורים ונושאי המשרה (side A) בגבולות אחריות של 37 מיליון דולר (סך-הכל 215 מיליון דולר), וזאת החל מיום 1 ביולי 2021, לתקופה של שנים עשר חודשים. סך הפרמיה בגין הכיסוי הביטוחי כאמור עומדת על כ-9.5 מיליון דולר. בחודש יולי 2021 פרסם המפקח על הבנקים טיוטות לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין 301 (דירקטוריון) ו-301A (מדיניות תגמול בתאגידי בנקאי). טיוטות התיקונים עוסקים בתפקידיו וסמכויותיו של יו"ר הדירקטוריון בתאגידים בנקאיים וכן בתנאי הכהונה והתגמול של יו"ר דירקטוריון, ובפרט של יו"ר דירקטוריון בבנק ללא גרעין שליטה.

ביזור גרעין השליטה בבנק והפיכה לבנק ללא גרעין שליטה

עד חודש נובמבר 2018 החזיקה גב' שרי אריסון בהיתר שליטה בבנק, באמצעות אריסון החזקות (1998) בע"מ ("אריסון החזקות"). ביום 22 בנובמבר 2018 הוחלף היתר השליטה של גב' אריסון בהיתר להחזקת אמצעי שליטה שקיבלה מבנק ישראל ("היתר החזקה"), אשר מאפשר את ביזור השליטה בבנק והבנק הפך תאגידי בנקאי בלא גרעין שליטה. לפי תנאי היתר החזקה נדרשת גב' אריסון, המחזיקה למועד פרסום הדוח כ-11.35% ממניות הבנק, למכור בתוך מספר שנים את החזקותיה בבנק העולות על 5% (לפי היתר המקורי - עד חודש נובמבר 2022, עם אפשרות הארכה של שנתיים נוספות באישור המפקח על הבנקים; ביום 10 ביוני 2021 הודיעה אריסון החזקות, שהמפקח על הבנקים האריך בשנה (עד ליום 20 בנובמבר 2023) את התקופה שבמסגרתה עליה למכור את אמצעי השליטה בבנק העולים על 5% כאמור). לפרטים נוספים אודות היתר החזקה, השינוי במבנה השליטה בבנק והשלכותיו, ראה [דוחות כספיים של הבנק לשנת 2018 סעיף 6.6 בפרק ממשל תאגידי](#).

הטלת עיצומים כספיים על-ידי הרשות לניירות-ערך

ביום 5 בינואר 2021 קיבל הבנק את הודעת רשות ניירות-ערך ("הרשות") ובה דרישה לתשלום עיצום כספי בסך של 480 אלפי ש"ח לפי סעיף 38א לחוק הסדרת העיסוק בביעוץ השקעות, בשיעור השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 ("חוק הייעוץ").

העיצום הכספי הוטל בשל ליקויים בבנק בקשר עם ביצוע הליך בירור צורכי לקוחותיו אחת לשנה כנדרש לפי הוראות הרשות, לרבות תיעוד של שיחות עדכון צרכים עם לקוחות על-ידי שני יועצי השקעות בבנק מבלי שהשיחות קוימו בפועל ואי ביצוע שיחת עדכון צרכים במשך למעלה משנה ללקוחות מסוימים של שני יועצי השקעות האמורים. סכום העיצום הכספי הינו לאחר הפחתה בשיעור של 40% עליה החליטה הרשות בין השאר בשל טענות שהעלה הבנק.

מבנה הנהלה ראשית

לפרטים בדבר התקשרות הבנק בהסכם לרכישת מבנה הנהלה ראשית, ראה [ביאור 10](#) לדוחות הכספיים.

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד ואופן ניהולם

6.1. מגזרי פעילות לפי גישת הנהלה

6.1.1. מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותוכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות, שיחות טלפון יזומות ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה. השירותים ללקוחות מוענקים באמצעות מערך של 181 סניפים, בנוסף 5 מרכזי פלטינום, ללקוחות נבחרים, 2 סניפים ניידיים, ו-7 מרכזי הייעוץ וכן באמצעות ערוצים ישירים הכוללים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב-"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר", מוקד "פועלים בטלפון" מוקד "קונקט" - ללקוחות בעלי אוריינטציה דיגיטלית, "מערכת קולית לקבלת מידע וביצוע פעולות (IVR) ופניות ברשתות החברתיות. כחלק מתפישת השירות בבנק והאחריות החברתית, רואה הבנק בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא מהותי וחובה עסקית - במסגרתה הונגשו כלל שירותי הבנק לאנשים עם מוגבלות. בשנים האחרונות קיימת מגמה מתמשכת של גידול בהיקפי הפעילות הבנקאית באמצעות ערוצים לא מאוישים (במכשירי בנק אוטומטיים לשירות עצמי, באתר האינטרנט, באפליקציות, בסלולר ובמענה הקולי האוטומטי במוקד פועלים בטלפון). בנוסף למגמה זו, הגביר הבנק את השימוש בשירות תיאום פגישות עם בנקאים, והוסיף ערוצים נוספים לתיאום פגישה, על מנת לאפשר ללקוח מפגש אישי, איכותי ומקצועי.

מוצרים ושירותים

בכוונת הבנק להשיק תוכנית נאמנות (הטבות) ייעודית ללקוחותיו בעלי כרטיס אשראי בנקאי, וזאת ללא קשר לזהות חברת כרטיסי האשראי המתפעלת את הכרטיס. התוכנית צפויה להחליף חלק מהתוכניות המנוהלות על-ידי חברות כרטיסי האשראי המתפעלות את הכרטיסים הבנקאיים.

פעולות שהבנק נקט להתמודדות עם התפשטות נגיף קורונה

שולבו מקבלי פנים ודיילים בסניפים הפתוחים לקבלת קהל לטובת סיוע ללקוחות לפעול באמצעים דיגיטליים ובמכונות לשירות עצמי, תוך הקפדה על הנחיות משרד הבריאות. הלקוחות מונחים לתאם פגישה למחלקות הבנקאות אישית, פרטית ועסקית. ללקוחות המבקשים לקבל שירות מזומנים בקופה, מומלץ לתאם פגישה מראש. כמו-כן, הוגדרו אוכלוסיות להן יתאפשר מתן שירות ללא תיאום פגישה מראש, ללקוחות מעל גיל 70, נשים בהריון, אנשים עם מוגבלות, ללקוחות ללא אמצעי זיהוי ישראלים ומקרים חריגים. הבנק הקל על הלקוחות בקבלת שירות במוקדי השירות ופתח פעולות ואפשרויות חדשות הן במענה קולי אוטומטי והן אצל הבנקאים. קו ייעודי ללקוחות מבוגרים מעל גיל 70 (בקו זה הלקוחות מקבלים שירות בנקאי אנושי בזמינות גבוהה ותוך רגישות ומקצועיות). במסגרת התמודדות עם המצב המורכב והמאתגר השיק הבנק כמה מוצרים ותהליכים על מנת להקל על לקוחותיו, לרבות:

- קורס מקוון ללקוחות הבנק לאפשרויות השימוש והיתרונות בערוצים ישירים
- בהלוואות אשראי ברגע רב-ערוצית הוארכה תקופת הגרייס (ל-6 חודשים באופן קבוע)
- הלוואה רב-ערוצית להתפתחות מקצועית למימון לימודים מקצועיים
- הלוואה לסטודנטים למימון שכר לימוד עם אפשרות לגרייס עד 3 שנים (קרן או קרן+ריבית)

צעד נוסף שקודם ברמת המשק לסיוע ותמיכה בלקוחות שנפגעו ממשבר הקורונה הינו תיקון חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 4) (עיכוב הליכים לשם גיבוש ואישור הסדר חוב) (הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש), התשפ"א-2021. ביום 1 במרץ 2021 אושרה הצעת החוק בקריאה שנייה ושלישית. מטרת החוק הינה ליצור מתווה להתמודדות עם עלייה בהיקף החייבים שיבקשו לפנות להליכים של הסדר חוב או להליכי חדלות פירעון בעקבות תקופת מגפת הקורונה ולהתאים אותם למאפיינים המיוחדים של חייבים אלה. זאת, על-ידי עיכוב האפשרות של נושים לפתוח בהליכי חדלות פירעון, ועל ידי עידוד החייבים לפנות להליכים של הסדר חוב. עיכוב הליכים יתאפשר לפרק זמן של שנה, במסגרתו החייב ישמור את השליטה בנכסיו בתקופת עיכוב ההליכים; עיכוב ההליכים לצורך גיבוש ואישור הסדר חוב יתאפשר לתקופה של עד 3 חודשים, בהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט.

גבייה

- לאור משבר הקורונה, בוצעו התאמות בתהליכי העבודה, במטרה לסייע ללקוחות בהתמודדות עם הקשיים הכלכליים בתקופה זו:
- הורחבו זמני הטיפול בלקוח - בפועלים להבראה, במרכזי הגביה ואצל עוה"ד החיצוניים, במטרה למצות את אפשרות הסדרת החוב ללא העברה לטיפול משפטי, ככל שניתן.
- פעולות גבייה - בהתאם לתקנות הרשויות השיפוטיות השונות לעניין התנהלות בתקופת החירום עקב התפשטות נגיף הקורונה.
- לא מבוצעים פינויים מדירות מגורים (למעט מימוש בהסכמת לקוח).
- לקראת סיום החל"ת וקבלת דמי אבטלה, הונחו מרכזי הגביה ויחידת פועלים להבראה לפעול ברגישות ובגמישות כלפי לקוחות אלה, תוך מתן זמן התארגנות להסדרת החוב, בהתאם לנסיבותיו של כל לקוח.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

נמשכת מגמה בגידול הלקוחות הפעילים בדיגיטל (בדגש על לקוחות הפעילים באפליקציית הבנק), לצד מגמה מתמשכת של שביעות רצון הלקוחות מהנכסים הדיגיטליים הפרטיים והעסקיים. לאור ביקוש הלקוחות, הבנק ממשיך להרחיב את היכולות והצעת הערך הדיגיטליות. ברבעון השני של שנת 2021 הושק, בין השאר, תהליך הפקדה חדש למוצרי חיסכון של הבנק (פיקדונות, חסכונות) ללקוחות, המאפשר הפקדת כספים לבחירת הלקוח בחווייה שקופה, קלה ומירה. מהלך שהניב גידול בפעילות זו.

פתיחת חשבון משותף בתהליך דיגיטלי באפליקציית OPEN

ברבעון זה הורחב שירות פתיחת חשבון בתהליך דיגיטלי באפליקציית OPEN והושקה פתיחת חשבון בנק משותף באפליקציה באופן דיגיטלי מלא ללא הגעה לסניף. זוגות המעוניינים בפתיחת חשבון יכולים להוריד את אפליקציית OPEN, לפתוח חשבון בקלות מכל מקום ובכל שעה, בטכנולוגיה חדשנית של זיהוי פנים. כששני בני הזוג אף אינם חייבים להיות יחדיו בעת פתיחת החשבון. לאחר פתיחת החשבון, בעלי החשבון יוכלו לנהל אותו יחד, לקבל מידע, לבצע פעולות באפליקציה וליהנות מגישה מלאה לכל השירותים של בנק הפועלים בכל ערוץ שיבחרו: אפליקציה, אתר, סניפי הבנק, ומוקד טלפוני.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בשנים האחרונות ניכרת התגברות הרגולציה כחלק מהתוכנית להגברת התחרות בשוק הבנקאות:

- בחודש פברואר 2018 אושר בכנסת החוק להקמת מערכת נידוד חשבון בין בנקים באופן מקוון**, על בסיס מערכת ה-CASS שהוקמה באנגליה (Current Account Switch Service) במסגרת התוכנית הכלכלית (חוק ההסדרים) לשנת 2018. בהתאם לחוק הבנקים יאפשרו מעבר לקוחות באופן מקוון, בטוח, בתוך שבעה ימי עסקים וללא עלות ללקוח, ביום 16 בדצמבר 2019, פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת כללים לסוגי המוצרים אשר יניידו במסגרת המערכת, ביניהם הרשאות לחיוב החשבון, ניהול יתרת חובה בשקלים ובמטבע-חוץ, ניהול ניריות-ערך ועוד. בנוסף, פורסמה ביום 16 בדצמבר 2019 הוראת נוהל בנקאי תקין אשר מסדירה את רצף הפעולות הנדרשות מהבנק הקולט והבנק המעביר בנייד, אשר מפרטת, בין היתר, את החובות החלות על כל אחד מהבנקים (המעביר והקולט). ביום 30 ביוני 2020 אושרה דחיית תחילת החוק ב-6 חודשים עד ליום 22 בספטמבר 2021.
- כהליך חקיקה משיק ומשלים, אושרה ביום 8 בפברואר 2021 בקריאה שנייה ושלישית, הצעת חוק סליקה אלקטרונית של שיקים ושיקים ללא כיסוי (תיקוני חקיקה), התשפ"א-2021. חוק אשר כולל את ההתאמות הנדרשות לעניין זה בכל הקשור לסליקת שקים.
- ביום 27 ביוני 2021 אושר תזכיר החוק בנושא "אחריות בנק קולט בהעברת פעילות פיננסית של לקוח", אשר מסדיר את האחריות החלה על הליך נידוד חשבון בנק, ומגדיר את הבנק הקולט כגורם האחראי להשלמת הליך הנייד, לתיקון תקלות ופגמים בתהליך ולפיצוי במקרי נזק.
- יישום ועדת שטרם - צמצום מסגרות אשראי** - ביום 11 בנובמבר 2020 אושר צו להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) (שינוי השיעור והסכומים לעניין צמצום מסגרות אשראי לפי סעיף 9(ג) לחוק) (הוראת שעה), התשפ"א-2020 אשר קבע כי לאור משבר הקורונה והמצוקה הכלכלית של לקוחות רבים החל מסוף חודש ינואר 2021 ועד סוף חודש ינואר 2022 יעמוד הקיצוץ על 45% ממסגרת האשראי שהייתה ללקוח ב-2015, ועד למינימום של 7,500 שקל בחודש, במקום מינימום של 5,000 כפי שנקבע במקור. הבנק פעל וממשיך לפעול בהתאם להוראות הדין.
- הוראות ויוזמות רגולטוריות מהותיות נוספות אשר פורסמו מתחילת שנת 2021 או יכנסו לתוקפן בשנה זו:
- נוהל בנקאי תקין 311A בנושא ניהול אשראי צרכני** - ביום 4 בפברואר 2021 פורסם נוהל בנקאי תקין 311A בנושא ניהול אשראי צרכני, שמטרתו לקבוע סטנדרטים מינימליים ונורמות התנהגות המצופות בפעילות המערכת הבנקאית מול משקי הבית, בין היתר:
 - הגבלת היקף האשראי הקמעונאי ליכולתו הפיננסית של הלקוח והימנעות מהעמדת אשראי העלול להוות נטל מופרז על משק הבית.
 - הקפדה על תהליכי שיווק נאותים מול לקוחות.
 - הקפדה על מתן גילוי ענייניי ושלים ללקוח.
 - להבטיח שמנגנוני התגמול בבנק אינם מעודדים התנהלות שאינה הוגנת.
- עדכון לחוק מושל"כ** - במסגרת חוק שיקים ללא כיסוי תיקון 14 שהתפרסם ביום 18 באוגוסט 2020, הוחלט כי הבנק מחויב לשלוח ללקוח הודעה טרם החזרת שיק מסיבת אין כיסוי מספיק. העדכון ייכנס לתוקפו בתוך שנה. הבנק יישלח הודעות לבעל החשבון שעליו משוך השיק, כדי ליידע אותו בדבר הצורך להפקיד כספים בחשבון ובכך למנוע את סירוב השיק עד שעתיים וחצי לפני תום יום העסקים. במידה ולא הופקדו בחשבון כספים המאפשרים את פירעון השיק עד המועד האחרון, השיק יוחזר מסיבת אין כיסוי מספיק.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

נוהל בנקאי תקין מספר 443 - בנושא פיקדונות ללא תנועה וחשבונות שבעליהם נפטרו - נוהל חדש שפורסם ביום 15 בנובמבר 2020, המפרט את החובות החלות על הבנק בנושא פיקדון ללא תנועה, והדרכים ליצירת קשר עם בעל פיקדון ללא תנועה סמוך למועד פירעונו של הפיקדון. חובות האיתור המפורטות בנוהל קובעות, בין היתר, מדרג של פעולות איתור נדרשות, בהתאם לנסיבות העניין, בהן נדרש הבנק לנקוט לצורך יצירת קשר עם בעל פיקדון ללא תנועה, הן באמצעות שימוש במידע המצוי ברישומי הבנק, והן באמצעות פניה למרשם האוכלוסין, לפי העניין. נוהל בנקאי תקין זה יכנס לתוקפו ביום 15 בנובמבר 2021.

יזמות רגולטוריות אלו משפיעות לעיתים לרעה על הכנסות הבנק ועל הוצאותיו, ועלולות לעיתים להשפיע לרעה על עסקי קבוצת הבנק בעתיד. הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של האמור לעיל על הכנסות הבנק ומשמעויות עסקיות ותפעוליות ארוכות טווח נוספות. השפעות אלו אינן ניתנות לכימות בשלב זה ותלויות, בין היתר בהתנהגות הלקוחות, שינויים רגולטוריים נוספים ופעילות המתחרים.

למידע נוסף בדבר יזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר, לרבות מידע על חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ("ועדת שטרם"), ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2021	2020	2021	
במיליוני ש"ח				
1,204	985	549	489	סך הכנסות ריבית, נטו
6	3	3	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,210	988	552	490	סך-הכל רווח מימוני, נטו
744	718	338	353	עמלות והכנסות אחרות
1,954	1,706	890	843	סך ההכנסות
424	(395)	293	(166)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,760	1,879	902	959	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(230)	222	(305)	50	רווח (הפסד) לפני מסים
(79)	83	(113)	15	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
(151)	139	(192)	35	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
38,433	37,471	38,433	37,471	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
210,550	223,206	210,550	223,206	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר לקוחות פרטיים במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-139 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 151 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, חלה ירידה ברווח המימוני, נטו ועלייה בהוצאות תפעוליות ואחרות.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-988 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,210 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע מירידה ביתרות ומרווחי האשראי ומירידה במרווחי הפיקדונות בשל ירידת שיעורי הריבית הדולרית והשקלית.

ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-718 מיליון ש"ח בהשוואה ל-744 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בעמלות משוק ההון ובדמי ניהול חשבון.

בגין הפסדי אשראי נרשמו במחצית הראשונה של שנת 2021 הכנסות בסך של 395 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 424 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים והמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים שהביא לקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית. זאת, בנוסף להמשך מגמת הירידה במחיקות האוטומטיות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-1,879 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,760 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב גידול בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-37.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-37.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-223.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-218.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נבע בעיקר בשל ההרחבה המוניטרית שביצע בנק ישראל כחלק מהתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, אשר מגדילה את בסיס הכסף ובמקביל את פיקדונות הציבור. למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה "[סיכון אשראי](#)" בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה בפרק "מגזר לקוחות פרטיים" לעיל). מערך הסינוף מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי.

השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה וצמיחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

פתרונות ללקוחות בתקופת המשבר

- בנוסף לפירוט במגזר לקוחות פרטיים, הבנק יצא עם כמה מוצרים ותהליכים על מנת להקל על הלקוחות העסקיים, לרבות:
- הלוואות ייעודיות לעסקים קטנים עד לגובה של 400 אלף ש"ח ללווה לתקופה של עד 60 חודש וגרייס של עד 12 חודשים.
 - מתן הלוואות בערבות של המדינה בסכומים הנגזרים מהמחזור העסקי של הלקוחות.
 - אפשרות לדחיית תשלומי הלוואה לתקופה של עד 6 חודשים ובהתאם למתווה בנק ישראל.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הרחבת היכולות והצעת הערך הדיגיטלית ללקוחות העסקיים באתר העסקי - יכולות המשפרות את השירות מרחוק באמצעות תקשורת כתובה בפניה לבנקאי, פורטל אישורים ותדפיסים, מרכז דוחות ומידע - הפקת דוחות חד פעמיים ומחזוריים של תנועות בש"ח ובמטבע-חוץ לצד הוספת עולם מטבע-החוץ באתר באנגלית - ביצוע העברות והמרות מטבע-חוץ.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ראה "מגזר לקוחות פרטיים" לעיל.

טבלה 2-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2021	2020	2021	
במיליוני ש"ח				
711	636	334	319	סך הכנסות ריבית, נטו
3	2	1	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
714	638	335	320	סך-הכל רווח מימוני, נטו
276	277	125	138	עמלות והכנסות אחרות
990	915	460	458	סך ההכנסות
299	(68)	159	(23)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
608	657	314	335	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
83	326	(13)	146	רווח (הפסד) לפני מסים
33	122	(9)	49	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
50	204	(4)	97	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
31,095	31,787	31,095	31,787	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
52,853	60,851	52,853	60,851	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר העסקים הקטנים במחצית הראשונה של שנת 2021, הסתכם ב-204 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-50 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון המקביל אשתקד, שקוּזז על-ידי ירידה ברווח המימוני, נטו ומעלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-638 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-714 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקטון נבע מירידה במרווחים הפיננסיים על האשראי, וכן מירידה במרווחי הפיקדונות בשל ירידת שיעורי הריבית הדולרית והשקלית.

בגין הפסדי אשראי נרשמו במחצית הראשונה של שנת 2021 הכנסות בסך של כ-68 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של כ-299 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים, שהביא לקטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית. זאת, בנוסף להמשך מגמת הירידה במחיקות האוטומטיות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-657 מיליון ש"ח בהשוואה ל-608 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב גידול בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-31.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-31.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-60.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-56.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נבע בעיקר בשל ההרחבה המוניטרית שביצע בנק ישראל כחלק מהתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, אשר מגדילה את בסיס הכסף ובמקביל את פיקדונות הציבור.

6.1.3. מגזר הלוואות לדיור

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תוכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות נציגויות משכן בסניפים השונים הפרושים ברחבי הארץ.

ניתן להגיש בקשה להלוואה לדיור בכל אחד מהערוצים הבאים: דיגיטל - האתר השיווקי, פועלים בטלפון ונציגות משכן בסניפים.

תחרות

משכנתא הינה מוצר מוטא מחיר: מדובר בעסקה כלכלית משמעותית בקרב משקי הבית ולכן לקוחות נוטים לבצע סקר שוק ולהשוות מחירים. לכן מדובר בשוק המאופיין ברמת תחרותיות גבוהה.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום ההלוואות לדיור קיימת רגולציה ייעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק.

• תוקף ההקלות שניתנו בקשר עם הוראת נוהל בנקאי תקין 329 מגבלות למתן הלוואות לדיור, במסגרת נוהל בנקאי תקין 250 התמודדות עם משבר הקורונה, הינו עד ליום 30 לספטמבר 2021, ועל-פי הודעת בנק ישראל מיום 9 באוגוסט 2021 אין בכוונתו להאריך את תוקפן מעבר למועד זה. להלן ההקלות:

- ניתן לאשר הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין עד לשיעור מימון של 70% (לעומת 50% טרם ההוראה).
- הדרישה לגבי הגדלת יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור של 1% מיתרת הלוואות לדיור אינה חלה על הלוואות לדיור שאושרו בתקופת הוראת השעה.
- לצורך אמידת ההכנסה, הבנק רשאי להתחשב בסכום הממוצע של הכנסות הלווה בשלושת החודשים שקדמו ליציאתו לחל"ת בקיומם של תנאים מצטברים כמפורט בהוראה, לרבות התנאי לפיו שיעור החזר מההכנסה של הלווה, לאחר היציאה לחל"ת, לא יעלה על 70%; לעניין זה פורסמה ביום 15 ביולי 2021 טיוטת עדכון לנוהל בנקאי תקין 250 המבחינה בין שכיר עצמאי, ולפיה הבנק רשאי בעת חישוב שיעור החזר מהכנסה של עצמאי להתחשב בסכום ממוצע ההכנסות בדוחות שומה לשנים 2019 ו-2018 בקיומם של תנאים מצטברים כמפורט בטיטת ההוראה.
- ביום 9 באוגוסט 2021 פרסם המפקח על הבנקים טיוטה לעדכון שאלות ותשובות לנוהל בנקאי תקין 329 - מגבלות למתן הלוואות לדיור לפיה תאגיד בנקאי אינו רשאי להעמיד הלוואה נוספת ללווה המיועדת לשמש "הון עצמי", למימון רכישת הדירה, יחד עם זאת, ברכישת דירה חליפית הבנק יוכל להעמיד הלוואה נוספת למימון ההון העצמי בתנאים המצטברים המפורטים בשאלות ותשובות. הבנקים נדרשים למתן התייחסותם וטרם התקבל נוסח העדכון הסופי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 3-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2021	2020	2021	
במיליוני ש"ח				
475	546	240	278	סך הכנסות ריבית, נטו
27	24	12	12	עמלות והכנסות אחרות
502	570	252	290	סך ההכנסות
276	(240)	244	(172)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
153	193	79	102	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
73	617	(71)	360	רווח (הפסד) לפני מסים
30	230	(30)	128	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
43	387	(41)	232	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
93,898	104,949	93,898	104,949	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הלוואות לדיור במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-387 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-43 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופה המקבילה אשתקד, וכן מעלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-546 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-475 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהיקפי האשראי וכן מהמשך עלייה במרווח הממוצע.

בגין הפסדי אשראי נרשמו במחצית הראשונה של שנת 2021 הכנסות בסך של כ-240 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של כ-276 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים והמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים שהביא לקיטון בשיעורי הפרשה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-193 מיליון ש"ח בהשוואה ל-153 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-104.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-98.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נובע מעלייה בהיקפי הפעילות.

למידע נוסף אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה סעיף 3.2.6 בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.4. מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים ללקוחות ותיקים ומרכזי עסקים ללקוחות בצמיחה. ללקוחות המגזר מוענקים שירותים תפעוליים על-ידי מרכזי השירות.

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כמו-כן מטפל המגזר גם בלקוחות המנהלים פעילות יבוא ויצוא. עיקר הגידול במגזר זה, הינו מענף הבניה והנדל"ן. לפרטים נוספים בדבר השפעות נגיף הקורונה, ראה [פרק סקירת הסיכונים](#) בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

טבלה 4-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2021	2020	2021	
במיליוני ש"ח				
547	574	266	292	סך הכנסות ריבית, נטו
9	7	3	4	הכנסות מימון שאינן מריבית
556	581	269	296	סך-הכל רווח מימוני, נטו
188	211	86	108	עמלות והכנסות אחרות
744	792	355	404	סך ההכנסות
298	(68)	123	(29)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
239	288	122	152	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
207	572	110	281	רווח (הפסד) לפני מסים
87	221	44	102	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
120	351	66	179	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
40,920	47,513	40,920	47,513	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
28,060	46,036	28,060	46,036	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר המסחרי במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-351 מיליון ש"ח בהשוואה ל-120 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופה המקבילה אשתקד, שקוזז בחלקו על-ידי עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-581 מיליון ש"ח בהשוואה ל-556 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי וקוזז בחלקו על-ידי ירידה במרווחי האשראי ובמרווחי הפיקדונות בשל ירידת שיעורי הריבית הדולרית והשקלית.

ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-211 מיליון ש"ח בהשוואה ל-188 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות מעסקי מימון.

בגין הפסדי אשראי נרשמו במחצית הראשונה של שנת 2021 הכנסות בסך של 68 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 298 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים, שהביא לקיטון בשיעורי הפרשה הקבוצתית, וכן מירידה בהפרשה הקבוצתית בגין חובות בעייתיים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-288 מיליון ש"ח בהשוואה ל-239 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב גידול בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-47.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-42.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נובע מעלייה בהיקפי הפעילות.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-46.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-35.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נבע בעיקר בשל ההרחבה המוניטרית שביצע בנק ישראל כחלק מהתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, אשר מגדילה את בסיס הכסף ובמקביל את פיקדונות הציבור. בד בבד, העלייה באשראי העסקי במשק ובכלל זה בהנפקות ראשוניות, תרמו להגדלת יתרות הפיקדונות של החברות.

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות שלושה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן
- תעשייה, מסחר ומלונאות
- תשתיות ואנרגיה

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכוני אשראי.

החטיבה העסקית כוללת גם את האגף לאשראים מיוחדים, אשר מרכז את הטיפול בלקוחות המגזר העסקי והמגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע לשיקומם תוך מתן תמיכה עסקית.

לפרטים אודות השפעת התפרצות נגיף קורונה ראה [סעיף 6.1.4](#) מגזר מסחרי לעיל.

טבלה 5-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	*2020	2021	*2020	
במיליוני ש"ח				
700	728	354	372	סך הכנסות ריבית, נטו
72	39	27	18	הכנסות מימון שאינן מריבית
772	767	381	390	סך-הכל רווח מימוני, נטו
267	283	130	136	עמלות והכנסות אחרות
1,039	1,050	511	526	סך ההכנסות
529	(389)	241	(254)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
301	355	154	185	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
209	1,084	116	595	רווח (הפסד) לפני מסים
86	417	44	218	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
123	667	72	377	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
75,371	86,192	75,371	86,192	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
54,696	73,164	54,696	73,164	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סוג מחדש.

(1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-3,755 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2021 ובסך של כ-4,613 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2020.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר העסקי במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-667 מיליון ש"ח בהשוואה ל-123 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכרה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה להוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופה המקבילה אשתקד, שקוזז בחלקו על-ידי עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות.

ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-283 מיליון ש"ח בהשוואה ל-267 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות מעסקי מימון.

בגין הפסדי אשראי נרשמו במחצית הראשונה של שנת 2021 הכנסות בסך של 389 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 529 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מירידה בהפרשה הקבוצתית וכן מירידה בהוצאות שנרשמו על בסיס פרטני.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכמו ב-355 מיליון ש"ח בהשוואה ל-301 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב גידול בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-86.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-78.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נבע מעלייה בהיקפי הפעילות של כלל ענפי המשק ובפרט בענפי הנדל"ן.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-73.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-60.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נבע בעיקר בשל ההרחבה המונית שביצע בנק ישראל כחלק מהתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, אשר מגדילה את בסיס הכסף ובמקביל את פיקדונות הציבור.

6.1.6 פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק כוללת את סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית, בנק פוזיטיב תורכיה, וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בתחומי הפעילות הבאים: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, פיקדונות ושירותי חדר עסקות. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC. בנוסף הסניף נותן אשראי בדרך של רכישת השתתפויות. תחום הפעילות מול בנקים כולל מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים"). בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, הבנק משלים את הפסקת הפעילויות בחו"ל וסגירת חברות הבנות, כמפורט להלן.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לתקנות רלוונטיות לאופי הפעילות של הקבוצה במדינות בהן מתקיימת פעילות עסקית (Cross border regulations) ולפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות בהן פועלות שלוחות הבנק בחו"ל, הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים, ציות ואיסור הלבנת הון וכיוצא בזה. בנוסף קיימים כללים ומגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל.

היחידות העיקריות בבנקאות הבינלאומית

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק ונציגויות וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. לסניף ניו-יורק פעילות בתחום ה-Middle Market בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים. כמו-כן, פועל הסניף בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה.

Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים-שוויץ)

בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותו של הפועלים שוויץ ומאז נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית שלו נמכרו/הועברו. למועד הנוכחי לא נותרו לקוחות בשלוחה. הבנק פועל להחזרת הרישיון הבנקאי.

פעילות הבנק בתורכיה

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה באמצעות Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן "בנק פוזיטיב"), הפועל ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית.

חלקו של הבנק בבנק פוזיטיב עומד על 69.8%.

במסגרת התוכנית האסטרטגית, הבנק פועל למכירת ההשקעה בבנק פוזיטיב. במקביל, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיב. לפרטים בדבר התקשרות בהסכם למכירת החזקות הבנק בבנק פוזיטיב ראה פרק [חברות מוחזקות](#) בדוח הדירקטוריון.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2020	2021	2020	2021	
במיליוני ש"ח				
187	216	82	116	סך הכנסות ריבית, נטו
18	-	(1)	(6)	הכנסות מימון שאינן מריבית
205	216	81	110	סך-הכל רווח מימוני, נטו
27	18	13	9	עמלות והכנסות אחרות
232	234	94	119	סך ההכנסות
107	4	69	(2)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
320	241	117	113	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(195)	(11)	(92)	8	רווח (הפסד) לפני מסים
(20)	36	(15)	28	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:				
(175)	(47)	(77)	(20)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
6	3	3	2	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(169)	(44)	(74)	(18)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
12,772	13,504	12,772	13,504	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
17,927	18,663	17,927	18,663	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הפעילות הבינלאומית במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-44 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 169 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נבע בעיקר מהוצאות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים במחצית הראשונה של שנת 2020 ומירידה בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה. בנוסף, חל קיטון בהוצאות הפסדי האשראי. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-41 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2021 בהשוואה להפסד של כ-33 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקרו מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויץ הסתכם בכ-74 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2021 בהשוואה להפסד בסך של כ-121 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נבע מהוצאות המיוחסות לחקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים שנרשמו בתקופה המקבילה ומירידה בהוצאות המשפטיות הכרוכות בה.

- סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-13.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-12.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021 בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-13.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-12.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. בפעילות ה-Middle-Market הסתכם האשראי בכ-12.3 מיליארד ש"ח, מתוכו סך של כ-5.7 מיליארד ש"ח בגין עסקות סינדיקציה. זאת, בהשוואה לכ-11.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020, מתוכו סך של כ-5.0 מיליארד ש"ח בגין עסקות סינדיקציה.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2021 בבנק פוזיטיב בתורכיה הסתכם בכ-0.3 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2020.

סך פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-18.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020, מרביתם מקורם בסניף ניו-יורק. בפעילות ה-Middle-Market הסתכמו הפיקדונות בכ-9.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-6.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. יתרת פיקדונות הציבור מסוג Brokered CD's הסתכמה בכ-9.3 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-10.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

6.1.7. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכונים השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה), וזאת באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים, ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב ושטרי הון וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("נג"ה") בארץ ובחו"ל ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-חוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתיקי המסחר - פעילות עשיית שוק ומסחר בחדר עסקות בתחום מטבע-חוץ, ריביות ואגרות-חוב ממשלתיות ונגזרי OTC. בנק הפועלים הוא עושה השוק הגדול ביותר בעולם במסחר בשקל/מטבע-חוץ.
- פעילות מסחר מול לקוחות בשני תחומים:
 - ביצוע עסקות בניירות-ערך ובנגזרים סחירים באמצעות שני חדרי מסחר: חדר מסחר ניירות-ערך ישראלים וחדר מסחר ניירות-ערך זרים וכן שרותי משמרת ניירות-ערך.
 - ביצוע עסקות OTC במכשירים פיננסיים נגזרים בש"ח, מטבע-חוץ, ריביות, מדדים וסחורות באמצעות חדר העסקות. השירות ניתן למגוון לקוחות בהם גופים מוסדיים, חברות עסקיות, לקוחות פרטיים נבחרים ולקוחות זרים, באמצעות דסקים ייעודיים המעניקים שירות אישי ללקוחות.
 - פעילות המגזר מול הלקוחות כוללת גם מתן תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים - בשנים האחרונות קיימת עלייה מתמדת במודעות לפעילויות שמציע חדר עסקות, אשר בגינה הבנק מציע מגוון רחב יותר של מוצרים וברמות תכום גבוהות יותר וביניהם: נגזרים, לרבות אופציות ריבית בשקלים, אופציות אקזוטיות, ומוצרי ריבית מתוחכמים.

טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי⁽¹⁾

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	*2020	2021	*2020	
במיליוני ש"ח				
530	1,056	340	642	סך הכנסות ריבית, נטו
386	599	157	183	הכנסות מימון שאינן מריבית
916	1,655	497	825	סך-הכל רווח מימוני, נטו
59	63	31	30	עמלות והכנסות אחרות
975	1,718	528	855	סך ההכנסות
4	1	(1)	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
230	244	132	128	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
741	1,473	397	728	רווח (הפסד) לפני מסים
288	485	131	249	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
453	988	266	479	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
2	27	1	20	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:				
455	1,015	267	499	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
4	2	2	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
459	1,017	269	499	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,211	2,341	1,211	2,341	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
36,730	61,170	36,730	61,170	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

* סווג מחדש.

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים, אשר מרבייתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר הניהול הפיננסי במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-1,017 מיליון ש"ח בהשוואה ל-459 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-1,655 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-916 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווחים מהשקעה במניות ומעלייה בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות. כמו-כן, חל גידול ברווחים כתוצאה משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה. מנגד, חל קיטון בהכנסות מפעילות חדר עסקות, כאשר בתקופה המקבילה אשתקד חלה עלייה בהיקף העסקות עקב התנודתיות בשוק בעקבות משבר התפשטות נגיף קורונה. האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2021 הסתכם בכ-2.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-1.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2021 הסתכמו בכ-61.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-47.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2020. הגידול נבע בעיקר בשל ההרחבה המוניטרית שביצע בנק ישראל כחלק מהתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, אשר מגדילה את בסיס הכסף ובמקביל את פיקדונות הציבור. לפרטים בדבר השפעת התפשטות נגיף הקורונה על מוסדות פיננסיים זרים, ראה [פרק סיכון אשראי](#) בסקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.8. התאמות

במסגרת זו נכללות פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת, בין היתר: (1) תוצאות חברות הבנות פועלים סהר בע"מ ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) רווח הון ממכירת בניינים וציווד; (3) הפרשות והוצאות משפטיות ואחרות בקשר עם החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים שאינן מיוחסות לפעילות הבינלאומית; (4) התאמות של פעולות בין-מגזריות. כמו-כן, המגזר כולל את פעילות קבוצת ישראלכרט, אשר סווגה כפעילות מופסקת, עד לחלוקתה בעין בחודש מרץ 2020.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר אחר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-52 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 150 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2021 הסתכם ב-52 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד מפעילות נמשכת בסך של 41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מירידה בהוצאות המשפטיות ושיערוך ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים, וכן מגידול ברווחי הון ממכירת נכסי נדל"ן. כמו-כן, מגזר אחר כולל בתקופה המקבילה אשתקד הפסד המיוחס לפעילות מופסקת בסך של 109 מיליון ש"ח אשר נובע מהכרה בהפסד מירידת-ערך ההשקעה בישראלכרט בסך של כ-109 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס) עקב ירידת מחיר המניה מתחת ליתרת ההשקעה בספרי הבנק ליום 31 בדצמבר 2019, בהשוואה למחיר ערב חלוקתה כדיבידנד בעין לבעלי המניות בחודש מרץ 2020.

6.2. דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

טבלה 6-8: דירוג

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל - סוברני				
אפריל 2021	יציב		A1	Moody's
מאי 2021	יציב	A-1+	AA-	S&P
יולי 2021	יציב	F1+	A+	Fitch Ratings
בנק הפועלים				
יוני 2021	יציב	P-1	A2	Moody's
יולי 2021	יציב	A-1	A	S&P
מרץ 2021	יציב	F1+	A	Fitch Ratings
מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע מקומי טווח קצר	מטבע מקומי טווח ארוך	סוכנות דירוג
דירוג מקומי (בישראל)				
יולי 2021	יציב		ilAAA	מעלות S&P
דצמבר 2020	יציב	P-1.il	Aaa.il	מידרוג

בחודש אוגוסט 2021 חברת S&P העניקה דירוג לטווח ארוך ברמה של A ודירוג לטווח קצר ברמה של A-1 באופק יציב לסניף ניו-יורק של הבנק. לפרטים אודות דירוג כתבי התחייבות שהנפיקו הבנק ופועלים הנפקות, ראו דיווחים מיידיים של הבנק מיום 20 ביולי 2021 (דירוגי מעלות S&P (מס' אסמכתא [2021-01-055675]) ומיום 15 בדצמבר 2020 (דירוגי מידרוג) (מס' אסמכתא [2020-01-135804]).

6.3. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; אחריות חברתית

בנק הפועלים לצד פעילותו העסקית מחויב מזה שנים לקידום החברה והקהילה בישראל, ופועל לצמצום פערים ולסיוע לחוליות החלשות בחברה. מתוך תפיסה זו, קרן "פועלים בקהילה" בהמרכז לבנקאות חברתית, מתמקדת במאות מיזמים שמחזקים את התעסוקה, ההשכלה והחוסן הכלכלי ומצמצמים פערים בקרב מאות אלפי אנשים, ילדים ונוער מכל חלקי הארץ. עשייה ענפה זו מתקיימת תוך יצירת שותפויות עם עמותות וארגונים חברתיים וגופי ציבור וממשל, ובאה לידי ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובתרומות "שוות כסף".

המעורבות החברתית של פועלים בקהילה במחצית הראשונה של שנת 2021 באה לידי ביטוי בהוצאה כספית מצטברת של כ-7.5 מיליון ש"ח. בנק הפועלים כחלק מאחריות לחברה נערך לחודש ליוני 2021, חודש שבו הסתיימו תשלומי ההקלות למי שיצא ממעגל התעסוקה בעקבות משבר הקורונה, לצורך כך הוביל הבנק שורה ארוכה של מיזמים המציעים מגוון פתרונות שסיימו למשפחות שנפגעו כלכלית, לדורשי העבודה ועידוד תעסוקה בציבור הישראלי, ביניהם:

- יריד התעסוקה הווירטואלי הארצי של רשת מרכזי הצעירים בישראל, בחסות בנק הפועלים, ב-80 מרכזים ברחבי הארץ.
- חסות ליריד התעסוקה של עמותת מונא בכפר קאסם. היריד מציע לדורשי עבודה מהחברה הערבית מגוון משרות בתחומים הייטק, הנדסה, חשמל ואלקטרוניקה.
- מתן חסות ל-"תעסו-קו" - קו סיוע טלפוני המספק עזרה מותאמת אישית בתחום התעסוקה, כולל ליווי מקצועי, תמיכה רגשית, הכוונה וייעוץ לדורשי עבודה, בשיתוף עם ארגון בעצמי מפעיל את מיזם 'אימון לתעסוקה' בשיתוף עמותת חסדי לב, המספק אימון תעסוקתי באמצעים דיגיטליים ללא עלות.

קרן המלגות "פועלים להצלחה" מעניקה מימון שכ"ל לכ-100 סטודנטים ברחבי הארץ במטרה לתמוך בצעירים בעלי פוטנציאל מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית בישראל ולסייע להם להגדיל את טווח האפשרויות שלהם לתעסוקה בעתיד. כדי לייצר מכפילי כוח הסטודנטים נדרשים להעניק לקהילה 160 שעות במרכזי חינוך לפסגות בכל הארץ.

בנוסף, על מנת להכין אותם לעולם התעסוקה העתידי, קיים הבנק "מחנה אימונים" (BOOTCAMP) אשר כלל סדנאות מעשיות כגון כתיבת קו"ח, טוורקינג, הכנה לראיון עבודה וכו'.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

כחלק מהתמיכה הרציפה בספורטאים האולימפיים והפארלימפיים העניק הבנק זו השנה השלישית מקרן פועלים בקהילה, מלגות ל-8 ספורטאים אולימפיים ו-2 ספורטאים פארלימפיים. בנק הפועלים מאמין כי תמיכה בספורטאים מהווה עבורם בראש ובראשונה אפשרות להתמקד באימונים בראש שקט אך בנוסף לכך מדובר בחינוך לדור הצעיר בערכים למצוינות, השקעה, נחישות והתמדה. שמחנו לראות ביחד עם כל המדינה כי שניים מתוך הספורטאים שזכו לתמיכה של הבנק, ארטיום דולגופיאט ולינוי אשרם, העניקו למדינה שלמה גאוה באולימפיאדת טוקיו שהתקיימה השנה זכו במדליית זהב אולימפית. מבצע "שומר החומות" - כחלק מהאחריות שמפגין הבנק כלפי החברה והקהילה, הבנק דואג להיות עבור אוכלוסיות ולתמוך בשעות מצוקה ומשבר כגון מבצע שומר החומות ואסון מירון, הבנק תמך בהתנדבות, סיוע למשפחות בסל אבלים, סיוע בערכות הפוגה וסיוע לכוחות הביטחון וגם אירוח משפחות מיישובי קו העימות בכפר הנוער נהר הירדן ללא עלות. נוער קיץ - מיזם פעילות התנדבותית של כ-1,200 בני נוער, ילדי עובדים, מועסקים על-ידי הבנק לטובת עמותות ופרויקטים בקהילה ובכך הבנק מעניק תעסוקה ערכית לילדי העובדים. ההתנדבות היא של כ-40 שעות שבועיות וב-270 מקומות ברחבי הארץ. במסגרת המהלך בנק הפועלים תורם לקהילה 44,160 שעות.

7. נספחים

7.1. התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו

2020				2021		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
2,542	2,532	2,607	2,579	2,591	3,209	הכנסות ריבית
(350)	(366)	(406)	(341)	(358)	(701)	הוצאות ריבית
2,192	2,166	2,201	2,238	2,233	2,508	הכנסות ריבית, נטו
306	193	335	254	449	201	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,498	2,359	2,536	2,492	2,682	2,709	סך הרווח המימוני המדווח
בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:						
27	95	34	13	59	49	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
(122)	36	86	70	293	92	רווח (הפסד) מהשקעות במניות
11	(18)	6	4	6	6	התאמה לשווי הוגן של השקעה בחברה מוחזקת
-	-	21	-	-	-	רווחים בגין הלואות שנמכרו
9	(27)	56	47	29	(7)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
87	(48)	(3)	79	(43)	29	הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"ל ⁽²⁾
2,486	2,321	2,336	2,279	2,338	2,540	סך-הכל רווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽³⁾

- השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה. השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס הכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין השקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
- רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבוני.
- מזה בגין השפעות שינויים במדד: הכנסה של 190 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2021, הכנסה של 12 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2021, הוצאה של 2 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של 2020, הכנסה של 15 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של 2020, הוצאה של 36 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2020, הוצאה של 70 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2020.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 2-7: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים**

2020				2021		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
324	354	139	111	89	129	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(122)	(151)	(288)	(359)	(144)	(378)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
202	203	(149)	(248)	(55)	(249)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
607	925	342	61	(453)	(398)	הוצאה (הכנסה), נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
809	1,128	193	(187)	(508)	(647)	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:						
656	622	65	(162)	(203)	(303)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
32	244	22	19	(68)	(172)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
120	263	105	(40)	(237)	(172)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
1	(1)	1	(4)	-	-	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
809	1,128	193	(187)	(508)	(647)	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור***:						
0.43%	0.47%	0.19%	0.15%	0.11%	0.16%	שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי
1.24%	1.69%	0.64%	0.23%	(0.47%)	(0.34%)	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור****
1.07%	1.49%	0.26%	(0.25%)	(0.66%)	(0.81%)	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.25%	0.32%	(0.03%)	(0.19%)	0.03%	(0.12%)	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
14.20%	16.09%	(1.36%)	(9.37%)	1.62%	(7.76%)	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** לרבות בגין אשראי לדיור שנבחן לפי עומק הפיגור.

*** על בסיס שנתי.

**** הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך הוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 3-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים

2020				2021		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
עמלות						
210	184	191	187	187	192	דמי ניהול חשבון
223	197	183	200	221	194	פעילות בניירות-ערך
76	54	67	60	55	70	כרטיסי אשראי, נטו
63	49	43	61	62	46	טיפול באשראי
122	126	128	132	139	147	עמלות מעסקי מימון
169	136	143	151	153	153	עמלות אחרות
863	746	755	791	817	802	סך-הכל עמלות
22	49	11	54	82	22	הכנסות אחרות
885	795	766	845	899	824	סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות ואחרות

טבלה 4-7: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות

2020				2021		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
962	963	988	923	1,096	1,165	שכר
321	321	336	399	337	316	אחזקה ופחת בניינים וציוד
633	542	527	586	486	499	הוצאות אחרות⁽¹⁾⁽²⁾
1,916	1,826	1,851	1,908	1,919	1,980	סך-הכל

(1) החל מהרבעון השלישי של שנת 2020 לא נכללו הוצאות משפטיות הכרוכות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים והחקירה בנושא FIFA (סך של 42 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2020, סך של 66 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2020).

(2) החל מהרבעון השלישי של שנת 2020 לא נכללו הוצאות הכרוכות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים והחקירה בנושא FIFA (הכנסה בסך של 53 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2020, הוצאה בסך של 112 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2020).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
3.17%	2,161	276,315	4.07%	2,907	289,912
בישראל					
4.19%	158	15,309	4.02%	145	14,631
מחוץ לישראל					
3.22%	⁽⁴⁾ 2,319	291,624	4.07%	⁽⁴⁾ 3,052	304,543
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
2.34%	15	2,589	2.27%	12	2,137
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.34%	15	2,589	2.27%	12	2,137
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים:					
1.20%	21	7,038	1.08%	11	4,081
בישראל					
(2.87%)	(1)	138	3.43%	1	118
מחוץ לישראל					
1.12%	20	7,176	1.15%	12	4,199
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.11%	19	66,916	0.10%	33	133,363
בישראל					
0.06%	2	12,323	0.11%	3	11,031
מחוץ לישראל					
0.11%	21	79,239	0.10%	36	144,394
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	304	-	-	1,003
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	304	-	-	1,003
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני נכחי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) עמלות בסך 148 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 (30 ביוני 2020: 113 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון זמינות למכירה ⁽³⁾ :					
0.95%	128	54,119	0.57%	82	57,371
בישראל					
2.53%	20	3,196	0.91%	7	3,099
מחוץ לישראל					
1.04%	148	57,315	0.59%	89	60,470
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
0.36%	9	9,938	1.11%	7	2,540
בישראל					
-	-	3	-	-	2
מחוץ לישראל					
0.36%	9	9,941	1.11%	7	2,542
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
-	-	2,502	0.93%	1	433
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	2,502	0.93%	1	433
סך-הכל					
2.27%	2,532	450,690	2.49%	3,209	519,721
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	5,818	-	-	6,900
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	40,119	-	-	41,738
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	496,627	-	-	568,359
סך-כל הנכסים					
2.33%	179	30,969	2.18%	156	28,881
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 בסך של 222 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2020: 79 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.41%	206	202,420	0.48%	289	241,424
בישראל					
0.02%	5	83,382	0.03%	9	117,802
לפי דרישה					
0.68%	201	119,038	0.91%	280	123,622
לזמן קצוב					
1.37%	64	18,719	0.56%	24	17,218
מחוץ לישראל					
0.85%	10	4,732	0.36%	7	7,722
לפי דרישה					
1.55%	54	13,987	0.72%	17	9,496
לזמן קצוב					
0.49%	270	221,139	0.48%	313	258,642
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
1.16%	1	345	0.83%	1	483
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.16%	1	345	0.83%	1	483
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	311	-	-	3,466
בישראל					
-	-	56	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	367	-	-	3,466
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
0.29%	2	2,720	0.28%	3	4,355
בישראל					
6.01%	2	136	2.04%	1	198
מחוץ לישראל					
0.56%	4	2,856	0.35%	4	4,553
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	-	-	-	610
בישראל					
-	-	3	-	-	5
מחוץ לישראל					
-	-	3	-	-	615
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
1.46%	89	24,533	7.59%	381	20,639
בישראל					
4.82%	2	169	-	-	3
מחוץ לישראל					
1.48%	91	24,702	7.59%	381	20,642
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
-	-	753	0.61%	2	1,304
בישראל					
-	-	-	-	-	37
מחוץ לישראל					
-	-	753	0.60%	2	1,341
סך-הכל					
0.59%	366	250,165	0.97%	701	289,742
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
-	-	174,450	-	-	208,744
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
-	-	6,664	-	-	7,554
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	27,591	-	-	21,299
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
-	-	458,870	-	-	527,339
סך-כל ההתחייבויות					
-	-	37,757	-	-	41,020
סך-כל האמצעים ההוניים					
-	-	496,627	-	-	568,359
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.68%	-	-	1.52%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
1.97%	2,055	419,721	1.95%	2,377	490,840
בישראל					
1.44%	111	30,969	1.83%	131	28,881
מחוץ לישראל					
1.94%	2,166	450,690	1.94%	2,508	519,721
סך-הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות					
1.43%	68	19,083	0.57%	25	17,461
לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לרבות מכשירים נגזרים.
 (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
3.15%	4,279	273,418	3.65%	5,181	286,147
4.57%	348	15,415	3.98%	287	14,550
3.23%	⁽⁴⁾ 4,627	288,833	3.67%	⁽⁴⁾ 5,468	300,697
אשראי לממשלות:					
2.45%	28	2,300	1.98%	21	2,131
-	-	-	-	-	-
2.45%	28	2,300	1.98%	21	2,131
פיקדונות בבנקים:					
1.61%	56	6,991	1.10%	23	4,191
(7.12%)	(5)	138	1.75%	1	115
1.44%	51	7,129	1.12%	24	4,306
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.17%	52	60,319	0.10%	63	126,582
0.60%	32	10,686	0.11%	5	9,388
0.24%	84	71,005	0.10%	68	135,970
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	360	-	-	883
-	-	-	-	-	-
-	-	360	-	-	883

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) עמלות בסך של 289 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2021 (30 ביוני 2020: 271 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%		במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
0.95%	237	49,813	0.68%	193	56,820
בישראל					
2.01%	31	3,102	0.83%	13	3,154
מחוץ לישראל					
1.02%	268	52,915	0.69%	206	59,974
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
0.34%	16	9,354	0.65%	12	3,694
בישראל					
-	-	3	-	-	2
מחוץ לישראל					
0.34%	16	9,357	0.65%	12	3,696
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
-	-	2,856	0.51%	1	390
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	2,856	0.51%	1	390
סך-הכל					
2.35%	5,074	434,755	2.30%	5,800	508,047
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	6,415	-	-	6,580
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	38,024	-	-	41,949
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	479,194	-	-	556,576
סך-כל הנכסים					
2.79%	406	29,344	2.26%	306	27,209
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 בסך של 340 מיליוני ש"ח (30 ביוני 2020: 197 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.45%	447	198,173	0.40%	466	234,762
בישראל					
0.06%	23	83,230	0.03%	16	114,226
לפי דרישה					
0.74%	424	114,943	0.75%	450	120,536
לזמן קצוב					
1.70%	144	17,031	0.67%	57	16,994
מחוץ לישראל					
1.23%	29	4,731	0.40%	14	7,052
לפי דרישה					
1.88%	115	12,300	0.87%	43	9,942
לזמן קצוב					
0.55%	591	215,204	0.42%	523	251,756
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
0.91%	2	440	0.66%	2	604
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.91%	2	440	0.66%	2	604
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	157	-	-	2,838
בישראל					
1.58%	1	127	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.71%	1	284	-	-	2,838
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
0.23%	3	2,622	0.23%	5	4,428
בישראל					
4.36%	3	139	-	2	171
מחוץ לישראל					
0.44%	6	2,761	0.30%	7	4,599
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	-	-	-	577
בישראל					
-	-	3	-	-	5
מחוץ לישראל					
-	-	3	-	-	582
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
0.88%	112	25,518	4.77%	525	22,293
בישראל					
4.73%	4	171	-	-	5
מחוץ לישראל					
0.91%	116	25,689	4.76%	525	22,298
סך-הכל					
התחייבויות אחרות:					
-	-	881	0.37%	2	1,084
בישראל					
-	-	1	-	-	19
מחוץ לישראל					
-	-	882	0.36%	2	1,103
סך-הכל					
0.58%	716	245,263	0.75%	1,059	283,780
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
-	-	162,978	-	-	203,721
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
-	-	7,283	-	-	7,275
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	25,820	-	-	21,481
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾					
-	-	441,344	-	-	516,257
סך-כל ההתחייבויות					
-	-	37,850	-	-	40,319
סך-כל האמצעים ההוניים					
-	-	479,194	-	-	556,576
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.77%	-	-	1.55%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾					
2.03%	4,104	405,411	1.88%	4,494	480,838
בישראל					
1.74%	254	29,344	1.82%	247	27,209
מחוץ לישראל					
2.01%	4,358	434,755	1.88%	4,741	508,047
סך-הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
1.75%	152	17,472	0.69%	59	17,194

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לרבות מכשירים נגזרים.
 (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.31%	1,882	328,464	1.91%	1,897	400,493
(0.24%)	(94)	154,643	(0.18%)	(84)	188,965
2.07%	-	-	1.73%	-	-
מטבע ישראלי צמוד למדד					
1.99%	253	51,183	8.17%	1,010	50,926
(1.16%)	(105)	36,354	(6.90%)	(535)	31,813
0.83%	-	-	1.27%	-	-
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.19%	218	40,074	1.49%	146	39,421
(0.99%)	(99)	40,085	(0.44%)	(57)	51,503
1.20%	-	-	1.05%	-	-
סך פעילות בישראל					
2.26%	2,353	419,721	2.51%	3,053	490,840
(0.52%)	(298)	231,082	(1.00%)	(676)	272,281
1.74%	-	-	1.51%	-	-

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2020			2021		
שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה	הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
2.46%	3,863	316,359	1.94%	3,759	389,039
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.28%)	(208)	150,586	(0.19%)	(175)	184,114
					סך התחייבויות נושאות ריבית
2.18%	-	-	1.75%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד					
1.45%	365	50,652	5.66%	1,413	50,599
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.53%)	(97)	36,827	(4.38%)	(707)	32,668
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.92%	-	-	1.28%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
2.30%	440	38,400	1.57%	322	41,200
					סך נכסים נושאי ריבית
(1.29%)	(259)	40,378	(0.47%)	(118)	49,804
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.01%	-	-	1.10%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.32%	4,668	405,411	2.30%	5,494	480,838
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.50%)	(564)	227,791	(0.75%)	(1,000)	266,586
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.82%	-	-	1.55%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2021

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2020		במיליוני ש"ח	
שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾	שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾	מחיר	כמות
	מחיר		מחיר		
ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור:					
902	672	230	746	610	136
(61)	(44)	(17)	(13)	(6)	(7)
841	628	213	733	604	129
נכסים נושאי ריבית אחרים:					
(76)	(177)	101	(46)	(88)	42
(39)	(37)	(2)	(10)	(9)	(1)
(115)	(214)	99	(56)	(97)	41
726	414	312	677	507	170
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
19	(54)	73	83	36	47
(87)	(87)	-	(40)	(38)	(2)
(68)	(141)	73	43	(2)	45
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:					
417	380	37	295	267	28
(6)	(4)	(2)	(3)	(3)	-
411	376	35	292	264	28
343	235	108	335	262	73
383	179	204	342	245	97

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

אופציה

חוזה בין שני צדדים (כותב האופציה ורוכש האופציה). כותב האופציה מעניק לרוכש האופציה זכות לרכוש או למכור נכס כלשהו תמורת מחיר קבוע מראש, בדרך כלל במועד קבוע מראש.

איגוח

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות המשקפות את התזרימים הצפויים בגין הלוואות שקובצו יחדיו.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל 2/באזל 3

תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1

הון רובד 1 - הון על בסיס מתמשך (going-concern capital) כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הסכמי רכש/מכר חוזר

הסכמים לרכישה או מכירה של ניירות-ערך בתמורה למזומן או ניירות-ערך, כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת כנכס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע

הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות פנטום

מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן המבוסס על שווי מניית החברה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter

מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

B2B

Business To Business

פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

CVA

Credit Valuation Adjustment

חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act

חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation

התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

FINMA

Swiss Financial Market Supervisory Authority

הרשות המפקחת על המוסדות הפיננסיים בשוויץ.

GRI

Global Reporting Initiative

תקן בינ"ל לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process

תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country

ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio

היחס בין סכום הלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

MTM

Mark to Market

שערוך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Non Performing Loan

אשראי פגום שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk

מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

א

איגוח 241, 98

אשראי לציבור 8, 14, 23, 26, 43, 44, 45, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 61, 83, 89, 94, 96, 110, 111, 112, 113, 114, 142, 146, 150, 154, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 216, 217, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 228, 230, 234, 240, 241

ג

גידור 21, 48, 75, 88, 96, 97, 98, 100, 137

ד

דיבידנד 8, 13, 19, 31, 32, 91, 92, 98, 121, 124, 203, 204

ה

הון והלימות הון 47, 208

הון מניות 90, 91, 92

הלבנת הון 18, 72, 131, 222

הלוואות לדיור 8, 26, 27, 32, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 52, 56, 57, 58, 62, 63, 64, 95, 110, 111, 112, 122, 124, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 185, 186, 207, 218, 219

הליכים משפטיים 18, 128, 129, 130

הסכם שכר 121

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 173, 174, 175

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 23, 228

ו

ועדת שטרומ 205, 215, 216

ז

זכויות עובדים 83, 93, 116, 117, 118, 119, 120, 121

ח

חובות פגומים 13, 14, 50, 52, 53, 54, 61, 95, 110, 111, 112, 142, 146, 150, 154, 158, 169, 170, 171, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 191, 230, 234

י

יעד הון 32, 218

מ

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 8, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 83, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 211, 214

מגזרי פעילות פיקוחיים 7, 8, 36, 37, 39, 40, 43, 44, 45, 46, 83, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 224

מדינות זרות 28

מימון ממונף 8, 68

מינוף 8, 12, 19, 33, 35, 83, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127

מסגרות אשראי 27, 186, 205, 215

נ

נגזרים 8, 21, 22, 27, 30, 31, 41, 48, 56, 57, 58, 61, 62, 83, 89, 93, 96, 97, 98, 99, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 224, 225, 241, 240, 239, 238, 237, 236, 235, 234, 233, 232, 231, 230, 227

נזילות 7, 12, 14, 19, 32, 48, 60, 71, 73, 74, 127, 208

ניהול סיכונים 73, 207

ניירות-ערך 8, 11, 14, 21, 26, 28, 29, 30, 35, 48, 56, 57, 58, 61, 76, 83, 89, 93, 94, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 126, 127, 129, 137, 140, 146, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 206, 213, 215, 224, 230, 232, 234, 236, 241

נכסים אחרים 56, 57, 58, 89, 93, 110, 111, 112, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 188, 189, 190, 231, 235

נכסי סיכון 34, 122, 142, 146, 150, 154, 158

ס

סייבר 14, 48, 74

סיכון אשראי 7, 8, 14, 18, 23, 27, 34, 36, 42, 48, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 64, 65, 66, 68, 73, 74, 77, 83, 96, 111, 112, 113, 114, 122, 138, 139, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 191, 192, 193, 194, 216, 225, 228

סיכונים אחרים 7, 73, 74

סיכון מוניטין 14, 18, 48, 73, 74

סיכון מימון 71

סיכון נזילות 7, 12, 14, 48, 71, 74

סיכון סביבתי 7, 18, 73

סיכון רגולטורי 14, 48

סיכון ריבית 14, 32, 48, 69, 74

סיכון שוק 7, 14, 18, 19, 48, 69, 73, 74

סיכון תפעולי 7, 14, 18, 34, 48, 72, 73, 74, 122

ע

עמלות 8, 12, 13, 20, 23, 24, 36, 37, 38, 39, 40, 43, 44, 45, 46, 87, 96,
128, 129, 140, 144, 148, 152, 156, 160, 161, 162, 163, 164, 211, 216, 217,
219, 220, 221, 222, 223, 224, 229, 230, 234
ענפי משק 8, 27, 29, 36, 61, 68

פ

פיקדונות הציבור 14, 26, 29, 30, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44,
45, 46, 83, 89, 97, 115, 142, 146, 150, 154, 158, 160, 161, 162, 163, 164,
188, 189, 190, 192, 193, 194, 216, 217, 218, 220, 221, 222, 223, 224,
225, 232, 233, 236, 237, 240

ר

רגולציה 18, 19, 73, 74, 18, 218
רווח למניה 87

ש

שווי הוגן 8, 21, 25, 30, 48, 69, 70, 83, 88, 98, 100, 101, 102, 103,
104, 105, 106, 107, 108, 109, 117, 135, 136, 137, 138, 139, 191, 192, 193,
194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 227

ת

תגמול 90, 91, 92, 213, 241
תיק בנקאי 69, 70
תיק למסחר 28
תשלום מבוסס מניות 90, 91, 92, 93